

ДАНИЈЛ СИЛВА

ИЗПОВЕДНИКЪТ

Част 3 от „Габриел Алон“

Превод от английски: Валентина Атанасова, 2005

chitanka.info

На реставратора Дейвид Бул и както винаги, на съпругата ми — Джейми, и децата ми — Лили и Николас.

*Благослови ме, Отче,
зашпото съгреших...*

*Roma locuta est; causa finita est.
Рим каза думата си; случаят е приключен.*
Св. Августин^[1]

ПЪРВА ЧАСТ
АПАРТАМЕНТ В МЮНХЕН

1. МЮНХЕН

Жилищната кооперация на Адалбертщрасе 68 бе една от малкото в обновеното предградие Швабинг, все още непревзети от шумния и разрастващ се професионален елит на Мюнхен. Сгущена между две сгради от червени тухли, които излъчваха предвоенен чар, тя изглеждаше като грозновата заварена сестра. Фасадата ѝ бе с напукана мазилка, а силуетът — схлупен и невзрачен. Затова обитателите ѝ бяха разнородна общност от студенти, художници, анархисти и неукротими пънкари, надзиравани от частна домоуправителка на име фрау Ратцингер, която според слуховете бе живяла в първата кооперация, построена тук и разрушена от бомба на Съюзниците. Сградата дразнеше кварталните активисти като трън в окото, който трябва да се извади. Защитниците на архитектурното наследство твърдяха, че въплъща бохемската арогантност, която някога е превръщала Швабинг в Монmartр на Германия — квартала на Хесе, Ман и Ленин. „И на Адолф Хитлер“, би се изкушил да добави професорът, който работеше до прозореца на втория етаж, но малцина в старото предградие искаха да им се напомня, че младият австрийски изгнаник също е черпил вдъхновение от тези тихи сенчести улички.

За студентите и колегите си той бе хер доктор професор Щерн, за приятелите и съседите — просто Бенджамин, а за редките посетители от родината си — Бенямин. В безименен офис комплекс от стъкло и бетон в Тел Авив, където все още се пазеше досието за младежките му подвизи, въпреки молбите му да го унищожат, винаги щяха да го наричат Бени, най-малкия от непокорните синове на Ари Шамрон. Официално Бенджамин Щерн все още се водеше член на Историческия факултет на Еврейския университет в Йерусалим, въпреки че през последните четири години работеше като гостуващ преподавател по европейска история в престижния мюнхенски университет „Лудвиг-Максимилиан“. Това се бе превърнало в нещо като постоянен трансфер, но професор Щерн нямаше нищо против. По странно стечание на историческите обстоятелства, в днешно време

животът на един евреин бе по-приятен в Германия, отколкото в Йерусалим или Тел Авив.

Фактът, че майка му е преживяла ужасите в гетото на Рига, правеше положението на професора сред другите обитатели на №68 малко особено. Събуждаше любопитството им. Той беше тяхната съвест. Подхвърляха реплики за палестинския терор и тактично задаваха въпроси, които не смееха да отправят към родителите или бабите и дядовците си. Приемаха го като свой наставник и мъдър съветник, на когото имат доверие. Обръщаха се към него за помощ в учението си. Изливаха душите си, когато приятелките им ги изоставяха. Опустошаваха хладилника му, когато бяха гладни, или тършуваха в портфейла му, когато оставаха без пукната пара. И най-важното — бе приел ролята на говорител от името на наемателите при всички спорове с омразната фрау Ратцингер. Единствено професор Щерн не се боеше от нея. Сякаш помежду им съществуваше специална връзка. Чувство за близост.

— Това е стокхолмски синдром — твърдеше Алекс от последния етаж. — Привързаност между затворник и надзирател, между господар и слуга.

Но имаше и нещо повече. Професорът и старицата сякаш говореха на един и същ език.

Година по-рано, когато книгата му за конференцията от Ванзее^[2] стана световен бестселър, професор Щерн бе започнал да обмисля идеята да се премести в по-луксозна сграда, например с подобаваща охрана и изглед към Английските градини. Някъде, където останалите наематели няма да гледат на апартамента му като на свой. Това вся паника сред другите обитатели. Една вечер вкупом пристигнаха при него с гореща молба да остане. Обещаха да не крадат от храната му и да не искат заеми, които няма надежда да върнат. Щели да се съобразяват с нуждата му от тишина и да го молят за съвет само когато е абсолютно необходимо. Професорът отстъпи, но след месец апартаментът му отново се превърна в общото помещение на Адалбертщрасе 68. Тайно се радваше, че идват. Сега буйните младежи от №68 бяха единственото семейство на Бенджамин Щерн.

Тракането на преминаващ трамвай прекъсна размишленията му. Вдигна глава миг преди возилото да се скрие зад короната на един кестен и погледна часовника си. Еднадесет и тридесет. Работеше без

почивка от пет сутринта. Свали очилата си и дълго разтърква очите си. Какво бе казал Оруел за писането на книги? „Ужасна, изтощителна работа, като безконечен пристъп на мъчителна болест“. Понякога Бенджамин Щерн имаше чувството, че тази книга ще се окаже фатална.

Червената лампичка на телефонния му секретар примигваше. Имаше навик да изключва звука, за да избегне нежелани прекъсвания. Колебливо, като специалист по обезвреждане на бомби, изправен пред дилемата коя жичка да среже, той протегна ръка и натисна бутона. В малката тонколона зазвуча оглушителна хевиметъл музика, последвана от боен вик:

— *Имам добри новини, хер доктор професор. Преди края на този ден на планетата вече ще има един мръсен евреин по-малко!* *Wiedersehen*^[3], хер доктор професор.

Щрак.

Професор Щерн изтри съобщението. Вече бе свикнал с подобни заплахи. Напоследък получаваше по две на седмица; а ако се е появявал по телевизията или е участвал в обществени дебати — и повече. Познаваше гласовете и мислено ги наричаше с шеговити имена, за да намали въздействието им върху нервите си. Този чешит се обаждаше най-малко по два пъти всеки месец. Професор Щерн го бе кръстил Улфи. Понякога съобщаваше на полицията, но по-често не си правеше труда. Така или иначе, нищо не можеха да сторят.

Заключи ръкописа и бележките си в сейфа, скрит в пода под бюрото му. Обу се, облече вълнен балтон и взе торбата си за смет от кухнята. Старата сграда нямаше асансьор, което означаваше, че трябва да измине два реда стълби, за да стигне до партера. Щом стъпи във фоайето, го лъхна миризма на химикиали. Сградата приютаваше малък, но процъфтяващ салон за красота. Професорът го ненавиждаше. Когато имаше много клиентки, острият мирис на лакочистител се издигаше през вентилационната система и изпъльваше апартамента му. Освен това козметичният салон правеше сигурността на сградата по-слаба, отколкото му се искаше. Нямаше отделен вход откъм улицата и фоайето постоянно бе пълно с красиви жителки на Швабинг, дошли за педикюр, процедури на лицето или коламаска.

Сви вдясно, към коридор, който водеше до малкия вътрешен двор, поколеба се на прага и погледна дали котките са там. Бяха го

събудили в полунощ, сборичквайки се за нещо, намерено в кофата за смет. Тази сутрин нямаше котки, само две отегчени козметички с бели туники пушеха цигари до оградата. Затътри крака по потъмнелите плочки и хвърли торбата си в контейнера.

Когато се върна във фоайето, завари фрау Ратцингер настървено да налага балатума с проскубана сламена метла.

— Добро утро, хер доктор професор — процеди старицата през зъби и укорително добави: — Навън ли ще пиете сутрешното си кафе?

Професор Щерн кимна и промърмори:

— *Ja, ja*, фрау Ратцингер.

Тя погледна навъсено към две небрежно струпани купчини листовки, едните — рекламиращи безплатен концерт в парка, а другите — клиника за холистичен масаж на Шелингщрасе.

— Колкото и пъти да им казвам да не оставят такива неща тук, не престават. Виновна е онази студентка по актьорско майсторство от 4Б. Пуска кого ли не в сградата.

Професорът сви рамене, сякаш учуден от безотговорното поведение на младите, и приветливо ѝ се усмихна. Фрау Ратцингер грабна листовките и замарширува с тях към вътрешния двор. Миг по-късно я чу да хока козметичките за хвърлените на земята фасове.

Излезе на улицата и се спря да прецени времето. Не беше твърде студено за началото на март. Слънцето надничаше през тънък воал от облаци. Пъхна ръце в джобовете на палтото си и тръгна. Щом навлезе в Английските градини, пое по сенчеста алея покрай препълнения от дъждовете канал. Обичаше този парк. Тук умът му си почиваше след сутрешните усилия пред компютъра. И по-важното — тук имаше възможност да провери дали го следят. Спря се и артистично потупа по джоба си, преструвайки се, че е забравил нещо. После закрачи в обратната посока, вглеждайки се във всички лица, за да се увери, че никое от тях не съвпада с образ, запечатан в базата данни на забележителната му памет. Постоя на малкия извит мост, сякаш само да посъзерцава движението на водата. Пласъор на дрога с татуирани паяци по лицето му предложи хероин. Професорът промърмори нещо несвързано и бързо се отдалечи. Две минути по-късно влезе в телефонна кабина и си даде вид, че набира номер, докато внимателно оглеждаше обстановката. Остави слушалката.

Wiedersehen, хер доктор професор.

Сви по Лудвигщрасе и забърза през университетския комплекс с наведена глава, надявайки се да не го забележи някой студент или колега. Тази седмица беше получил доста неучтиво писмо от доктор Хелмут Бергер, надменния декан, който питаше кога най-сетне ще завърши книгата и ще започне отново да изпълнява задълженията си на преподавател. Професор Щерн не харесваше Хелмут Бергер — всеизвестната им вражда бе и лична, и професионална — и не бе намерил време да отговори.

Суматохата на пазара „Виктуалиенмарк“ измести мислите за работата му на заден план. Мина покрай купчините примамливи плодове и зеленчуци, сергиите с цветя и месарниците на открито. Избра продукти за вечерята си, пресече улицата и влезе в отсрешното кафене „Едушо“ за кафе и черен хляб. Четиридесет и пет минути покъсно се отправи към Швабинг, чувствайки се ободрен, с отпочинал ум, готов за нова схватка с книгата си. Или със своята „болест“, както би я нарекъл Оруел.

Щом влезе в кооперацията, заедно с него във фоайето нахлу силен вятър, който разпиля нова купчина розови листовки. Професорът наклони глава, за да прочете една от тях. Зад ѝгъла бяха открили заведение, предлагашо ястия с къри за вкъщи. Обичаше хубавото къри. Вдигна една листовка и я пъхна в джоба на палтото си.

Вятърът бе отнесъл няколко от хартийките във вътрешния двор. Фрау Ратцингер щеше да побеснее. Докато професорът тихо се изкачваше по стъпалата, тя подаде глава от бърлогата си и ги забеляза. Предсказуемо възмутена, втренчи убийствен поглед в него. Той пъхна ключа в ключалката си и чу старицата да ругае зад гърба му в поредния си гневен изближ.

Професорът прибра покупките в кухнята и си свари чай. После тръгна по коридора към кабинета си. До бюрото му стоеше висок мъж с атлетично телосложение, който нехайно прелистваше записките от проучванията му. Бе облечен с бяла туника, като онези на козметичките от салона за красота. Имаше руси, леко прошарени коси. Щом го чу да влиза, неканеният гост вдигна поглед. Очите му бяха сиви, леденостудени.

— Отворете сейфа, хер доктор професор — каза той със спокоен, почти закачлив глас.

Говореше немски с особен акцент. Не беше Улфи, професорът бе сигурен в това, имаше усет за езици и местни наречия. Мъжът с туниката бе швейцарец и говорът му — швейцарски немски, звучеше напевно, като този на хората от планинските долини.

— За кого се мислиш, по дяволите?

— Отворете сейфа — повтори непознатият и отново прикова поглед в записките на бюрото.

— В сейфа няма нищо ценно. Ако търсиш пари...

Професор Щерн не успя да довърши изречението. С ловко движение неканеният гост пъхна ръка под туниката и извади пистолет със заглушител. Ученият разбираше от оръжия толкова, колкото и от езици. Пистолетът бе „Стечкин“, произведен в Русия. Куршумът прониза капачката на дясното му коляно. Падна на пода, притискайки раната с ръка. Между пръстите му на тласъци бликаше кръв.

— Мисля, че сега ще те принудя да ми дадеш комбинацията — спокойно каза швейцарецът.

Болката не можеше да се сравни с нищо, което Бенджамин Щерн бе преживял досега. Бореше се за гълтка въздух, а в съзнанието му цареше пълен безпорядък. Комбинацията? Господи, та той едва помнеше името си.

— Чакам, хер доктор професор.

Положи усилие да вдиша и издиша няколко пъти. Това осигури на мозъка му достатъчно кислород, за да си спомни комбинацията за сейфа. Докато рецитираше цифрите, брадичката му трепереше от шока. Непознатият коленичи на пода и уверено завъртя ръчката. След малко вратата се отвори.

Натрапникът надникна вътре, а после погледна професора.

— Имаш копия на дисковете. Къде ги държиш?

— Не зная за какво говориш.

— Ако нещата останат така, ще можеш да ходиш с бастун. —

Повдигна пистолета. — А ако прострелям и другото ти коляно, до края на живота си ще се влачиш с патерици.

Професорът губеше съзнание. Брадичката му трепереше. *Стегни се, по дяволите! Не му доставяй удоволствието да види, че се страхуваш!*

— В хладилника.

— В хладилника?

— В случай... — потръпна от болка той — на пожар.

Непознатият повдигна вежди. Умно момче. Бе донесъл със себе си чанта и черен найлонов чувал с дължина около метър. Посегна вътре и извади цилиндричен предмет — спрей с боя. Отстрани капачката и с нетрепваща ръка започна да рисува символи по стената на кабинета. Символи на насилие. Символи на омраза. Професорът глуповато се запита какво ли ще каже фрау Ратцингер, когато види това. Навярно в полуусъзнание бе изрекъл нещо на глас, защото швейцарецът го изгледа озадачено.

Щом свърши с графитите, натрапникът върна спрея в чувала и застана пред професора. Заради болката в изпотрошените кости Бенджамин Щерн гореше от треска. Причерняваше му и му се струваше, че непознатият стои в края на тунел. Професорът потърси в сивите очи признания на лудост, но долови само хладна разсъдливост. Този човек не бе фанатизиран расист, а професионалист.

Неканеният гост се надвеси над него.

— Искате ли да направите последна изповед, професор Щерн?

— За какво... — Направи гримаса от болка. — ... говориш?

— Много просто. Искаш ли да изповядаш греховете си?

— *Tu* си убиецът — промълви Бенджамин Щерн, сякаш бълнуващ.

Мъчителят му се усмихна. Отново вдигна пистолета и изстреля два куршума в гърдите на учения. Бенджамин Щерн усети как тялото му потръпна конвултивно, но престана да чувства болка. Остана в съзнание за няколко секунди, достатъчно дълго, за да види как убиецът коленичи до него и спокойно допря палец до влажното му чело. Шепнеше нещо. На латински? Да, професорът бе сигурен.

— *Ego te absolvo a peccatis tuis, in nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti. Amen*^[4].

Професорът погледна убиеца си в очите.

— Но аз съм евреин — каза той.

— Няма значение — отвърна убиецът. Допря пистолета до слепоочието му и изстреля още един, последен куршум.

[1] Аврелий Августин (354–430 г.) — известен римски теолог. —
Б.пр. ↑

[2] Историческа среща на висши представители на нацистката власт, на която е обсъждан планът за депортиране и избиване на евреите. — Б.пр. ↑

[3] Довиждане (нем.разг.). — Б.пр. ↑

[4] Освобождавам те от греховете ти, в името на Отца и Сина и Светия Дух. Амин (лат.). — Б.пр. ↑

2. ВАТИКАН

Седемстотин километра пб на юг, на хълма в сърцето на Рим, един старец бродеше в хладните сенки на усамотена градина, облечен врасо и наметало с цвят на слонова кост. На седемдесет и две години, вече не се придвижваше с някогашната пъргавина, но всяка сутрин идваше тук и почти час се разхождаше по алеите, над които се носеше ухание на борова смола. Някой от предшествениците му бе направил градината недостъпна за външни лица, за да може да се моли необезпокоявано. Мъжът с бялото расо обичаше да вижда хора, истински хора, а не само работелните кардинали от Римската курия^[1], които идваха всеки ден, за да целунат пръстена с Рибаря^[2]. На няколко крачки зад него винаги крачеше гвардеец, швейцарец, по-скоро за компания, отколкото за охрана. Той обичаше да се спира, за да побъбри с градинарите на Ватикана. Бе любознателен по природа и смяташе, че има солидни познания по ботаника. Понякога вземаше градинарски ножици и помагаше при подрязването на розите. Веднъж швейцарският му телохранител го завари на колене в градината. Предположил най-лошото, веднага повика линейка и се втурна към него, но откри, че главата на Римокатолическата църква просто е решил да отскубне няколко плевела.

Най-приближените на Светия отец ясно усещаха, че нещо го терзае. До голяма степен беше загубил чувството си за хумор и естествената си непринуденост, която приличаше на свеж полъх след тягостните последни дни на Поляка. Сестра Тереза, монахинята от Венеция, ръководеща папското домакинство, бе забелязала очевидната му липса на апетит. Дори бишкотите, които му сервираше със следобедното кафе, напоследък оставаха непокътнати. Влизайки в папския кабинет на третия етаж на Апостолическия дворец, често го намираше по очи на пода, дълбоко вгълбен в молитва, със стиснати клепачи, сякаш изпаднал в кома. Карл Брюнер, шефът на швейцарската охрана, неведнъж го виждаше до стените на Ватикана, загледан отвъд Тибър, потънал в размисъл. Брюнер бе охранявал Поляка дълги години и бе видял как му се отразява папството.

— Това е неизбежно — успокояваше той сестра Тереза. — Непосилното бреме на отговорността пада върху плещите на всеки папа и кара дори най-смирените понякога да изпускат нервите си. Сигурен съм, че Бог ще му даде сили да го понесе и скоро отново ще стане предишният Пиетро.

Но сестра Тереза не беше толкова убедена. Тя бе сред малцината във Ватикана, които знаеха с каква неохота Пиетро Лукези бе поел длъжността. Когато пристигна в Рим за погребението на Йоан Павел II и конклава^[3] за избор на негов наследник, дребничкият, добродушен архиепископ на Венеция не бе смятан от никого за *papabile* — човек, притежаващ необходимите качества да стане папа. Самият той не даваше и най-малък признак, че проявява интерес. Петнадесетте години работа за Римската курия оставаха най-нерадостните в кариерата му и той нямаше желание да се връща в това пълно с враждебност и злоба село край Тибър дори като негов кмет. Възнамеряваше да даде вота си за архиепископа на Буенос Айрес, с когото се бе сприятелил при една обиколка из Латинска Америка, и без много шум да се завърне във Венеция.

Но вътре в конклава нещата не се развиха според очакванията. Както бяха правили предшествениците им безброй пъти през вековете, Лукези и равните му по сан — общо сто и тридесет, влязоха в Сикстинската капела в тържествена процесия, пеейки латинския химн *Veni Creator Spiritus*^[4]. Събраха се под „Страшния съд“ на Микеланджело с изображенията на изтерзани души, издигащи се към небето, за да срещнат Божия гняв, и се помолиха Светият Дух да направлява ръката им. След това всеки кардинал на свой ред застана пред останалите — с ръка върху четирите Евангелия, и положи клетва да пази пълно мълчание. Щом ритуалът бе изпълнен, ръководещият папските литургични церемонии нареди: *Extra omnes* — „Всички вън“ — и започна същинската част на конклава.

Поляка не бе оставил всичко единствено в ръцете на Светия Дух. Бе напълнил Съвета на кардиналите с консервативни като самия него хардлайнери, твърдо решени да запазят църковната дисциплина и надмощието на Рим над всички останали. Техният кандидат бе италианец, съвършено въплъщение на Римската курия — държавният секретар кардинал Марко Бриндизи.

Умерените имаха други идеи. Настояваха за наистина духовно чист папа. Искаха на престола на свети Петър да седи благочестив човек с дълбока вяра, готов да споделя властта си с епископите и да ограничи влиянието на Курията; човек, способен да преодолее географските и религиозните граници, за да лекува онези кътчета на света, които бяха разкъсвани от войни и бедност. Приемлив за тях беше единствено папа, който не е от Европа. Вярваха, че е дошло времето за папа от Третия свят.

Първите бюлетини разкриха, че конclaveт е безнадеждно раздвоен, и скоро двете фракции започнаха да търсят изход от задънената улица. При последното гласуване за деня изплува трето име: Пиетро Лукези, архиепископът на Венеция, получил пет гласа. Когато чу името си, прочетено пет пъти в свещената зала на Сикстинската капела, той видимо пребледня. Миг по-късно бюлетините горяха в пещта с черен дим^[5] и няколко кардинали видяха Лукези да се моли.

Вечерта Пиетро Лукези учтиво отхвърли покана за вечеря с група кардинали и се оттегли сам в стаята си в резиденцията „Санта Марта“, за да медитира и да се моли. Знаеше как действат конclaveите и му бе ясно накъде вървят нещата. Както Христос в Гетсиманската градина, отправи отчаяна молитва към Бога да снеме бремето от плещите му и да избере някой друг.

Но на следващата сутрин подкрепата за Лукези нарасна и стабилно тръгна към мнозинството от две трети, необходимо за избирането на папа. При последното гласуване предобед не му достигнаха едва десет гласа. Твърде напрегнат, за да се храни, отново се помоли в стаята си и се върна в Сикстинската капела за вота. Знаеше, че след него вече ще бъде папа. Мълчаливо гледаше как всеки кардинал пристъпва към златното ковчеже, служещо за изборна урна, пуска сгънатата на четири бюлетина и изрича тържествената клетва: „Призовавам своя бог Христос за свидетел и съдник, че давам гласа си за този, когото смяtam за най-достоен“.

Преброиха бюлетините многократно, преди да обявят резултата. За Лукези имаше сто и петнайсет гласа. Камерлингът^[6] се приближи и му зададе въпроса, на който бе отговарял всеки новоизбран папа от две хилядолетия насам:

— Приемаш ли каноничния си избор за върховен понтифекс^[7]?

След продължително мълчание, което предизвика напрежение в капелата, Пиетро Лукези отвърна:

— *Плещите ми не са достатъчно широки, за да понесат бремето, което стоварвате върху тях, но с помощта на Христос, нашия Спасител, ще опитам. Асcepto*^[8].

— *С какво име желаеш да бъдеш наричан?*

— *Павел Седми* — отговори Лукези.

Кардиналите запристигаха в колона, за да прегърнат новия папа и да го уверят в послушанието и лоялността си. После Лукези бе съпроводен до червената стая, известна като *camera lacrimatoria* — стая на плача, за няколко минути уединение, преди папските шивачи, братя Гамарели, да го облекат в бели одежди. Избра най-малкото от трите предварително ушити раса, но дори в него изглеждаше като малко момче, облякло ризата на баща си. Когато застана на разкошния балкон на „Свети Петър“, за да поздрави Рим и света, главата му едва се подаваше над парапета. Един от швейцарските гвардейци донесе столче, върху което да стъпи, и от смаяната тълпа на площада се надигна глътка. Коментатор на Италианската телевизия задъхано кръсти новия папа Пиетро Невъзможния. Кардинал Марко Бриндизи, който стоеше начело на консервативното крило, тайно го нарече „първия случаен папа в историята“.

Ватиканистите заявиха, че посланието на разединения конclave е ясно. Пиетро Лукези бе компромисна фигура. От него се очакваше да се проявява като компетентен глава на Римокатолическата църква, но не и да предприема значими дела. *Битката за сърцето и душата на Църквата* — твърдяха те — *хитро е отложена за друг път*.

Но католиците реакционери, свещеници и лица извън Църквата, не приеха избора на Лукези така благосклонно. За хиляди от тях новият папа беше скучен и неприятно напомняше за недодяления венецианец Ронкали, предизвикал доктринална криза на Втория ватикански събор. Часове след разпускането на конклава уеб сайтовете и чатовете на хардлайнери се пълниха с ужасяващи предупреждения и предсказания какво ще последва. Проповедите и публичните изявления на Лукези бяха прегледани дума по дума за отклонения от каноните. Реакционерите не останаха доволни от това, което откриха. Стигнаха до заключението, че Лукези е опасен и трябва да бъде държан изкъсо. Зорко наблюдаван. Кардиналите от Курията трябваше

да се погрижат Пиетро Лукези да остане безличен папа, който просто изпълнява задълженията си.

Но Лукези смяташе, че Църквата е изправена пред твърде много проблеми, за да пропилее папството си, макар и да го беше приел с неохота. Църквата, която бе наследил от Поляка, се намираше в криза. В Западна Европа, центъра на католицизма, положението бе станало плачевно и нас скоро синодът на епископите бе заявил, че европейците живеят, сякаш Бог не съществува. Кръщаваха се все по-малко бебета; все по-малко двойки сключваха църковен брак; ръкополаганията бяха толкова редки, че скоро почти половината енории щяха да останат без постоянен свещеник. Трябаше само Лукези да се огледа около себе си, за да види проблемите, с които се сблъсква Църквата. Седемдесет процента от два и половината милиона католици, живеещи в Рим, одобряваха развода, контрола на раждаемостта иекса преди брака, а всичко това беше официално забранено от Църквата. По-малко от десет процента ходеха редовно на литургия. Във Франция, така наречената Първородна дъщеря на Църквата, статистиката бе още по-ужасна. В Северна Америка повечето католици дори не прочитаха брошурите със седмичните му проповеди, преди да ги изхвърлят, а само една трета присъстваха на литургия. Седемдесет процента от католиците живееха в Третия свят и много от тях рядко виждаха свещеник. Само в Бразилия всяка година по шестстотин хиляди души се отказваха от католицизма и ставаха протестанти евангелисти.

Лукези искаше да спре изтичането на кръв, преди да е твърде късно. Копнееше да направи любимата си Църква по-близка до живота на последователите й, да превърне миряните в католици не само на книга. Но имаше и нещо друго, което го измъчваше — един-единствен въпрос непрестанно се въртеше в съзнанието му след избирането му за папа. Защо Светият Дух бе посочил именно него за водач на Църквата? Каква специална дарба, каква искрица познание притежаваше той, която го правеше най-подходящ за папа в този исторически момент? Лукези мислеше, че знае отговора, и беше дал ход на опасен замисъл, който щеше да разтърси Римокатолическата църква из основи. Ако стратегията му се окажеше сполучлива, щеше да предизвика революция в Църквата. Ако се провалеше, това можеше да доведе до краха й.

* * *

Слънцето изплува иззад пласта облаци и польхът на хладния мартенски вятър разлюя боровете в градината. Папата придърпа наметалото плътно около врата си. Мина покрай Етиопския колеж и сви по тясна пътека, която го отведе до сивата стена в югозападния край на Ватикана. Спра се в подножието на кулата на Радио Ватикан и се изкачи по каменните стъпала до терасата.

Пред него се простираше Рим, който се пробуждаше от ярката слънчева светлина. Погледът му се заря над Тибър и се спря върху синагогата, издигаща се на отсрещния бряг, в сърцето на старото гето. През 1555 г. папа Павел IV, името на когото носеше сега Лукези, бе задължил евреите в Рим да се заселят там и да носят жълта звезда, за да се отличават от християните. Намерението на онези, чиято бе идеята за издигането на синагога, бе да я построят достатъчно висока, за да се вижда от Ватикана. Посланието звучеше пределно ясно. *Nие също сме тук. Всъщност сме били тук дълго преди вас.* На Пиетро Лукези синагогата напомняше за нещо друго. За непростими деяния в миналото. За срамна тайна. Сякаш му говореше, шепнейки в ухото му. Не му даваше покой.

Папата чу стъпки по пътеката през градината, отчетливи и ритмични като удари на опитен дърводелец по гвоздеи. Обърна се и видя мъж, който идваше към него. Висок и строен, с черни коси и черен свещенически костюм. Отец Луиджи Донати, личният секретар на папата. Донати стоеше неотлично до Лукези от двадесет години. Във Венеция го бяха наричали Дожа^[9] заради готовността му безмилостно да упражнява власт и ако се наложи, да сграбчи някого за гърлото в името на целите и нуждите на господаря си. Бе станал известен с това прозвище и във Ватикана. Той нямаше нищо против. Следващите принципите на италианския философ Макиавели, който учеше, че за владетеля е по-добре околните да се страхуват от него, отколкото да го обичат. Според Донати всеки папа се нуждаеше от един кучи син, коравосърден тип в черно, който да властва над Курията с камшик и жезъл и да налага волята си. Тази роля той изпълняваше със зле прикрито задоволство.

Докато Донати вървеше, по сувория израз на лицето му папата позна, че носи лоши вести. Отново се загледа отвъд реката и зачака. Малко по-късно усети окуражаващото му присъствие до себе си. Както обикновено, Дожа не губи време за любезности и празни приказки. Наведе се към ухото на папата и го осведоми, че рано тази сутрин професор Бенджамин Щерн е бил намерен убит в апартамента си в Мюнхен. Папата затвори очи, наведе глава, опирачки брадичка на гърдите си, и здраво стисна ръката на отец Донати.

— Как? — попита той. — Как са го убили?

Когато отец Донати му каза, папата се олюя и се подпра с ръка на стената за опора.

— Всемогъщи Боже, който си на небето, моля те, дай ни оправдение за всичко, което сме сторили.

Погледна доверения си секретар в очите — спокойни, интелигентни и решителни. Това вдъхна кураж на папата да продължи:

— Боя се, че ужасно подценихме враговете си, Луиджи. Помогъщи са, отколкото предполагахме, и покварата им няма граници. Не ще се спрат пред нищо, за да запазят мръсните си тайни.

— Така е, Свети отче — мрачно потвърди Донати. — Всъщност навсярно действат с мисълта, че могат да убият дори папата.

Да убият папата? Трудно бе за Пиетро Лукези да повярва в това, но знаеше, че верният му секретар няма склонност да преувеличава. Църквата беше пройдена от рак. По време на папството на Поляка бе допуснато ракът да се разпространи. Вече имаше метастази и бе застрашен животът на целия организъм, в който живееше. Трябваше да го отстранят. За да се спаси пациентът, бяха необходими шокови мерки.

Папата отмести поглед от Донати към синагогата, която се извисяваше над речния бряг.

— За жалост няма кой да се заеме с това дело, освен мен.

Отец Донати докосна ръката му и я притисна.

— Само вие можете да съчините думите, Свети отче. Оставете всичко друго в моите ръце.

После се обърна и се отдалечи, оставяйки папата сам. Той се заслуша в стъпките на сувория си довереник в черно, които отекнаха по пътеката към двореца: чат-чат-чат... За Пиетро Лукези те звучаха като забиване на гвоздei в ковчег.

[1] Централната администрация, управляваща Католическата църква, правителството на Ватикана. — Б.пр. ↑

[2] Златен пръстен-печат с изображение на свети Петър в лодка и името на папата, гравирано около него, с който се подпечатват всички официални документи. Всеки папа получава този символ на власт, който след смъртта му се унищожава. — Б.пр. ↑

[3] Събрание на Съвета на кардиналите; от латинския израз *sit clave* („под ключ“) — заради старата традиция да се изолират от външния свят кардиналите, които се събират за избирането на нов римски понтифекс. — Б.р. ↑

[4] Нека дойде Духът Създател (лат.). — Б.пр. ↑

[5] По време на конclave черният дим, излизащ през комина на Сикстинската капела, е знак, че при гласуването не е избран нов папа. — Б.пр. ↑

[6] Кардинал, оглавяващ Апостолическата камара, той управлява временно след смъртта на папата. — Б.пр. ↑

[7] Глава на Римокатолическата църква. — Б.пр. ↑

[8] Приемам (лат.). — Б.пр. ↑

[9] Държавен глава на средновековните републики Венеция и Генуа. — Б.р. ↑

3. ВЕНЕЦИЯ

Нощните дъждове бяха наводнили площад „Сан Дзакария“ Реставраторът стоеше на стъпалата пред църквата, безпомощен като корабокрушенец. В средата на площада от мъглата изникна възрастен свещеник, който повдигна краищата на скромното си черно расо и показа чифт гумени ботуши до коленете.

— Тази сутрин тук е като Галилейско море, Марио — каза той и извади от джоба си тежка връзка ключове. — Жалко, че Бог не ни е дарил със способността да ходим по водата. Тогава зимите във Венеция щяха да са далеч по-поносими.

Масивната дървена врата се отвори с протяжно проскърцване. Църквата все още тънеше в мрак. Свещеникът включи осветлението и отново се отправи към наводнения площад, след като се спря за кратко да потопи ръцете си в светената вода и да се прекръсти.

Скелето бе скрито зад завеса. Реставраторът се качи на платформата си и включи луминесцентната лампа. Образът на Девата примамливо засия срещу него. През голяма част от тази зима се бе посветил изцяло на задачата да възстанови лицето й. Понякога тя му се явяваше на сън, промъкваща се в стаята му с изранени бузи и го молеше да я изцели.

Включи портативната електрическа печка, за да отвърне въздуха, и си наля чаша кафе от термоса — достатъчно силно, за да го ободри, но не и ръката му да затрепери. После подготви палитрата си, смесвайки сух пигмент с разредител в малко легенче. Когато най-сетне свърши, придърпа големите лупи и започна работа.

Близо час църквата бе изцяло на негово разположение. После бавно, един по един, се занизаха останалите от екипа. Скрит зад завесата си, реставраторът позна всеки от тях по звука. Тежките стъпки на Франческо Тиеполо, ръководителя на проекта „Сан Дзакария“, отчетливото чат-чат-чат на Адриана Дзинети, известна специалистка по почистване на олтари и съблазнителка на мъже; тромавата походка на вечно слухтящия Антонио Полита, разпространител на злонамерени лъжи и клюки.

Реставраторът оставаше загадка за другите. Държеше работната му платформа и картина на олтара винаги да бъдат скрити зад завеса. Франческо го бе помолил да я свали, за да могат туристите и пословично критичната висша прослойка венецианци да наблюдават работата му.

— *Венеция иска да вижда какво правиш с Белини* * *Марио. Венеция не обича изненади.*

Реставраторът с неохота отстъпи и два дни през януари работи пред погледите на туристите и останалите от екипа. Краткият експеримент бе прекратен, когато монсеньор Морети, енорийският свещеник на „Сан Дзакария“, намина на изненадваща инспекция. Щом вдигна поглед и съзря лицето на Девата, наполовина заличено, падна на колене в истерична молитва. Върнаха завесата и Франческо не посмя отново да настоява за свалянето ѝ.

Другите от екипа виждаха в нея дълбок метафоричен смисъл. Защо прибягваше до такива мерки да се крие? Защо Марио странеше от тях? Защо отклоняваше многобройните им покани за обяд, вечеря и съботните запои в бар „Харис“? Бе отказал да присъства дори на коктейл, организиран от „Приятели на «Сан Дзакария»“. Творбата на Белини беше една от най-значимите картини в цяла Венеция и отказът му да прекара няколко минути с дебелите американски дарители, направили проекта възможен, се прие като скандална постъпка.

Дори Адриана Дзинети не можеше да проникне отвъд завесата. Това породи нескрити подозрения, че реставраторът е хомосексуалист, което свободомислещият екип не смяташе за престъпление, и слабата му популярност сред някои от момчетата временно нарасна. Версията отпадна една вечер, когато в църквата го посети поразително привлекателна жена. Имаше широки скули, бледа кожа, зелени като на котка очи и изваяна брадичка. Единствено Адриана Дзинети забеляза големия белег на лявата ѝ ръка.

— Тя е другият му реставраторски проект — мрачно заключи Адриана, когато двойката изчезна във венецианска нощ. — Очевидно предпочита жени с малки несъвършенства.

Представяше се с името Марио Делвекио, но италианският му, въпреки че бе отличен, издаваше лек, ала доловим акцент. Обясняваше го с това, че е отраснал в чужбина и е живял в Италия само за кратки периоди. Някой бе дочул, че е стажувал при легендарния Умберто

Конти, друг — че Конти е обявил ръцете му за най-талантливите, които е виждал.

Завистливият Полита бе пуснал следващата поредица слухове сред екипа. Антонио се вбесяваше от спокойното темпо, с което работеше колегата му. За по-малко време, отколкото бе нужно на великия Марио Делвекио да възстанови лицето на Девата, той бе почистил и реставрирал шест картини. Фактът, че те почти нямаха стойност, само засилваше гнева му.

— Самият маestro я е нарисувал за един следобед — мърмореше Антонио пред Тиеполо. — А този приятел работи цяла зима. Все тича до Академията да зяпа картините на Белини. Кажете му да побърза, иначе ще се мотаем тук десет години!

Именно Антонио бе изровил доста странна история за Виена, която бе споделил с колегите си по време на приятелско събиране в една снежна вечер през февруари — по съвпадение, в гостилница „Ала Мадона“^[1]. Около десет години по-рано, при цялостното почистване и възстановяване на катедралата „Свети Стефан“ във Виена, един от реставраторите в екипа бил италианец на име Марио.

— Нашият Марио? — попита Адриана над чаша червено вино.

— Разбира се, че е бил нашият Марио. Същият особняк. Същото темпо на охлюв.

Според източника на Антонио, въпросният реставратор изчезнал безследно една нощ — същата нощ, когато в стария еврейски квартал избухнала бомба.

— За какво намекваш, Антонио? — полюбопитства Адриана, като настойчиво се взираше в него през рубинената течност.

Антонио направи дълга драматична пауза, загреба хапка гъста полента и повдигна вилицата си като скриптьр.

— Не е ли очевидно? Явно този човек е терорист. Предполагам, че е от „Червените бригади“.

— Или може би самият Осама бен Ладен!

Всички от екипа избухнаха в такъв смях, че едва не ги изгониха от заведението. Вече никой не спомена думите на Антонио Полити, но самият той не престана да вярва в истинността им. Тайно се надяваше мълчаливият му колега зад завесата да повтори представлението си от Виена и да изчезне без следа. Тогава Антонио щеше да заеме мястото му, да довърши проекта и името му да се прочуе.

Работата на реставратора спореше и времето отлитаše неусетно. Когато погледна часовника си, се изненада, че вече е единайсет и трийсет. Седна на ръба на платформата, наля си още кафе и погледна картината. Нарисувана от Белини в разцвета на силите му, тя бе смятана от много историци за първата велика творба, предназначена за олтар, от шестнадесети век. Реставраторът никога не се уморяваше да я съзерцава. Възхищаваше се на майсторството, с което Белини бе използвал светлината и пространството, на силата, която привличаше погледа му навътре и нагоре, на съвършените благородни черти на Мадоната, младенеца и светците около тях. Беше картина на абсолютна тишина. Дори след дълга и напрегната работа цяла сутрин тя го обгръщаše с усещане за спокойствие.

Отмести завесата. Сънцето се бе показвало и главният кораб на църквата бе изпълнен със светлина, която нахлюваше през витражите на прозорците. Тъкмо допи кафето си и движение на входа привлече вниманието му. Посетителят бе около десетгодишно момче с дълги къдрavi коси. Обувките му бяха подгизнали от водата на площада. Реставраторът се загледа в него. Дори след десет години не можеше да погледне дете, без да си спомни за сина си.

Момчето отиде първо при Антонио, който му махна с ръка да се разкара, без да прекъсва работата си. После тръгна по пътеката между скамейките към високия олтар, където по-благосклонно го прие Адриана. Усмихна му се, докосна бузата му и посочи към скелето на реставратора. Детето се спря до платформата и безмълвно му подаде листче хартия. Той го разгъна и откри няколко думи, написани като последна молба на отчаян влюбен. Нямаше подпись, но почеркът бе издайнически като мазките от четката на Белини.

Гето Нуово. Шест частът.

Реставраторът смачка бележката и я пъхна в джоба си. Когато отново погледна надолу, момчето си бе отишло.

* * *

В пет и трийсет следобед Франческо Тиеполо влезе в църквата и бавно закрачи към олтара. С гъстата си брада, дълга бяла риза и копринен шал, вързан пътно около врата, едрият италианец

изглеждаше като току-що излязъл от ренесансова работилница. Това бе съзнателно изграден имидж.

— Браво на всички — напевно каза той и гласът му отекна в абсидите и колоните. — Достатъчно за днес. Съберете нещата си. Вратите се затварят след пет минути. — Стовари мечешката си лапа върху платформата на реставратора, енергично я побутна веднъж и разклати лампите и четките му. — Ти също, Марио. Целуни дамата за лека нощ. Ще издържи няколко часа без теб. Чакала те е петстотин години.

Реставраторът старателно почисти четките и палитрата си и прибра пигментите и разтворителите си в правоъгълна кутия от лакирано дърво. После угаси лампата и скочи от скелето. Както винаги, излезе от църквата, без да каже нито дума на колегите си.

С кутията под мишница, тръгна по площад „Сан Дзакария“. Имаше пъргава походка и можеше да прекоси площада с лекота. Със средния си ръст и слабо тяло, лесно щеше да остане незабелязан. Черните му коси бяха прошарени и късо подстригани. Ъгловатото лице с дълбока трапчинка на брадичката създаваше илюзията, че е изсечено от дърво. Най-дълготрайно впечатление оставяха очите с форма на бадем и поразително ярък изумруденозелен цвят. Въпреки усилията, които изискваше работата му, и факта, че наскоро бе отпразнувал петдесет и първия си рожден ден, все още имаше отлично зрение.

Премина под един свод и стигна до Рива дела Скавони, широкия кей край Канале ди Сан Марко. Въпреки хладното мартенско време, наоколо имаше доста туристи. Реставраторът различи най-малко шест езика, повечето от които владееше. До ушите му достигна фраза на иврит. Бързо загълхна — като музика, заглушена от вятъра, но остави у него отчаян копнеж да чуе истинското си име.

Корабче № 82 чакаше на спирката. Той се качи и застана до парапета, откъдето можеше да види лицето на всеки пътник, който се качва или слиза. Извади бележката от джоба си, прочете я за последен път, а после я хвърли отвъд борда и я проследи с поглед, докато копринените води на лагуната я отнесоха.

* * *

През петнадесети век мочурлив участък от сушата на квартал Канареджо^[2] бил ограден за строеж на нова ковачница, наричана на венециански диалект *getto*. Ковачницата никога не била построена, а век по-късно, когато управниците на Венеция потърсили подходящо място, където да настанят разрастващото се еврейско население, решили, че това отдалечено кътче, известно като Гето Нуово, е идеалното. Площадът бил голям и нямало енорийска църква. Околните канали образували естествен обръч, отделящ острова от съседните, и можело единственият мост да се охранява от християни. През 1516 г. изселили християните от Гето Нуово и принудили евреите на Венеция да заемат мястото им. Позволявали им да напускат гетото след изгрев слънце, когато камбаната започне да бие, и то само ако носят жълта туника и шапка. Трябвало да се приберат на острова преди залез слънце и портите се залоствали. Само еврейските декари имали право да го напускат нощем. Населението му достигнало над пет хиляди души. А сега тук живееха едва двадесетина евреи.

Реставраторът мина по малък железен мост. Пред него се издигаха няколко жилищни сгради, необичайно високи за Венеция. Продължи през аркада, която минаваше под сградите, и след миг се озова на площада. Ресторант, предлагащ кашер^[3], еврейска фурна, книжарница, музей. Имаше и две стари синагоги, напълно незабележими, освен за опитното око. Само петте прозореца на горния етаж на всяка от тях — символ на петте книги от Тората — издаваха местоположението им.

Няколко момчета играеха футбол между дългите сенки и локвите. Топката им полетя към реставратора. Той ловко я ритна и я върна. Едно от тях я пое с гърди — същото, което бе дошло сутринта в „Сан Дзакария“.

Детето кимна към кладенеца в средата на площада. Реставраторът се обърна и видя позната фигура, облегната на него, пушейки цигара. Сив кашмирен шлифер, сив шал, плътно увит около врата, издължено лице. Кожата на мъжа бе матова, набраздена и белезникава като скала в пустинята, закалявана милион години от слънцето и вятъра. Носеше малки кръгли очила, непреднамерено модерни. Изражението му издаваше нервност.

Когато реставраторът се приближи, старецът вдигна глава и устните му се изкривиха в нещо средно между усмивка и гримаса.

Сграбчи ръката му и я разтърси така силно, че щеше да строши костите. После ласкато го целуна по бузата.

— Тук си заради Бенджамин, нали?

Старецът притвори сбръканите си клепачи и кимна. Плъзна два възлести пръста в свивката на лакътя му.

— Повърви с мен.

За миг реставраторът изпита желание да се освободи, но знаеше, че няма път за бягство. Бяха убили човек от семейството, а Ари Шамрон не беше от хората, които смилено спазват шивах^[4].

Преди година Габриел се бе видял с него за последен път. Шамрон бе оставил видимо от онзи ден. Когато закрачиха по площада в спускация се здравец, Габриел едва сдържа желанието си да го хване под ръка. Бузите му бяха хлътнали, а стоманеносините му очи — очи, които някога вдъхваха страх както у враговете, така и у съюзниците му — бяха премрежени и влажни. Когато повдигна турската цигара към устните си, дясната му ръка затрепери.

Тези ръце бяха превърнали Ари Шамрон в легенда. Скоро след постъпването му в Службата през 1950-а, началниците му бяха забелязали, че притежава необикновено здрава хватка за мъж с толкова скромна физика. Обучиха го за уличен бой и безшумни убийства и го изпратиха на бойното поле. Предпочитаното му оръжие бе гарота^[5] и той я използваше смъртоносно от павираните улици на Европа до неу碌едните затънти кътчета на Кайро и Дамаск. Убиваше арабски шпиони и генерали. Убиваше нацистки учени, които помагаха на Насър да строи ракети. А в една топла вечер през април 1960-а, в градче на север от Буенос Айрес, Ари Шамрон бе скочил от задната седалка на кола и бе сграбчил Адолф Айхман^[6] за гърлото, който чакал автобус, за да се приbere у дома.

Единствено Габриел знаеше неприятна подробност за онази нощ в Аржентина: Адолф Айхман едва не се бе измъкнал, защото Шамрон се бе препънал в развързаната връзка на обувката си. Същото ходене по ръба бележеше всеки етап от изкачването му по множеството ръководни стъпала на булевард „Цар Саул“. Премиерите никога не знаеха какво да очакват, когато Шамрон се появи на прага им — новина за пореден грандиозен успех или тайно признание за нов унизителен провал. Склонността му да поема рискове беше много ценено качество и същевременно голяма политическа слабост. Габриел

вече не броеше колко пъти старецът е бил отстраняван, а после повикван обратно с гръмки фанфари.

Шамрон окончателно се бе простил с висшата ръководна длъжност, но никога нямаше да го отстраният напълно. Имаше двойствен статут на специален административен съветник, който му даваше достатъчен достъп, за да напомня често за себе си, и от вилата си, подобна на крепост, с изглед към Галилейско море, все още упражняваше значителна власт, макар и в сянка. Шпионите и генералите редовно го посещаваха, за да му целуват ръка, и никое важно решение, свързано с държавната сигурност, не се вземаше, без първо да се допитат до него.

Здравословното му състояние се пазеше в дълбока тайна. Габриел бе дочул слухове за рак на простатата, лек сърдечен удар или хронични проблеми с бъбреците. Очевидно не му оставаше много живот. Шамрон не се боеше от смъртта — само от това, че отсъствието му ще причини хаос. Сега, докато бавно се разхождаха из старото гето, смъртта бе тихен спътник. Смъртта на Бенджамин. И на Шамрон. Близостта ѝ бе направила Шамрон неспокоен. Изглеждаше като човек, който бърза да уреди сметките си. Стар воин, нетърпелив да влезе в една последна, отчаяна битка.

* * *

— Отиде ли на погребението?

Шамрон поклати глава.

— Бенджамин се страхуваше, че академичните му постижения ще бъдат опетнени, ако се разчуе, че е работил за нас. Присъствието ми на погребението би породило неудобни въпроси във и извън Израел, така че останах на страна. Трябва да призная, че не изгарях от желание да присъствам. Трудно е да погребеш дете.

— Отишъл ли е някой? Той нямаше други роднини в Израел.

— Казаха ми, че присъствали няколко стари приятели без връзка с тайните служби и колеги от факултета в Еврейския университет.

— Кой те изпрати тук? — попита Габриел.

— Какво значение има?

— За мен има значение. Кой те изпрати?

— Аз съм нещо като пуснат под гаранция — отегчено каза Шамрон. — Не мога да направя нито крачка без одобрението на върховния трибунал.

— И кои са хората в този трибунал?

— Единият е Лев. Разбира се, ако зависеше от него, щяха да ме заключат в килия с желязна кушетка, на хляб и вода. Но за мой късмет, другият член на трибунала е министър-председателят.

— Твойят стар боен другар.

— Да кажем, че просто споделяме едно и също мнение за конфликта и истинските намерения на враговете ни. Говорим на един и същ език и си прекарваме приятно заедно. Държи ме в играта, въпреки огромните усилия на Лев да ме обвие в мъртвешки саван.

— Това не е игра, Ари. Никога не е било.

— Не е нужно да ми го напомняш, Габриел. Ти прекарваш времето си тук, докато шахидите^[7] се самовзривяват и стават на парчета на улица „Бен Йехуда“ и улица „Яфа“.

— Работя тук.

— Извинявай, Габриел. Не исках да прозвучи толкова сурово. Впрочем върху какво работиш?

— Наистина ли те интересува?

— Разбира се. Иначе нямаше да попитам.

— Картината на Белини на олтара на църквата „Сан Дзакария“. Една от най-важните във Венеция.

На лицето на Шамрон се появи искрена усмивка.

— Ще се радвам да видя физиономията на архиепископа, ако някога узнае, че безценната му картина е била реставрирана от добро еврейско момче от долината на Израил.

Внезапно се спря и неудържимо закашля, с кърпичка на устата. Когато няколко пъти вдиша дълбоко и издиша, за да се успокои, Габриелолови хриповете в гърдите му. Старецът трябваше да влезе на топло, но бе твърде упорит, за да признае физическата си слабост. Реши да го направи вместо него.

— Имаш ли нещо против да седнем някъде? Стоях прав на скелето от осем сутринта.

Шамрон леко се усмихна. Знаеше, че Габриел го заблуждава. Поведе го към една сладкарница в края на площада. Нямаше други хора, освен високото момиче зад бара. Сервира им, без да попита какво

ще поръчат, чаши еспресо, малки бутилки минерална вода и чинийка сладкиш с канела и ядки. Когато се наведе над масата, буйните ѝ тъмни коси се спуснаха пред едното ѝ рамо. Загърна се със златистожълт шал и излезе, оставяйки ги сами в заведението.

— Слушам те — каза Габриел.

— Има напредък. Обикновено веднага започваш да ми крещиш, че съм съсипал живота ти.

— Сигурен съм, че ще стигнем и до това в един момент.

— Сякаш двамата с дъщеря ми сте се наговорили.

— Има нещо вярно. Как е тя?

— Все още живее в Нова Зеландия, в *птицеферма*, колкото и да не ти се вярва, и все още отказва да отговаря на обажданията ми. — Направи дълга пауза, докато запалваше поредната си цигара. — Ужасно ми е сърдита. Казва, че никога не съм бил до нея. Не разбира, че бях зает. Трябваше да се грижа за сигурността на цял народ.

— Няма да се сърди вечно.

— Ако не си забелязал, и аз няма да живея вечно. — Шамрон набоде хапка и бавно задъвка. — Как е Анна?

— Предполагам, че е добре. Не съм се чувал с нея от близо два месеца.

Шамрон се наведе напред и укорително го изгледа над очилата си.

— Моля те, кажи ми, че не си разбил сърцето на горката жена.

Габриел разбърка захарта в кафето си и избегна настойчивия му поглед. *Анна Ролф...* Световноизвестна концертираща цигуларка и дъщеря на богатия швейцарски банкер Август Ролф. Година по-рано Габриел ѝ беше помогнал да открие убийците на баща си. Невъзможно бе да ѝ спести неприятните обстоятелства около сделките на баща ѝ по време на войната и източника на забележителната му колекция от картини на импресионисти и модернисти. Неусетно се влюби в темпераментната виртуозна музикантка. След операцията живя с нея шест месеца в уединената ѝ вила на Португалското крайбрежие. Връзката им започна да се срива, когато Габриел ѝ призна, че всеки път, когато се разхождат по улиците на селото, вижда сянката на съпругата си Леа... и дори в някои нощи, когато се любят, Леа сякаш присъства като мълчалива свидетелка на страстните им изживявания. Когато Франческо Тиеполо му предложи да участва в проекта „Сан

Дзакария“, Габриел прие без колебание. Анна Ролф не се опита да го спре.

— Много съм привързан към нея, но не би се получило.

— Прекара ли поне известно време с теб във Венеция?

— Участва в благотворителен концерт в църквата „Фари“.

Остана при мен два дни. Но това само влоши нещата.

Шамрон бавно угаси цигарата си.

— Мисля, че отчасти аз съм виновен. Тласнах те към тази връзка, преди да си готов.

Както винаги при подобни случаи, Шамрон го попита дали насокро е посещавал Леа. Габриел му разказа как, преди да дойде във Венеция, е отишъл в отдалечената психиатрична клиника в Южна Англия, как се поразходил с нея из градините и дори си направили пикник под оголените клони на един клен. Но докато говореше, умът му се намираше другаде: на малката уличка във Виена, недалеч от Юденплац; мястото, където бомба бе убила сина му; в ада, увредил тялото на Леа и отнел паметта ѝ.

— Минаха дванайсет години, а тя все още не ме познава. Честно казано, понякога и аз не мога да я позная. — Габриел замълча за миг, после продължи: — Но не си дошъл тук, за да обсъждаме личния ми живот.

— Така е — въздъхна Шамрон. — Но личният ти живот е от значение. Ако все още бе сериозно обвързан с Анна Ролф, не бих поисквал отново да работиш за мен... съвестта не би ми позволила.

— Нима някога съвестта ти се е намесвала, когато си искал да направиш нещо?

— Ето това е старият Габриел, когото познавам и обичам. — Шамрон хладно се усмихна. — Какво знаеш за убийството на Бенджамин?

— Само това, което прочетох в „Хералд Трибюн“. Според мюнхенската полиция е убит от неонацисти.

Шамрон изсумтя. Очевидно не бе съгласен с изводите на мюнхенската полиция, макар и неокончателни.

— Възможно е. Кнigите на Бенджамин за холокоста го направиха крайно непопулярен сред много прослойки на германското общество, а и фактът, че е израелец, би могъл да го превърне в мишена. Но не съм убеден, че някакъв скинар е успял да го очисти.

Нали разбираш, винаги, когато някой евреин е убит на територията на Германия, ставам неспокойен. Искам да узная повече от това, което мюнхенската полиция казва в официалните си изявления.

— Защо не изпратиш някой катса^[8] в Мюнхен да проведе разследване?

— Защото ще е подозрително, ако наш агент започне да задава въпроси. Освен това знаеш, че винаги предпочитам да действам скришом, отколкото явно.

— Какво си намислил?

— В близките два дни детективът, поел случая в Мюнхен, ще се срещне с полубрата на Бенджамин, Ехуд Ландау. След като осведоми Ландау за хода на разследването до момента, ще му позволи да огледа вещите на Бенджамин и да уреди изпращането им обратно в Израел.

— Ако не ме лъже паметта, Бенджамин няма полубрат.

— Вече има.

Шамрон сложи на масата израелски паспорт и го плъзна към Габриел с дланта си. Габриел повдигна корицата и видя собственото му лице да се взира в него от снимката. Погледна името: Ехуд Ландау.

— Ти си човекът с най-набитото око, когото познавам. Огледай апартамента. Виж дали има нещо, което не се връзва с обстановката. Ако можеш, отстрани всичко, заради което биха го свързали със Службата.

Габриел затвори паспорта, но не го взе от масата.

— В момента съм по средата на трудна реставрация. Не мога изведнъж да хукна за Мюнхен.

— Ще ти отнеме два дни... най-много три.

— Така каза и миналия път.

Избухливият темперамент на Шамрон, който винаги тлееше под повърхността, сега изригна. Той удари с юмрук по масата и изкреша на Габриел на иврит:

— На кое държиш повече — да довършиш глупавата си картина или да ми помогнеш да открия кой уби приятеля ти?

— За теб винаги всичко е толкова просто, нали?

— О, де да беше така! Ще ми помогнеш ли, или ще ме принудиш да поверя тази деликатна мисия на някого от новаците на Лев?

Габриел не скри негодуванието си, но вече бе взел решение. С ловко движение грабна паспорта и го пъхна в джоба на палтото си.

Имаше ръце на илюзионист и умееше да създава заблуда за окото. В един миг паспортът бе там, а в следващия бе изчезнал. Тогава Шамрон извади средно голям кафяв плик. Вътрешната страна беше покрита със скъп портфейл от черна кожа, швейцарско производство. Отвори портфейла: израелска шофьорска книжка, кредитни карти, членска карта от скъп фитнес клуб в Тел Авив, талон за местна видеотека и значителни суми в евро и шекели.

— С какво изкарвам прехраната си?

— Собственик си на художествена галерия. Визитките ти са в преградата с ципа.

Габриел ги намери и извади една.

ГАЛЕРИЯ „ЛАНДАУ“,
УЛИЦА „ШЕНКИН“, ТЕЛ АВИВ

— Съществували?

— Вече да.

Последният предмет в плика бе златен часовник с черна кожена каишка. Габриел го обръна и прочете гравираното посвещение на гърба: *На Ехуд от Хана с любов.*

— Трогателна подробност — каза той.

— Винаги съм смятал, че дребните неща са важни.

Часовникът и самолетният билет бързо се озоваха до паспорта в джоба на Габриел. Двамата мъже станаха. Когато излязоха, момичето с дългите коси и златистия шал бързо застана до Шамрон. Габриел се досети, че е телохранител на стареца.

— Къде ще отидеш сега?

— Връщам се у дома — отвърна Шамрон. — Ако попаднеш на нещо интересно, изпрати го на булевард „Цар Саул“ по обичайния канал.

— До кого да го адресирам?

— До мен, но това не означава, че Лев няма да надникне, така че спазвай подобаваща дискретност. — В далечината прозвуча камбанен звън. Шамрон се спря в средата на площада, до кладенеца, и за последен път се огледа наоколо. — Първото ни гето. Господи, колко мразя това място!

— Жалко, че не си живял във Венеция през шестнадесети век — каза Габриел. — Съветът на Десетте^[9] не би се осмелил да заключи евреите.

— Бях тук — уверено заяви Шамрон. — Винаги съм бил тук. И помня всичко.

[0] Джовани Белини — известен ренесансов художник от Венеция. — Б.р. ↑

[1] „При Мадоната“ (ит.). — Б.р. ↑

[2] Един от шестте квартала на Венеция. — Б.пр. ↑

[3] Храна, приготвена според еврейските религиозни норми. — Б.пр. ↑

[4] В юдаизма — седемдневен траур след смъртта на близък човек. — Б.пр. ↑

[5] Инструмент за удушаване. — Б.пр. ↑

[6] Офицер от СС, началник на отдела по еврейските въпроси в Гестапо. Ръководи и планира масовите убийства на милиони евреи. — Б.р. ↑

[7] Арабски термин за свети мъченици, с който исламистите назовават своите терористи камикадзета. — Б.пр. ↑

[8] Старши оперативен работник в Мосад. — Б.р. ↑

[9] Създаден във Венеция през XIV век като временна комисия от десетима аристократи, Съветът се превръща в могъща институция с изключителни правомощия и силна власт. — Б.р. ↑

4. МЮНХЕН

Два дни по-късно детектив Аксел Вайс от мюнхенската криминална полиция стоеше пред входа на Адалбертщрасе 68, облечен с цивилен костюм и бежов шлифер. Беше висок, с тясно мургаво лице, дълъг нос и късо подстригани черни коси и приличаше на доберман. Предпазливо стисна ръката на Габриел, сякаш за да прецени твърдостта ѝ. После братски го потупа по рамото.

— Приятно ми е, хер Ландау, макар и да съжалявам, че се запознаваме при тези обстоятелства. Нека отидем някъде, където е удобно да поговорим, преди да ви заведа в апартамента.

Тръгнаха по мокрия от дъжда паваж. Скоро щеше да се здрачи и светлините на Швабинг една по една засилваха. Габриел никога не бе харесвал германските градове вечер. Детективът спря пред едно кафене и надникна през запотеното стъкло. Паркет на пода, кръгли маси, студенти и интелектуалци, приведени над книги.

— Тук става — каза той. Отвори вратата и поведе Габриел към тиха маса в дъното. — Вашите хора от консулството ми казаха, че сте собственик на художествена галерия.

— Да, така е.

— В Тел Авив?

— Познавате ли Тел Авив?

Детективът поклати глава.

— Сигурно от известно време насам ви е доста трудно... заради войната и прочее.

— Справяме се. Винаги сме се справяли.

Появи се сервитьорка. Детектив Вайс поръча две кафета.

— Нещо за ядене, хер Ландау?

Габриел поклати глава. Когато сервитьорката се оттегли, Вайс попита:

— Имате ли визитка?

Той зададе въпроса привидно нехайно, но Габриел знаеше, че е подложен на проверка. Работата го бе научила да свикне да не приема нещата такива, каквито изглеждат на пръв поглед. Когато разглеждаше

картини, виждаше не само повърхността им, а и скиците и пластовете грунд отдолу. По същия начин подхождаше към хората, с които се срещаше, когато работеше за Шамрон, и към ситуацията, в които попадаше. Имаше ясното впечатление, че Аксел Вайс не е просто детектив от мюнхенската криминална полиция. Усети как очите на Вайс се втренчиха в него, когато посегна към портфейла си и извади една от визитните картички, които Шамрон му бе дал във Венеция. Детективът я задържа срещу светлината, сякаш търсеше признания, че е фалшификат.

— Мога ли да я взема?

— Разбира се. — Габриел отвори портфейла си. — Искате ли друго доказателство за самоличността ми?

Мъжът срещу него, изглежда, сметна въпроса за обиден и направи широк жест на нехайство.

— О, не! Не, разбира се. Просто се интересувам от изкуство, това е.

Габриел устоя на изкушението да се увери колко малко знае немският полицай за изкуството.

— Говорихте ли със сънародниците си?

Габриел мрачно кимна. В ранния следобед бе посетил израелското консулство за дълъг официален разговор. Консултът му бе дал папка с копия от полицейски доклади и изрезки от мюнхенската преса. Сега папката се намираше в скъпото кожено куфарче на Ехуд Ландау.

— Консулт беше много отзивчив — отвърна Габриел. — Но ако нямате нищо против, детектив Вайс, бих искал да чуя за смъртта на Бенджамин и от вас.

— Разбира се — кимна събеседникът му.

През следващите двайсет минути той подробно описа на Габриел обстоятелствата около убийството. Часть на смъртта, калибъра на оръжието, старателно документираните заплахи за живота на Бенджамин, графитите по стените на апартамента му. Говореше спокойно, но пряко, както навярно всички полицаи по света са обучени да разговарят с близките на жертвите. Държанието на Габриел копираше неговото. Не се престори нито че скърби, нито че ужасяващите подробности около смъртта на неговия полубрат са му причинили болка. Той бе израелец. Виждаше смърт около себе си

почти всеки ден. Времето за траур беше отминало. Сега бе време за търсене на отговори и трезво мислене.

— Защо е бил пристрелян в коляното, детектив Вайс?

Вайс присви устни и наведе издължената си глава:

— Не сме сигурни. Може да е оказал съпротива. Или са искали да го измъчват.

— Но ми казахте, че никой от другите наематели не е чул нито звук. Ако е бил измъчван, виковете му със сигурност щяха да се чуват из сградата.

— Както казах, хер Ландау, не сме сигурни.

Посоката на разговора очевидно не се хареса на Вайс, но господин Ландау, търговец на произведения на изкуството от Тел Авив, все още не бе свършил.

— Раната на коляното позната ли ви е от разследвания на други убийства, извършени от десни екстремисти?

— Не бих казал.

— Имате ли заподозрени?

— Разпитваме много хора от различни среди във връзка с убийството. За съжаление това е единственото, което мога да ви кажа в момента.

— Нали не изключвате вероятността мотивът да е свързан с работата му като преподавател в университета? Например разочарован студент?

Детективът се усмихна, но явно търпението му бе подложено на изпитание.

— Брат ви е бил много уважаван. Студентите са го боготворели. Освен това през този семестър е взел отпуск. — Детективът замълча и за миг прикова изпитателен поглед в Габриел. — Знаехте това, нали, хер Ландау?

Габриел реши, че е най-добре да не лъже.

— Не, страхувам се, че не. Не бях разговарял с него от доста време. Защо е взел отпуск?

— Деканът ни каза, че е работел върху нова книга. — Детективът изпи последната гълтка от кафето си. — Сега ли искате да огледаме апартамента?

— Имам само още един въпрос.

— Какво искате да узнаете, хер Ландау?

— Как убиецът е проникнал в сградата?

— На този мога да отговоря — отвърна Вайс. — Въпреки факта, че често е получавал смъртни заплахи, брат ви е живеел в много несигурна сграда. Наемателите са много небрежни по отношение на това кого пускат вътре. Ако някой натисне бутона на домофона и каже: „Реклами“, често е влизал без проблем. Студентката от апартамента над професор Щерн е почти сигурна, че тя е допуснала убиеца в кооперацията. Все още е много разстроена. Явно е била привързана към него.

* * *

Върнаха се обратно до жилищната сграда в проливния дъжд. Детективът натисна бутона на домофона. Габриел видя името на табелката — Лилиан Ратцингер, домоуправителка. Малко по-късно иззад вратата надникна дребничка жена с навъсено лице и подозрителни кафяви очи. Когато позна Вайс, отвори.

— Добър ден, фрау Ратцингер — поздрави я детективът. — Това е братът на Бенджамин, Ехуд Ландау. Дошъл е, за да уреди делата на професора.

Старицата погледна Габриел и кимна. После се обърна, сякаш изпитала неудобство при вида му.

Остър мириз лъхна Габриел във фоайето. Напомни му за разтворителите, които използваше, за да отстранява замърсено лаково покритие на картини. Хвърли поглед зад един ъгъл и видя козметичен салон. Възпълна жена, на която правеха педикюр, го погледна над лъскаво немско модно списание. Габриел извърна глава. „Бенджамин, вечният студент — помисли си. — Само той би се чувствал уютно на подобно място“.

На най-близката стена имаше ред метални пощенски кутии. Една все още носеше името на Бенджамин. През малкото прозорче Габриел видя, че е празна.

Възрастната жена ги поведе по слабо осветеното стълбище, с връзка дрънчащи в ръката ѝ ключове. Спря пред апартамента на Бенджамин. От касата на вратата висяха смачкани остатъци от полицейска лента, а на пода лежаха купчина увехнали рози. На стената

имаше залепена бележка, надраскана от отчаяна ръка: *Liebe ist starker als Hass* — „Любовта е по-силна от омразата“. Нещо в идеалистичната наивност на този лозунг подразни Габриел. Тогава си спомни, че Леа му бе казала същите думи малко преди той да замине за Европа, за да убива палестинци за Шамрон.

— *Любовта е по-силна от омразата, Габриел, Каквото и да правиш, не изпитвай омраза към тях. Ако ги намразиши, ще станеш също като Шамрон.*

Старицата отключи вратата и се оттегли, без да го погледне. Габриел се запита каква е причината за беспокойството ѝ. Може би възрастта ѝ. Може би бе от поколението германци, които все още се чувстват неловко в присъствието на евреи.

Вайс го заведе в предната стая с изглед към Адалбертщрасе и включи лампата на бюрото. Габриел погледна надолу и бързо се отдръпна крачка назад. Подът бе покрит със засъхналата кръв на Бенджамин. Вдигна очи към стената и едва сега видя графитите. Детективът посочи към първия символ — ромб върху обърнато V.

— Това е руна — каза Вайс. — Древен нормандски символ, който изразява принадлежност към езическата религия одинизъм.

— А вторият? — попита Габриел, макар вече да знаеше отговора.

Вайс се загледа в символа, преди да отговори. Три седмици, свързани в основата, в бял кръг на червен фон.

— Нарича се Трите седмици или Трираменна свастика — обясни германецът. — Символизира превъзходство над дявола, чието число е 666.

Габриел пристъпи напред и наклони глава настрани, сякаш оглеждаше платно, което се нуждае от реставриране. Опитното му око забеляза, че художникът е по-скоро имитатор, отколкото фанатик. Нещо друго привлече вниманието му. Навярно символите на омраза бяха нарисувани мигове след убийството на Бенджамин, а линиите изглеждаха гладки и съвършено очертани, без никакъв признак на напрежение или тревога. „Човек, свикнал да убива — помисли си той. — Човек, който остава невъзмутим близо до мъртвец“.

Върна се до бюрото.

— Компютърът му взет ли е като веществено доказателство?

Вайс поклати глава.

— Откраднат е.

Габриел погледна към сейфа, който бе отворен и празен.

— И те са откраднати — каза детективът, предвидил следващия въпрос.

Габриел извади малък бележник и химикалка от джоба на якето си. Полицаят тежко се отпусна на дивана, сякаш цял ден бе ходил пеш.

— Трябва да остана с вас в апартамента, докато правите оглед на вещите. Съжалявам, но такива са правилата. — Той разхлаби вратовръзката си. — Разполагате с толкова време, колкото ви е нужно, хер Ландау. Каквото и да правите, не се опитвайте да вземете нищо оттук. Това също е правило.

* * *

Габриел направи всичко, което бе възможно в присъствието на полицая. Започна от спалнята. Леглото стоеше неоправено, а върху едно от издрасканите кожени кресла имаше струпани прани дрехи, все още прихванати с амбалажна хартия и канап. На масата се виждаха черна маска за очи и чифт тапи за уши от шуплеста гума. Спомни си, че Бенджамин бе имал пословично лек сън. Пердетата бяха плътни и тъмни, каквито би сложил човек, който работи нощем и спи през деня. Когато ги отмести, въздухът изведнъж се изпълни с прах.

През следващите тридесет минути внимателно прегледа съдържанието на гардероба, тоалетката и нощното шкафче. Нахвърля подробни записи в бележника с кожена подвързия, в случай че детектив Вайс поисква да погледне описа му. Впрочем не забеляза нищо необично.

Влезе във втората спалня. Покрай стените имаше лавици с книги и шкафове за папки. Очевидно Бенджамин я бе превърнал в хранилище. По пода бяха разпилени книги, а чекмеджетата зееха отворени. Габриел се запита чие дело е това — на мюнхенската полиция или на убиеца.

Претърсва близо час. Прелисти всяка папка, страниците на всяка книга. Вайс застана на прага само веднъж, за да види дали напредва, и с прозявка се оттегли обратно във всекидневната. Габриел отново нахвърля множество бележки за пред детектива, но не намери нищо,

което да свързва Бенджамин със Службата, и нищо, което да обясни причината за убийството му.

Върна се във всекидневната. Вайс гледаше вечерните новини по телевизора. Изключи го, когато Габриел влезе.

— Свършихте ли?

— Имал ли е Бенджамин избено помещение в сградата?

Детективът кимна.

— Немските закони изискват хазяите да осигуряват изба за всеки наемател.

Габриел протегна ръка.

— Бихте ли ми дали ключа?

* * *

Фрау Ратцингер заведе Габриел в сутерена и тръгна пред него по коридор с тесни врати. Спра пред онази, на която пишеше номер 2Б. Отвори я със сумтене и дръпна шнура с ключа за електрическата крушка. Прелетял молец докосна бузата на Габриел. Жената кимна и безмълвно се отдалечи.

Габриел надникна в мазето. Бе малко по-голямо от килер, широко около метър и двайсет и дълго метър и осемдесет, изпълнено с мириз на ленено масло и влага. Ръждясала рамка за велосипед с едно колело, чифт стари ски, кашони без етикети, натрупани до тавана, който бе на петна от течове.

Отмести счупения велосипед и ските и започна да тършува из кашоните с вещите на Бенджамин. В няколко от тях намери овързани купчини пожълтели книжа и стари тетрадки — останки от един живот, прекаран в университетски аудитории и академични библиотеки. В други имаше прашни стари книги — Габриел предположи, че според собственика те са били без стойност и е нямало смисъл да заемат място по лавиците в апартамента му. Откри и опаковани копия от „Заговорът от Ванзее: Преоценка“ — последната книга на Бенджамин.

Съдържанието на последния кашон бе чисто лично и Габриел се почувства като крадец, нахълтал в чужд дом. Запита се какво ли щеше да е, ако ролите бяха разменени, ако Шамрон бе изпратил някого от Службата да тършува из неговите вещи. Какво би намерил? Само това,

което Габриел иска да бъде намерено. Разтворители и пигменти, четките и палитрата му, чудесната му колекция от монографии. „Берета“^[1] до леглото му.

Дълбоко си пое дъх и продължи. В кутия от пури откри потъмнили медали и избелели ленти, които му напомниха за забележителните постижения на Бенджамин като бегач в ученическите му години. В един плик имаше семейни снимки. Също като Габриел, Бенджамин бе единствено дете. Родителите му бяха оцелели след ужасите в Рига, но бяха загинали при автомобилна катастрофа по пътя към Хайфа. После откри куп писма. Листовете със златист цвят все още ухаеха на люляк. Габриел прочете няколко реда и бързо ги оставил. *Вера...* единствената му любов. Не помнеше колко нощи бе лежал буден в мизерни тайни квартири, слушайки мърморенето на Бенджамин как безсърдечната Вера го е направила неспособен да обича която и да е друга жена. Габриел бе почти сигурен, че я е намразил повече, отколкото самият Бенджамин.

Последният пакет съдържаше кафява картонена папка. Повдигна корицата и видя вътре куп изрезки от вестници. Бегло прегледа заглавията. *Единаесет израелски лекоатлети и треньори задържани като заложници в олимпийското село... Терористите настояват за освобождаването на палестински и немски затворници... „Черният септември“...*

Габриел затвори папката.

От нея изпадна черно-бяла снимка. Вдигна я от пода. Две момчета с дънки и раници. Двама млади германци, решили да прекарат лятото в пътуване из Европа — или поне така изглеждаше. Бе направена в Антверпен, близо до реката. Отляво бе Бенджамин, с гъст чуплив перчем, спуснат пред очите му, дяволита усмивка и ръка, нехайно обвита около раменете на другото момче.

Приятелят му изглеждаше сериозен и мрачен, сякаш нещо толкова банално като една снимка не го интересуваше. Беше със слънчеви очила и късо подстриган и макар и да нямаше повече от двайсет години, над слепоочията му се забелязваха бели косми.

— *Характерен белег за момче, твърде рано започнало да върши мъжка работа* — бе казал Шамрон. — *Сива пепел по косите на принца на огъня.*

* * *

Вестникарските статии за клането в Мюнхен никак не се харесаха на Габриел, но не можеше да измъкне обемистата папка незабелязано от детектив Вайс. Снимката бе нещо друго. Пъхна я в скъпия портфейл на хер Ландау и го прибра в джоба си. После си проправи път до вратата на мазето и я затвори.

Фрау Ратцингер го чакаше в коридора. Габриел се запита колко дълго е стояла там, но не се осмели да ѝ зададе въпроса. В ръката ѝ имаше малък пакет с нещо, увито в дунапрен. Видя, че е адресиран до Бенджамин и вече е отворен.

Старицата му го подаде.

— Хрумна ми, че може би ще поискате да вземете това — каза тя на немски.

— Какво е?

— Очилата на Бенджамин. Забравил ги в някакъв хотел в Италия. Портиерът бил така добър да му ги изпрати. Пристигнаха след смъртта му.

Габриел взе пакета от нея, повдигна капака и извади очилата. Бяха типични за професор — с пластмасови рамки, очукани и издраскани. Отново надникна в плика и извади оттам пощенска картичка. Представляваше снимка на хотел в цвят охра край сапфиреносиньо езеро в Северна Италия. Габриел прочете посвещението на гърба:

Успех с книгата ви, професор Щерн.

Джакомо

* * *

Детектив Вайс настоя да откара Габриел до хотела му. Тъй като хер Ландау бе в Мюнхен за първи път, трябваше да изрази възхищение от неокласическата красота на ярко осветения център. Забеляза, че

Вайс хитро удължи пътуването с пет минути, като пропусна няколко очевидни преки.

Най-сетне стигнаха до малката павирана уличка „Аннащрасе“ в квартала Лехел. Вайс спря пред хотел „Опера“, подаде визитка на Габриел и още веднъж изрази съболезнования за загубата на хер Ландау.

— Ако има нещо друго, което мога да направя за вас, не се колебайте да ми се обадите.

— Има едно нещо — каза Габриел. — Бих искал да се срещна с декана на факултета на Бенджамин в университета. Имате ли телефонните му номера?

— А, доктор Бергер. Разбира се.

Полицаят извади от джоба си електронен органайзер, намери номерата и ги продиктува. Габриел си направи труда да ги запише на гърба на визитката на Вайс, въпреки че веднъж чути, вече бяха запечатани в паметта му.

Благодари и се качи в стаята си. Поръча от румсьрвис омлет и зеленчукова супа за лека вечеря. После взе душ и се настани в леглото с папката, която бе получил следобед от консула. Внимателно прочете всичко, затвори я и се загледа в тавана, слушайки барабаненето на дъждовните капки по прозореца. „Кой те уби, Бени? Неонацист?“ Не, Габриел се съмняваше в това. Подозираше, че руната и Трите седмици, нарисувани на стената, са заблуда за поемане на отговорност. Но защо бе убит? Габриел имаше работна теория. Бенджамин бе прекъснал работата си в университета, за да пише нова книга, а в апартамента му нямаше нищо, което да издава, че е работел върху нов проект. Никакви записи. Никакви файлове. Никакъв ръкопис. Само една кратка бележка, написана на гърба на пощенска картичка: *Успех с книгата ви, професор Щерн. Джакомо*

Отвори портфейла и извади снимката, взета от мазето. Най-голямото проклятие за Габриел бе паметта му, която запечатваше всичко. Сякаш видя как Бенджамин подава фотоапарата си на привлекателна млада белгийка и почувства как приятелят му го задърпа към парапета над реката. Дори си спомни последните думи, които Бенджамин каза, преди да обгърне раменете му.

— Усмихни се, идиот такъв.

— Не е смешно, Бени.

— Представяш ли си физиономията на стария, ако ни види да позирате за снимка?

— Жив ще те одере.

— Не се беспокой. Ще я изгоря.

Пет минути по-късно Габриел направи точно това в мивката в банята.

* * *

Детектив Аксел Вайс живееше в Богенхозен, жилищен квартал в Мюнхен на другия бряг на река Изар. Не отиде там. След като оставил израелеца, паркира в сенките на една съседна улица, откъдето можеше да наблюдава входа на хотела. Тридесет минути по-късно набра от мобилния си телефон номер в Рим.

— Говори шефът.

Думите бяха изречени на английски със силен италиански акцент. Винаги беше така.

— Мисля, че май имаме проблем.

— Разкажи ми всичко.

Детективът подробно докладва за събитията този следобед и вечерта. Имаше опит в общуването по отворена телефонна система и внимаваше да не споменава нищо конкретно. Освен това фактите бяха добре известни на човека от другата страна на линията.

— Разполагаш ли с ресурси да проследиш обекта?

— Да, но щом е професионалист...

— Действай! — гневно каза мъжът от Рим. — И направи снимка.

След миг връзката прекъсна.

[1] Известна марка пистолети. — Б.р. ↑

5. ВАТИКАН

— Кардинал Бриндизи, толкова се радвам да ви видя.

— Свети отче.

Държавният секретар кардинал Марко. Бриндизи се наведе над пръстена с Рибarya. Не задържа устните си дълго. Изправи се и погледна папата в очите с увереност, граничеща с арогантност. Слаб, с изпito лице и кожа, подобна на пергамент, Бриндизи стърчеше като закачалка насред папския апартамент. Расото му бе ръчно ушито в същото ателие близо до Пиаца дела Минерва, в което се шиеха обяддите за всички папи. Големият кръст от масивно злато на гърдите му говореше за богатството и влиянието му. Отражението на бялата светлина в стъклата на малките му кръгли очила скриваше студените бледосини очи.

Като държавен секретар, Бриндизи контролираше вътрешните дела на града държава Ватикан, както и междуправителствените отношения с останалия свят. Фактически бе министър-председател на Ватикана и вторият по влияние човек в Римокатолическата църква. Въпреки незадоволителното си представяне на конклава, консервативният кардинал поддържаше внимателно създадено лоби в рамките на Курията, което му осигуряваше власт, съперничеща си дори с тази на папата. Папата не беше напълно сигурен кой би надделял при спор — той или мълчаливият кардинал.

Двамата обядваха заедно всеки петък. Тази част от седмицата бе най-неприятна за папата. Някои от предшествениците му бяха обожавали обсъждането на ежедневни църковни въпроси и бяха прекарвали часове наред в ровене в планини от документация. По времето на Пий XII и Павел VI светлините на папския кабинет бяха горели дълго след полунощ. Лукези вярваше, че прекарва времето си по-пълноценно, като се посвещава на духовни начинания, и ненавиждаше задълбочаването в злободневните проблеми на Курията. За съжаление все още нямаше държавен секретар, на когото да има доверие, и затова никога не пропускаше обедите с кардинал Бриндизи.

Седнаха един срещу друг в скромната трапезария на папския апартамент, папата, облечен с бяло расо и шапчица, а кардиналът — с черно расо, ален пояс и шапчица. Както винаги, Бриндизи изглеждаше недоволен от храната. Това накара Светия отец да изпита задоволство. Папата знаеше, че Бриндизи е чревоугодник, който обича да прекарва вечерите си, вкусвайки от гастрономическите наслади на „Л’О Вив“. Затова винаги молеше монахините да приготвят нещо, дразнещо небцето. Днес менюто се състоеше от месен бульон с неясен произход, препечено телешко и варени картофи. Бриндизи се престара в превъзнасянето на вкусния обяд.

За четиридесет и пет минути му съобщи за множество дребни проблеми, един от друг по-досадни. Криза в състава на Събора за възвхала на Бога и даване на Свето причастие. Негодуване в Папския съвет за милосърдие към мигрантите и изселниците. Доклад за месечното събрание на ватиканските банкери. Твърдения, че някой си монсеньор от Събора на духовенството злоупотребил с привилегиите си при залагания на автомобилни състезания. Всеки път, когато Бриндизи спреше, за да си поеме дъх, папата промърморваше:

— Колко интересно, Ваше Високопреосвещенство.

През цялото време той не престана да се пита какво го засягат никакви залагания на автомобилни състезания.

— Боя се, че трябва да обсъдя с вас един... — Превзетият кардинал прочисти гърлото си и изтри устата си със салфетка. — ... да кажем, неприятен въпрос, Свети отче. Едва ли ще има по-подходящ момент от този.

— Говорете, Ваше Високопреосвещенство — бързо го подканни папата, нетърпелив да чуе нещо различно от досадното изброяване на баналните проблеми на Курията. — На всяка цена.

Бриндизи остави вилицата си като човек, който се предава след продължително оказван натиск, и сплете пръсти под брадичката си.

— Изглежда, старият ни приятел от „La Рeпублика“ отново е поел по лоша следа. Докато пишел подробен очерк за Ваше Светейшество за великденското издание на вестника, попаднал на... — Пауза, няколко мига размисъл и поглед към небето за вдъхновение. — ... неясноти, свързани с детството ви.

— Какви неясноти?

— За датата на смъртта на майка ви. На колко години сте останали сирак. Къде сте живели. Кой ви е отгледал. Той е амбициозен репортер, който не престава да досажда на секретариата. Разкрил е неща, които направихме всичко възможно да погребем. Наредих на персонала си никой да не разговаря с него без одобрението на пресцентъра, но някой...

— Някой се е разприказвал.

— Така изглежда, Свети отче.

Папата побутна празната си чиния и тежко въздъхна. Беше възнамерявал да разкаже всички подробности от детството си още в дните след конклава, но хора от администрацията и пресцентъра бяха решили, че светът не е готов да приеме папа, който е бил бездомно хлапе, борило се с хитрост и юмруци за оцеляването си на улицата, преди да попадне в лоното на Църквата. Това бе пример за атмосферата на лицемерие и измама, която Лукези толкова ненавиждаше във Ватикана, но в първите дни от папството си бе предпочел да не губи ценен политически капитал и с неохота се бе съгласил някои срамни подробности за далечното му минало да бъдат потуленi.

— Направихме грешка да кажем на света, че съм отраснал в Падуа, в дом, изпълнен с обич и почитане на Христос и Дева Мария, преди да постъпя в семинарията на петнайсет години. Вашият приятел от „La Република“ ще открие истината.

— Оставете на мен да се справя с „La Република“. Имаме начини да вкарваме твърде дръзките журналисти в правия път.

— Например?

— Да не им позволяваме да ви приджружават при официални посещения в чужбина. Да не ги допускаме на брифинги. Да отнемаме привилегиите им в пресцентъра.

— Струва ми се твърде сурово.

— Едва ли ще се стигне до това. Сигурен съм, че ще успеем да го убедим в истината.

— Която е?...

— ... Че сте отгледан в Падуа от любящи родители, изпълнени с вяра в Христос и Дева Мария. — Бриндизи се усмихна и изтупа невидими трохи от расото си. — Но когато се сблъскаме с нещо

подобно, ще е от полза да имаме цялостна представа, за да знаем срещу какво сме изправени.

— Какво предлагате?

— Кратък меморандум. Няма да го види никой в Курията, освен мен и ще го използвам единствено аз при подготовката на защита... в случай че се окаже необходима.

— Докато изучаваше църковно право ли усвои тази тактика, Марко?

— Някои неща са универсални, Свети отче.

— Скоро ще получиш меморандума.

Папата и кардиналът прекъснаха разговора си, докато две монахини разчистиха масата и сервираха еспресо. Папата бавно разбърка захарта в чашата си и най-сетне вдигна поглед към Бриндизи.

— И аз искам да обсъдим нещо. Свързано е с въпрос, по който разговаряхме преди няколко месеца... инициативата ми да продължим процеса за преодоляване на пропастта между християни и евреи.

— Колко интересно, Свети отче.

Като човек, градил кариера, изкачвайки се по бюрократичната стълбица на Курията, Бриндизи умееше да се изразява уклончиво.

— Като част от тази инициатива възнамерявам да лансирам проучване за отговорността на Църквата за холокоста. Всички документи от тайните архиви на Ватикана ще бъдат разсекретени и този път няма да връзваме ръцете на историците и експертите, които изберем за проекта.

По и бездруго бледото лице на Бриндизи не остана и следа от руменина. Допря показалци като колибка и ги притисна към устните си, опитвайки се да възвърне самообладанието си, преди да отговори на предизвикателството.

— Както добре си спомняте, Свети отче, вашият предшественик лансира такова проучване и го предостави на света през 1998-а. Не виждам необходимост да повтаряме делото на Поляка, когато Църквата се сблъска с толкова много други и — бих се осмелил да кажа, по-важни проблеми.

— *Nie помним?* Би трявало да носи заглавие *Nie се извиняваме* или *Nie молим за прошка*. Не стигна достатъчно далеч нито в търсенето на подкрепа, нито в разкриването на истината. Бе поредната обида за самия народ, чиито рани искахме да излекуваме. Какво

казахме? Че Църквата не е сторила нищо нередно. Опитали сме се да помогнем. Някои от нас са помогнали повече, отколкото други. Германците носят пряката отговорност за убийствата, не ние, но все пак съжаляваме. Това е срамен документ.

— Някои биха сметнали за срамни вашите думи за работата на ваш предшественик.

— Нямам намерение да омаловажавам усилията на Поляка. Сърцето му го е насочило в правилната посока, но подозирам, че не е имал пълната подкрепа на Курията. — „На хора като теб“, помисли си папата. — Затова документът казва толкова малко, всъщност почти нищо. От уважение към предшественика си ще представя новото проучване като продължение на неговото добро дело.

— Ново проучване би се приело като завоалирана критика, както и да се опитвате да го представите.

— Участвал си в комисията, съставила черновата на *Hie pomnim, нали?*

— Да, Свети отче.

— Десет години, за да се напишат четиринайсет страници.

— Обмислянето и точността изискват време.

— Както и замазването.

— Възразявам по повод...

Папата го прекъсна:

— Защо си против преразглеждането на въпроса? Защото ще донесе срам на Църквата или защото мислиш, че ще намали шансовете ти да заемеш мястото ми, когато си отида от този свят?

Бриндизи отпусна ръце и вдигна поглед към тавана за миг, сякаш се готвеше да чете от Евангелието.

— Против *преразглеждането* съм, защото няма да постигнем нищо, а само ще дадем ново оръжие на хората, които искат да ни унищожат.

— Ако продължим със заблудите и избягването на истината, рисъкът е по-голям. Ако не говорим решително и откровено, със собствените си ръце ще помогнем на враговете ни да постигнат целите си. Ще се самоунищожим.

— Ако мога да говоря решително и откровено, Свети отче, вашата наивност по въпроса ме шокира. Нищо, което каже Църквата, не ще задоволи онези, които ни очернят. Всъщност само ще налее

масло в огъня. Не мога да позволя да потъпвате репутацията на предишни папи и на Църквата с това безсмислено начинание. Папа Пий Дванадесети заслужава канонизиране, а не ново разпятие.

Пиетро Лукези все още не се бе поддал на изкушенията на папската власт, но откровеното неподчинение в репликата на Бриндизи разпали гнева му. Трябаше да положи усилие, за да говори спокойно. Все пак в гласа му прозвучва негодуване и пренебрежение, което не убягна на мъжа срещу него:

— Уверявам те, Марко, че онези, които искат папа Пий Дванадесети да бъде канонизиран, ще трябва да заложат надеждите си на резултата от следващия конclave.

Кардиналът прокара дълъг костелив пръст по ръба на чашата си, събирайки смелост за поредната атака. Най-сетне прочисти гърлото си и каза:

— При много случаи Поляка се е извинявал за греховете на някои от синовете и дъщерите на Църквата. Извинявали са се и други свещеници. Някои, като братята ни във Франция, стигнаха по-далеч, отколкото ми се искаше. Но евреите и техните приятели в медиите няма да останат доволни, докато не признаям, че сме извършили грях, че негово Светейшество папа Пий Дванадесети, велик и благочестив човек, е съгрешил. Не разбират, а и вие, изглежда, забравяте, Свети отче, че Църквата е въплъщение на истината. Ако признаям, че Църквата или един папа е извършил грех... — Остави изречението недовършено и добави: — Ще бъде грешка да осъществите тази ваша инициатива, Свети отче. *Nепоправима* грешка.

— Зад тези стени, Марко, думата грешка означава много. Едва ли би отправил подобно обвинение към мен.

— Не бих взел думите си обратно, Свети отче.

— А ако документите, които се съдържат в тайните архиви, разкрият нещо друго?

— Никога няма да бъде даден достъп до тях.

— Аз съм единственият, който има властта да даде достъп до тайните архиви, и съм решил, че ще го сторя.

Кардиналът докосна златния си кръст.

— Кога възнамерявате да обявите тази... инициатива?

— Следващата седмица.

— Къде?

— Отвъд реката — каза папата. — В Голямата синагога.

— Изключено! Курията не е имала време за обсъждане на въпроса и подобаваща подготовка.

— На седемдесет и две години съм. Нямам време да чакам бюрократите от Курията да обмислят и се подгответ. Боя се, че така нещата остават погребани и забравени. Вече разговарях с равина. Следващата седмица ще посетя гетото, със или без одобрението на Курията... впрочем и на държавния секретар. Истината, Ваше Високопреосвещенство, ще ни направи свободни.

— А вие, папата, отраснал по улиците във Венето^[1], твърдите, че знаете истината.

— Само Бог знае истината, Марко, но Тома Аквински е писал за култивираното невежество — *ignorantia affectata*. Съзнателен отказ от познание с цел защита на някого от опасност. Време е да разпръснем нашата *ignorantia affectata*. Спасителят е казал, че Той е светлината на света, а тук, във Ватикана, живеем в мрак. Възнамерявам да хвърля светлина.

— Изглежда, паметта ми изневерява, Свети отче, но доколкото си спомням, по време на конclave избрахме за папа католик.

— Да, Ваше Високопреосвещенство, но избрахте и човек.

— Ако зависеше от мен, все още щяхте да носите червени одежди.

— Светият Дух решава кой да стане папа. Ние само пускаме бюлетините.

— Ето още един пример за шокиращата ви наивност.

— Ще бъдете ли до мен идната седмица в Трастевере^[2]?

— Мисля, че ще се разболея от грип. — Кардиналът рязко стана.

— Благодаря, Ваше Светейшество. За приятния обяд.

— До следващия петък?

— Все още не се знае.

Папата му подаде ръка. Кардинал Бриндизи погледна пръстена, който блестеше на светлината от лампата, но се обрна и излезе, без да го целуне.

* * *

Отец Донати чу спора между Светия отец и кардинала от съседния килер. Когато Бриндизи си тръгна, той влезе в трапезарията и видя папата уморен и угрожен, със затворени очи, притиснал нос между палеца и показалеца си. Седна на стола на кардинала и побутна чашата с недопито еспресо.

— Знам, че беше неприятно за вас, Свети отче, но беше неизбежно.

Папата най-сетне вдигна поглед.

— Току-що раздразнихме спяща кобра, Луиджи.

— Да, Свети отче. — Донати се наведе напред и сниши глас: — Сега трябва да се молим тази кобра да допусне грешка в гнева си и сама да се ухапе.

[1] Област в Северна Италия. — Б.р. ↑

[2] Стариен римски квартал. — Б.р. ↑

6. МЮНХЕН

Габриел прекара по-голямата част от следващата сутрин в опити да открие доктор Хелмут Бергер, декана на факултета по съвременна история на университета „Лудвиг-Максимилиан“. Оставил две съобщения на домашния телефонен секретар на професора, още едно на мобилния му телефон и друго при надменната му секретарка във факултета. Докато обядваше в сенчестия вътрешен двор на хотела, му хрумна да причака професора пред кабинета му. Но пристигна портиерът с бележка в ръка. Професорът любезно се бе съгласил да се срещне с хер Ландау в осемнайсет и трийсет в ресторант „Гащщете Атцингер“ на Амалиенщрасе.

Имаше пет часа време за убиване. Следобедът бе ясен и свеж и Габриел реши да се поразходи. Излезе от хотела и тръгна по тясна павирана уличка, която водеше до южния край на Английските градини. Бавно закрачи по алеите, покрай сенчестите потоци, през широките слънчеви морави. В далечината на фона на кристалночистото синьо небе блестеше тристаметровата кула „Олимпия“. Габриел продължи с наведена глава.

Прекоси парка и навлезе в улиците на Швабинг. На Адалбертщрасе видя фрау Ратцингер да мете стъпалата пред № 68. Нямаше желание отново да разговаря със старицата, така че сви задъгъла и се отправи в обратна посока. От време на време вдигаше поглед и виждаше кулата да се извисява пред него, все по-огромна.

Десет минути по-късно се озова в южните покрайнини на олимпийското село. В много отношения Олимпиапарк бе точно това — село, голяма жилищна зона със собствена гара, собствена поща и дори собствен кмет. Панелните едноетажни къщи и блокове не оstarяваха с достойнство. В опит за освежаване много от тях бяха боядисани в преливащи се ярки цветове.

Стигна до Конолищрасе. Всъщност това не бе улица, а пешеходна алея между ред малки триетажни кооперации. Спря се пред № 31. На балкона на втория етаж излезе гол до кръста тийнейджър и изтръска покривка за легло. Нещо проблесна в паметта на Габриел и

вместо млад германец, си представи палестинец с черна плетена маска. От партерния апартамент излезе жена, която буташе количка и притискаше дете към гърдите си. За миг Габриел зърна Иса, лидера на организацията „Черният септември“, с намазано с вакса лице, да крачи наперено в сафари и с шапка за голф.

Жената го погледна, сякаш бе свикнала непознати да се спират пред дома ѝ с озадачени изражения. Безмълвно каза: *Да, това е мястото, където се е случило. Но сега тук е моят дом, така че, ако обичате, вървете си.* Изглежда, долови в погледа му нещо друго, което я смути и я накара бързо да сложи детето си в количката, да закопчае кайшките и да се отправи към игралната площадка.

Габриел се изкачи по могила, обрасла с трева, и седна на студената земя. Обикновено, когато спомените изплуваха, отчаяно се опитваше да ги потисне, но сега ги оставил да се отприщят. *Романо... Спрингер... Спип-цер... Славин...* лицата на мъртвите проблеснаха в паметта му. Общо единадесет. Двама убити при окюпирането. Още девет при проваления немски опит за освобождаване при Фюрстенфелдбрук^[1]. Голда Мейер искаше отмъщение в библейски размери, око за око, и бе наредила на Службата да „изпрати момчетата“, за да издирят членовете на „Черният септември“, организирали атаката. Командването на мисията бе поверено на безскрупулен оперативен офицер на име Ари Шамрон, а едно от момчетата, които той намери, бе обещаващ млад студент в йерусалимската Художествена академия „Бетсал’ел“ на име Габриел Алон.

Незнайно как, Шамрон се бе натъкнал на досието на Габриел от злополучната му задължителна военна служба. Дете на оцелели от Аушвиц, той бе смятан от началниците си за арогантен и себичен младеж, склонен към меланхолия, но същевременно доста интелигентен и способен да поема инициатива, без да чака напътствия от командващите офицери. Освен това владееше езици, което не бе ценно качество за фронтовата линия, но бе точно каквото търсеше Шамрон. Неговата война нямаше да се води в Голан или Синай. Щеше да е тайна война, разиграваща се в сенките на Европа. Габриел се бе опитал да откаже. Шамрон не му беше оставил избор.

— В Германия отново умират евреи с вързани на гърба ръце — беше казал Шамрон. — Твоите родители са оцелели, но колко други не

са? Техните братя и сестри? Лели и чичовци? Баби и дядовци? Всички са били избити, нали? Нима ще стоиш тук в Тел Авив, с четките и боите си и няма да сториш нищо? Имаш качества. Позволи ми да ги използвам за няколко месеца. После можеш да правиш с живота си каквото поискаш.

Операцията носеше кодовото название „Божи гняв“. На жаргона на екипа Габриел бе алеф, стрелец. Агентите, които издирваха членовете на „Черният септември“ и опознаваха навиците им, бяха наричани *айн*^[2]. Коф означаваше „свързочник“. Бенджамин Щерн бе *хет*, логистик. Имаше задължението да осигурява транспорт и подслон, така че никога да не бъде засечена връзка със Службата. Понякога съчетаваше това с шофиране при неотложно бягство. Именно Бенджамин беше седял зад волана на зеления фиат, откарал Габриел от Пиаца Анибалиано в нощта, когато бе убил шефа на „Черният септември“ в Италия. На път за летището помоли Бенджамин да отбие встриди от пътя, защото усещаше гадене. Сякаш все още го чуваше да му крещи бързо да се качи на задната седалка.

- Дай ми само минута.
- Ще изпуснеш полета си.
- Казах — само минута!
- Какво ти става? Онова копеле заслужаваше да умре!
- Ти не видя лицето му, Бени. Не видя шibanото му лице.

През следващите осемнайсет месеца екипът на Шамрон уби дванадесет членове на „Черният септември“. Габриел застреля шестима. След края на операцията Бенджамин продължи академичната си кариера. Габриел се опита да се върне в „Бетсал’ел“ и да стори същото, но вдъхновението му на художник бе помрачено от призраките на убитите. Оставил Леа в Израел и замина да учи реставрация при Умберто Конти във Венеция. В реставрирането на картини намираше успокоение. Конти, който не знаеше нищо за миналото на Габриел, изглежда, разбираше това. Късно вечер го измъкваше от стаята му в стария пансион и го повеждаше по улиците на Венеция, за да разглеждат произведения на изкуството. Една вечер, докато стояха пред великата картина на Тициан от олтара на църквата „Форари“, бе сграбчил ръката му.

— Човек, който е доволен от себе си, може да стане добър, но не и велик реставратор. Само човек, чието собствено платно е

увредено, може да бъде истински велик реставратор. За теб работата е като медитация. Ритуал. Един ден ще станеш велик реставратор. Ще ме надминеш. Сигурен съм.

Конти не знаеше, че Шамрон бе казал на Габриел същите думи вечерта преди да го изпрати в Рим, за да убие първия палестинец.

* * *

Точно в осемнайсет и трийсет Габриел стоеше пред „Гастищете Атцингер“. Първото, което видя от професор Хелмут Бергер, бе фарът на велосипеда му, чиято светлина се плъзгаше по Амалиенщрасе. После се появи силуетът му, с ритмично движещи се крака и редки посивели коси, пърхащи като криле над големите му уши. На гръб носеше кафява кожена раница.

Първоначалното впечатление за непринуденост, породено от пристигането на професора, бързо изчезна. Както много немски интелектуалци, Хелмут Бергер имаше държание на отегчен човек, прекарал деня в изнервяющо общуване със същества на по-нисше интелектуално ниво. Заяви, че има време само за една малка бира, но покани Габриел да си избере нещо от менюто. Габриел поръча само минерална вода, което германецът явно намери за много скandalno.

— Съжалявам за вашия брат. Извинете, за вашия полубрат. Беше незаменим във факултета. Смъртта му шокира всички ни. — Изрече репликата без израз на емоции, сякаш бе съчинена от някой негов студент. — С какво мога да ви помогна, хер Ландау?

— Вярно ли е, че Бенджамин е бил в отпуск по време на убийството?

— Да, точно така. Работеше върху поредната си книга.

— Знаете ли на каква тема щеше да е книгата?

— Всъщност не.

— Нима? — Габриел бе истински изненадан. — Обичайно ли е някой от факултета ви да излезе в отпуск, за да работи върху книга, без да каже за какво ще пише?

— Не, но Бенджамин се държеше много потайно по отношение на този проект от самото начало.

Габриел реши да не го притиска с повече въпроси за това.

— Знаехте ли нещо за заплахите, които е получавал?

— Бяха толкова много, че е трудно да си спомня ясно всичките. Теориите на Бенджамин за колективната вина на Германия по време на войната го направиха, да кажем, неособено популяррен в доста среди.

— Струва ми се, че вие не сте споделяли възгледите на Бенджамин.

Професорът сви рамене.

— Преди няколко години написах книга за колективната вина на Германската католическа църква по време на войната. Бенджамин не се съгласи със заключенията ми и неведнъж публично изрази отношението си. Не бяха приятни дни за никого от двама ни. — Професорът погледна часовника си. — Страхувам се, че имам друг ангажимент. Имате ли още въпроси, на които мога да отговоря? Може би нещо по-конкретно?

— Миналия месец Бенджамин е пътувал до Италия. Случайно да знаете с каква цел? Имало ли е никаква връзка с книгата му?

— Нямам представа. Нали разбирате, доктор Щерн нямаше навик да ме предупреждава предварително за пътуванията си. — Професорът допи бирата си и стана. „Колеги, свободни сте“. — Още веднъж моите съболезнования, хер Ландау. Желая ви успех в разследването.

Не се и съмнявам, помисли си Габриел, докато гледаше как професор Бергер се отдалечава с колелото си.

* * *

По обратния път към хотела Габриел се отби в голяма студентска книжарница в южния край на университетския комплекс. Прегледа указателя, после се изкачи по стълбите до раздела за туризъм и потърси картата на Северна Италия.

Разстла я на близката маса, пъхна ръка в джоба си и извади картичката. Хотелът, в който бе отседнал Бенджамин, се намираше в Брензоне. Съдейки по снимката, градчето беше край брега на някое от езерата в Северна Италия. Започна от запад и бавно плъзна поглед на изток, прочитайки имената на всички селища около големите северни езера — Лаго ди Маджоре, Лаго ди Комо и накрая Лаго ди Гарда.

Брензоне. Ето го най-сетне, на източния бряг на Лаго ди Гарда, почти по средата между заобления южен и заострения като кама северен край.

Габриел сгъна картата и я отнесе на долния етаж до касата. После отново мина през въртящите се врати и излезе на улицата, с картата и пощенската картичка в джоба на якето си. Очите му инстинктивно огледаха паважа, паркираните коли, прозорците на околните сгради.

Зави наляво и тръгна обратно към хотела си, питайки се защо детектив Аксел Вайс седеше в кафенето на отсрещната страна на улицата през цялото време, докато той се намираше в книжарницата... и защо сега вървеше след него през центъра на Мюнхен.

* * *

Габриел бе сигурен, че лесно може да избегне или разобличи немския детектив, но сега не бе моментът да изменя на професионализма си. Аксел Вайс знаеше за него единствено, че се казва Ехуд Ландау и че е брат на зверски убития историк Бенджамин Щерн, нищо повече... което правеше факта, че го следи, още полюбопитен.

Влезе в хотел на Максимилианщрасе, проведе кратък телефонен разговор от апаратата във фоайето, после излезе и продължи да върви. Полицаят все още беше там, на петдесетина метра зад него, от другата страна на улицата.

Габриел отиде направо в хотела си. Взе ключа си от служителя на рецепцията и се качи с асансьора до стаята си. Опакова дрехите си в черен кожен сак, отключи сейфа и взе папката, която бе получил от израелското консулство, и плика с очилата на Бенджамин. Прибра ги в куфарчето си и затвори капака. Накрая угаси лампите, отиде до прозореца и отмести пердетата. Съвсем наблизо видя паркирана кола. Над волана светеше запален връх на цигара. *Вайс*. Отново спусна пердетата, седна на ръба на леглото и зачака телефонът да звънне.

Двайсет минути по-късно:

— Ландау.

— На ъгъла на Зайцщрасе и Унсьолдщрасе, южно от „Принцрегентен“. Знаеш ли къде е?

— Да — отговори Габриел. — Дай ми номера.

Девет цифри. Габриел не губи време да ги записва.

— Ключовете?

— Обичайното място. Задната броня, откъм бордюра.

Габриел затвори, облече якето си и взе багажа си. Във фоайето осведоми нощния администратор, че си тръгва преди края на заявения престой.

— Искате ли такси, хер Ландау?

— Не. Ще ме вземат. Благодаря.

Сметката му се плъзна към него по плота. Плати с една от кредитните карти на Шамрон и излезе. Тръгна бързо наляво, със сака в едната ръка и куфарчето в другата. Двайсет секунди по-късно чу отваряне и затваряне на врата на кола, последвано от стъпки по мокрия паваж на Аннащрасе. Запази уверената си походка, устоявайки на импулса да погледне назад през рамо.

... на ъгъла на Зайцщрасе и Унсьолдщрасе...

Мина покрай една църква, сви вляво и спря на малкия площад, за да се ориентира. После тръгна надясно по друга тясна уличка към шума от натовареното движение по Принцрегентенщрасе. Вайс все още го следваше като опашка.

Габриел пристъпи покрай редица паркирани коли и прочете регистрационните номера, докато откри този, който му бяха продиктували по телефона. Бе закачен на тъмносив опел „Омега“. Без да спре, леко се наведе и плъзна пръсти под задната броня, където намери ключовете. Издърпа ги с бързо и ловко движение, което Вайс навсярно не забеляза.

Натисна бутона на дистанционното управление. Вратите автоматично се отключиха. Бързо стовари чантите на предната седалка. Погледна надясно. Вайс тичаше към него с видима паника.

Габриел се качи, енергично пъхна ключа в стартера и запали. Щом потегли и се отдалечи от бордюра, направи рязък завой надясно и изчезна сред вечерния поток от коли.

* * *

Детектив Аксел Вайс изскочи от колата си толкова бързо, че забрави да вземе мобилния си телефон. Тича по целия път обратно и се спря да си поеме дъх, преди да набере номера. Малко по-късно съобщи на мъжа в Рим новината, че израелецът на име Ландау е изчезнал.

— Как така?

Засрамен, Вайс му разказа.

— Успя ли поне да направиш снимка?

— По-рано днес... в Олимпиапарк.

— Селото? Какво е правил там, по дяволите?

— Зяпаща кооперацията на Конолищрасе 31.

— Това е мястото, където е станал инцидентът, нали?

— Точно така. Не е необично евреин да отиде да се поклони там.

— А обичайно ли е да разбере, че е под наблюдение, и да организира съвършено бягство?

— Вземам си бележка.

— Изпрати ми снимката... *тази вечер*.

След тези думи мъжът в Рим затвори.

[1] По време на олимпийските игри през 1972 г. в Мюнхен палестинец убива 11 израелски спортсти. — Б.р. ↑

[2] Ловец; алеф, айн, коф, хет — названия на букви от еврейската азбука. — Б.пр. ↑

7. БЛИЗО ДО РИЕТИ, ИТАЛИЯ

Има нещо страховито в красотата на Вила Галатина. Някогашно бенедиктинско абатство, тя се издига върху гранитна колона сред възвишенията на областта Лацио и навъсено се взира в селото на дъното на гористата долина. През седемнадесети век абатството е било закупено от влиятелен кардинал и превърнато в разкошна лятна резиденция — място, където негово Високопреосвещенство намирал спасение от жегата в Рим през август. Архитектът му проявил благоразумието да съхрани екстериора и жълтеникавата фасада е запазена до ден днешен, както и островърхите бойни кули. В едно утро в началото на март високо до бруления от вятъра парапет стоеше охранител не с лък на рамо, а с мощнен снайпер „Берета“. Сегашният собственик бе човек, който гледа сериозно на сигурността си. Казваше се Роберто Пучи, финансист и индустрисаец, чиято власт над съвременна Италия бе сравнима дори с тази на кардинал във времето на Ренесанса.

Пред стоманения портал спря брониран мерцедес седан и двама охранители с бежови костюми веднага го посрещнаха. Мъжът на задната седалка спусна стъклото. Единият от охранителите огледа лицето му и отличителните регистрационни табели на мерцедеса. *Ватикански номер*. Портите на Роберто Пучи се отвориха и зад тях се разкри асфалтирана алея с кипариси от двете страни. Половин километър по-нагоре по възвищението се намираше самата вила.

Мерцедесът спокойно продължи по алеята и спря на чакълестата площадка в сенките на пинии и евкалипти. Вече имаше дванадесет други коли, заобиколени от малка армия охранители и лични шофьори. Мъжът от задната седалка слезе и тръгна сам, без телохранителя си, през градината към камбанарията на параклиса.

Казваше се Карло Казагранде. За известно време името му бе легенда в Италия, защото той бе генерал Карло Казагранде, шефът на антитерористичния отдел на Италианската жандармерия, който бе разбил комунистическите „Червени бригади“. От съображения за лична

сигурност упорито избягваше вниманието на медиите и само няколко души извън римското разузнаване биха разпознали лицето му.

Казагранде вече не работеше за карабинерите. През 1981-а, седмица след покушението срещу папа Йоан Павел II, бе подал оставка и се бе скрил зад стените на Ватикана. Можеше да се каже, че винаги е работил за Светия престол. Бе оглавил Службата за сигурност, заклевайки се, че вече никой папа не ще бъде откаран от площад „Свети Петър“ в линейка, молейки се на Дева Мария за живота си. Той проведе щателно разследване за стрелбата и заговорниците бяха идентифицирани и обезвредени, преди да успеят да организират нов опит за убийство на папата. Разкритията се оказаха толкова разтърсващи, че генералът не ги сподели с никого, освен със самия Свети отец.

Казагранде вече не отговаряше лично за сигурността на папата. През последните три години вършеше друга работа за своята любима Църква. Оставаше свързан със Службата за сигурност на Ватикана, но скромната му роля в някои отдели бе само параван. Всъщност ръководеше подразделение с неясното наименование Специален разузнавателен отдел. Задачата му се пазеше в такава тайна, че само шепа хора от Ватикана знаеха какво е истинското естество на работата му.

Той влезе в параклиса. Хладният въздух, изпълнен с мириз на воськ и тамян, погали лицето му. Потопи пръсти в светената вода, прекръсти се и тръгна по централната пътека към олтара. Думата „параклис“ беше твърде скромна за това здание. Всъщност беше голяма църква, по-голяма от енорийските църкви в повечето близки градове.

Казагранде зае мястото си на първата скамейка. Роберто Пучи, облечен в сив костюм и бяла риза с отворена яка, му кимна от другата страна на пътеката. Въпреки седемдесет и петте си години, Пучи все още излъчваше физическа неуязвимост. Косите му бяха бели, а лицето — с груба изльскана кожа. Той хладно прецени новодошлия с черните си очи изпод полуспуснати клепачи. *Характерният поглед на Пучи.* Когато погледнеше някого така, създаваше впечатлението, че се двоуми дали да го прободе в сърцето, или да пререже гърлото му.

Също като Карло Казагранде, и Роберто Пучи бе *uoto di fiducia* — доверен човек. Само мирияни с изключителни способности, ценени

от Ватикана, бяха допускани до най-тайните й владения. Казагранде бе експерт по сигурност и разузнаване. Пучи притежаваше пари и политическа власт. Той представляваше скритата ръка, която дърпаше конците в италианската политика, толкова влиятелен, че не можеше да се сформира правителство без поход до Вила Галатина за неговата благословия. Но малцина от италианската политическа класа знаеха, че Пучи държи в ръцете си и друга римска институция — Ватикана. Властвата му над Светия престол произтичаше от тайния контрол върху значителна част от вложението на Католическата църква в акции и недвижими имоти. Под сигурната ръка на Пучи нетната стойност на авоарите на Ватикана бе нараснала неимоверно. За разлика от предшествениците си, бе извършил този подвиг без дори лек мириз на скандал.

Казагранде хвърли поглед назад. Другите седяха разпръснато по скамейките: италианският министър на външните работи; влиятелен епископ от Събора за съхранение на доктрината; шефът на пресцентъра на Ватикана; уважаван консервативен теолог от Кьолн; инвестиционен банкер от Женева; лидер на крайнодясната партия във Франция; собственик на испански медиен конгломерат; управител на една от най-големите европейски автомобилни компании. Още десетина, почти от същото тесто, все католици доктриници, упражняващи огромна политическа и финансова власт, посветили се на възвръщането на позициите на господство, които Църквата бе имала преди опустошителната Реформация. Казагранде се забавляваше да слуша дебати чия е истинската власт в Римокатолическата църква. Дали на Синода на епископите? Или на Съвета на кардиналите? Или на самия Върховен понтифекс? „Не“, помисли си Казагранде. Истинската власт над Римокатолическата църква се намираше тук, в този параклис, върху това възвишение край Риети, в ръцете на това тайно братство.

Към олтара пристъпи духовно лице, кардинал в обикновени одежди на енорийски свещеник. Членовете на братството станаха на крака и литургията започна.

— *In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti.*
— *Amen.*

Кардиналът бързо извърши встъпителните ритуали, ритуала за покаяние, *Kyrie*^[1] и *Gloria*^[2]. Тържествено произнесе литургията

Tridentine^[3], защото една от целите на братството бе да възстанови това, което наричаше „обединяваща сила на латинския език“.

Проповедта бе типична за подобни събирания: призов за борба, предупреждение за непреклонност пред лицето на врага, насърчение за смазване на подривните сили на либерализма и модернизма в обществото и самата Църква. Кардиналът не спомена името на братството. За разлика от близките му родственици Опус Деи, Легиони на Христа и Сдружението на свети Пий X, то не съществуваше официално и името му никога не се изричаше. Помежду си членовете му го наздаваха само Институцията.

Казагранде многократно бе чувал тази проповед и този път си позволи умът му да е другаде. Замисли се за положението в Мюнхен и съобщението, което бе получил от информатора си за израелеца Ландау. Предчувствува нови неприятности, зловеща заплаха за Църквата и братството. Трябваха му благословията на кардинала и парите на Роберто Пучи, за да се справи с нея.

— *Hie est enim calix sanguinis mei* — изречти кардиналът. — „Зашто това е чашата с моята кръв, новият и вечният завет, тайнството на вярата, което ще бъде посято за вас и много други за избавление от греховете“.

Казагранде отново насочи вниманието си към свещеника. Пет минути по-късно, когато литургията за причастие завърши, стана и запристипва в колоната към олтара след Роберто Пучи. Финансистът получи свето причастие, после дойде неговият ред.

Държавният секретар кардинал Марко Бриндизи повдигна нафората, погледна Казагранде в очите и каза на латински:

— Нека тялото на нашия бог Иисус Христос съхрани душата ти за вечен живот.

Карло Казагранде прошепна:

— Амин.

* * *

В параклиса никога не се говореше за бизнес. Деловите разговори се водеха по време на разточителния обяд, сервиран на шведска маса в просторна галерия с gobleni по стените и изглед към

терасата. Казагранде беше разсеян и нямаше апетит. По време на дългата си война срещу „Червените бригади“ бе принуден да живее, крийки се в подземни бункери и казарми, в компанията на недодялани военни. Не беше успял да свикне с привилегиите на охолния живот зад стените на Ватикана. Нито пък споделяше ентузиазма на другите гости към гощавката на Роберто Пучи.

Побутна парче пушена съмга в чинията си, докато кардинал Бриндизи умело ръководеше събранието. Бриндизи бе дългогодишен ватикански бюрократ, но ненавиждаше въртенето в омагьосан кръг и лицемерието, които характеризираха повечето обсъждания в рамките на Курията. Кардиналът бе човек на действието и начинът, по който подхождаше към дневния ред, приличаше на държание на председател на управителен съвет. „Ако не бе станал свещеник — помисли си Казагранде, — щеше да е най-яростният конкурент на Роберто Пучи“.

Мъжете в тази стая смятаха демокрацията за съмнително и неефективно средство за управление и според тях в братството, както и в самата Римокатолическа църква, нямаше място за нея. Бриндизи имаше власт, която щеше да упражнява до смъртта си. На жаргона на Институцията, всеки от мъжете в стаята бе „директор“, който щеше да се завърне у дома и да проведе подобно събрание с подчинените си. По този начин нареджданията на Бриндизи щяха да се разпространят из цялата огромна организация. Нямаше толерантност към творчески идеи и независимо мислене на средното ръководно ниво. Членовете на братството се бяха заклели в пълно подчинение.

Работата на Казагранде никога не се обсъждаше от Директората. Той говореше само на изпълнителна сесия, която в случая представляваше разходка с Бриндизи и Пучи из великолепната стъпаловидна градина на Вила Галатина при едно от прекъсванията за почивка. Бриндизи вървеше в средата с гордо вдигната глава и сплетени на корема пръсти, Казагранде — от лявата му страна, а Пучи — от дясната. Тримата най-влиятелни членове на братството: духовният водач Бриндизи, министърът на финансите Пучи и Казагранде, който отговаряше за сигурността и организацията. Останалите тайно ги наричаха Светата Троица.

Институцията нямаше собствен разузнавателен отдел. Казагранде трябваше да се задоволи с малък контингент ватикански полицаи и швейцарски гвардейци, лоялни към него и братството.

Статутът му на легенда в италианската полиция и силите за разузнаване му даваше достъп и до техните ресурси. Освен това бе изградил световна мрежа от информатори и влиятелни лица от службите за сигурност, сред които един главен администратор от американското ФБР, отзивчив при подходящо въз награждение. Мюнхенският детектив Аксел Вайс бе част от тази мрежа. Както и министърът на вътрешните работи на гъсто населената с католици Бавария. По предложение на министъра случаят с Щерн бе възложен на Вайс. Той бе изнесъл неудобните материали от апартамента на историка и определяше посоката на разследването. Убийството на Щерн бе приписано на неонацисти, точно както целеше Казагранде. Сега, с появата на израелеца Ландау, той се беспокоеше, че започва да губи контрол над положението в Мюнхен. Изрази опасенията си пред кардинал Бриндизи и Роберто Пучи в градината на Вила Галатина.

— Защо просто не го очистите? — каза Пучи с дрезгавия си глас.

Да, просто го очистете — помисли си Казагранде. — *Решението на Пучи за всички проблеми.* Генералът бе загубил броя на убийствата, свързани с финансиста от сенчестия бизнес. Подбираще внимателно думите си, защото нямаше желание открито да кръстосва шпаги с него. Веднъж Пучи беше наредил убийството на мъж, който прельстил дъщеря му, и наемниците му се бяха оказали далеч по-опитни от фанатизираните деца на „Червените бригади“.

— Поехме премерен риск, като ликвидирахме Бенджамиン Щерн, но бяхме принудени — заради материалите, до които се бе добрал. — Казагранде говореше с умерен, решителен тон. — Съдейки по действията на Ландау, вече мога категорично да заключа: израелските тайни служби не вярват, че убийството на някогашния им оперативен сътрудник е извършено от неонацистки екстремист.

— Което ни връща към първия ми въпрос — прекъсна го Пучи.

— Защо просто не го убияте?

— Не говоря за италианските служби, дон Пучи. Имаме си работа с *израелските*. Като директор по сигурността, мой дълг е да защитавам Институцията. Според мен ще е голяма грешка да се забъркаме в престрелки с израелските тайни служби. Те имат свои убийци... професионалисти, които са убивали по улиците на Рим и са се измъквали без следа. — Казагранде погледна към Пучи. — Убийци,

които могат да проникнат зад стените на това старо абатство, дон Пучи.

Кардинал Бриндизи влезе в ролята на посредник.

— Как предлагаш да процедираме, Карло?

— Внимателно, Ваше Високопреосвещенство. Ако наистина се окаже агент на израелското разузнаване, можем да използваме приятелите си в европейските тайни служби, за да направят живота му доста неприятен. Междувременно трябва да се погрижим да няма какво да намери. — След кратка пауза Казагранде добави: — Остава един неразрешен въпрос. След като прегледах материалите, взети от апартамента на професор Щерн, стигнах до извода, че е имал сътрудник... човек, който и по-рано ни е създавал проблеми.

По лицето на кардинала пробяга гримаса на раздразнение — като вълни, причинени от камъче по съвършено гладка водна повърхност при изгрев, и после лицето му отново прие обичайния си израз.

— А другите аспекти на разследването ти, Карло? Първо, близо ли си до разкриването на самоличността на братята, виновни за достигането на тези документи до професор Щерн?

Казагранде отчаяно поклати глава. Колко ли часа бе прекарал в прелистване на материалите от апартамента в Мюнхен? Тетрадки, компютърни файлове, бележници с адреси... Бе преровил всичко в търсене на лица или група, дала информацията на професора. Досега не бе открил нищо. Щерн добре бе прикрил следите си. Сякаш бе получил документите от призрак.

— За жалост тази част от случая остава загадка, Ваше Високопреосвещенство. Ако този акт на предателство е поръчан от някого във Ватикана, възможно е никога да не узнаем истината. Курията е добра тренировъчна площадка за подобни интриги.

Тази реплика накара Бриндизи леко да се усмихне. Мълчаливо изминаха няколко крачки. Кардиналът бе свел поглед надолу.

— Преди два дни обядвах със Светия отец — най-сетне каза той. — Както подозирахме, негово Светейшество възнамерява да продължи с програмата си за помирение с евреите. Опитах се да го разубедя, но се оказа безполезно. Следващата седмица ще посети Голямата синагога в Рим.

Роберто Пучи плю на земята. Карло Казагранде тежко въздъхна. Не се изненада от новината на кардинала. Имаха свой информатор

сред персонала на папата, секретар, който бе член на братството и ги държеше в течение какво става в *папския апартамент*. От седмици предупреждаваше, че се задава нещо подобно.

— Като папа, той трябва просто да изпълнява задълженията си — сопна се Пучи. — Да знае мястото си.

Казагранде затаи дъх, очаквайки Пучи да предложи любимото си решение на всеки проблем, но дори на него не би му хрумнала подобна мисъл.

— Светият отец няма да се задоволи само да изрази още веднъж съжаление за разногласията ни с евреите в миналото. Възнамерява да отвори тайните архиви.

— Не говори сериозно — каза Казагранде.

— За съжаление не е така. Въпросът е дали, когато ги отвори, историците ще открият нещо.

— Архивите вече са прочистени от всички сведения за срещата в манастира. Що се отнася до свидетелите, проблемът е решен и личните им досиета са унищожени. Светият отец държи да лансира ново проучване, но в архивите няма да се намери компрометираща информация. Освен, разбира се, ако израелецът не успее да възстанови работата на професор Щерн. Ако това стане...

— ... Църквата и Институцията ще изпаднат в много тежко положение — довърши кардиналът вместо Казагранде. — За доброто на Църквата и всички, които вярват в нея, тайната за манастира трябва да се запази.

— Да, Ваше Високопреосвещенство.

Роберто Пучи запали цигара.

— Може би нашият приятел от *папския апартамент* ще убеди Светия отец да не прави тази грешка.

— Вече опитах, дон Пучи. Според нашия човек, папата е твърдо решен да продължи, независимо от съветите на секретарите си и Курията.

— От финансова гледна точка, инициативата на негово Светейшество може да се окаже катастрофална — каза Пучи, сменяйки темата от убийство към пари. — Много хора искат да въртят бизнес с Ватикана заради доброто му име. Ако Светият отец окаля това име в историята...

Бриндизи кимна в знак на съгласие:

— Между нас казано, Светият отец често изразява желание за връщане към дните на бедната църква.

— Ако не внимава — процеди Пучи, — желанието му ще се събудне.

Кардинал Бриндизи погледна Казагранде.

— Смяташ ли, че този *сътрудник* представлява заплаха за нас?

— попита кардиналът.

— Да, Ваше Високопреосвещенство.

— Какво искаш от мен, Карло? Освен одобрение, разбира се.

— Само това, Ваше Високопреосвещенство.

— А от дон Пучи?

Казагранде погледна в полуотворените черни очи.

— Имам нужда от пари.

[1] Kyrie Eleison (гр.) — Господи, помилуй. — Б.пр. ↑

[2] Gloria (лат.) — Слава. — Б.пр. ↑

[3] Tridentine — традиционна католическа литургия на латински език. — Б.пр. ↑

**ВТОРА ЧАСТ
МАНАСТИР КРАЙ ЕЗЕРОТО**

8. ЛАГО ДИ ГАРДА, ИТАЛИЯ

Рано следобед Габриел стигна до северния край на Лаго ди Гарда. Докато се придвижваше на юг покрай брега, климатът и растителността постепенно се промениха от алпийски в средиземноморски. Спусна стъклото и хладният въздух обля лицето му. Сивкаво-зеленикавите листа на маслиновите дръвчета проблясваха на чезнешата слънчева светлина. Долу водната повърхност бе неподвижна и гладка като плоча от полиран гранит.

Градчето Бренцоне тъкмо се пробуждаше от следобедната дрямка, сенниците пред крайбрежните барове и кафенета се изпъваха, продавачите подреждаха стоката си по тесните павирани улички на стръмното възвишение Монте Балдо. Габриел продължи, докато в покрайнините намери грандхотела — вила с цвят на шафран.

Щом влезе през портала, към него забърза пиколо, въодушевено като затворник, благодарен за малко компания. Фоайето бе като от минали времена. Габриел не би се изненадал да види Кафка, седнал на ръба на прашно кресло, да редактира поредния си ръкопис в дълбоките сенки. В съседната трапезария двама отегчени сервитъри лениво приготвяха десетина маси за вечеря. Ако съдеше по мудното им темпо, тази вечер повечето маси нямаше да бъдат заети.

Щом го видя да се приближава, служителят на рецепцията зае сериозна поза. Габриел погледна сиво-черната табелка с името му, закачена на лявата предница на сакото: Джакомо. Рус и синеок, широкоплещест като пруски офицер, той любопитно го изгледа иззад плота.

С престорено силен акцент Габриел се представи като Ехуд Ландау от Тел Авив. Администраторът изглеждаше видимо доволен. Когато го попита за мъж, посетил хотела преди два месеца — професор Бенджамин Щерн, който е забравил очилата си, служителят бавно поклати глава. Петдесетте евро, които Габриел пъхна в ръката му, сякаш раздвижаха паметта му.

— А, да, хер Щерн! — Сините очи затанцуваха. — Писателят от Мюнхен. Добре си го спомням. Остана за три нощувки.

— Професор Щерн беше мой брат.

— *Беше?*

— Бе убит в Мюнхен преди десет дни.

— Моите съболезнования, синьор Ландау, но май е редно да говоря за професор Щерн с полицията, а не с брат му.

Когато Габриел каза, че провежда свое разследване, служителят замислено смири при вежди.

— За съжаление не мога да ви кажа нищо ценно, освен да ви уверя, че смъртта на професор Щерн няма нищо общо с престоя му в Бренцене. Впрочем брат ви прекара по-голямата част от времето в манастира.

— Манастир?

Администраторът заобиколи плота.

— Последвайте ме.

Той поведе Габриел през фоайето и през двойна остьклена врата. Прекосиха тераса с изглед към езерото и се спряха до парапета. Недалеч, стърчаща отвъд езерото върху скала, се издигаше крепост с високи назъбени стени.

— Манастирът „Светото сърце“. През деветнадесети век е бил санаториум. Монахините заети имота преди Първата световна война и оттогава е тяхно владение.

— Знаете ли какво е правил брат ми там?

— За жалост — не. Но попитайте майка Винченца. Тя е абатисата^[1]. Чудесна жена. Сигурен съм, че с радост ще ви помогне.

— Бихте ли ми дали телефонния ѝ номер?

Хотелиерът поклати глава.

— Там няма никакви телефони. Сестрите много държат на уединението си.

* * *

Два високи кипариса стояха като часовници от двете страни на железнния портал. Когато Габриел натисна звънчето, от езерото се надигна студен вятър и вихрушката, която премина през двора, раздвижи клоните на маслините. След миг се появи старец, облечен с изцапани работни дрехи. Щом Габриел каза, че иска да проведе кратък

разговор с майка Винченца, той кимна и изчезна в манастира. Малко по-късно развърза веригата на портала и му даде знак да го последва.

Монахинята чакаше в преддверието. Сиво-бяла забрадка обграждаше овалното ѝ лице. Дебелите стъкла на очилата правеха съсредоточените ѝ очи огромни. Когато Габриел спомена името на Бенджамин, на лицето ѝ засия широка искрена усмивка.

— Да, разбира се, че го помня — каза тя и хвана ръката му. — Чудесен човек. Толкова интелигентен. Беше ми приятно да разговарям с него.

Габриел ѝ съобщи новината. Майка Винченца се прекръсти и преплете пръсти под брадичката си. Големите ѝ очи се насъзиха.

Въпреки обета за бедност, сестрите от Брензоне обитаваха един от най-добре поддържаните църковни имоти в Италия. Общата стая, в която Габриел бе въведен, представляваше просторна правоъгълна галерия с мебели, подредени в три отделни ъгъла за сядане. През огромните прозорци той видя тераса и ярката луна, сияеща над езерото.

Седнаха върху две избелели кресла до прозореца. Майка Винченца позвъни с малко звънче и когато се появи млада монахиня, помоли за кафе. Монахинята се оттегли така плавно и безшумно, че Габриел се запита дали няма колела под дългата си униформа.

Той разказа на абатисата за убийството на Бенджамин. Тактично премълча някои подробности, за да спести шока на набожната жена срещу него. Въпреки това, след всеки нов факт тя въздъхваше тежко и бавно се прекръсташе. Когато Габриел свърши, изглеждаше напълно съкрушен. Малката чашка подсладено еспресо, донесена от мълчаливата млада монахиня, сякаш поуспокори нервите ѝ.

— Знаехте ли, че Бенджамин е писател?

— Разбира се. Затова беше в Брензоне.

— Във връзка с писането на книга?

— Точно така.

Майка Винченца замълча, когато влезе градинарят със сноп маслинови съчки в ръце.

— Благодаря, Лично — каза тя.

Старецът оставил съчките в коша до огнището и отново излезе.

Абатисата продължи:

— Щом сте негов брат, защо не знаете каква е била темата на книгата му?

— Поради някаква причина Бенджамин пазеше в тайна този проект дори от приятелите и близките си. — Габриел си спомни разговора с професор Бергер в Мюнхен. — Дори деканът на факултета в университета „Лудвиг-Максимилиан“ не е знаел върху какво работи.

Майка Винченца, изглежда, прие това обяснение, защото след минута внимателно обмисляне каза:

— Брат ви пишеше книга за евреите, намерили убежище в Църквата по време на Втората световна война.

За миг Габриел се замисли върху новината. *Книга за евреи, които са се крили в манастири?* Струваше му се правдоподобно, но не звучеше като тема, която Бенджамин би прегърнал. Нито пък обясняваше необичайната му потайност. Реши да продължи играта.

— Какво го е довело тук?

Майка Винченца го изгледа изпитателно над ръба на чашата си.

— Допийте кафето си — каза тя. — После ще ви покажа защо брат ви дойде в Брензоне.

* * *

Слязоха по стръмното каменно стълбище, светейки си с фенерче. Топлата ръка на монахинята леко докосваше лакътя на Габриел. На най-долното стъпало ги лъхна мириз на влага и той видя как дъхът му се издига като пара. Пред тях имаше тесен коридор с множество сводове от двете страни. Нещо тук напомняше за катакомбите. Изведенъж пред очите му се явиха видения на изтерзани души, шепнещи и бродещи с факли.

Майка Винченца го поведе по коридора, спирайки се до всеки свод, и освети тясно помещение. Каменните зидове блестяха от влага, а миризът от езерото се усещаше натрапчиво. Габриел имаше чувството, че чува плясък на вода над главите им.

— Единственото място, където според сестрите бежанците щели да се намират в безопасност — каза монахинята най-сетне, нарушивайки тишината. — Както навярно усещате, през зимата е било непоносимо студено. Всички са страдали, особено децата.

— Колко са били?

— Около десетина. Може би и повече. След време останали по-малко.

— Защо?

— Някои се прехвърлили в други манастири. Едно семейство се опитало да стигне до Швейцария. Швейцарски граничен патрул ги хванал и ги предал на германците. Чух, че умрели в Аушвиц. По време на войната бях малко момиче, разбира се. Семейството ми живееше в Торино.

— Сигурно е било доста опасно за жените, които са живеели тук.

— Да, много. В онези дни из страната обикаляли фашистки отряди, търсещи евреи. Давали се подкупи. Евреи били предавани за пари. Всеки, който укривал евреи, бил застрашен от ужасни последици. Сестрите ги приели с голям риск за самите себе си.

— Защо са го направили?

Абатисата топло се усмихна и притисна ръката му.

— Църквата има вековни традиции, синьор Ландау. Свещениците и монахините приемат за свой дълг да помогнат на бежанци. Да спасяват незаслужено преследваните. Сестрите от Брензоне укривали евреи от християнско милосърдие. А и защото така им било наредено от Светия отец.

— Папа Пий е наредил манастирите да приемат евреи?

Монахинята широко отвори очи.

— Точно така. Манастири, училища, болници. Всички църковни институции и имоти са получили нареддане от Светия отец да отворят вратите си за евреите.

Лъчът на фенерчето се спря на голям пълх със светещи жълти очи, който бързо побягна, драскайки с нокти по камъните.

— Благодаря ви, майко Винченца — каза Габриел. — Мисля, че видях достатъчно.

— Както желаете. — Монахинята стоеше неподвижно, с вперен в него поглед. — Това място не бива да ви натъжава, синьор Ландау. Благодарение на сестрите от Брензоне укрилите се тук хора са оцелели. Не е място за сълзи, а за радост. За надежда.

Габриел не каза нищо в отговор и майка Винченца го поведе обратно нагоре по стълбите. Докато вървеше по чакълената настилка в двора, вечерният вятър повдигна полите на униформата ѝ.

— След малко започва вечерята ни. Каня ви да я споделите с нас, ако желаете.

— Много сте любезна, но не искам да ви смущавам. Освен това вече ви отнех достатъчно време.

— Нищо подобно.

Щом стигнаха до портала, Габриел се спря и се обърна с лице към нея.

— Знаете ли имената на хората, намерили убежище тук? — изведнъж попита той.

Монахинята сякаш се изненада от въпроса му. Остана загледана в него, но решително поклати глава.

— За съжаление имената са се загубили през годините.

— Жалко.

— Да — бавно кимна тя.

— Мога ли да ви задам още един въпрос, майко Винченца?

— Разбира се.

— Получихте ли разрешение от Ватикана да разговаряте с Бенджамин?

Абатисата предизвикателно вдигна глава.

— Няма нужда някой бюрократ от Курията да ми казва кога да говоря и кога да мълча. Само моят Бог може да ми нареди това, а Бог поиска да разкажа на брат ви за евреите, намерили убежище в Брензоне.

* * *

Майка Винченца имаше малък кабинет на втория етаж на манастира — приятна стая с изглед към езерото. Заключи вратата, след което седна на скромното си бюро и отвори горното чекмедже. Там, скрит зад малка картонена кутия с химикалки и кламери, бе лъскавият ѝ мобилен телефон. Притежаването на подобна вещ противоречеше на строгите правила в манастира, но човекът от Ватикана я бе уверен, че при тези обстоятелства това не би представлявало нарушение — морално или каквото и да е друго.

Включи телефона, както я бе инструктиран, и внимателно въвведе номера. След няколко секунди чу сигнал „свободно“. После прозвуча

мъжки глас.

— Обажда се майка Винченца.

— Зная кой се обажда — прекъсна я мъжът със строг делови тон.

Едва сега тя си спомни за предупреждението му никога да не споменава имена по телефона. Почувства се като глупачка.

— Казахте ми да ви позвъня, ако някой дойде в манастира да пита за професора. — Поколеба се, очаквайки той да заговори, но не последва реплика. — Днес следобед дойде един човек.

— С какво име се представи?

— Ландау — отвърна тя. — Ехуд Ландау от Тел Авив. Каза, че е негов брат.

— Къде е сега?

— Не зная. Вероятно е отседнал в стария хотел.

— Можете ли да разберете?

— Да, предполагам.

— Проверете... и ми позвънете отново.

Връзката прекъсна.

Майка Винченца сложи телефона обратно в скривалището му и тихо затвори чекмеджето.

* * *

Габриел реши да прекара нощта в Брензоне и да се върне във Венеция рано сутринта. Вървя пеш от манастира до хотела и резервира стая. Перспективата да вечеря в мрачната трапезария бе потискаща и той реши да се поразходи до крайбрежието в хладната мартенска вечер и да хапне риба в уютен ресторант, пълен с жители на градчето. Бялото вино бе местно и много студено.

Докато се хранеше, запечатаните в съзнанието му образи проблеснаха. Руната и Трираменната свастика, нарисувани върху стената в апартамента на Бенджамин, кръвта по пода, където е лежало тялото; детектив Вайс, преследвал го по улиците на Мюнхен; майка Винченца и слизането по стълбите до влажното манастирско подземие.

Беше убеден, че някой е убил Бенджамин, за да го накара да замълчи. Само това можеше да обясни защо компютърът му е изчезнал и защо в апартамента му няма никакви доказателства, че е работел

върху книга за евреи, намерили убежище в католически имоти по време на войната. Най-общо казано, това не беше тема, заради която някой да намери смъртта си.

Плати сметката и тръгна към хотела. Не бързаше, шляеше се по тихите улички на стария град, почти не обръщайки внимание накъде върви и свивайки по тесни случайни преки. Мисълта му напредваше заедно с разходката му през Брензоне. Инстинктивно подхожди към проблема като към реставрация, сякаш книгата на Бенджамин беше картина, толкова сериозно пострадала от времето, че е останало почти голо платно с няколко цветни петна и фрагменти от контури. Ако Бенджамин бе стар майстор, Габриел щеше да изучи всички негови подобни творби, да анализира техниката му и влиянията през периода, когато е нарисувана картината. Казано накратко, щеше да погълне всички подробности за художника, колкото и незначителни да изглеждат, преди да застане пред платното и да се залови за работа.

Засега имаше оскъдна основа, върху която да изгради реставрацията си, но докато скиташе по уличките, осъзна още една съществена подробност.

За втори път от два дни насам усети, че го следят.

Сви зад първия ъгъл и мина покрай редица магазини със спуснати капаци. Когато погледна назад през рамо, видя мъж, който сви след него. Направи същата маневра и още веднъж забеляза преследвача — просто сянка на тъмната уличка, слаб, леко приведен силует, пъргав като улична котка.

Габриел се промъкна в сумрачното стълбище на малка жилищна сграда и се заслуша, докато стъпките постепенно загълхнаха. Щом престана да ги чува, отново излезе на улицата и се отправи към хотела. Сянката му бе изчезнала.

* * *

Когато влезе в хотела, администраторът Джакомо все още стоеше на рецепцията. Плъзна ключовете по плата, сякаш представляваха безценна реликва, и го попита за вечерята.

— Беше чудесна, благодаря.

— Може би утре ще опитате от нашата кухня.

— Може би — уклончиво повтори Габриел и прибра ключа в джоба си. — Бих искал да видя сметката на Бенджамин за престоя му тук, особено за телефонните разговори. Може да ми е от полза.

— Да, зная какво имате предвид, синьор Ландау, но се опасявам, че ще е нарушение на строгата политика за неприкосновеност на гостите ни. Сигурен съм, че човек като вас разбира това.

Габриел изтъкна, че щом Бенджамин вече не е между живите, грижата за неприкосновеността му е неуместна.

— Съжалявам, но правилата се отнасят и за покойниците — каза администраторът. — Само ако полицията поиска подобна информация, сме длъжни да я предоставим.

— Важна е за мен — настоя Габриел. — Готов съм да платя необходимата такса за услугата.

— Такса? Разбирам. — Замислено се почеса по брадичката. — Мисля, че ще възлезе на петстотин евро. — Направи пауза, докато Габриел прецени сумата. — За обработване на информацията. В аванс естествено.

— Да, разбира се.

Габриел отброя банкнотите и ги сложи на плота. Ръката на администратора се плъзна по повърхността и парите изчезнаха.

— Приберете се в стаята си, синьор Ландау. Ще ви донеса разпечатката.

Качи се по стълбите до стаята си. Затвори вратата и закачи веригата, а после застана до прозореца, загледан навън. Езерото проблясваше на лунната светлина. Нямаше никого — или поне не се виждаше. Габриел седна на леглото и започна да се съблича.

Под вратата се появи плик, който се плъзна по теракотата на пода. Взе го и извади съдържанието. Прегледа разпечатката на светлината на нощната лампа. По време на двудневния си престой в хотела Бенджамин бе позвънил само три пъти: два — в апартамента си в Мюнхен — навярно за да провери съобщенията на телефонния си секретар, а третия — на номер в Лондон.

Габриел вдигна слушалката и го набра.

Включи се телефонен секретар.

— Свързахте се с офиса на Питър Малоун. Съжалявам, но в момента не мога да се обадя. Ако желаете, оставете...

Той затвори.

Питър Малоун? Британският разследващ журналист? Защо Бенджамин се е свързал с човек като него? Габриел сгъна разпечатката и я пъхна обратно в плика. Тъкмо се канеше да го прибере в куфарчето на Ехуд Ландау, когато телефонът звънна.

Протегна ръка, но се поколеба. Никой не знаеше, че е тук, само администраторът и мъжът, който го бе проследил от ресторантa. Може би Малоун бе запаметил номера и бе решил да отговори на обаждането му. По-добре беше да провери, отколкото да тъне в невежество. Грабна слушалката и я задържа до ухoto си, без да проговори.

Най-сетне каза:

— Да?

— Майка Винченца ви лъже, както изльга и приятеля ви. Намерете сестра Реджина и Мартин Лутер. Тогава ще узнаете истината за това, което се е случило в манастира.

— Кой се обажда?

— Не се връщайте тук. Не сте в безопасност.

Щрак.

[1] Игumenka на католически манастир. — Б.р. ↑

9. ГРИНДЕЛВАЛД, ШВЕЙЦАРИЯ

Мъжът, който обитаваше голямата уединена вила в сянката на Айгер, беше самотник, макар и да живее в съответствие с високия стандарт на планините в Централна Швейцария. Постави си за цел да узнае какво се говори за него и разбра, че в баровете и кафенетата на Гринделвалд непрекъснато се носят слухове за заниманията му. Някои го смятаха за преуспял частен банкер от Цюрих, други вярваха, че е собственик на голям химически концерн с главен офис в Цуг. Според друга версия бе наследник на богато семейство и не бе имал никаква кариера. Разпространяваха се и безпочвени клюки, че търгува с оръжие или пере пари. Момичето, което почистваше вилата му, разказваше, че кухнята му е пълна със скъпи медни съдове и всякакви съвременни уреди. Затова някои предполагаха, че е готвач или ресторантър. Последното му допадна най-много. С удоволствие би изкарвал прехраната си с готовене, ако не се бе заловил със сегашната си професия.

Малкото писма, които пристигаха във вилата му, бяха адресирани до Ерик Ланге. Говореше немски с цюрихски акцент, но с напевната интонация на коренните жители на долините от централната част на Швейцария. Пазаруваше в супермаркета „Мигрос“ в града и винаги плащаше в брой. Никой не го посещаваше и въпреки привлекателната му външност, никога не бе забелязан в компанията на жена. Често отсъстваше за дълги периоди. Когато го питаха за причината, измърморваше нещо за бизнес пътуване. При настояване за подробности сивите му очи изведнъж добиваха смразяващ израз и малцина се осмеляваха да продължат да любопитстват.

Създаваше впечатлението, че е човек с твърде много свободно време. От декември до март, когато имаше дебел сняг, прекарваше повечето дни по пистите. Бе умел скиор, бърз, но никога безразсъден, с телосложението и силата на спускач и бързината и пъргавината на слаломист. Обличаше се в скъпи, но семпли екипи, внимателно подбрани, за да не привличат вниманието. На седалковите лифтове бе пословично мълчалив. През лятото, когато всичко — освен

постоянните ледници — се разтапяше, излизаше от вилата си всяка сутрин и се изкачваше по стръмния склон. Тялото му изглеждаше създадено за това: високо и силно, с тесен ханш, широки рамене, мускулести бедра и мощнни прасци. Придвижваше се бързо по каменистите пътеки, пъргав като котка, и сякаш никога не се уморяваше.

Обикновено се спираше в подножието на Айгер да пийне нещо сгърващо и да погледа с присвити очи брулената от вятъра отвесна стена. Никога не се катереше, дори смяташе алпинистите, които се втурваха да атакуват планината, за най-големите глупци на света. Някои следобеди от терасата на вилата си чуваше бръмченето на спасителни хеликоптери и понякога виждаше през телескопа си „Цайс“ мъртви катерачи, увиснали на въжетата си, да се люлеят от фъона — характерния вятър на Айгер. Той изпитваше страхопочитание пред планината. Айгер, както и мъжът, който се представяше с името Ерик Ланге, бе хладнокръвен убиец.

* * *

Малко преди обяда Ланге скочи от седалковия лифт за последното си спускане за деня. В началото на пистата изчезна сред борова гора и се пълзна през сенките до задната врата на вилата си. Свали ските и ръкавиците и натисна няколко бутона с цифри на малкото табло до вратата. Влезе, съблече екипа си и закачи ските на специалната решетка. Горе взе душ и се преоблече за път — кадифен панталон, тъмносив кашмирен пуловер и велурени спортни обувки. Багажът му бе събран в сак.

Спра се пред огледалото в банята, за да реши как ще изглежда. Имаше руси коси с изсветлели от слънцето кичури и леко прошарени. Естественият цвят на очите му бе светъл. Периодично променяше чертите на лицето си с пластични операции в дискретна клиника в покрайнините на Женева. Сложи очила с рогови рамки, втри в косите си гел и ги приглади назад. Промяната във външността беше забележителна.

Влезе в спалнята. Зад големия гардероб имаше скрит сейф с шифър. Завъртя ръчката на тежката врата. Вътре се намираха

профессионалните му принадлежности: фалшив паспорт, голяма сума пари в различни валути, колекция от пистолети. Напълни портфейла си с швейцарски франкове и избра деветмилиметровия „Стечкин“, любимото си оръжие. Пъхна го в сака си и затвори вратата на сейфа. Пет минути по-късно потегли със своето ауди седан към Цюрих.

* * *

В пълната с насилие история на европейския политически екстремизъм никой терорист не е бил заподозрян в проливане на повече кръв от мъжа с прозвището Леопарда. Наенен убиец на свободна практика, той практикуваше занаята си из целия континент и беше оставил след себе си пътека, осеяна с трупове и разрушения от взрывове, от Атина до Лондон и от Мадрид до Стокхолм. Бе работил за подразделението на фракцията „Червена армия“ в Западна Германия, за „Червените бригади“ в Италия и за „Пряко действие“ във Франция. Бе убил британски офицер за Ирландската републиканска армия и испански министър за баската сепаратистка групировка ETA. Имаше дълги и плодотворни връзки с палестинските терористи. Бе извършил поредица отвличания и убийства за Абу Джихад, заместник-командира на ООП^[1], и бе убивал за фанатизирания палестински дисидент Абу Нидал. Всъщност доста хора смятаха, че Леопарда е гениалният ум, криещ се зад едновременните атаки на летищата в Рим и Виена през декември 1985-а, когато загинаха деветнайсет души, а 120 бяха ранени. Бяха изминали девет години от последното нападение, в което бе заподозрян — убийството на френски индустрисаец в Париж. Някои хора от европейските служби за сигурност и разузнаване го мислеха за мъртъв — убит при спречкване с един от работодателите си. Други се съмняваха, че изобщо някога е съществувал.

* * *

Нощта вече се бе спуснала, когато Ерик Ланге пристигна в Цюрих. Паркира колата си на една доста неприятна улица на север от

железопътната гара и продължи пеш към хотел „Сен Готар“, точно до лекото възвишение на Банхофщрасе. Имаше резервирана за него стая. Липсата на багаж не изненада администратора. Заради местонахождението и дискретността си хотелът често се използваше за бизнес срещи, твърде поверителни, за да се състоят дори в офиса на частна банка. Говореше се, че самият Хитлер отсядал тук, когато идвал в Цюрих за среща с швейцарски банкери.

Ланге се качи с асансьора до стаята си. Спусна пердетата и прекара няколко минути в разместване на мебелите. Избута един фоторайл до средата на стаята, с лице към вратата, а пред него ниска масичка, върху която сложи две неща: малко, но мощно фенерче и пистолета. После седна и угаси лампите. Настъпи пълен мрак. Разочарова се от вкуса на виното от минибара, от което отпиваше, докато чакаше да пристигне клиентът. Винаги поставяше условието да преговаря лично, а не чрез посредници или куриери. Щом някой искаше услугите му, трябваше да прояви смелостта да се срещне с него и да покаже лицето си. Ланге държеше на това не от себелюбие, а заради собствената си безопасност. Услугите му бяха толкова скъпи, че само много заможни хора можеха да си ги позволяят. Хора, вещи в изкуството на предателството. Хора, които знаеха как да поставят капани на другите и да ги принуждават да плащат за греховете си.

В 20:15, точния час, който бе определил, Ланге чу почукване на вратата. Взе „Стечкин“-а в едната ръка, а в другата — фенерчето, и позволи на посетителя да влезе в тъмната като гробница стая. Когато вратата отново се затвори, включи фенерчето. Лъчът освети дребничък, добре облечен мъж около седемдесетте, с оловносиви коси и равно подрязан бретон. Ланге го познаваше — генерал Карло Казагранде, бивш шеф на отдела за контратероризъм на карабинерите, а сега пазител на всички тайни на Ватикана. Колко ли стари врагове на генерала биха искали да са на мястото му сега, със зареден пистолет, насочен срещу великия Казагранде, палача на „Червените бригади“, спасителя на Италия. Бригадите се бяха опитали да го убият, но тогава Казагранде бе живял под земята, прехвърляйки се от бункер в бункер, от казарма в казарма. Вместо него бяха заклали съпругата му и дъщеря му. Оттогава стariят генерал се промени, което може би обясняваше това, че сега се намираше тук, в тъмна хотелска стая в Цюрих, за да наеме професионален убиец.

— Тук е като в изповедалня — отбеляза Казагранде на италиански.

— Именно — отвърна Ланге на същия език. — Можете да коленичите, ако така ще се чувствате по-удобно.

— Предпочитам да остана прав.

— Носите ли досието?

Казагранде повдигна дипломатическото си куфарче. Ланге придвижи пистолета до лъча на фенерчето, така че мъжът от Ватикана да го вижда. Движенията на Казагранде бяха бавни, сякаш боравеше с опасни експлозиви. Отвори куфарчето, извади голям кафяв плик и го сложи на масичката. Ланге го взе с ръката, в която държеше пистолета, разклати го и изсипа съдържанието в ската си. След миг вдигна поглед.

— Разочарован съм. Надявах се, че задачата ми ще е да убия папата.

— Бихте го направили, нали? Бихте убили своя папа.

— Не е мой папа, но отговорът на въпроса ви е: „Да, бих го убил“. Ако бяха наели мен вместо онзи смахнат турчин, Поляка щеше да умре още в онзи следобед на площад „Свети Петър“.

— Тогава предполагам, че трябва да съм благодарен на КГБ, че не са наели вас. Бог знае, че сте вършили доста мръсна работа за тях.

— КГБ? Не вярвам, генерал Казагранде, както навярно и вие. Поляка не беше любимец на КГБ, но и те не бяха толкова глупави, че да поsegнат на живота му. Доколкото съм чувал, смятате, че заговорът за убийство на папата се е състоял по-близо до дома, в самата Църква. Затова разкритията, до които стигнахте при проучването си, бяха строго пазени в тайна. Перспективата истинската самоличност на заговорниците да излезе наяве изглеждаше твърде смущаваща за всички засегнати. Освен това беше удобно да поддържате недоказаната хипотеза за вината, сочеща към изток, към Москва, към истинските врагове на Ватикана.

— Дните, в които решавахме проблемите си с убийства на папи, свършиха със Средновековието.

— Моля ви, генерале, подобни твърдения не правят чест на човек с вашия интелект и опит. — Ланге стовари досието на масичката.

— Бръзките между този мъж и израелския професор са твърде силни. Не се наемам. Намерете някой друг.

— Няма друг като вас. А и нямам време да издири друг надежден кандидат.

— Тогава ще ви струва скъпо.

— Колко?

След пауза Ланге каза:

— Петстотин хиляди, платени в аванс.

— Това е малко прекалено, не смятате ли?

— Не, не смяtam.

Казагранде си даде вид, че обмисля условието. Най-сетне кимна.

— След като го убиете, искам да претърсите кабинета му и да донесете всички материали, които го свързват с професора и книгата. Освен това искам да получа компютъра му. Донесете нещата в Цюрих и ги оставете в същия банков сейф, в който оставихте материалите от Мюнхен.

— Пренасянето на компютъра на човек, когото току-що е очистил, не е най-разумният ход на един наемен убиец.

Казагранде вдигна очи към тавана.

— Колко?

— Още сто хиляди.

— Дадено.

— Когато видя, че парите са внесени по сметката ми, ще пристъпя към действие. Има ли краен срок?

— Вчера.

— Тогава трябваше да дойдете при мен преди два дни.

Генералът се обърна и излезе. Ерик Ланге угаси фенерчето и допи виното си на тъмно.

* * *

Казагранде тръгна по Банхофщрасе във вихрушката, която се надигаше откъм езерото. Изпита страхотно желание да падне на колене и да изповядва греховете си пред свещеник. Не можеше. Според правилата на Институцията трябваше да се изповядва само пред свещеник, който е член на братството. Поради деликатното естество на работата му единственият му изповедник бе кардинал Марко Бриндизи.

Стигна до Талщрасе — тиха улица между сиви каменни сгради и модерни офиси. След няколко крачки спря пред скромна врата. На стената до нея имаше метална табела: *Бекер и Пул, частни банкери, Талщрасе 26*

Натисна с палец бутона до табелата. Погледна в обектива на устройството за ирисова идентификация и се отдръпна. След миг резето щракна и той влезе в малко преддверие.

Хер Бекер го очакваше. Безупречно облечен, придиличив и напълно плешив, той бе известен с изключителната си дискретност дори в потайния свят на Банхофщрасе. Обменът на информация, който последва, бе кратък и почти излишен. Казагранде и Бекер се познаваха добре и бяха имали доста съвместен бизнес през годините, въпреки че банкерът нямаше представа кой е той и откъде идват парите му. Както обикновено, Казагранде трябваше да направи слуша си, за да чува гласа му, малко по-силен от шепот дори при нормален разговор. Докато двамата вървяха по коридора към банковия трезор, мокасините на Бекер не издаваха нито звук при допир с мраморния под.

Влязоха в помещение без прозорци и почти без мебели, освен висока маса. Хер Бекер остави клиента си сам и миг по-късно се върна с метален сейф.

— Оставете го на масата, когато свършите. Ако искате още нещо, ще чакам до вратата — каза банкерът и излезе.

Казагранде разкопча палтото си и отвори ципа на двойния хастар. Вътре имаше скрити няколко пачки банкноти, предоставени от Роберто Пучи. Една по една италианецът ги пъхна в сейфа.

Когато свърши, повика хер Бекер. Дребничкият швейцарски банкер го изпрати до изхода и му пожела приятна вечер. Вървейки обратно по Банхофщрасе, Казагранде неволно започна да си повтаря успокояващ откъс от „Покаянието“.

[1] Организация за освобождение на Палестина. — Б.р. ↑

10. ВЕНЕЦИЯ

Габриел се върна във Венеция рано следващата сутрин. Оставил опела на паркинга до железопътната гара и се придвижи с водно такси до църквата „Сан Дзакария“. Влезе, без да поздрави останалите от екипа, качи се на скелето си и се скри зад завесата. След тридневното му отсъствие с неговата Дева сякаш не се познаваха, но докато часовете бавно отминаваха, отново свикнаха с присъствието си. Както винаги, тя го обгърна със спокойствие и съсредоточеността, която изискваше работата му, изтласка разследването за смъртта на Бенджамин в дълбините на съзнанието му.

Прекъсна, за да сложи нови бои в палитрата си. За миг мислите му оставиха Белини на заден план и се върнаха към Брензоне. След закуска в хотела Габриел бе отишъл до манастира и бе потърсил майка Винченца. Когато тя се появи, попита дали може да разговаря със сестра Реджина. Лицето на монахинята видимо поруменя, докато обясняваше, че в манастира не живее жена с това име. При въпроса му дали никога е живяла, майка Винченца поклати глава и помоли синьор Ландау да уважи правото на уединение на обитателките на манастира и никога повече да не идва. После веднага прекоси двора и изчезна вътре. Тогава той видя градинаря Лично, който подрязваше лозите, виещи се около една решетка. Повика го, но старецът вдигна поглед нагоре и забърза през сенчестата градина. В този миг Габриел прозря, че Лично е човекът, следил го по улиците на Брензоне, както и анонимният глас, който му се бе обадил в хотела. Старецът изглеждаше изплашен. Габриел реши поне за момента да не прави нищо, с което да влоши положението му. Вместо това се съсредоточи върху самия манастир. Ако майка Винченца казваше истината, че по време на войната в него са се укривали евреи, тогава някъде трябваше да се пазят сведения за това.

По обратния път към Венеция бе имал натрапчивото подозрение, че го следят със сива ланча. Във Верона се отклони от магистралата и влезе в стария градски център, където направи няколко заучени

маневри за заблуда на преследвача. В Падуа ги повтори. Час по-късно, профучавайки по моста към Венеция, бе напълно уверен, че е сам.

Работи върху картина на олтара цял следобед и продължи вечерта. В седем часа излезе от църквата и отиде до офиса на Франческо Тиеполо на площад „Сан Марко“. Седнал зад широката дъбова маса, която използваше за бюро, той прелистваше куп книжа. Тиеполо бе доста талантлив реставратор, но отдавна бе изоставил четките и боите, за да ръководи преуспяващата си реставраторска фирма. Когато Габриел влезе в стаята, той му се усмихна през заплетената си черна брада. По улиците на Венеция туристите често го вземаха за Лучано Павароти.

На чаша вино Габриел му съобщи новината, че отново трябва да замине за няколко дни, за да уреди личен въпрос. Тиеполо закри лицето си с длани и избълва поредица италиански ругатни, след което отчаяно вдигна поглед.

— Марио, отварянето на достолепната църква „Сан Дзакария“ за посетители трябва да стане след шест седмици. Ако не отвори врати, възстановена в цялото си великолепие, спонсорите ще ме завлекат в подземията на Двореца на дожите за ритуално изкоряване. Ясно ли се изразявам, Марио? Ако не довършиш този Белини, ще съсиш репутацията ми.

— Напредвам, Франческо. Просто трябва да разреша личен проблем.

— Какъв?

— Свързан със смърт на близък.

— Така ли?

— Не задавай повече въпроси, Франческо.

— Прави каквото трябва, Марио. Но ще ти кажа едно. Ако решаше, че има опасност картина на Белини да не бъде завършена преди крайния срок, няма да ми остане друг избор, освен да те отстраниш от проекта и да я доверя на Антонио.

— Антонио не е достатъчно квалифициран, за да я възстанови, и ти го знаеш.

— Какво друго мога да направя? Да я довърша сам? Не ми оставяш избор.

Гневът на Тиеполо бързо се изпари, както обикновено, и той наля още вино в празната си чаша. Габриел погледна към стената зад

бюрото му. Сред снимките на църкви, реставрирани от неговата фирма, имаше една много любопитна: Тиеполо се разхождаше из градините на Ватикана с не кого да е, а със самия папа Павел VII.

- Имал си лична аудиенция при папата?
- Не точно аудиенция. Не беше толкова официално.
- Би ли обяснил, ако обичаш?

Тиеполо сведе поглед към купчината книжа. Нямаше нужда човек да е опитен в провеждането на разпити, за да направи извода, че не гори от желание да отговори на въпроса на Габриел. Най-сетне каза:

— Не е нещо, което обсъждам често, но със Светия отец сме много добри приятели.

- Наистина ли?

— Работехме рамо до рамо тук, във Венеция, докато беше архиепископ. Всъщност той е нещо като експерт по история на изкуството. О, водехме разгорещени спорове. Сега се разбираме чудесно. Пътувам до Рим, за да вечеряме заедно, поне веднъж в месеца. Настоява да готови сам. Специалитетът му е спагети с риба тон, но слага толкова много лют пипер, че прекарваме останалата част от вечерта плувнали в пот. Този човек е роден за воин! Кулинарен садист.

Габриел се усмихна и стана. Тиеполо каза:

- Нали няма да ме разочароваш, Марио?
- Да разочаровам приятел на *папата*? Не, разбира се. Чao, Франческо. Ще се видим след няколко дни.

* * *

Старото гето изглеждаше опустяло. На площада не играеха деца, в кафенето нямаше възрастни клиенти, а от високите жилищни сгради не се долавяха признания на живот. Някои от прозорците светеха и за момент до него достигна мириз на мясо и лук, запържени в зехтин, но през повечето време се чувствуваше като човек, завърнал се у дома в град на призраци, място, където къщите и магазините стоят, но обитателите отдавна са изчезнали.

Сладкарницата, в която бяха разговаряли с Шамрон, бе затворена. Измина няколко крачки до № 2899. На малка табела на

вратата се четеше надпис: *Comunita ebraica di Venezia*^[1]. Габриел позвъни и след миг от невидим домофон прозвуча женски глас.

— Казвам се Марио Делвекио. Имам уговорена среща с равина.

— Само момент, ако обичате.

Габриел застана с гръб към вратата и огледа площада. Моментът доста се проточи. Борбата за територия бе направила всички твърде страхови. Мерките за сигурност в еврейските квартали из цяла Европа бяха затегнати. Досега Венеция бе пощадена, но в Рим, в цяла Франция и Австрия имаше осквернени синагоги и гробища и посегателства срещу евреи на улицата. Вестниците наричаха това „най-опасната вълна на антисемитизъм, заляла континента след Втората световна война“. В моменти като този Габриел мразеше факта, че се налага да прикрива еврейската си самоличност.

Най-сетне прозвуча сигнал и автоматичната ключалка щракна. Той бутна вратата и се озова в тъмен коридор. В далечния му край имаше друга врата. Когато наближи, и тя се отключи пред него.

Влезе в малък претъпкан кабинет. Заради атмосферата на запуснатост в гетото очакваше да види италианска версия на фрау Ратцингер — навъсена старица с черна вдовишка рокля. Вместо това, за негова голяма изненада, го посрещна висока, поразително красива жена на около тридесет години. Имаше тъмни и къдрavi коси с кестеняви оттенъци. Леко прихванати с шнола над тила ѝ, те се спускаха на талази върху атлетичните ѝ рамене. Очите ѝ бяха с цвят на карамел, изпъстрени със златисти точки. Устните ѝ изглеждаха, сякаш се опитва да сдържи усмивка. Явно напълно осъзнаваше въздействието на външността си върху него.

— Равинът е в синагогата за вечерна молитва. Помоли ме да ви правя компания, докато се върне. Аз съм Киара. Току-що сварих кафе. Искате ли?

— Благодаря.

Тя наля чаша еспресо от кафеварката, добави захар, без да го попита дали желае, и му я подаде. Когато Габриел взе чашата, жената забеляза петната от боя по ръцете му. Беше дошъл в гетото веднага след разговора си с Тиеполо и не бе имал време да измие ръцете си добре.

— Художник ли сте?

— Реставратор.

— Колко интересно. Върху какво работите?

— Проекта „Сан Дзакария“.

Тя се усмихна.

— Една от любимите ми църкви. Коя картина? Да не е онази на Белини?

Габриел кимна.

— Сигурно сте много добър.

— Може да се каже, че с Белини сме стари приятели — скромно отвърна той. — Колко хора посещават вечерната служба?

— Обикновено неколцина възрастни. Понякога повече, понякога по-малко. В някои вечери равинът остава сам в синагогата. Смята, че в деня, в който престане да произнася вечерни молитви, тази еврейска общност ще изчезне.

В този миг равинът влезе в стаята. Габриел отново се изненада от младоликата му външност. Беше само с няколко години по-възрастен от него, строен и жизнен, с буйни посребрели коси под черната шапчица и старателно оформена брада. Стисна ръката на Габриел и го изгледа изпитателно през очилата с метални рамки.

— Аз съм равин Дзоли. Надявам се, че дъщеря ми се е държала като гостоприемна домакиня в мое отсъствие. Прекара доста време в Израел през последните няколко години и се опасявам, че е забравила добрите маниери.

— Държа се много любезно, но не спомена, че е ваша дъщеря.

— Виждате ли? Винаги е била непослушна. — Равинът се обърна към момичето: — Върви си у дома, Киара. Поседи при майка си. Няма да се забавим много. Елате с мен, синьор Делвекио. Предполагам, че в моя кабинет ще ви бъде по-удобно.

Жената облече палтото си и погледна Габриел.

— Много се интересувам от реставриране на картини. Ще се радвам да видя вашия Белини. Имате ли нещо против да намина и да погледам как работите?

— Непоправима е — каза равинът. — Толкова самонадеяна и пряма. Никакви маниери.

— С удоволствие ще ви покажа картината на олтара. Ще се обадя, когато е удобно.

— Можете да ме намерите тук по всяко време. ЧАО.

Равин Дзоли покани Габриел в кабинет с натежали от книги етажерки. Имаше забележителна колекция от религиозна литература, а разнообразието от езици говореше, че е полиглот като Габриел. Седнаха на две различни кресла и равинът продължи оттам, докъдето бяха стигнали:

— В съобщението си казвате, че искате да обсъдим въпроса за евреите, които са намерили убежище в манастира „Светото сърце“ в Брензоне.

— Да, точно така.

— Струва ми се интересно, че сте формулирали въпроса си по този начин.

— Защо?

— Защото съм посветил живота си на изучаване и съхраняване на историята на евреите от тази част на Италия, а никога не съм виждал сведения за хора, приютени тъкмо в този манастир. Всъщност има доказателства, че се е случило точно обратното: евреи са помогли за убежище, но са ги отпратили.

— Напълно сигурен ли сте?

— Доколкото е възможно човек да е сигурен в подобна ситуация.

— Монахиня от манастира ми каза, че десетина евреи са се укривали там по време на войната. Дори ми показа стаите в подземието, където са живели.

— Как се казва тази добра жена?

— Майка Винченца.

— Боя се, че майка Винченца сериозно греши. Или по-лошо, съзнателно се опитва да ви подведе, въпреки че бих се въздържал да хвърля подобно обвинение срещу свята жена.

Габриел се сети за късното телефонно обаждане в хотелската му стая в Брензоне: *Майка Винченца ви лъже, както излъга и приятеля ви.*

Равинът се наведе напред и сложи ръка върху неговата.

— Кажете ми, синьор Делвекио, от какво е породен интересът ви към този въпрос? Научен ли е?

— Не, личен.

— Тогава имате ли нещо против да ви задам един личен въпрос? Евреин ли сте?

Габриел се поколеба, но отговори честно.

— Какво знаете за нещата, които са се случвали тук по време на войната? — попита равинът.

— Срамувам се да призная, но познанията ми не са задоволителни, рави.

— Появярайте ми, свикнал съм с това. — Той топло се усмихна.
— Елате с мен. Има нещо, което трябва да видите.

* * *

Прекосиха тъмния площад и застанаха пред сграда, която изглеждаше като обикновена жилищна кооперация. През прозорец с отворени капаци Габриел видя жена, която приготвяше вечеря в малка обща кухня. В съседната стая три възрастни жени седяха сгущени срещу примигващ телевизор. Едва сега забеляза надписа над вратата: *Casa israelitica di riposo*. Беше еврейски приют за възрастни хора.

— Прочетете какво пише на тази плоча — каза равинът и запали кибритена клечка. Тя представляваше мемориал на венецианските евреи, арестувани от германците и депортирани по време на войната. Равинът размаха ръка, угаси клечката и надникна през прозореца в стаята с трите възрастни еврейки. — През септември 1943-а, скоро след рухването на режима на Мусолини, немската армия окупирала цяла Италия, с изключение южния връх на Апенинския полуостров. Няколко дни по-късно президентът на еврейската общност тук, във Венеция, получил заповед от СС: „Предайте списък на всички евреи, които все още живеят във Венеция, или ще има неприятни последици за вас“.

— И какво направил той?

— Предпочел да се самоубие, отколкото да се подчини. С постыката си предупредил общността, че времето им изтича. Стотици избягали от града. Мнозина се укрили в манастири на север или в домовете на обикновени италианци. Няколко се опитали да преминат границата с Швейцария, но били заловени.

— Но никой от Бренцене?

— Нямам сведения евреи от Венеция или от другаде да са приютени в обителта „Светото сърце“. Архивите ни съдържат писмени

показания за семейство от тази общност, което помолило за подслон в Брензоне и било отправено.

— Кои са останали във Венеция?

— Старците. Болните. Бедните, които нямали средства да пътуват или да дават подкупи. В нощта на пети декември италианската полиция и фашистки отряди нахлули в гетото по нареддане на германците. Сто шестдесет и трима евреи били арестувани. Тук, в приюта, измъкнали възрастните хора от леглата им и ги натоварили в камиони. Първо ги интернирали в лагер във Фосоли. По-късно, през февруари, ги прехвърлили в Аушвиц. Няма оцелели.

Равинът хвана Габриел под ръка и заедно закрачиха бавно по площада.

— Евреите от Рим били откарани два месеца по-рано. В пет и половина сутринта на шестнадесети октомври повече от триста германци навлезли в гетото по време на бушуваща буря. Патрули на СС и един от Отрядите на смъртта на СС. Обикаляли от къща на къща, изтръгвали евреи от леглата им и ги натоварвали във военни камиони. Държали ги временно в казармите на Военния колеж, на около километър от Ватикана. Въпреки ужасяващото естество на работата си, някои от СС поискали да видят кубето на великолепната базилика и конвойт променил маршрута си, за да изпълни желанието им. Докато минавали покрай площад „Свети Петър“, ужасените евреи в каросериите на камионите умолявали папата да ги спаси. Всички сведения сочат, че той отлично е знаел какво става в гетото. В края на краишата е било буквално под прозорците му. Не помръднал дори пръста си да се намеси.

— Колко са били?

— Повече от хиляда в онази нощ. Два дни след акцията римските евреи били натоварени във вагони на гара Тибуртина. Пет дни по-късно хиляда и шестдесет души свършили в газовите камери на Аушвиц-Биркенау.

— Но мнозина са оцелели, нали?

— Забележително е, че четири пети от италианските евреи са останали живи след войната. Веднага щом германците окупирали Италия, хиляди от тях незабавно потърсили и намерили убежище в манастири, както и в католически болници и училища. Други хиляди били приютени от обикновени италианци. По време на процеса срещу

него Адолф Айхман твърдял, че всеки оцелял италиански евреин дължи живота си на някой италианец.

— Заради наредба от Ватикана ли са го правели? Истина ли е това, което ми каза майка Винченца, че имало папска директива?

— Църквата иска да вярва, че е било така, но за съжаление няма доказателства, че от Ватикана са спуснали указания за предлагане на подслон и убежище на евреи бежанци. Дори съществуват сведения за обратното — че Ватиканът не е издавал подобна наредба.

— Какви сведения?

— Безброй разкази на евреи, които са помолили да ги приютят в имоти на Църквата и са получили отказ. Други били принуждавани да приемат католицизма, за да останат. Ако папата бе издал директива за отваряне на вратите за евреите, никоя обикновена монахиня или монах нямаше да се осмелят да проявят неподчинение. Италианските католици са ги приемали от доброта и състрадание, а не по нареддане на върховния понтифекс. Ако бяха чакали папска директива, за да знаят как да постъпят, много повече евреи биха умрели в Аушвиц-Биркенау. Не е имало такава наредба. Въпреки многобройните молби на Съюзниците и еврейските лидери по света, дълбоко в сърцето си папа Пий не е смятал, че е редно да се обяви против масовите убийства на евреи в цяла Европа.

— Защо? Защо е мълчал?

Равинът тръсна ръце в жест на безпомощност.

— Твърдял, че щом Църквата е универсална, той не може да взема нечия страна, дори срещу зла сила като нацистка Германия. Казвал, че ако заклейми зверствата на Хитлер, ще трябва да заклейми и действията на Съюзниците. Заявил, че ако говори открыто, само ще направи положението на евреите още по-тежко, въпреки че е трудно човек да си представи нещо по-тежко от смъртта на шест милиона души. Освен това се смятал за държавник и дипломат, важен играч на европейската политическа сцена. Искал да изиграе роля за подписването на споразумение, което би запазило силна антикомунистическа Германия в сърцето на Европа. Имам и свои теории по въпроса.

— Какви са те?

— Въпреки публичните си изявления за обич към евреите, мисля, че негово Светейшество не е изпитвал особени симпатии към

нас. Не забравяйте, че той е изградил кариерата си в Католическата църква, която винаги е проповядвала антисемитизма като доктрина. Отъждествявал евреите с болневизма и сляпо вярвал в старите митове, че те се интересуват единствено от материалното. През трийсетте години на двадесети век, докато заемал длъжността държавен секретар, официалните вестници на Ватикана били пълни със същата антисемитска помия, която човек можел да прочете в „Дер Шюрмер“. Дори една статия в ежедневника „La Чивилта Католика“ обсъждала възможността евреите да бъдат елиминирани чрез изтребване. Според мен папата е смятал, че евреите получават точно каквото заслужават. Защо да рискува собственото си положение и влиянието на своята Църква заради хора, които приема като виновници за най-тежкото престъпление в историята — убийството на самия Бог?

— Тогава защо толкова много евреи са били благодарни на папата след войната?

— Евреите, останали в Италия, са имали интерес да се стремят към мир с християните, а не да задават неудобни въпроси за миналото. През 1945-а е било по-важно да се предотврати нов холокост, отколкото истината да излезе наяве. За разпръснатите останки от общността е било просто въпрос на оцеляване.

Габриел и равин Дзоли се върнаха там, откъдето бяха тръгнали, и отново застанаха един до друг, загледани през прозорците във възрастните еврейки пред телевизора.

— Какво е казал Христос? „Какво си сторил с най-малките ми братя“? Погледни ни сега: най-старата съхранена еврейска общност в Европа, превърната в това — няколко семейства, няколко болни старци — с единия крак в гроба, които не виждат смисъл да напуснат града. Повечето дни казвам вечерната молитва сам. Единствено шепа хора си правят труда да дойдат на шабат. Повечето са на гости във Венеция.

Обърна се и подозително се вгледа в лицето на Габриел, сякаш търсеше издайнически белези от детство, прекарано в кибуците в долината на Израил.

— Защо се интересувате от тези неща, синьор Делвекио? Преди да отговорите на въпроса, моля ви, имайте предвид, че разговаряте с равин.

— Съжалявам, но това спада към категорията на неудобните въпроси, които е по-добре да не бъдат задавани.

— Боях се, че ще го кажете. Само помнете едно. Паметта в тази част на Италия е дълга, а в момента положението не е никак леко. Войната, атентаторите камикадзета... Не е разумно да отваряте стари рани точно сега. Действайте внимателно, приятелю. Заради нас.

[1] Венецианска еврейска общност (ит.). — Б.пр. ↑

11. РИМ

„Л’О Вив“ бе едно от малкото места в Рим, където Карло Казагранде се чувстваше спокоен без телохранител. Заведението се намираше на тясната уличка „Виа Монтероне“, близо до Пантеона, и входът му бе осветен само от два съскащи газени фенера. При влизането най-напред се виждаше голяма статуя на Дева Мария. Една жена го поздрави топло по име и взе палтото и шапката му. Имаше кожа с цвят на кафе и бе облечена с ярка носия от родината си, Кот д’Ивоар. Както всички от персонала на ресторантъ принадлежеше към „Мисионерки на непорочното зачатие“ — група жени, свързани с Ордена на кармелитките. Повечето произхождаха от Азия или Африка.

— Гостът ви пристигна, синьор Казагранде. — Тя говореше италиански със силен акцент, но свободно. — След мен, ако обичате.

Съдейки по скромния вход, човек очакваше да попадне в тъмно и тясно помещение с няколко маси, но влизаше в голям, просторен салон със свежи бели стени и висок таван с открити греди. Както обикновено, всяко място беше заето, но за разлика от другите ресторанти в Рим, клиентелата бе мъжка и почти изключително от Ватикана. Казагранде забеляза поне четирима кардинали. Много от другите духовници изглеждаха като обикновени свещеници, но опитното му око съзря златните верижки — отличителен знак на епископи, и лилавите ивици, характерни за монсеньори. Никой обикновен свещеник не можеше да си позволи да се храни тук, освен ако не получаваше финансова подкрепа от заможни роднини. Дори скромната ватиканска заплата на Казагранде би се стопила след една вечеря тук. Но тази вечер той имаше делова среща и сметката щеше да я поеме щедрият счетоводител по разходите.

Буквално всички разговори замряха, когато Казагранде тръгна към обичайната си маса в ъгъла. По една пристрастна причина. Част от работата му бе да налага строгия ватикански закон за мълчание. Въпреки дискретността си, ресторантът се славеше като мястото, от което тръгват всички клюки за Курията. Неведнъж хитри журналисти

бяха влизали облечени врасо и бяха резервирали маси, за да се опитат да докопат някоя пикантна хапка от скандалите във Ватикана.

Акиле Бартолети стана, когато Казагранде се приближи. Беше с двадесет години по-млад от него, в разцвета на личните и професионалните си сили. Костюмът му бе семпъл и безупречно изгладен, лицето — мургаво и младежко, а ръкостискането — енергично и уверено. Сред гъстите му коси имаше достатъчно посивели кичури, за да изглежда сериозен, но не и твърде стар. Тънките устни и редицата малки неравни зъби загатваха за жестока жилка и Казагранде знаеше, че това не е далеч от истината. Всъщност шефът на Службата за сигурност на Ватикана знаеше почти всичко за Акиле Бартолети. Този човек посвещаваше всеки свой ход на напредъка в кариерата си. Държеше езика си зад зъбите, избягваше разногласия, приписваше си заслуги за успеха на други хора и се разграничаваше от провалите им. Ако бе свещеник от Курията, а не полицай от тайните служби, навярно вече щеше да е папа. Благодарение на щедрата подкрепа на Карло Казагранде, сега Акиле Бартолети заемаше длъжността директор на Италианската служба за разузнаване и военна сигурност.

Когато Казагранде седна, разговорите по масите наоколо предпазливо продължиха.

— Вдъхвате доста страхопочитание, генерале.

— Бог знае за какво са говорили, преди да вляза. Но бъди сигурен, че вече няма да се водят толкова вълнуващи разговори.

— Тази вечер тук има твърде много червено.

— Точно тези ми създават най-много грижи. Кардиналите от Курията, прекарващи дните си в обкръжението на работелни свещеници, които казват само: „Да, Ваше Превъзходителство. Разбира се, Ваше Превъзходителство. Както кажете, Ваше Превъзходителство“.

— Превъзходно, Ваше Превъзходителство! — изчурулика Бартолети.

Той си бе позволил да поръча бутилка вино. Наля чаща на Казагранде. Храната тук беше френска, както и вината. Бартолети бе избрал чудесно „Медок“.

— Въобразявам ли си, генерале, или туземците изглеждат по-неспокойни от обикновено?

Казагранде си помисли: *Нима е толкова очевидно?* Достатъчно очевидно, че външен човек като Бартолети даолови невидимите електрически искри, прехвърчащи във въздуха? Реши, че всеки опит да отклони въпроса ще е прозрачна измама и следователно нарушение на неписаните правила в отношенията им.

— Причината е несигурността на момента, в който започна новото папство — отвърна той с тон на безпристрасен съдия. — Всички целунаха пръстена на папата и му се поклониха. По традиция той обеща да продължи мисията на предшественика си, но спомените за Поляка избледняват много бързо. Лукези изцяло е променил обстановката в апартамента на третия етаж. „Туземците“, както ги наричаш, се питат какво ще последва.

— А какво следва?

— Светият отец не ми се доверява относно плановете си за Църквата, Акиле.

— Да, но имате надеждни източници.

— Ето какво мога да ти кажа: той страни от бюрократите на Курията и се е обградил със свои доверени хора от Венеция. Кардиналите ги наричат *Съветът на десетте*. Носят се слухове.

— Какви?

— Че се кани да ограничи посмъртното влияние на Поляка. Очакват се драстични промени в Държавния секретариат и Събора за съхранение на доктрината... и това е само началото.

Възнамерява и да даде достъп до най-мрачните тайни в архивите на Ватикана, мислено добави Казагранде, но не го сподели с Акиле Бартолети.

Директорът на италианската служба за сигурност се наведе напред, нетърпелив да узнае още.

— Нали няма да промени възгледите на Църквата по основните въпроси — като контрола на раждаемостта, безбрачието, жените свещеници?

Казагранде мрачно поклати глава.

— Не би се осмелил. Ще стигне до големи противоречия с Курията, ще възнегодуват срещу него и дните му на папския престол ще бъдат преброени. *Адекватност* е думата, която се споменава най-често в Апостолическия дворец. Светият отец иска Църквата да има адекватно присъствие в живота на един милиард католици по света,

много от които нямат достатъчно храна всеки ден. Тази дума винаги е била чужда на старата гвардия. Звучи им еретично и ги кара да се чувстват неспокойни. Старите искат покорство. Ако Светият отец се увлече прекалено много, някой ще плати скъпо за това.

— Говорим за вълка, а той в кошарата.

В ресторанта отново настъпила тишина. Този път виновникът не беше генералът. Когато вдигна поглед, той забеляза кардинал Бриндизи да върви към едно от сепаретата в дъното. Бледосините му очи едва доловимо отвръщаха на плахите поздрави на редовите членове на Курията, но Казагранде знаеше, че безпогрешната памет на кардинала е регистрирала присъствието на всекиго.

Казагранде и Бартолети не губиха време да поръчват. Бартолети прегледа менюто надвие-натри, като доклад от агент, на когото има пълно доверие. Събеседникът му избра първото ястие с интересно име, което привлече погледа му. През следващите два часа, докато погълъщаха огромни порции храна и обилни количества вино, обмениха новини, слухове и клюки. Това бе ежемесечен ритуал, един от най-ценните дивиденти от преместването на генерала във Ватикана преди двадесет години. След разгрома на „Червените бригади“ заемаше толкова високо положение в Рим, че думата му звучеше като закон божи за италианското правителство. *Казагранде трябва да получи всичко, което поиска.* Органите на държавната сигурност на Италия сега буквално бяха оръжия на Ватикана и Акиле Бартолети представляваше един от най-важните му проекти. Пикантните подробности за ватиканските интриги, които му подхвърляше, приличаха на късове самородно злато. Често ги използваше, за да впечатлява по-висшестоящите, както и личните аудиенции при папата и билетите за първия ред на среднощната коледна литургия в „Свети Петър“.

Но Казагранде предлагаше нещо повече от църковни клюки. Ватиканът притежаваше една от най-големите и най-ефективните разузнавателни служби в света. Генералът често улавяше неща, убягнали на Бартолети и неговата служба. Например именно той бе узнал, че тунизийска терористична мрежа във Флоренция планира нападения на американски туристи по време на великденските празници. Предаде информацията на протежето си и той издаде съответните разпоредби за сериозни мерки за сигурност. Всички

американци се отърваха без драскотина, а Бартолети си спечели влиятелни приятели в ЦРУ и дори в Белия дом.

Накрая, на чаша кафе, Казагранде повдигна въпроса, който го вълнуваше най-много — за израелеца на име Ехуд Ландау, пристигнал в Мюнхен, представяйки се за брат на Бенджамин Щерн; израелеца, който бе посетил манастира „Светото сърце“ в Бренцене и се бе изпълзнал от преследвачите си с такава лекота, сякаш е изтупал няколко трохи от бялата покривка на масата в ресторантa.

— Имам сериозен проблем, Акиле, и се нуждая от помощта ти.

Бартолети долови мрачния му тон и остави чашата си върху чинийката. Без закрилата и подкрепата на генерала все още щеше да заема среден ръководен пост, вместо да е директор на италианските разузнавателни служби. Положението му не позволяваше да откаже на молба от Казагранде, независимо от обстоятелствата. Все пак Казагранде подхожди тактично и с уважение. Най-малко искаше да накара влиятелното си протеже да се чувства неловко с груб намек за взаимоотношенията им.

— Знаете, че можете да разчитате на моята подкрепа и лоялност, генерале — каза Бартолети. — Ако вие или Ватиканът имате проблеми, готов съм да сторя всичко по силите си, за да помогна.

Казагранде посегна към предния джоб на сакото си и извади снимка, която сложи на масата и обърна така, че събеседникът му да я разгледа добре. Бартолети взе снимката и я доближи до пламъка на свещта, за да я види по-ясно.

— Кой е този?

— Не сме сигурни. Няколко пъти се е представял с името Ехуд Ландау.

— Ехуд? Израелецът?

Генералът кимна.

— Какъв е проблемът? — попита Бартолети, без да откъсне поглед от снимката.

— Подозирате, че възnamерява да убие папата.

Бартолети рязко вдигна очи.

— Атентатор?

Казагранде бавно кимна.

— Неведнъж сме го виждали в „Свети Петър“ по време на общата аудиенция в сряда. Държи се странно. Присъствал е и при

други появи на папата в Италия и в чужбина. Предполагаме, че миналия месец е отишъл на папска литургия на открито в Мадрид с намерението да убие Светия отец.

Събеседникът му задържа снимката с два пръста и я обърна към генерала.

— Откъде се сдобихте с това?

Казагранде обясни, че един от хората му забелязал атентатора в базиликата преди седмица и го снимал, когато излязъл на площада. Разбира се, лъжеше. Снимката бе направил Аксел Вайс в Мюнхен, но нямаше нужда Акиле Бартолети да знае.

— През последните седмици получихме няколко заплашителни писма... и предполагаме, че са написани от този човек. Опасяваме се, че представлява сериозна заплаха за живота на Светия отец. Естествено искаме да го открием, преди да има възможност да изпълни заканите си.

— Ще организирам специален отряд утре рано сутринта.

— Тихо, Акиле. Последното, което иска папата, е всеобщ страх от атентат още в началото на папството му.

— Бъдете сигури, че издирването на този човек ще се проведе така безшумно, сякаш самият вие го ръководите.

Казагранде кимна, приемайки комплиманта на младото си протеже. С почти незабележимо махване с ръка поиска сметката. След малко управителката, която го бе посрещнала на входа в началото на вечерта, застана в средата на ресторантата с микрофон в ръка и свеждайки глава, произнесе кратка молитва. Сервитьорките се събраха около статуята на Дева Мария и с ръце пред гърдите запяха „Пресвета Богородице“. Скоро всички клиенти се присъединиха. Дори Бартолети, коравото ченге от тайните служби, пееше.

Когато химнът свърши, кардиналите и епископите продължиха разговорите си, зачервени от вълнение и от доброто вино. Щом донесоха сметката им, Казагранде я грабна, преди гостът му да успее да я погледне. Бартолети плахо възрази:

— Ако не ме лъже паметта, този месец е мой ред, генерале.

— Може би, Акиле, но разговорът ни тази вечер се оказа доста ползотворен. Всичко е за сметка на Светия отец.

— Предайте му специалните ми благодарности. — Бартолети повдигна снимката на атентатора. — Бъдете сигури, че ако този човек

се доближи на сто километра от него, ще го арестувам.

Казагранде прикова тъжен поглед в госта си.

— Всъщност, Акиле, предпочитам да не го арестувате.

Бартолети замислено смръщи вежди.

— Не разбирам. Какво искате от мен?

Генералът се наведе над масата, с лице близо до пламъка на свещта.

— За всички е по-добре просто да изчезне.

Директорът на италианското разузнаване пъхна снимката в джоба си.

12. ВИЕНА

Организацията с неясното наименование „Разследвания и справки за събития по време на войната“ имаше строга охрана още преди началото на битките за територия. Офисите ѝ се намираха в бивша жилищна кооперация в стария еврейски квартал на Виена, на добре укрепената врата не се виждаха никакви надписи, а стъклата на прозорците с изглед към запуснатия вътрешен двор бяха блиндиранi. Изпълнителният директор Ели Лавон не страдаше от параноя, а просто бе благоразумен. През годините бе помогнал за издирването на шестима бивши надзиратели в концлагери и един висш нацистки офицер, който живееше спокойно в Аржентина. За усилията си бе възнаграден с непрестанен поток от заплахи за смърт.

Че е евреин, бе излишно да се споменава. Че е родом от Израел, можеше да се предположи по фамилното му име. Че за кратко е работил за израелските служби за разузнаване, не знаеше никой във Виена, а само шепа хора в Тел Авив, повечето от които отдавна пенсионери. При операцията „Божи гняв“ Лавон бе *айн*, преследвач. Бе следил членове на „Черният септември“, бе изучавал навиците им и бе измислял начини за убийството им.

При нормални обстоятелства не допускаха никого зад вратите на „Разследвания и справки за събития по време на войната“ без дългосрочна уговорка и щателно проучване на биографията. За Габриел прескочиха всички формалности и млада жена го покани в кабинета на Лавон.

Стаята имаше класически виенски пропорции и интериор: висок таван, лакиран паркет, етажерки, които се огъваха под тежестта на безброй томове и папки. Лавон стоеше на колене на пода, приведен над редица пожълтели документи. Археолог по образование, той дълги години бе правил разкопки на Западния бряг, преди изцяло да се посвети на сегашното си поприще. В момента се взираше в смачкан лист хартия със същото любопитство, което изпитваше и когато разглеждаше фрагменти от керамични съдове на пет хилядолетия.

Щом Габриел влезе в стаята, Лавон вдигна поглед и го поздрави със закачлива усмивка. Не полагаше никакви грижи за външността си и както винаги, приличаше на човек, облякъл първото, което му е било подръка, когато е изпълзял от леглото: сив кадифен панталон и кафяв пуловер с V-образно деколте, изтъркан на лактите. Сивите му коси изглеждаха така разрошени, все едно преди малко е фучал с бясна скорост в открит автомобил. Но той нямаше кола и почти никога не бързаше. Въпреки съображенията си за сигурност, бе скромен пътник във виенските трамваи. Не се страхуваше да ползва обществен транспорт. Както хората, които преследваше, Лавон владееше изкуството да се движи незабелязан по улиците.

— Нека позная. — Той хвърли цигарата си в чашка за кафе и с мъка се изправи, сякаш страдаше от хронични болки. — Шамрон те е натоварил със задачата да разследваш убийството на Бени. Щом си тук, значи си намерил нещо интересно.

— Нещо подобно.

— Седни — каза Лавон. — Разважи ми всичко.

* * *

Изтегнат на мекото зелено канапе, с крака на страничната облегалка, Габриел го запозна с всички подробности от разследването си, като започна с посещението си в Мюнхен и завърши със срещата си с равин Дзоли в гетото на Венеция. Лавон крачеше напред-назад из стаята и оставяше след себе си струйка цигарен дим като парен локомотив. Отначало ходеше бавно, но слушайки разказа на Габриел, ускори крачките си. Накрая се спря и поклати глава.

— Боже мой, свършил си доста работа.

— Какво означава всичко това, Ели?

— Да се върнем на телефонното обажддане в хотела в Бренцене. Според теб кой е бил?

— Ако трябва да гадая, първо бих посочил градинаря на манастира, старец на име Лично. Влезе в стаята, докато разговарях със сестра Винченца, и мисля, че ме проследи, когато си тръгнах.

— Струва ми се странно да ти остави анонимно съобщение, вместо да поговори с теб.

— Навярно се е страхувал.

— Логично обяснение. — Лавон пъхна ръце в джобовете си и се загледа във високия таван. — Сигурен ли си за името, което ти е казал? Сигурен ли си, че е *Мартин Лутер*?

— Напълно. „Намерете сестра Реджина и Мартин Лутер. Тогава ще узнаете истината за това, което се е случило в манастира“.

Лавон несъзнателно започна да приглежда стърчащите си коси — негов навик, когато размишляваше.

— Хрумват ми две възможности. Предполагам, че можем да изключим версията за немския монах, който в далечното минало изправил Римокатолическата църква на нокти. Тогава остава само една. Връщам се след малко.

Влезе в съседната стая. През следващите няколко минути Габриел се заслуша в познатия шум, докато старият му приятел ровеше из папки и чекмеджета и ругаеше на няколко езика. Най-сетне се върна с голяма папка-хармоника, прихваната с тежка метална скоба. Стовари я върху ниската масичка пред Габриел и я обърна към него, за да прочете етикета:

Мартин Лутер: Министерство на външните работи на Германия, 1938–1943.

* * *

После отвори папката, извади снимка и му я показва.

— Другата възможност е този Мартин Лутер. Като момче напуснал гимназията и работил като хамалин. Станал член на Нацистката партия през двайсетте. Случайно се запознал със съпругата на Йоахим фон Рибентроп, докато пренасял мебели за вилата ѝ в Берлин. Сближил се първо с нея, а после и със съпруга ѝ. Когато Рибентроп станал министър на външните работи през 1938-а, Лутер бил назначен в министерството.

Габриел взе снимката и я разгледа. В него се взираше мъж с лице на гризач и очила с голям диоптър, които увеличаваха влажни очи. Върна я на Лавон.

— Лутер бързо се изкачил в йерархията на Външното министерство главно благодарение на робската си преданост към

Рибентроп. През 1940-а вече бил началник на *Abteilung Deutschland* — отдел „Германия“. Носел отговорност за всички дейности на министерството, свързани с афери на Нацистката партия. Част от отдела „Германия“ на Лутер била службата за евреите, Д-З.

— Значи твърдиш, че Мартин Лутер е бил шеф по еврейските въпроси във Външното министерство на Германия.

— Именно — потвърди Лавон. — Компенсирал липсата на образование и интелект с безскрупулност и амбициозност. Интересувал се само от едно: разширяване на личната си власт. Щом му станало ясно, че изтребването на евреите е главен приоритет на режима, направил всичко възможно министерството да не стои настрана. За награда бил поканен на най-срамния обяд в историята. — Лавон замълча и прелисти съдържанието на папката. Бързо откри това, което търсеше, извади го с енергичен жест и го сложи на масичката пред Габриел. — Това е протоколът от конференцията от Ванзее, подготвен и оформлен от организатора ѝ, самия Адолф Айхман. Имало е само трийсет копия. Всичките са унищожени, освен едно, копие номер шестнадесет. Открито е след войната, при подготовката за Нюрнбергския процес, и се съхранява в архивите на немското външно министерство в Бон. Това, разбира се, е ксерокопие. — Лавон взе документа. — Срещата се състояла във вила край Ванзее в Берлин на 20 януари 1942 г. Продължила деветдесет минути. Участниците били петнайсет. Айхман влязъл в ролята на домакин и се погрижил гостите му да бъдат добре нахранени. Церемониалмайстор бил шефът на полицията Райнхард Хайдрих. Въпреки популярните митове, конференцията от Ванзее не е мястото, на което се е пръкнала идеята за „окончателно решение на проблема“. Хитлер и Химлер вече са били убедени, че евреите в Европа трябва да се избият. Конференцията от Ванзее е представлявала по-скоро бюрократична среща за планиране и обсъждане как различните структури на Нацистката партия и немското правителство да работят заедно, за да улеснят холокоста.

Лавон подаде документа на Габриел.

— Ето списъка на участниците. Виждаш ли познати имена?

Габриел плъзна поглед по листа.

ГАУЛАЙТЕР^[1] Д-Р МАЙЕР И РАЙХЗАМТЛАЙТЕР
Д-Р ЛАЙБРАНД, МИНИСТЕРСТВО НА РАЙХА ЗА
ОКУПИРАНИТЕ ИЗТОЧНИ ТЕРИТОРИИ

ДЪРЖАВЕН СЕКРЕТАР Д-Р ЩУКАРТ,
МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ НА
РАЙХА

ДЪРЖАВЕН СЕКРЕТАР НОЙМАН, ВЕДОМСТВО
ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЧЕТИРИГОДИШНИЯ ПЛАН

ДЪРЖАВЕН СЕКРЕТАР Д-Р ФРАЙСЛЕР,
МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО
ДЪРЖАВЕН СЕКРЕТАР Д-Р БЮЛЕР,
ГЛАВНО ГУБЕРНАТОРСТВО

ЗАМЕСТНИК ДЪРЖАВЕН СЕКРЕТАР Д-Р ЛУТЕР,
МИНИСТЕРСТВО НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ

Габриел погледна Лавон.

— Лутер е бил там?

— Да, наистина. И е получил това, което най-много е искал. Хайдрих е разпоредил Външното министерство да играе ключова роля при депортирането на евреи от страните съюзнички на нацистка Германия и от немски сателити като Хърватия и Словакия.

— Мислех, че с депортирането са се занимавали СС.

— Дай ми малко време да ти обясня. — Лавон се наведе над масичката и сложи ръце на плата, сякаш бе карта на Европа. — Повечето жертви на холокоста са били от Полша, прибалтийските държави и Западна Русия — места, окupирани и пряко контролирани от нацистите. Прибрали са евреи и са ги убивали на воля, без никаква намеса от страна на други правителства, защото не е имало такива.

Лавон замълча и плъзна ръка по въображаемата карта на юг, а другата — на запад.

— Но Хайдрих и Айхман не са се задоволили да изтребват евреи само от територии под праяката власт на Германия. Искали са всеки евреин в Европа, общо единадесет милиона. — Потупа с десния си показалец по масата. — Евреите на Балканите — потупа с левия — и в Западна Европа. На повечето места е трявало да преговарят с местните правителства, за да могат да измъкнат евреите за

депортиране и избиване. Отделът на Лутер във Външно министерство е носел отговорност за това. Неговата работа е била да преговаря на ниво министерство-министерство, за да урежда безпроблемното депортиране, придържайки се към всички подробности от дипломатическия етикет. Бил е дяволски добър.

— Не оспорвам твърденията ти и нека предположим, че Лично е имал предвид този Мартин Лутер. Но какво е правил той в манастир в Северна Италия?

Лавон сви хилавите си рамене.

— Струва ми се, че старецът се е опитал да ти подскаже за нещо, случило се в манастира по време на войната. Нещо, което майка Винченца се опитва да потули. Нещо, което Бени е разкрил.

— Нещо, заради което са го убили?

Ели отново сви рамене.

— Може би.

— Кой ще посегне на нечий живот заради една книга?

Лавон се поколеба, поразмишлява, докато прибираще протокола обратно в папката, и когато вдигна поглед към Габриел, присви очи и дълбоко си пое дъх.

— Айхман и Лутер били особено притеснени заради едно-единствено правителство. По време на войната то е поддържало дипломатически отношения и със Съюзниците, и с нацистка Германия. Имало е представители във всички страни, от които са депортирани евреи. Тези представители можели да затруднят задачата им, ако поискали да се намесят със сила. По очевидни причини Айхман и Лутер знаели, че е изключително важно това правителство да не се противопостави. Хитлер го смятал за толкова ключово, че изпратил втория по ранг във Външно министерство — барон Ернст фон Вайцекер, като свой посланик. Досещаш ли се за кое правителство говоря, Габриел?

Габриел присви очи.

— Ватикан?

— Именно.

— Тогава кои са клоуните, които ме преследват?

— Много добър въпрос.

Габриел се приближи до бюрото, вдигна телефонната слушалка и набра номер. Нямаше защо Лавон да го пита на кого се обажда.

Решителното му изражение и треперещите от напрежение ръце го издадоха. Човек, преследван от непознат враг, се нуждаеше от приятел, който умее да води борба с нечисти средства.

* * *

Мъжът на стъпалата пред прочутата виенска концертна зала излъчващ характерен хладен австрийски чар и виенска изтънченост. Ако някой го заговореше, би отвърнал на съвършено правилен немски, с леко провлачения говор на младеж с добро потекло, прекарал много приятни часове, вкусвайки от бохемските наслади на Виена. Нито бе австриец, нито бе отраснал във Виена. Казваше се Ефраим бен Авраам и бе прекарал детството си в прашно селище в пустошта на Негев — място, доста отдалечено от света, в който живееше сега.

Нехайно погледна часовника си, а после огледа целия Бетховен Плац. Чувстваше се като на тръни повече от обикновено. Имаше пристрастие: да посрещне един агент и да го съпроводи благополучно до комуникационния център на посолството. Но човекът, когото трябваше да придружи, не беше обикновен агент. Началникът на виенския щаб ясно му бе обяснил какъв е залогът:

— Ако се издъниш, Ари Шамрон ще те намери и ще те удуши с някоя от патентованите си хватки. Не е от най-разбраниите шефове.

Бен Авраам пъхна американска цигара между устните си и я запали. В този миг, през танцуващия синкав пламък на запалката си, видя легендарния агент да изплува от мрака. Хвърли цигарата върху мокрия паваж и я стъпка с върха на обувката си, без да изпуска от поглед човека, който направи две пълни обиколки на площада. След него не вървеше никой, освен дребничък невзрачен мъж с разрошени коси и измачкано палто. Още една легенда: Ели Лавон, който владееше изкуството на преследването до съвършенство. Бен Авраам го бе виждал веднъж, когато Лавон гостуваше като лектор на семинар по тактики за отбрана при улично нападение. Бе задържал обучаващите се до сутринта, за да им разказва за мрачните дни на операцията срещу „Черният септември“.

Бен Авраам загледа с възхищение как двамата се придвижваха сред вечерната тълпа като опитни синхронни плувци. Стратегията им

беше по учебник, но я прилагаха с увереност и прецизност — резултат от честа съвместна работа при ситуации, в които една погрешна стъпка можеше да им коства живота.

Най-сетне младият офицер тръгна надолу по стъпалата към целта си.

— Хер Мюлер — извика той. Мъжът вдигна глава. — Радвам се да ви видя.

Лавон изчезна, сякаш се скри зад сценична завеса. Бен Авраам хвана мъжа до себе си за лакътя и го повлече по притъмнелите алеи на парка. Десет минути се движиха в кръг, озъртайки се за преследвачи. Агентът се оказа по-нисък, отколкото той бе очаквал, слаб и изпит като колоездач. Трудно можеше да повярва, че този човек е същият, ликвидирал половината от „Черният септември“, че той е влязъл във вила в Тунис и е застрелял Абу Джихад, заместник-лидера на ООП, пред очите на съпругата и децата му.

Легендарният мъж не казваше нищо. Сякаш се ослушваше за враговете си. Стъпките му по настилката на алеите бяха съвсем безшумни. Бен Авраам се качи зад волана и двайсет минути криволичи из центъра. Началник-щабът имаше право — наистина не бе от приказливите. Въщност единствената реплика на агента досега бе учтивата молба да угаси цигарата си. Немският му звучеше рязко и отчетливо като на берлинчанин.

Доволен, че никой не ги следи, Бен Авраам сви в тясната уличка „Антон Франкгасе“ в североизточната част на Виена. Сградата на №20 бе мишена на многобройни терористични атаки през годините и сега бе солидно укрепена. Освен това австрийските тайни служби я държаха под наблюдение. Когато колата влезе в подземния паркинг, агентът залегна под таблото. За миг главата му се докосна до крака на Бен Авраам. Скалпът му гореше като на човек, който се гърчи в смъртоносна треска.

* * *

Добре охраняваният комуникационен център представляваше звукоизолирана стъклена кабина две нива под земята. Трябаха няколко минути, докато операторът в Тел Авив прехвърли обаждането

към домашния телефон на Шамрон. Заради промяната в честотите, целяща избягване на подслушване, гласът му звучеше като от дъното на стоманен цилиндър. Освен това Габриел чуваше шуртенето на вода в мивка и тракането на прибори по порцелан. Почти си представи как Геула, изстрадалата съпруга на Шамрон, мие съдове в кухнята. Разказа му същото, както по-рано на Лавон. Когато свърши, Шамрон го попита какво възнамерява да прави по-нататък.

— Мисля да отида в Лондон и да попитам Питър Малоун защо Бени му се е обадил от хотел в Брензоне.

— Малоун? Защо си въобразяваш, че ще проговори? Малоун е в бизнеса заради личен интерес. Ако наистина е надушил нещо, ще го пази в тайна по-упорито дори от горкия Бени.

— Ще се опитам да намеря деликатен подход към него.

— А ако не пожелае да сподели разкритията си с теб?

— Тогава ще пробвам с не толкова деликатен подход.

— Нямам му доверие.

— Той е единствената ми нишка в момента.

Шамрон тежко въздъхна. Въпреки разстоянието и променливата честота, Габриел долови силните хрипове в гърдите му.

— Искам срещата да протече както трябва — каза Шамрон. — Повече никакво лутане слепешком и без подкрепление. Ще го поставим под наблюдение — преди и след посещението ти. Иначе можеш да измиеш ръцете си от тази работа, да се върнеш във Венеция и да довършиш своя Белини.

— Щом настояваш.

— Не е в стила ми да давам полезни предложения. Ще се свържа с щаба в Лондон още тази вечер и ще изпратя човек при него. Дръж ме в течение.

Габриел затвори телефона и излезе в коридора. Ефраим бен Авраам го чакаше.

— Сега накъде? — попита той.

Габриел погледна часовника си.

— Откарай ме на летището.

[1] Ръководител на област при националсоциализма. — Б.пр. ↑

13. ЛОНДОН

На втория си ден в Лондон Габриел посети антикварна книжарница на Чаринг Крос Роуд по здрав и си купи един-единствен том. Пъхна го под мишница и тръгна към метростанцията на Лестър Скуеър. На входа свали износеното си пепелявосиво яке и го хвърли в кошче за смет. Купи си билет от автомат, слезе с дългия ескалатор до перона на линия „Север“ и изтърпя неизбежното десетминутно закъснение. Използва времето, за да прелисти книгата. Щом намери търсения пасаж, го огради с червено мастило и препъна страницата, за да я отбележи.

Влакът най-сетне пристигна с грохот. Габриел се провря през тълпата в претъркания вагон и обви ръка около метален стълб. Отиваше към Слоун Скуеър, закъдето трябваше да направи смяна на крайбрежния булевард. Докато пътуваше, сведе поглед към полуизтъркания надпис със златисти букви на корицата на книгата: „Измамниците“ от Питър Малоун.

Малоун... едно от най-презираните имена в Лондон. Изобличител на лични и професионални прегрешения, разрушител на съди и кариери. Като разследващ репортер на „Сънди Таймс“, той имаше дълъг и разнообразен списък от жертви: двама министри от кабинета, заместник-шеф на MI5^[1], поредица корумпиран бизнесмени и дори главният редактор на конкурентен вестник. През последното десетилетие бе публикувал и серия сензационни биографии и политически разкрития. „Измамниците“ бе посветена на подвизите на Службата. Бе предизвикала малка огнена буря в Тел Авив — главно заради поразителната си достоверност. Съдържаше дори разкритието, че Ари Шамрон е привлякъл за свой шпионин човек от висшите редици на MI6^[2]. Последвалата криза по-късно бе наречена от Шамрон „най-лошата в отношенията между британци и евреи след атентата в хотел «Цар Давид»“.

Десет минути по-късно Габриел вървеше в спускащия се мрак по улиците на Челси, с книгата на Малоун под мишница. Прекоси Кадогън Скуеър и се спря пред красива бяла къща от времето на крал

Джордж. Прозорците на втория етаж светеха. Изкачи стъпалата до входната врата, остави книгата на плетената сламена изтривалка, после се обърна и бързо се отдалечи.

В другия край на площада беше паркиран сив рекламен микробус на американска фирма. Когато Габриел почука на затъмненото задно стъкло, вратата веднага се отвори и разкри пълния мрак вътре, нарушаван само от лекия металически блъсък на табло с уреди. Пред устройствата седеше хилаво момче с типично еврейски черти на име Мордекай. Подаде костеливата си ръка и му помогна да се качи. Щом затвори вратата, Габриел коленичи до него. По пода се въргалиха мазни опаковки от сандвичи и празни стиропорени чашки. Мордекай бе прекарал по-голямата част от последните трийсет и шест часа в микробуса.

— Колко души има в къщата? — попита Габриел.

Момчето протегна ръка и завъртя един ключ. В тонколоните зазвуча тихият глас на Питър Малоун, който разговаряше с помощничките си.

— Трима — отвърна Мордекай. — Малоун и две момичета.

Габриел набра номера на Малоун. Телефонният звън отекна като противопожарна аларма в тонколоните на микробуса. Подслушвачът протегна ръка и намали силата на звука. След третото позвъняване журналистът вдигна и каза името си с леко шотландско натъртане.

Габриел заговори на английски, без да се старае да прикрива израелския си акцент.

— Преди малко оставил екземпляр от последната ви книга пред вратата ви. Предлагам да му хвърлите един поглед. Ще ви се обадя отново точно след пет минути.

Габриел затвори и изтри с ръка част от запотеното стъкло. Входната врата леко се отвори. Малоун подаде глава като костенурка и я раздвижи наляво-надясно, напразно търсейки с поглед човека, който току-що му се бе обадил. Най-сетне се наведе и взе книгата. Габриел погледна Мордекай и се усмихна. *Победа.* Пет минути по-късно натисна бутона на телефона си за повторно избиране. Този път Малоун вдигна още след първото позвъняване.

— Кой сте вие?

— Видяхте ли пасажа в книгата, който съм оградил?

— За убийството на Абу Джихад? Какво имате предвид?

— Бях там в онази нощ.
— На чия страна?
— На добрите.
— Значи сте палестинец?
— Не, не съм палестинец.
— Тогава кой сте?
— Агентът с кодово име Меча.
— Мили боже! — промълви Малоун. — Къде сте? Какво искате?
— Да разговарям с вас.
— За какво?
— За Бенджамин Щерн.

Дълга пауза.

— Няма какво да ви кажа.

Габриел реши да стане по-настъпителен.

— Намерихме телефонния ви номер сред вещите му. Знаем, че сте му сътрудничили за неговата книга. Предполагаме, че знаете кой го е убил и защо.

Отново настана дълго мълчание, докато Малоун обмисляше следващия си ход. Габриел съзнателно бе заговорил в множествено число и бе постигнал желаното въздействие.

— И ако *наистина* зная нещо?
— Искам да обменим информация.
— Какво ще получа в замяна? — Отзовчивият репортер Малоун се опитваше да изкопчи нещо от Габриел за услугата.
— Ще ви разкажа всичко за нощта в Тунис — отвърна Габриел и добави: — Както и за няколко други.
— Сериозно ли говорите?

— Бенджамин беше мой приятел. Готов съм почти на всичко, за да открия убийците му.

— Тогава се споразумяхме — припряно заговори Малоун. — Къде искате да се състои срещата ни?

— Има ли персонал в къщата? — попита Габриел, макар да знаеше отговора.

— Две момичета.

— Освободете ги. Оставете вратата отключена. След като ги видя да излизат, ще дойда. Никакви касетофони, никакви камери, никакво хитруване. Разбирайте ли ме?

Габриел прекъсна връзката, преди репортерът да успее да отговори, и прибра телефона в джоба си. Десет минути по-късно през входната врата излязоха две млади жени. Щом се отдалечиха, Габриел слезе от микробуса и тръгна през площада към къщата. Вратата се оказа отключена, точно според указанията му. Побутна резето и влезе.

* * *

Двамата подозрително се взираха един в друг насред мраморното фойе — като капитани на противникови отбори преди футболен мач. Сега Габриел разбра защо е трудно да се гледа британска телевизия, без на екрана да се появи лицето на Малоун... и защо е смятан за един от най-желаните ергени в Лондон. Беше елегантен и строен, безупречно облечен с вълнен панталон и виненочервена плетена жилетка. Габриел, с дънки и кожено яке, с лице, скрито зад тъмни очила и бейзболна шапка, изглеждаше като момче от бедняшки квартал. Малоун не му подаде ръка.

— Можете да свалите тази смешна дегизировка. Нямам навик да предавам източниците си.

— Ако не възразявате, предпочитам да остана с нея.

— Както желаете. Кафе? Нещо по-силно?

— Не, благодаря.

— Кабинетът ми се намира на горния етаж. Мисля, че там ще се чувствате удобно.

Бе някогашна гостна стая, продълговата и правоъгълна, с високи до тавана етажерки и персийски килими. В средата имаше две големи старинни маси, една за Малоун и една за помощничките му. Домакинът изключи компютъра, седна на един от столовете с облегалки до газовата печка и покани Габриел да стори същото.

— Трябва да призная, че mi се струва странно да седя в една стая с вас. Слушал съм много за подвизите ви и имам чувството, че вече ви познавам. Вие сте истинска легенда. „Черният септември“, Абу Джихад и безброй други междувременно. Убивали ли сте някого наскоро?

Макар Габриел да не подсили примамката, Малоун продължи:

— Намирам ви за доста интересна личност, но не мога да отрека, че действията ви противоречат на моралните ми принципи. Според

мен държава, прилягаша до атентати като политическо средство, не е по-добра от врага, срещу когото се бори. В много отношения дори е по-голямо зло. В моята книга вие сте представен като убиец. Навсякъде разбирате какво имам предвид.

Габриел се запита дали идването му тук не е грешка. Отдавна се бе убедил, че в спорове като този никой не наделява. Бе водил безброй подобни със самия себе си. Седеше съвсем неподвижно, взираше се в Питър Малоун през тъмните си очила и чакаше той да стигне до съществената част. Малоун кръстоса крака и изтупа прашинка от крачола на панталона си. Този жест издаваше нервност. Габриел изпита задоволство.

— Трябва да уточним подробните по споразумението си, преди да продължим — настоя журналистиът. — Ще ви кажа това, което зная за убийството на Бенджамин Щерн. В замяна вие ще ми дадете интервю. Зная правилата, писал съм за разузнавателните служби и преди. Няма да публикувам нищо, което би издало истинската ви самоличност или би могло да повлияе на настоящите ви операции. Договорихме ли се?

— Да.

За миг Малоун вдигна очи към матовата светлина на невидимите лампи, после отново впери поглед в Габриел.

— Прав сте за Бенджамин. Сътрудничих за книгата му. Партийството ни трябваше да остане в тайна. Изненадан съм, че ме открихте.

— Защо Бенджамин се е обърнал към вас?

Малоун стана и пристъпи към етажерките с книги.

Свали един том и го подаде на Габриел. „*Крукс Вера*: КГБ на Католическата църква“.

— Бенджамин бе разкрил нещо голямо... свързано с Ватикана и войната.

Габриел повдигна книгата.

— Нещо за „*Крукс Вера*“?

Малоун кимна.

— Приятелят ви беше гениален учен, но не разбираше нищо от разследваща журналистика. Помоли ме да работя с него като консултант при проучването на всичко, свързано с „*Крукс Вера*“. Съгласих се и се споразумяхме за възнаграждението. Трябваше да ми

плати половината пари в аванс, а останалите — при завършване и получаване на ръкописа. Излишно е да споменавам, че получих първата част.

— Какво бе разкрил?

— За съжаление не разполагам с тази информация. Приятелят ви действаше много предпазливо. Ако не знаех кой е, щях да го взема за един от вашите.

— Какво искаше от вас?

— Достъп до материалите, които събрах, докато пишах книгата за „Крукс Вера“. Освен това искаше да издиря двама свещеници, работили във Ватикана по време на войната.

— Имената им?

— Монсенюри Чезаре Феличи и Томазо Мандзини.

— Намерихте ли ги?

— Опитах — отвърна Малоун. — Открих, че и двамата са изчезнали и обявени за мъртви. Има нещо още по-интересно. Детективът от римското Главно управление на Държавната полиция, който разследвал случайте, бил отстранен от началниците си и прехвърлен другаде.

— Знаете ли името му?

— Алесио Роси. Но, за бога, не му казвайте, че сте го узнали от мен. Трябва да пазя репутацията си.

— Щом знаете толкова много, защо не сте написали нищо по въпроса?

— Има само поредица убийства и изчезвания. Убеден съм, че са свързани, но все пак не разполагам с нито едно неоспоримо доказателство, което да издава някаква връзка между тях. Ни най-малко не искам без солидни основания да отправя обвинение в убийство срещу Ватикана или лице, близко до Ватикана. Освен това никой порядъчен редактор няма да го приеме.

— Но имате предположения кой може да се крие зад това.

— Не бива да забравяте, че говорим за Ватикана — изтъкна Малоун. — Хора, свързани с тази уважавана институция, са се замесвали в интриги и заговори вече близо две хилядолетия. По-добри играчи са от всеки друг. И в миналото религиозни страсти и битки за доктрината са ги подтиквали да извършват смъртния грех убийство.

Църквата е разяждана от тайни общества и клики, които вероятно са замесени в нещо подобно.

— Кой? — повтори Габриел.

Питър Малоун отвърна с усмивка, подобаваща на кинозвезда:

— Според моето скромно мнение държите отговора в ръцете си.

Габриел сведе поглед. „*Крукс Вера*: КГБ на Католическата църква“.

* * *

Журналистът излезе от стаята и след миг се върна с бутилка „Медок“ и две големи кристални чаши. Напълни ги щедро и подаде едната на Габриел.

— Говорите ли латински?

— Всъщност в родината ми говорим друг древен език.

Малоун се усмихна на Габриел над чашата си и продължи:

— „*Крукс Вера*“ на латински означава „истинският кръст“. Това е и името на свръхтаен орден в рамките на Римокатолическата църква, нещо като църква в църквата. Ако погледнете в „Ануарио Понтифично“, годишника на Ватикана, няма да откриете да се споменава за „*Крукс Вера*“. Ако попитате в пресцентъра на Ватикана, ще ви кажат, че това са измислици, непростими клевети, разпространявани от враговете на Църквата с цел дискредитирането ѝ. Но ако питате мен, „*Крукс Вера*“ наистина съществува, както доказах в тази книга — въпреки твърденията на Ватикана. Вярвам, че пипалата на „*Крукс Вера*“ са стигнали до най-висшите нива на Ватикана и поддръжниците ѝ заемат постове, от които упражняват власт и влияние в целия свят.

— Какво точно представлява?

— Групировката е основана по време на Испанската гражданска война от свещеник антикомунист на име Хуан Антонио Родригес. Монсензор Родригес действал много внимателно по отношение на типа хора, приемани за нови членове. Повечето били мирияни, много от тях богати или с политическо влияние: банкери, адвокати, индустриси, министри, шпиони и полицаи от тайните служби. Както се досещате, Родригес никога не се е интересувал от спасяването на души. Според него това трябвало да се остави в ръцете на

обикновените енорийски свещеници. Родригес имал една-единствена грижа: опазване на Римокатолическата църква от смъртните ѝ врагове.

— Кои са били те?

— Комунистите — отвърна Малоун и побърза да добави: — И евреите, разбира се. „Крукс Вера“ се разпростряла бързо в Европа през тридесетте. Укрепила влиянието си във Франция, Италия, Германия, на Балканите и в самата Римска курия. По време на войната членове на „Крукс Вера“ работели в папското домакинство и Държавния секретариат. С разрастването на организацията монсеньор Родригес разширил мисията си. Вече не се задоволявал само да защитава Църквата от враговете ѝ. Искал да възвърне позицията ѝ на абсолютна власт, която е заемала през Средновековието. Върховната цел на „Крукс Вера“ и до ден днешен е същата: преосмисляне на загубите от Реформацията и Просвещението и връщане на държавата в подчинение на Църквата. Освен това искат да премахнат така наречените от тях „наследени реформи“ на Втория ватикански събор: „Ватикана 2“

— Как възнамеряват да постигнат целите си?

— Колкото и да презира КГБ, в много отношения „Крукс Вера“ е негово точно копие; затова съм озаглавил книгата си така. Води тайна война срещу онези, които нарича свои врагове, и действа като тайна полиция в самата Църква, налагайки строго придържане към доктрината и потушавайки всяко негодувание. О, от време на време позволяват на реформаторите да излеят гнева си, но ако представляват сериозна заплаха, „Крукс Вера“ се намесва и им помага да получат просветление.

— А ако не се примирят?

— Нека просто да кажем, че неколцината, дръзнали да се опълчат срещу Църквата, са загинали при неясни обстоятелства. Висши духовници, осмелили се да се противопоставят на „Крукс Вера“, са ставали жертви на внезапен сърден удар. Журналисти, предприели разследване за ордена, са изчезвали или са се самоубивали. Както и членове на „Крукс Вера“, пожелали да напуснат.

— Как един религиозен орден оправдава употребата на насилие?

— Свещениците в „Крукс Вера“ не са единствените, които прибавят до насилие. Те дават разпореждания, но тези, които действително вършат мръсната работа, са миряни. В ордена са познати

под името *воини на Христос*. Подтиквани са да кроят *мръсни номера*, за да налагат волята на ордена. Всичко — от изнудване до убийство. А след като деянието е извършено, свещениците гарантират о прощение и запазване тайната на изповедта. Впрочем на *Христовите воини* им е забранено да се изповядват пред други свещеници, освен пред тези от „Крукс Вера“. Така неприятните тайни не излизат извън семейството.

— Какво е отношението им към сегашния папа?

— Доколкото съм чувал, меко казано, неособено топло. Папа Павел VII говори за възраждане и обновяване. За „Крукс Вера“ тези думи означават реформи и либерализация и са повод за беспокойство.

— Какво ви кара да мислите, че „Крукс Вера“ е замесен в убийството на Бенджамин?

— Възможно е да са имали мотив. Ако има нещо, което „Крукс Вера“ ненавижда най-много, то е изваждане на кирливитите ризи на Ватикана на показ. Орденът гледа на себе си преди всичко като на пазител на Църквата. Ако доказателствата, които е събрал приятелят ви, могат да й навредят, той е попаднал в категорията на враговете. И „Крукс Вера“ е приел за свой дълг да го накаже сурово за доброто на Църквата, разбира се.

— Малоун допи виното си и си наля още. Чашата на Габриел остана недокосната. — Ако сте разговаряли с хора, задавали сте въпроси и сте пъхали носа си в афери, които не ви засягат, твърде възможно е и вие вече да сте попаднали в обсега на радара им. Ако решат, че представлявате заплаха, без колебание ще ви убият.

— Благодаря ви за откровеността.

— Сключихме сделка. — Малоун извади бележник и химикалка и изведнъж ролите се размениха. — Сега е мой ред да задавам въпроси.

— Само не забравяйте правилата. Ако ме предадете...

— Не се беспокойте; отлично зная, че „Крукс Вера“ не е единствената тайна организация, способна на *мръсни номера*. — Малоун наплюнчи показалеца си и отвори бележника на нова страница. — Господи, имам толкова много въпроси, че не знам откъде да започна.

* * *

През следващите два часа Габриел с неохота изпълни своята част от сделката. Най-сетне излезе от къщата на журналиста и прекоси Кадогън Скуеър под проливния дъжд. На Слоун Стрийт извади мобилния телефон от джоба си и набра номера на Мордекай в оборудвания микробус.

— Продължавай да го наблюдаваш — каза Габриел. — Ако тръгне нанякъде, проследи го.

* * *

Питър Малоун седеше пред компютъра в кабинета си на горния етаж и трескаво набираше записките си. Не можеше да повярва на късмета си. Отдавна знаеше, че успехът е резултат от неуловимо съчетание на упорита работа и чист късмет. Понякога добрият материал просто падаше в ската му. Разликата между посредствения и великия журналист бе по какъв начин ще го използва.

След час трескава работа ръкописните му бележки бяха подредени в два файла. Първият съдържаше разказ за подвизите на агента с кодово име Меча, а вторият — най-същественото от разговора им за Бенджамин Щерн. Съзнателно или не, израелецът току-що му бе дал нишката, от която се нуждаеше за статията си. Израелското разузнаване разследваше убийството на изтъкнатия историк Бенджамин Щерн. Сутринта щеше да се обади в Тел Авив, за да си осигури спокойствие, докато работи, без заплахи и мърморене от щаба, а после щеше да добави останалите мистериозни подробности, на които се бе натъкнал във връзка със случая. Не беше казал на израелеца всичко, което знаеше за убийството на Щерн, и беше сигурен, че събеседникът му също премълча част от информацията. Такива бяха правилата на играта. Необходим бе журналистически опит, за да сеолови границата между истина и дезинформация, да се отсейт златните късчета от пясъка. С малко късмет, щеше да завърши статията до уикенда.

Няколко минути преглежда цитатите. Реши да се обади на Том Грейвс, редактора си в „Сънди Таймс“, за да му запази място на първа страница. Посегна към телефона, но преди да вдигне слушалката, внезапен удар в гърдите го тласна назад. Погледна надолу и забеляза

малко, бързо нарастващо петно кръв на ризата си. Вдигна глава и видя непознат мъж, застанал на пет крачки от бюрото му, с пепеляворуси коси и почти безцветни очи. Погълнат от работата си, Малоун не го бе чул да влиза в къщата.

— Защо? — промълви журналисът, докато устата му се пълнеше с кръв.

Убиецът наклони глава, сякаш бе озадачен, и заобиколи бюрото.

— *Ego te abservo a peccatis tuis* — каза той, докосвайки с пръсти челото на жертвата си. — *In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti. Amen.*

После насочи пистолета със заглушител към главата на Малоун за последен изстрел.

* * *

На жаргона на Службата устройството, което Мордекай, специалистът по наблюдение и подслушване, бе сложил в кабинета на Малоун, се наричаше „стъкло“. Скрито сред електрониката на телефона, то осигуряваше проследяване на всички разговори на Малоун, както и на всичко, което ставаше в стаята. Мордекай бе чул целия разговор на Габриел с журналиста. Беше продължил да слуша и как Малоун работи на компютъра си след тръгването на Габриел.

Малко след девет часа Мордекайолови тих говор на език, който не разбираше. През следващите пет минути прозвуча отваряне и затваряне на чекмеджета. Предположи, че е Малоун, но когато входната врата се отвори и оттам излезе висок широкоплещест мъж, моментално разбра, че в къщата се е случило нещо ужасно.

Мъжът бързо слезе по стъпалата и тръгна през площа право към микробуса. Мордекай изпадна в паника. Единствените оръжия, с които разполагаше, бяха самонасочващ се микрофон и фотоапарат „Нikon“ с далекообхватен обектив. Посегна към апаратата. Докато мъжът се приближаваше, спокойно го вдигна към окото си и бързо направи три снимки.

Бе убеден, че последната ясно е запечатала образа.

[1] Британското контраразузнаване. — Б.р. ↑

[2] Британската тайна разузнавателна служба. — Б.р. ↑

14. РИМ

Освен най-малката държава в света, Ватиканът е и най-оскъдно населената. Повече от четири хиляди души работят там всеки ден, но тези, които наистина живеят зад стените й, са едва четиристотин. Държавният секретар кардинал Марко Бриндизи бе един от тях. Личният му апартамент в Апостолическия дворец се намираше на един етаж разстояние от този на Светия отец. Някои свещеници намираха живота в центъра на властта на Ватикана за живот в позлатена клетка, но кардинал Бриндизи се чувстваше безкрайно доволен. Обитаваше разкошно жилище, пътят му до работа бе съвсем кратък, а персоналът от свещеници и монахини се стараеше да задоволява всяка негова потребност. Имаше само един недостатък: близостта на папския апартамент. В двореца кардиналът не можеше да стори почти нищо, за да избегне любопитните погледи на папските секретари. Сепарето на ресторант „Л’О Вив“ бе удобно за много лични срещи на кардинала, но други, като уговорената за тази вечер, трябваше да се състоят при по-голяма дискретност.

Мерцедесът седан го чакаше в двора на „Сан Дамазо“, до входа на Апостолическия дворец. За разлика от по-нисшестоящите кардинали, Бриндизи не разчиташе на късмета си, за да ползва най-доброто возило от автомобилния парк на Ватикана. Имаше постоянно зачислен мерцедес седан с шофьор, както и охранител от папската полиция. Качи се на задната седалка и колата потегли. Бавно се придвижи по Виа Белведере, покрай Папската аптека и постройките на швейцарската охрана, преди да премине през портата „Санта Анна“ и да продължи по улиците на Рим.

Отвъд Пиаца дела Чита зави към входа на подземен паркинг. Сградата над него бе жилищна кооперация, собственост на Ватикана, обитавана от много кардинали от Курията. Имаше още няколко като нея, разпръснати из Рим.

Колата спря до сив микробус фиат. Щом Бриндизи слезе, задната врата на микробуса се отвори и през нея излезе мъж срасо, пурпурно наметало и пояс. Но за разлика от държавния секретар, той нямаше

право да носи това облекло. Не беше кардинал; всъщност не беше дори обикновен свещеник. Бриндизи не знаеше името му, а само че преди постъпването си в папската полиция известно време е работил като актьор.

Двойникът на Бриндизи излезе от сенките и за миг застана пред него. Както винаги, кардиналът усети хладна тръпка в тила. Сякаш стоеше срещу огледало. Чертите, кръглите очила, златният кръст на гърдите... мъжът дори се беше научил да имитира навика му арогантно да накланя шапката си. На лицето му проблесна шеговита усмивка, точна имитация на тази на Бриндизи, след което каза:

— Добър вечер, Ваше Преосвещенство.

— Добър вечер, Ваше Преосвещенство — повтори кардиналът.

Двойникът рязко кимна, качи се на задната седалка на служебната му кола и потегли. Отец Масконе, личният секретар на Бриндизи, го чакаше в микробуса.

— Побързайте, Ваше Преосвещенство. Не е безопасно да стоите дълго тук.

Той помогна на кардинала да се качи, затвори задната врата и му посочи табуретка с бродирана тапицерия. Микробусът излезе на улицата и потегли през Рим към Тибър.

Свещеникът отвори един сак и извади сив панталон, поло, скъпо светлобежово сако и чифт черни обувки. Кардинал Бриндизи разкопча наметалото си и започна да се съблича. След минута остана само по бельо и ремък с шипове около дясното бедро.

— Може би трябва да свалите ремъка — каза свещеникът. — Възможно е да изпъква под дрехите.

Кардинал Бриндизи поклати глава.

— Желанието ми да сваля одеждите си стига дотук, отец Масконе. Ще остана с него, независимо дали ще личи под... — Направи пауза. — ... панталона ми.

— Добре, Ваше Преосвещенство.

С помощта на свещеника кардиналът бързо облече необичайните дрехи. Когато се приготви, свали издайническите си очила и ги смени с чифт леко затъмнени без рамки. Преобразяването бе пълно. Вече не изглеждаше като висшестоящ кардинал, а като заможен римлянин с лоша репутация, може би търсещ развлечения с по-млади жени.

Пет минути по-късно микробусът спря на пустия площад отвъд Тибър. Свещеникът отвори вратата. Държавният секретар кардинал Марко Бриндизи се прекръсти и слезе.

* * *

В много отношения Рим е град, в който човек трудно може да остане сам. При нормални обстоятелства Марко Бриндизи не можеше да мине по Виа Венето, без да го разпознаят, дори облечен с черно расо на енорийски свещеник. Но тази вечер незабелязано си проправи път през шумните тълпи и мина покрай препълнените кафенета като обикновен жител на Рим, търсещ добра храна и приятна компания.

Най-славните дни на Виа Венето отдавна бяха отминали. Все още бе чудесен булевард с редици чинари от двете страни, изискани магазини и скъпи ресторани, но интелектуалците и филмовите звезди търсеха неоткрити наслади на по-екзотични места. Сега тук се тълпяха главно туристи, бизнесмени и привлекателни италиански тийнейджърки, които фучаха наоколо с мото-スクетери.

Изкушенията на *dolce vita*^[1] по Виа Венето никога не бяха привличали Марко Бриндизи — дори през шестдесетте, когато беше млад католически бюрократ, наскоро пристигнал от родния си град сред хълмовете на Умбрия, а сега му се струваха още по-малко примамливи. Откъслечните разговори на маса, които достигаха до ушите му, му се струваха досадни. Знаеше, че някои кардинали и дори папи са обичали да се разхождат из Рим, предрешени като обикновени хора, за да видят как живеят другите. Бриндизи нямаше подобно желание. С малки изключения, смяташе тези други за лишена от морал недодялана паплач, която би живяла далеч по-добре, ако по-често се вслушваше в поученията на Църквата, отколкото в непрестанните бръщолевения по телевизията.

Привлекателна жена на средна възраст с дълбоко деколте на роклята му хвърли похотлив поглед от масата си в едно кафене. Играйки ролята си, Бриндизи ѝ се усмихна в отговор. Докато вървеше по-нататък, кардиналът мислено помоли Христос за оправдание и притисна ремъка на крака си така, че шиповете да се впият по-дълбоко. Бе слушал изповеди на свещеници, поддали се на

изкушенията на плътта. Свещеници, които имаха държанки. Свещеници, извършили непростим грех с други свещеници. Тези изкушения бяха напълно непознати за Бриндизи. От мига, в който бе прекрачил прага на семинарията, сърцето му бе отдадено на Христос и Дева Мария. Гадеше му се от свещеници, неспособни да спазват обетите си. Според него всеки съгрешил трябваше да бъде отстраняван от Църквата. Но бе и прагматик и разбираше, че при подобна политика редиците на духовенството значително щяха да определят.

Стигна до кръстовището на Виа Венето и Корсо д'Италия и погледна часовника си. Бе пристигнал точно в уговорения час. Няколко секунди по-късно до бордюра спря кола. Задната врата се отвори и през нея слезе Карло Казагранде.

— Извинете ме, че няма да ви целуна ръка, но при тези обстоятелства ще е неуместно. Времето е доста меко тази вечер. Пешали ще отидем до Вила Боргезе?

* * *

Генералът поведе кардинала през широкия булевард, излагайки втория по влияние човек в Католическата църква на кръвожадността на римските шофьори. Благополучно преминаха на отсрещната страна и тръгнаха по чакълена алея. В неделя паркът щеше да се напълни с пиращи деца и мъже, слушащи футболни мачове по портативни радиоапарати. Тази вечер се чуваше само шумът от движението по булеварда. Кардиналът вървеше, сякаш все още носеше пурпурните си одежди, с хванати зад гърба ръце и наведена глава — като богат човек, който е изпуснал портмонето си и прави отчаяни опити да го открие. Когато Казагранде му прошепна, че Питър Малоун е мъртъв, Бриндизи тихо отправи кратка молитва, но сдържа импулсивната си реакция да се прекръсти.

— Този ваш убиец е добър професионалист — каза той.
— За съжаление, има дългогодишен опит.
— Разважете ми за него.
— Част от задълженията ми е да ви предпазвам от подобни неща,
Ваше Преосвещенство.

— Настоявам за това не защото изгарям от любопитство, Карло. Единственото, което ме интересува, е дали се действа ефективно за решаване на проблема.

Стигнаха до галерия „Боргезе“. Казагранде седна на мраморна пейка пред музея и даде знак на Бриндизи да стори същото. Кардиналът дълго изтупва праха, преди решително да се настани върху студения камък. През следващите пет минути генералът с неохота изрецитира всичко, което знаеше за стрелеца с прозвището Леопарда, като започна от дългото му и кърваво сътрудничество с крайнолеви и палестински терористични групировки и завърши с превръщането му във високоплатен професионален убиец. Казагранде имаше натрапчивото чувство, че кардиналът изпитва задоволство от косвената си връзка със злото.

— Истинското му име?

— Неизвестно е, Ваше Преосвещенство.

— Националността му?

— Според преобладаващото мнение сред европейските служби за сигурност е швейцарец, но и това е само предположение.

— Познаваш ли този човек лично?

— Бил съм в една стая с него, Ваше Преосвещенство. Водили сме бизнес преговори, но не бих казал, че го познавам. Съмнявам се, че има човек, който да го познава истински.

— Интелигентен ли е?

— Високоинтелигентен.

— Образован?

— Има сведения, че известно време е учили теология в университета във Фрибур, преди да го привлекат левите екстремисти. Освен това е известно, че като младеж е бил послушник в Цюрих.

— Искаш да кажеш, че това чудовище е учило за свещеник? — Кардинал Бриндизи бавно поклати глава. — Едва ли все още се смята за католик.

— Леопарда? Не съм сигурен дали вярва в нещо друго, освен в себе си.

— А сега човек, който някога е убивал за комунистите, работи за Карло Казагранде — героя, помогнал на полския папа да срази Империята на злото.

— Както се казва, в политиката всеки спи с всекиго. — Казагранде стана. — Хайде да вървим.

Поеха по пътека между кедрови дървета. Кардиналът бе с една глава по-висок от началника на Службата за сигурност. Свещеническите одежди правеха външността му по-малко страховита. Облечен както сега, с цивилни дрехи, Марко Бриндизи изглеждаше сурова, зловеща фигура. Човек, който вдъхваше повече страх, отколкото доверие.

Седнаха на пейка с изглед към Пиаца ди Сиена. Казагранде си спомни за съпругата си — как бе седял с нея точно на същото място и бяха гледали конното шествие. Почти усети аромата на ягодите в ръцете ѝ. Анджелина обичаше да хапва ягоди и да пие шампанско през пролетта във Вила Боргезе.

Кардинал Бриндизи го изтръгна от мъчителния спомен с въпрос за човека, познат с името Ехуд Ландау. Началникът на Службата за сигурност на Ватикана му разказа за посещението на Ландау в манастира „Светото сърце“ в Брензоне.

— Господи! — промърмори кардиналът под нос. — Как се е справила майка Винченца?

— Явно доста добре. Разказала му историята, която съчинихме, за да замаже очите му, и го отпратила. Но на следващата сутрин той отишъл отново и попитал за сестра Реджина.

— Сестра Реджина! Това е истинска катастрофа. Откъде е разбрал?

Казагранде поклати глава. Самият той не преставаше да си задава същия въпрос, откакто майка Винченца му бе позвънила за втори път. Откъде бе разбрал? Апартаментът на Бенджамин Щерн бе щателно претърсен. Всичко, свързано с манастира, бе изнесено и унищожено. Очевидно някакво доказателство бе убягнало от мрежата на Казагранде и бе попаднало в ръцете на противниците му от Израел.

— Къде се намира сега? — попита кардиналът.

— За съжаление нямам представа. Изпратих човек по петите му в Брензоне, но във Верона му се изпълзнал. Явно е опитен професионалист. Оттогава нямаме вести.

— Как възнамерявате да се справите с него?

Казагранде отмести поглед от старата писта за конни състезания към бледосините очи на кардинала.

— Като държавен секретар трябва да ви уведомя, че Службата за сигурност е идентифицирала човек, за когото предполага, че подготвя атентат срещу Светия отец.

— Ще го имам предвид — каза кардиналът с делови тон. — Какви стъпки сте предприели, за да сме сигурни, че няма шанс да успее?

— Разговарях с Акиле Бартолети и той реагира според очакванията. Сформиран е специален отряд и в момента денонощно издирва атентатора.

— Предполагам, че някой трябва да уведоми и Светия отец за заплахата. Можем да използваме тази информация, за да повлияем на решението му да посети гетото следващата седмица.

— Четете мислите ми — кимна Казагранде. — Изчерпахме ли дневния ред?

— Само още един въпрос. — Кардиналът го осведоми за разследването на репортера от „La Република“ за детството на Светия отец. — Уличаване на Ватикана в измама, макар и безобидна, е крайно нежелателно точно в този момент. Погрижи се онзи самонадеян журналист да бъде поставен на място.

— Ще се постараю — увери го Казагранде. — Какво казахте на Светия отец?

— Че е най-добре да подготви кратък меморандум за неприятните подробности от детството си.

— Какво отговори?

— Съгласи се, но не желая да го чакам. Държа да проведеш свое разследване. Важно е да узнаем истината, преди да излезе на страниците на „La Република“.

— Веднага ще възложа това на някого.

— Много добре — каза кардиналът. — Е, вече смятам, че дневният ред е изчерпан.

— Един от хората ми ще тръгне след вас. Микробусът ще се появи в подходящия момент и ще ви откара във Ватикана... освен ако не искате отново да минете пеша по Виа Венето. Какво ще кажете да пийнем по чаша „Фраскати“ и да погледаме как тече животът в Рим?

Кардиналът се усмихна в отговор на непримамливото предложение.

— Всъщност, Карло, предпочитам да гледам Рим от прозорците на Апостолическия дворец.

След тези думи се обърна и се отдалечи. Миг по-късно изчезна в мрака.

[1] Сладък живот (ит.). — Б.пр. ↑

15. НОРМАНДИЯ, ФРАНЦИЯ

Рано следващата сутрин Ерик Ланге прекоси Ламанша с ферибота от Нюхейвън до Диеп. Оставил наетото пежо на близък обществен паркинг и повървя пеш до кея „Анри IV“ за закуска. В кафене с изглед към пристанището хапна козуначена кифла, изпи чаша кафе с мляко и прочете сутрешните вестници. Нито в тях, нито по радиото се споменаваше за убийството на британския разследващ журналист Питър Малоун. Ланге беше почти сигурен, че тялото все още не е открито. Това щеше да стане около десет часа лондонско време, когато помощничките му пристигнат в къщата. В началото на разследването си полицията щеше да има дълъг списък от заподозрени. През годините Малоун си бе създал много влиятелни врагове. Всеки от тях би се радвал да го види мъртъв.

Ланге си поръча още една кифла и чаша кафе. Не бързаше да продължи пътя си. След цяла нощ шофиране се чувствуше отпаднал и идеята да прекара деня в пътуване до Цюрих никак не му допадаше. Сети се за Катрин, за уединената ѝ вила в края на гъста нормандска гора и насладата, която би могъл да изживее в огромното ѝ старинно легло.

Оставил няколко евро на масата и продължи по кея към *Поасонри* — стария покрит рибен пазар на Диеп. Минаваше от сергия на сергия, внимателно оглеждайки улова и бъбреики непринудено с прекупвачите на риба на отложен френски. Избра два чудесни калкана и отбрани морски деликатеси. Когато излезе от пазара, тръгна по Гран Рю — главната търговска улица на Диеп. Купи си хляб и няколко вида сирене. Последната му спирка бе магазин за алкохол, откъдето купи шест бутилки вино и калвадос — прочутото ябълково питие, специалитет на Нормандия.

Стовари покупките на задната седалка на пежкото и потегли. Шосето се виеше покрай остри скали, издигаше се и се снишаваше покрай брега. В далечината колона от рибарски лодки плаваше към пристанище. Мина през няколко кокетни рибарски градчета и погълна

една от франзелите в движение. Когато стигна до Сен Валери ан Ко, колата бе изпълнена с мириз на скариди и миди.

Километър и половина преди Сен Пиер сви по тесен местен път и подкара по него между ябълкови градини и плантации с лен. В покрайнините на село Валмон се отклони по тясна пътека през букова гора, която свършваше след около километър пред дървена порта. Отвъд портата се издигаше каменна вила, скрита в сенките на високи букове и брястове. Червеният джип на Катрин бе паркиран на чакълената алея. Навярно тя все още спеше. Катрин рядко намираше причина да стане преди дванайсет.

Ланге слезе, отвори портата и влезе с колата в двора. Без да почука, опита да отвори входната врата, но се увери, че е заключена. Имаше две възможности: да удря силно по нея, докато стопанката се събуди, или да сложи забавно начало на гостуването си. Избра втората.

Вилата имаше U-образна форма и бе заобиколена от градина с преплетени храсти. През лятото тук грееше море от ярки цветове, но сега, в последните дни на зимата, имаше само мрачни нюанси на тъмнозелено. Отвъд градината се виждаше далечният край на гората. Клоните на голите дървета стърчаха неподвижни в сутрешната тишина. Вътрешният двор бе покрит с каменни площи. Ланге запристигва внимателно — като по минирано поле, стараейки се да не издаде звук, и пробва резетата на всеки от шестте двукрилни френски прозореца. Петият бе отключен. *Глуничка*, помисли си той. Щеше да й даде урок, който дълго нямаше да забрави.

Влезе, безшумно прекоси полуутъмната всекидневна и се качи до спалнята на Катрин. Надникна вътре. На слабата светлина, проникваща между спуснатите пердeta, Ланге видя косите ѝ, разпилени по възглавницата, и голите ѝ рамене, които се подаваха над белия пухен юрган. Имаше матовата кожа на южнячка и сините очи и русите коси на нормандско момиче. Червеникавите оттенъци, както и избухливия темперамент, беше наследила от баба си от Бретан.

Ланге спокойно влезе и протегна ръка към мястото под завивката, където навярно бе кракът ѝ. Миг преди да я сграбчи за глезена, Катрин внезапно се изправи, широко отворила очи, с деветмилиметров пистолет „Броунинг“ в ръце, и реагира с два бързи изстрела, както я бе научил. В затворената стая те отекнаха като топовни гърмежи. Ланге залегна на пода. Куршумите изсвистяха над

главата му и разбиха огледалото на великолепната ѝ двестагодишна тоалетка.

— Не стреляй, Катрин — каза той, безпомощно заливайки се от смях. — Аз съм.

— Стани! Искам да те виждам!

Ерик бавно се изправи, с протегнати напред ръце. Катрин включи нощната лампа и дълго гледа в него със святкащи очи. После замахна и хвърли пистолета над главата му. Ланге прилекна и оръжието се приземи върху парчетата огледало, без да удари никого.

— Шибано копеле! Имаш късмет, че не пръснах главата ти.

— Нямаше да съм първият.

— Обичах това огледало!

— Беше старо.

— Беше антика, идиот такъв!

— Ще ти купя ново.

— Не искам ново... искам това!

— Е, ще го поправим.

— А как ще обясним дупките от куршуми?

Ланге потърка брадичка и си придале замислен вид.

— Да, това може да се окаже проблем.

— Разбира се, че е проблем. Копеле! — Катрин придърпа юргана над гърдите си, сякаш едва сега осъзнала голотата си, и гневът ѝ към него започна да отшумява. — Впрочем какво правиш тук?

— Случайно минах оттук.

Вгледа се в лицето му за момент.

— Отново си убил някого. Познавам по очите ти.

Ланге взе броунинга, спусна предпазителя и остави пистолета в края на леглото.

— Имах работа наблизо — каза той. — Нуждая се от ден-два почивка.

— Защо мислиш, че можеш да намиnavаш винаги, когато ти хрумне? Можеше да ме завариш с друг мъж.

— Да, но шансът се оказа на моя страна. А и отлично зная, че с малки изключения, повечето мъже те отегчават до смърт... както в интелектуално отношение, така и в разкошното ти легло. Знам и че никой мъж, дошъл тук, не остава жив задълго. Но реших, че рискув си струва.

Катрин с усилие се опита да сдържи усмивката си.

— И защо да ти позволя да останеш?

— Защото ще ти сготвя нещо.

— Е, в такъв случай трябва да се погрижим да имам апетит. Ела в леглото. Твърде рано е за ставане.

* * *

Катрин Бусар навсярно можеше да се нарече най-опасната жена във Франция. След като бе завършила литература и философия в Сорбоната, се беше присъединила към лявата екстремистка групировка „Пряко действие“, която имаше неясни политически цели, но последователна тактика. През осемдесетте организацията бе извършила поредица кървави атентати, отвличания и взривявания, оставили печална статистика за жертвите и всели паника сред нацията. Благодарение на обучението, получено от Ерик Ланге, Катрин бе станала един от най-безпогрешните убийци в групировката. Ланге бе работил с нея при две акции: убийството на лице, заемащо ключова длъжност във френското Министерство на от branата, през 1985-а и на изпълнителен директор на френска автомобилна компания през 1986-а. И двата пъти фаталните изстрели бяха на Катрин Бусар.

Обикновено Ланге работеше сам, но в случая с Катрин бе направил изключение. Тя се проявяваше като опитен съучастник, хладнокръвен, безмилостен при схватка и изключително дисциплиниран. С Ерик имаха една и съща слабост. Стресът по време на акция разпалваше у тях сексуално желание и те взаимно се възползваха от телата си, ненаситни за наслади. Не бяха любовници — и двамата бяха видели твърде много, за да вярват в нещо сантиментално като любовта. По-скоро приличаха на опитни експерти, стремящи се към съвършенство.

Катрин бе дарена с тяло, благодарение на което получаваше; неописуема наслада, където и да се намираше. Както винаги, и сега жадно отвръщаше на докосванията на Ерик. Едва когато се почувства напълно задоволена, започна да разкрива забележителните си способности пред него. Доставяше ѝ удоволствие да го измъчва, умееше да долавя реакциите на тялото му и тъкмо когато бе на път да

загуби самообладание, го пускаше, безмилостно оставяйки го да страда. Решил, че повече няма да се примирява с това, той взе нещата в свои ръце, сграбчи я изотзад за ханша и проникна в тялото ѝ. Би предпочел да не се държи като груб завоевател, но Катрин желаеше това. Щом достигна връхната точка, Ланге се претърколи по гръб и изкрештя към тавана като обезумял. Катрин го гледаше през рамо с израз на безкрайно задоволство, защото още веднъж го бе победила.

Когато всичко свърши, отпусна глава на гърдите му и косите ѝ се разпилиха по корема му. Той се загледа през френския прозорец към дърветата в края на гората. Откъм протока се задаваше буря и клоните им се огъваха под напора на вятъра. Заигра с косите ѝ, но тя не помръдна. След като бяха убивали заедно, можеше да се люби с нея без задръжки и непрестанен страх, че неволно ще разкрие нещо за себе си. Не беше влюбен, но изпитваше привързаност. Всъщност Катрин бе единствената жена, на която истински държеше.

— Толкова ми липсва — промълви тя.

— Кое, Катрин?

— Борбата. — Обърна се с лице към него. — Сега седя тук, във Валмон, живея от попечителския фонд на баща си, когото ненавиждам, и чакам да остане. Не искам да останявам. Искам да се боря.

— Бяхме наивни деца. Сега сме по-мъдри.

— И ти си готов да убиваш за всекиго, стига да предложи добра цена, разбира се.

Ланге сложи пръст на устните ѝ.

— Аз нямам късмета да се издържам от попечителски фонд, Катрин.

— Затова ли стана професионален убиец?

— Притежавам някои умения... умения, които се търсят на пазара.

— Говориш като истински капиталист.

— Не си ли чула? Капиталистите победиха. Ботушът на печалбата и алчността смаза силите на доброто. Сега можеш да хапваш в „Макдоналдс“ и да ходиш в „Евро Дисни“, когато пожелаеш. Заслужаваш охолния си живот и тази прекрасна вила. Почивай си и се радвай на блаженото съществуване, което ти се полага след достойната загуба.

— Ти си непоправим лицемер — засмя се тя.

— Предпочитам да се смятам за реалист.

— За кого убиваш сега?

За хората, които някога презирахме, мислено отговори Ерик, но каза:

— Знаеш какви са правилата, Катрин. Просто спускаш пердето пред очите си.

* * *

Щом Катрин заспа, Ланге се измъкна от леглото, тихо се облече и излезе навън. Извади лаптопа на Малоун от багажника на пежото, пъхна го под палтото си и изтича в дъждъ обратно до вилата. Запали огън в камината с ябълкови дърва и се настани на удобния диван във всекидневната. Повдигна капака на лаптопа, включи захранването и изчака да зареди. Според споразумението с Карло Казагранде трябваше да отнесе компютъра и другите неща, взети от кабинета на Малоун, в банков сейф в Цюрих. Докато лаптопът все още се намираше в негови ръце, без угризения можеше да надникне в паметта му.

Отвори директорията за документи и прегледа датировката на най-новите файлове. През последния час от живота си Малоун бе създал два документа, озаглавени „Израелски атентатор“ и „Убийството на Бенджамиン Щерн“. Ерик усети изтръпване във върховете на пръстите. Навън бурята отекваше като фучене на влак стрела.

Отвори първия файл. Стана му интересно. Малко преди Ланге да влезе в апартамента му, разследващият журналист бе интервюирал човек, който твърдеше, че е израелски убиец. Прочете документа с известна доза професионално възхищение. Мъжът имаше доста разнообразна и продуктивна кариера: „Черният септември“, двама либийци, иракски ядрен физик, *Абу Джихад*...

Спра да чете и погледна през френския прозорец към дърветата, разлюлени от бурята. *Абу Джихад*? Нима наистина убиецът на Абу Джихад бе посетил Малоун в апартамента му малко преди него? Ако бе така, какво бе правил там, за бога? Ланге не беше от хората, които

вярват в случайни съвпадения. Подозираше, че ще намери отговора във втория файл. Отвори го и се зачете.

Пет минути по-късно вдигна поглед. Оказа се по-лошо от предположенията му. Израелският агент, който спокойно бе влязъл във вилата на Абу Джихад в Тунис и го бе убил, сега разследваше убийството на професор Бенджамин Щерн. Ерик се запита защо смъртта на учения от еврейски произход представлява интерес за израелското разузнаване. Отговорът му се струваше прост: навсярно професорът е бил тухен агент.

Обзе го ярост към Карло Казагранде. Ако му бе казал, че Бенджамин Щерн е свързан с израелските разузнавателни служби, Ланге вероятно би отказал поръчката. Израелците го беспокояха. Играеха по правила, различни от тези на западноевропейците и американците. Произлизаха от суров край, а и сянката на холокоста тегнеше над всяко тяхно решение. Подтикваше ги да се отнасят коравосърдечно и безпощадно към враговете си. Веднъж си бе навлякъл гнева им след акция за отвлечане и откуп, извършена по поръчка на Абу Джихад. Успя да им се изпълзне, като предприе драконовска мярка: уби всички свои съучастници.

Запита се дали Карло Казагранде знае за израелската връзка... и защо не го бе наел да се справи с израелеца. Може би нямаше представа как да го открие. Благодарение на информацията от компютъра на Питър Малоун, Ланге знаеше как да го намери и нямаше намерение да чака наредждане от генерала, за да действа. Имаше леко предимство, врата, която се бе отворила пред него за кратко, и трябваше да побърза, преди отново да се затвори.

Копира двата файла на диск и ги изтри от компютъра. Катрин, загърната с юргана, влезе в стаята и седна в другия край на дивана. Ланге затвори лаптопа.

— Обеща да ми сготвиш нещо — напомни му тя. — Умирам от глад.

— Трябва да замина за Париж.

— Сега?

Мъжът срещу нея кимна.

— Не може ли да почака до утре?

Ерик поклати отрицателно глава.

— Какво толкова важно има в Париж?

Той погледна навън през прозореца.
— Трябва да намеря един човек.

* * *

Рашид Хусейни нямаше вид на професионален терорист. Лицето му бе бузесто, с големи кафяви очи и натежали от умора клепачи. С измачканото си сако от туид и полото под него приличаше на докторант, работещ върху дисертация, която все не успява да завърши. Това не беше далеч от истината. Хусейни живееше във Франция със студентска виза, въпреки че рядко намираше време да посещава лекции в Сорбоната. Преподаваше английски в езиков център в мрачното арабско предградие на Северен Париж и понякога превеждаше или пишеше пламенни коментари за няколко френски леви издания. Ерик Ланге знаеше какъв е истинският източник на приходи за Хусейни. Работеше за организация, подчинена на палестинската власт, за която малцина знаеха. Рашид Хусейни — студент, преводач и журналист — беше началник на Европейския отдел на службата за международно разузнаване на ООП. Ланге бе пристигнал в Париж заради него.

Позвъни на палестинеца в апартамента му на Рю дьо Турнон. Час по-късно се срещнаха в пуста биария в Люксембургския квартал. Хусейни, легендарният палестински националист от старата школа, пиеше червено вино. Алкохолът развързваше езика му. Изнесе лекция за страданията на палестинския народ. Дума по дума повтаряше онази, която Ланге бе изтърпял в Тунис преди двайсет години, когато двамата с Абу Джихад бяха опитали да го привлекат да работи за палестинската кауза. Страната на маслините, несправедливостта и унижението.

— Евреите са новите нацисти на света — въодушевено заяви Рашид. — На Западния бряг и ивицата Газа действат като Гестапо и СС. А израелският премиер е военен престъпник, който заслужава правосъдието на Нюрнберг.

Ланге слушаше, разбъркваше кафето си с малка сребърна лъжичка и мъдро кимаше в подходящите моменти. Не изпитваше съжаление към Хусейни. Войната го бе отминала. Някога я водеха хора като него — интелектуалци, които четяха Камю на френски и

флиртуваха с празноглави германки по плажовете на Сен Тропе. Сега старите бойци затъмняваха от европейски и американски помощи, докато децата, най-ценното богатство на Палестина, се самовзривяваха по кафенетата и пазарите на Израел.

Най-сетне Хусейни безпомощно тръсна ръце като старец, осъзнал, че става досаден.

— Извинявай, Ерик, винаги се увличам. Зная, че тази вечер не си дошъл да разговаряме за страданията на моя народ. Какво има? Работа ли търсиш?

Ланге се наведе над масата.

— Хрумна ми, че може би ти ще ми помогнеш да открия человека, който уби нашия приятел в Тунис.

Уморените очи на Рашид изведнъж светнаха.

— Абу Джихад? Бях там в онази нощ. Аз бях първият, който влезе в кабинета, след като онова израелско чудовище беше извършило пъкленото си дело. Сякаш все още чувам виковете на жената и децата на Абу Джихад. Ако имах възможност, сам щях да го очистя.

— Какво знаеш за него?

— Истинското му име е Алон, Габриел Алон, но използва десетки други самоличност Реставратор е. Работата му служи като прикритие за убийства в Европа. Един мой стар другар — Тарик ал Хурани, заложи бомба под колата му във Виена преди около дванайсет години и взриви съпругата му и сина му. Момчето загина. Все още не знаем какво е станало с жената. Алон си отмъсти на Тарик преди две години в Манхатън.

— Помня — каза Ланге. — Аферата с Арафат.

Хусейни кимна и попита:

— Знаеш ли къде е?

— Не, но мисля, че знам накъде отива.

— Накъде?

Ланге го осведоми.

— Рим? Рим е голям град, приятелю. Трябва да ми кажеш нещо повече.

— Разследва убийството на свой стар приятел. Ще отиде в Рим, за да намери италиански детектив на име Алесио Роси. Проследи Роси и ще пипнеш израелеца.

Хусейни записа името в малък бележник с кожена подвързия и вдигна поглед.

— Карабинерите? Или Държавната полиция?

— Второто — отвърна Ланге и Рашид си отбеляза с инициали.

Палестинецът отпи глътка вино и дълго се взира в събеседника си, без да проговори. Усещаше се какви въпроси се въртят в съзнанието му. „Как Ерик Ланге е разбрал накъде отива израелецът? И защо желае смъртта му?“ Реши да му даде отговорите, преди да ги е поискал:

— По петите ми е. Въпросът е личен. Искам да го видя мъртъв, както и ти. В това отношение имаме общи интереси. Ако работим заедно, можем да решим проблема по начин, който устрои и двама ни.

На лицето на Хусейни се появи усмивка.

— Винаги си бил хладнокръвен и пресметлив, нали, Ерик? Никога не допускаш емоциите ти да надделят. С удоволствие ще работя с теб.

— Имаш ли хора в Рим, които могат да организират наблюдение на полицай?

— Мога да следя дори самия папа. Ако израелецът е в Рим, ще го открием. Но нищо повече. Последното, от което се нуждае движението ни в момента, е започване на странична дейност на европейска почва.

— Присви очи. — Не забравяй, че се отказахме от тероризма. Освен това европейците са най-добрите ни приятели.

— Просто го намерете — каза Ланге. — Оставете убийството на мен.

**ТРЕТА ЧАСТ
ПАНСИОН В РИМ**

16. РИМ

„Абури“ се намираше в окаяно състояние. Жълтеникавата сграда бе разположена в квартала Сан Лоренцо, между главната железопътна гара Станционе Термини и църквата „Санта Мария Маджоре“. Фасадата ѝ изглеждаше като надупчена от картечни откоси, а във фоайето вонеше на гнилоч. Въпреки запуснатия си вид, малкият пансион задоволяваше идеално нуждите на Габриел. Главното управление на Държавната полиция се намираше на няколко крачки, а и за разлика от повечето пансиони в Рим, този имаше телефон във всяка стая. И най-важното — ако от „Крукс Вера“ го издирваха, последното място, на което щяха да го потърсят, бе „Абури“.

Нощният администратор бе възпълен човек с отпуснати рамене и румено лице. Габриел се регистрира под името Хайнрих Зидлер, говорейки на развален италиански с натрапчив немски акцент. Управлятелят го изгледа със съжаление и записа името и номера на паспорта му в хотелския регистър.

Габриел прекоси разхвърляното общо помещение, където двама хърватски тийнейджъри водеха оспорван мач по тенис на маса. Изкачи се тихо по прашното стълбище, влезе в стаята си и заключи вратата. Петната от ръжда по мивката в банята приличаха на засъхнали пръски кръв. Изми лицето си, свали обувките си и се отпусна върху леглото. Опита се да затвори очи, но не успя. Твърде изтощен, за да заспи, дълго лежа по гръб, заслушан в ударите на топчето по масата за тенис нания етаж, припомняйки си всичко, преживяно през последните двайсет и четири часа.

Беше тръгнал на път призори. Вместо да хване директен полет от Лондон за Рим, при който се налагаше да премине през митницата на летище Фиумичино, летя до Ница. На аерогарата там посети офиса на „Херц“, където приятел на Службата на име мосю Анри му даде под наем рено седан по такъв начин, че никога да не бъде засечена връзка с него. От Ница шофира до Италия по магистрала А-8. Близо до Монако превключи на англоезичното радио „Ривиера“, за да чуе последните

новини за битките за територия, но вместо това узна, че Питър Малоун е бил открит смъртоносно пристрелян в дома си в Лондон.

Спря встрани от магистралата и докато покрай него профучаваха коли, с разтуптяно сърце изслуша останалата част от репортажа, стиснал волана толкова силно, че можеше да го изтръгне. Бе изчерпал ходовете си като шахматист гросмайстор и усещаше надвиснала опасност. Бе прекарал два часа в апартамента на журналиста. Малоун бе водил подробни записи. Скотланд Ярд със сигурност ги бяха открили. Щом са засекли връзка с разузнавателни служби, навярно се бяха обърнали към *M15*. Съществуващата голяма вероятност всички ключови полицейски сили и служби за сигурност в Европа да издирват израелския агентатор с кодово име Меча. *Какво можеше да стори за безопасността си?* Да се обади на Шамрон, който да уреди незабавното му бягство в Нетания, докато нещата се успокоят? Но това означаваше да се откаже да издирва убийците на Бенджамин. И на Малоун. Върна се на магистралата и продължи към Италия. На границата сънен служител го допусна в страната, като вяло махна с ръка.

А сега, след безкрайното шофиране по Апенинския полуостров, се бе озовал тук, в пансиона „Аbruци“, в стая, изпълнена с неприятни миризми. Тенис мачът долу се бе превърнал в нещо като балканска война. Виковете на недоволната страна отекваха в стаята му. Сети се за Питър Малоун и се запита дали носи някаква вина за смъртта му. Той ли бе отвел убийците в дома му, или Малоун вече е бил набелязан за елиминиране? А дали следващият в списъка им бе самият той? Докато се унасяше в драмка, предупреждението на Малоун прозвуча като ехо в паметта му: *Ако решат, че представлявате заплаха, без колебание ще ви убият.*

Утре щеше да намери Алесио Роси, а после щеше да се измъкне от Рим възможно най-бързо.

* * *

Габриел спа неспокойно и се събуди рано от звъна на църковни камбани. Отвори очи и примигна от силната слънчева светлина. Взе душ, облече чисти дрехи и слезе в столовата за закуска. Хъватите не

се виждаха никъде, имаше само двама американски религиозни поклонници и шумна компания колежани от Барселона. Във въздуха се долавяше вълнение и Габриел си спомни, че е сряда — денят, в който Светият отец поздравява поклонниците на площад „Свети Петър“.

В девет часа се върна в стаята си и за първи път се обади на инспектор Алесио Роси в Държавната полиция. От телефонната централа го свързаха с гласовата поща на детектива.

— Казвам се Хайнрих Зидлер — представи се Габриел. — Имам информация, засягаща отец Феличи и отец Мандзини. Можете да се свържете с мен в пансион „Абуруци“.

Затвори. *А сега какво?* Нямаше друг избор, освен да чака и да се надява детективът да отговори на съобщението му. В стаята нямаше телевизор. Нощното шкафче имаше вградено радио, но ключът за настройване беше счупен.

След цял час парализираща скука набра номера за втори път. Телефонистката отново прехвърли обаждането към гласовата поща на Роси. Габриел оставил ново съобщение, същото като първото, но с леко тревожен тон.

В единайсет и трийсет позвъни за трети път и го свързаха с полицай, който обясни, че инспекторът е излязъл във връзка с разследване и ще се върне едва късно следобед. Габриел пак оставил съобщение и затвори.

Реши да се възползва от възможността да излезе от стаята. Докато вървеше по улиците около църквата „Санта Мария Маджоре“, няколко пъти провери дали го следят, но не забеляза никого. Продължи пеша по Виа Наполеоне III. Мартенският въздух бе свеж, чист и изпълнен с мириз на дим от горящи цепеници. Хапна спагети в ресторант близо до площад „Виторио Емануеле II“ След обяд мина покрай извисяващата се сграда на Стационе Термини и между класическите фасади на римските правителствени учреждения, докато откри Държавната полиция. Пийна еспресо в кафене на отсрещната страна на улицата и гледайки полицайите и секретарките, които влизаха и излизаха, се запита дали Роси е сред тях.

В три часа тръгна обратно към пансиона „Абуруци“. Докато минаваше по Пиаца ди Република, тълпа от около петстотин студенти нахлу на площада откъм „Университета Романа“. Начело на шествието вървеше небръснат младеж с кърпа на главата. Около кръста му бяха

вързани фалшиви фишеци динамит. Зад него група мними опечалени носеха картонен ковчег. Когато се приближиха, Габриел видя, че повечето демонстранти са италианци, включително и водачът, облечен като терорист камикадзе. Скандираха: „Освободете земята на Палестина!“ и „Смърт на евреите!“ — не на арабски, а на италиански. Млада италианка, на не повече от двайсет години, пъхна в ръката му листовка. Съдържаше карикатура на израелския премиер — с униформа на СС, мустаци като на Хитлер и ботуш, трошащ черепа на палестинско момиче. Габриел смачка листа на топка и го хвърли на площада.

Заобиколи сергия с цветя. Двама карабинери безсрамно флиртуваха с продавачката. Вдигнаха погледи, когато Габриел мина покрай тях, и го изгледаха с нескрит интерес, преди отново да насочат вниманието си към момичето. Навярно това не означаваше нищо, но от начина, по който се взираха в него, го изби студена пот.

Вървя бавно до хотела, оглеждайки се внимателно дали някой го следи. Забеляза отегчен карабинер на мотоциклет, спрял на слънце, който наблюдаваше движението почти с безразличие и прояви още по-малък интерес към Габриел.

Най-сетне влезе в пансион „Абруци“. Испанците се бяха върнали от следобедната аудиенция въодушевени. Една от тях — момиче със стърчащи коси, бе успяла да докосне ръката на папата.

Щом влезе в стаята си, Габриел отново набра номера на Роси.

— *Pronto.*

— Инспектор Роси?

— *Si.*

— Казвам се Хайнрих Зидлер. Обадих се по-рано днес.

— Все още ли сте в пансион „Абруци“?

— Да.

— Не се обаждайте повече тук.

Щрак.

* * *

По здрач се разрази средиземноморска буря. Габриел лежеше в леглото си на отворен прозорец, слушаше плющенето на дъждовните

капки по паважа на улицата и мислено, сякаш превърташе на аудиокасета, си преповтаряше разговора с Алесио Роси.

— *Все още ли сте в пансион „Абруци“?*

— Да.

— *Не се обаждайте повече тук.*

Явно италианският детектив искаше да се срецне с хер Зидлер. Но явно не желаеше да контактува с него от служебния си телефон. Габриел нямаше друг избор, освен да го чака и да се надява Роси да приеме следващия ход.

В девет часа телефонът най-сетне звънна. Бе нощният администратор.

— Един човек иска да се види с вас.

— Как се казва?

— Не се представи. Да го изпратя ли горе?

— Не, ще сляза след минута.

Габриел затвори, излезе в коридора и заключи вратата си. На долния етаж завари единствено администратора, седнал на receptionта.

Погледна към него и сви рамене. Мъжът посочи с месестия си пръст към общото помещение. Габриел влезе, но вътре бяха само двамата хърватски играчи на тенис на маса.

Върна се до receptionта. Италианецът нехайно тръсна ръце и втренчи поглед в малък черно-бял телевизор. Габриел се качи по стълбите до стаята си. Отключи вратата и влезе.

Видя задаващия се удар и блясъка на черен метален предмет, който го връхлетя, описвайки дъга — като замах на напоена с боя четка към бяло платно. Твърде късно вдигна ръце, за да предпази главата си. Дръжката на пистолета удари черепа му ниско зад лявото ухо.

Прониза го внезапна болка. Погледът му се премрежи. Краката му за миг се парализираха и усети, че ще се свлече на пода. Нападателят го сграбчи и безшумно го повали върху балатума. Отново си спомни предупреждението на Малоун: *Ако решат, че представлявате заплаха, без колебание ще ви убият*, а после чуваше само звуците от тенис мача в общото помещение;

Туп-туп-туп...

* * *

Когато Габриел се съвзе, лицето му гореше. Отвори очи и видя халогенна лампа на не повече от два-три сантиметра от лицето си. Притвори клепачи и се опита да извърне глава. Болката в задната част на черепа го прониза като нов удар. Запита се колко дълго е лежал в несвист. Нападателят бе имал достатъчно време да сложи лепенка на устата му и да върже китките му. Кръвта по врата му вече бе застъхнала.

Светлината беше толкова близо, че го заслепяваше и му пречеше да вижда. Струваше му се, че все още се намира в „Абруци“. Това се потвърди, когато чу викове на сърбохърватски. Лежеше в леглото си.

Опита да изправи гръб. Появи се цев на пистолет, сякаш изплувала от светлината. Притисна се към гръдената му кост и го повали обратно на матрака. Едва сега видя лице с големи тъмни сенки под очите и набола по ъгловатата долна челюст брада. Устните помръднаха и до ушите на Габриел достигна глас. Все още се чувстваше замаян и сякаш гледаше филм с несинхронизиран звук. Трябваха му няколко мига, докато съзнанието му възприеме и осмисли това, което току-що бе чул.

— Казвам се Алесио Роси. Какво искаш, по дяволите?

17. РИМ

Младежът, възседнал мотоциклет на Виа Джоберти, излъчваше отегчението и дързостта, характерни за римските тийнейджъри. Но не бе нито отегчен, нито тийнейджър, а тридесетгодишен служител на папската полиция, включен в специалния отряд на оглавяваната от Карло Казагранде Служба за сигурност на Ватикана. Младежкият му вид бе предимство при сегашната му задача: да наблюдава инспектор Роси от Държавната полиция. Агентът знаеше за Роси само толкова, колкото бе необходимо. Инспекторът създаваше проблеми. Пъхаше си носа в дела, които не го засягат. В края на всяка смяна агентът се връщаше във Ватикана, напечатваше подробен доклад и го оставяше на бюрото на Казагранде. Старият генерал винаги прочиташе докладите за Роси незабавно. Проявяваше особен интерес към този случай.

Роси се държеше подозрително. Два пъти през този ден, веднъж сутринта и отново късно следобед, бе отишъл с цивилна кола от Главното управление до Виа Джоберти и бе паркирал там. Служителят от Ватикана бе забелязал, че Роси се взира в пансиона като мъж, който подозира, че съпругата му е с любовник в стая на горния етаж. След второто посещение агентът се свърза с информаторката в отдела на Роси — симпатично младо момиче, което приемаше телефонни обаждания и водеше документацията. Тя му каза за две съобщения, оставени за Роси от гост на пансион „Абруци“, който твърди, че има информация във връзка със стар случай. Името на госта? Зидлер, отговори информаторката. Хайнрих Зидлер.

Агентът от Ватикана имаше смътно предчувствие. Слезе от мотоциклета и влезе в пансиона. Администраторът вдигна поглед от порнографското списание в ръцете си.

— Има ли човек на име Хайнрих Зидлер, отседнал тук?

Мъжът сви едрите си рамене. Агентът плъзна две евро банкноти по плата на рецепцията и видя как се загубиха в грубата му лапа.

— Да, мисля, че сред гостите ни има мъж на име Зидлер. Почакайте да проверя. — Даде си вид, че съсредоточено преглежда регистъра. — А, да, Зидлер.

Човекът от Ватикана извади от джоба на коженото си яке снимка и я сложи върху плота. Администраторът нерешително смръщи вежди. При вида на още пари лицето му засия.

— Да, това е той. Това е Зидлер.

Агентът прибра снимката.

— В коя стая е?

* * *

Апартаментът на Виа Пинчана беше твърде голям за възрастен човек, който живее сам: високи сводести тавани, просторна всекидневна, голяма тераса с панорамен изглед към Вила Боргезе. В нощите, когато мъчителните спомени за съпругата му и дъщеря му спохождаха Карло Казагранде, жилището му се струваше огромно като базиликата. Ако все още бе само генерал от карабинерите, трудно би си го позволил, но понеже сградата бе собственост на Ватикана, не плащаше нищо. Не изпитваше угризения, че живее добре от даренията на вярващите. Апартаментът му служеше не само като жилище, а и като главен офис. Затова вземаше предпазни мерки, от каквито съседите му не се нуждаеха. Пред вратата му постоянно стоеше полицай, както и още един в кола, паркирана на Виа Пинчана. Веднъж седмично екип на Службата за сигурност на Ватикана претърсваше за подслушвателни устройства.

Вдигна телефона след първото позвъняване и моментално позна гласа на агента от папската полиция, отговарящ за случая *Rosci*. Мълчаливо изслуша устния му доклад, а след това прекъсна връзката и набра номер.

— Трябва да разговарям с Бартолети. Спешно.

— Съжалявам, но в момента директорът е зает.

— Обажда се Карло Казагранде. Погрижете се да се освободи.

— Да, генерал Казагранде. Почакайте, ако обичате.

След миг в слушалката прозвуча гласът на Бартолети. Казагранде не губи време за любезности.

— Получихме информация, че атентаторът е отседнал в стая двайсет и две на пансион „Абриуци“ в квартал Сан Лоренцо. Имаме основания да смятаме, че е въоръжен и много опасен.

Бартолети затвори. Казагранде запали цигара и зачака.

* * *

В Париж Ерик Ланге повдигна мобилния телефон към ухoto си и чу гласа на Рашид Хусейни:

— Мисля, че открихме твоя човек.

— Къде се намира?

— Онзи италиански детектив се държи странно през целия ден.

Преди малко е влязъл в пансион, наречен „Абруци“ — мизерна дупка близо до железопътната гара.

— На коя улица?

— Виа Джоберти.

Ерик погледна часовника си. Нямаше начин да стигне до Рим тази вечер. Трябваше да почака до сутринта.

— Дръжте го под наблюдение — каза той. — Обади ми се, ако тръгне нанякъде.

— Разбира се.

Ланге затвори, набра номера за резервации на „Ер Франс“ и запази място за полета в седем и петнайсет.

18. РИМ

Роси допря пистолета до челото на Габриел и рязко дръпна лепенката от устата му.

— Кой си ти?

Габриел мълчеше и дулото се вряза дълбоко в слепоочието му.

— Приятел на Бенджамин Щерн.

— Господи! Това обяснява защо те издирват.

— Кой?

— Всички. Държавната полиция. Карабинерите. Дори разузнавателните служби на Италия са по петите ти.

Все още здраво държейки пистолета намясто, Роси извади от джоба на якето си лист от факс и го разгъна пред очите на Габриел. Той примигна от силната светлина. Беше снимка, зърнеста и явно заснета с телеобектив, но достатъчно ясна, за да различи собственото си лице. Погледна дрехите и осъзна, че са от гардероба на Ехуд Ландау. Напрегна паметта си. *Мюнхен...* *Олимпийското село...* това означаваше, че Вайс го е проследил и дотам.

Снимката се повдигна и след миг пред погледа му отново застана лицето на Алесио Роси. Детективът вонеше на пот и цигари. Яката на ризата му изглеждаше влажна и замърсена. Габриел бе виждал напрегнати хора и преди. Нервите на Роси бяха обтегнати до крайност.

— Тази снимка е изпратена до всички полицейски участъци в радиус сто и петдесет километра от Рим. Службата за сигурност на Ватикана твърди, че подготвяш атентат срещу Светия отец.

— Не е истина.

Италианецът най-сетне свали пистолета. Габриел усети пулсираща болка на мястото, където дулото бе притискало слепоочието му. Роси обърна лампата към вратата и задържа оръжието в дясната си ръка, отпусната на бедрото му.

— Как се добра до името ми?

Габриел му каза истината.

— Малоун също е убит — изтъкна Роси. — Ти си следващият, приятел. Когато те намерят, ще убият и теб.

— Кои са *те*?

— Един съвет от мен, хер Зидлер, или както и да се казваш. Напусни Италия. Ако можеш да тръгнеш още тази вечер, най-добре.

— Няма да тръгна, докато не ми разкажете всичко, което знаете. Италианецът наклони глава.

— Не си в положение да поставяш условия, нали? Дойдох тук поради една-единствена причина: да се опитам да спася живота ти. Ако не обърнеш внимание на предупреждението ми, твоя работа.

— Трябва да науча това, което знаете.

— Трябва да напуснеш Италия.

— Бенджамин Щерн беше мой приятел — каза Габриел. — Имам нужда от помощта ви.

Роси се вгледа напрегнато в лицето му за миг, а после стана и влезе в банята. Габриел чу шуртене на вода в мивката. Детективът се върна след миг с влажна кърпа в ръце. Помогна на Габриел да се обърне на една страна, развърза китките му и му подаде кърпата. Докато той изтриваше кръвта от врата си, Роси застана до прозореца и отмести тънките пердeta.

— За кого работиш? — попита полицаят, загледан в улицата.

— При тези обстоятелства вероятно е по-добре да не отговарям на въпроса.

— Боже мой! — промърмори Роси. — Как можах да се забъркам в това?

Той придърпа стол близо до прозореца и отново погледна към улицата. Най-сетне угаси лампата и разказа на Габриел цялата история отначало.

* * *

Монсеньор Чезаре Феличи, възрастен и отдавна пенсиониран свещеник, бе изчезнал от стаята си в колежа „Сан Джовани Еванђелиста“ една вечер през юни. Когато не се приbral и следващата вечер, колегите му решили, че е време да съобщят на полицията. Тъй като учебното заведение нямаше статут на територията на Ватикана, попадаше под юрисдикцията на италианските власти.

Инспектор Алесио Роси от Държавната полиция пое случая и посети колежа рано същата вечер.

Роси бе разследвал и преди престъпления, свързани с духовници, и знаеше как изглеждат жилищата им. Но това на монсеньор Феличи му се стори необичайно спартанско. Никакви лични документи, никакъв дневник, никакви писма от приятели или роднини. Само две износени раса, чифт резервни обувки, бельо и чорапи. Изтъркана от употреба броеница. Ремък с шипове.

През първата нощ Роси разпита двадесет души. Разказите им се припокриваха. В деня на изчезването си старият монсеньор излязъл на редовната си следобедна разходка в градината, преди да отиде в параклиса за молитва и самовгълбяване. Когато не се появил на вечеря, семинаристите и свещениците предположили, че е уморен или не се чувства добре. Никой не си направил труда да го нагледа до късно вечерта, когато открили отсъствието му.

Директорът на колежа предостави на Роси скорошна снимка на свещеника, както и кратка биография. Феличи никога не бе проповядвал. Бе прекарал буквално цялата си кариера във Ватикана като функционер на Курията. Последната му длъжност беше в Съвета за мисии на светците. Бе пенсионер от близо двадесет години.

Нямаше никаква следа, но Роси бе започвал разследвания и с по-малко. На сутринта въвежде събраната информация в базата данни на Държавната полиция и разпространи снимката му по участъците в цяла Италия. После претърси базата данни за други скорошни случаи на изчезнали свещеници. Интуицията на Роси този път не му подсказваше нищо, нямаше и никакви предположения. Просто искаше да се увери, че не става въпрос за някой откачалник, който обикаля из страната и убива свещеници.

Това, което откри, го шокира. Два дни преди Феличи в Торино бе изчезнал друг свещеник — монсеньор Мандзини. Също като Феличи, той бе пенсиониран от Ватикана. Последната му длъжност беше в Съвета за католическо образование. Живееше в старчески дом за свещеници и също като монсеньор Феличи, бе изчезнал без следа.

Второто изчезване породи множество въпроси в главата на Роси: Дали двата случая са свързани? Дали Мандзини и Феличи са се познавали? Дали някога са работили заедно? Инспекторът реши, че трябва на всяка цена да разговаря с Ватикана. Свърза се със Службата

за сигурност на Ватикана и помоли за личните досиета на двамата изчезнали. Молбата му беше отхвърлена. Вместо досиетата, получи меморандум с обобщение за кариерите на свещениците в Курията, според който и двамата бяха заемали поредица административни длъжности, една от друга по-незначителни. Разочарован, Роси зададе още един въпрос: Познавали ли са се? Отговориха му, че е възможно да са се срещали лично, но никога не са работили заедно.

Усещаше, че Ватиканът крие нещо. Реши да пропусне допитването до Службата за сигурност и сам да добере до пълните досиета. Братът на съпругата му беше свещеник във Ватикана. Роси помоли за помощ и неговият роднина се съгласи, макар и неохотно. Седмица, по-късно разполагаше с копия от личните досиета.

— *Познавали ли са се?*

— *Всеки би предположил, че да. Всъщност Феличи и Мандзини са работили едновременно в Държавния секретариат в годините на войната.*

— *В кой отдел?*

— *Немското бюро.*

* * *

Детективът дълго се взира в улицата, преди да продължи разказа си. Седмица по-късно бе получил отговор на първата си молба за сведения за други свещеници в неизвестност. Този случай не съответстваше напълно на работата му, но местната полиция бе решила все пак да му изпрати доклада. Близо до австрийската граница, в градчето Толмедзо, бе изчезнала възрастна вдовица. Местните сили на реда се бяха отказали от по-нататъшно издирване и се предполагаше, че е мъртва. Но защо бяха уведомили Роси за изчезването ѝ? Защото се знаеше, че десет години е била монахиня, преди да се откаже от обета си през 1947-а, за да се омъжи.

Детективът реши да предаде информацията на началниците си. Описа разкритията си и ги предостави на шефа на отдела, а после помоли за разрешение да настоява пред администрацията на Ватикана за повече информация относно двамата изчезнали свещеници. Молбата му бе отхвърлена. Монахинята имаше дъщеря, която живееше във

Франция, в град Льо Руре, близо до Кан. Инспекторът поиска разрешение да пътува до Франция и да я разпита. Отново отказ. Според по-висшестоящите случаят нямаше връзка с другите и бе безсмислено да се тършува зад стените на Ватикана.

— Кой каза това?

— Самият старец — отвърна Роси. — Карло Казагранде.

— Казагранде? Къде съм чувал името му?

— Генерал Карло Казагранде беше шеф на отдела за контратероризъм в италианската жандармерия през седемдесетте и осемдесетте години. Той е човекът, разгромил „Червените бригади“ и възстановил сигурността на Италия. Затова е нещо като национален герой. Сега работи за Службата за сигурност на Ватикана, но в италианското разузнаване и полицейските служби все още го смятат за бог. Безпогрешен е. Когато Казагранде говори, всички слушат. Когато Казагранде заяви, че случаят е приключен, значи е приключен.

— Кой извършва убийствата? — попита Габриел.

Детективът сви рамене. *Говорим за Ватикана, приятел.*

— Който и да стои зад това, Ватиканът не иска разследването да се задълбочи. Строго се прилага неписаният закон за мълчание и Казагранде използва влиянието си, за да държи италианската полиция изкъсо.

— Монахинята, която е изчезнала в Толмедзо... как се е казвала?

— Реджина Каркаси.

Намерете сестра Реджина и Мартин Лутер. Тогава ще разберете истината за това, което се е случило в манастира.

— А в кой манастир е живяла по време на войната, преди да се отрече от обета си?

— Мисля, че някъде на север. — Роси се поколеба за миг, напрягайки паметта си. — А, да, в обителта „Светото сърце“. Намира се край Лаго ди Гарда, в градчето Брензоне. Хубаво място.

Нещо на улицата привлече вниманието на Роси. Той се наведе напред, отмести пердето встрани и впери поглед навън. Внезапно скочи на крака и сграбчи ръката на Габриел.

— Ела с мен. *Веднага!*

* * *

Първите полицаи нахлуха през входната врата на пансиона: двама цивилни от Държавната полиция, следвани от шестима карабинери с автомати на гърдите. Роси мина през общото помещение, а после по къс коридор към метална врата, през която се излизаше в тъмния вътрешен двор. До слуха на Габриел достигнаха бързите стъпки на полицайите по стълбището към празната му стая. Бяха успели да избегнат първата вълна. Но със сигурност щяха да последват нови.

Отвъд двора имаше алея, по която се излизаше на улицата, успоредна на Виа Джоберти. Притискайки китката на Габриел, Роси го повлече натам. Зад тях, на втория етаж на пансиона, Габриел чу как карабинерите разбиха вратата на стаята му.

Роси застина, когато по алеята дотичаха още двама въоръжени карабинери. Габриел го подканни да продължат. Преди да навлязат във вътрешния двор, полицайите внезапно спряха и светковично насочиха автоматите си за стрелба. Габриел не можеше да се предаде. Той залегна и удари ребрата си в земята, щом първите откоси засвистяха над главата му. Роси не се оказа достатъчно бърз. Един изстрел го улучи в рамото и моментално го повали.

Пистолетът, паднал от ръцете му, се приземи на метър от лявата ръка на Габриел. Успя да го придърпа, надигна се на лакти и стреля. Единият от карабинерите падна, а после и другият.

Габриел пропълзя до детектива. Раната в дясното му рамо обилно кървеше.

- Къде се научи да стреляш така?
- Можеш ли да ходиш?
- Помогни ми да стана.

Израелецът го повдигна, обви ръка около кръста му и го довлече до алеята. Докато минаваха покрай мъртвите карабинери, чу викове зад гърба си. Пусна инспектора, грабна единия от автоматите, застана на коляно и откри огън срещу страничната стена на пансиона. Прозвучаха още викове и той видя няколко души да залягат.

Взе хвърлено списание, уви в него оръжието и пъхна деветмилиметровата „Берета“ на Роси в колана на панталона си. После провря ръка в свивката на левия му лакът и го задърпа към улицата.

Малко преди да я достигнат, насреща им изскочиха още двама карабинери. Габриел бързо стреля и ги повали.

Когато излязоха на улицата, за миг се поколеба. Отляво с бясна скорост се приближаваше кола със запалени фарове и виеща сирена. Отдясно идваха пеш четирима мъже. От другата страна на улицата имаше гостилница.

Щом пристъпи напред, откъм алеята отекнаха изстрели. Втурна се наляво покрай стената и се опита да придърпа Роси до себе си, но италианецът бе улучен два пъти в гърба. Той застина с широко разперени ръце и един последен изстрел разкъса коремната му област от дясната страна.

Габриел вече не можеше да стори нищо за него. Спринтирайки, прекоси улицата и отвори вратата на заведението. Когато се втурна в салона с автомата в ръце, настъпи суматоха.

Изкрещя на италиански:

— Терористи! Терористи! Излезте оттук! Веднага!

Всички в заведението станаха едновременно и хукнаха към вратата. Габриел побягна към кухнята и чу карабинерите отчаяно да крещят на клиентите да се разкарат от пътя им.

Претича през малката кухня, покрай смаяните готовачи и сервитърки, и с ритник отвори задната врата. Озова се на широка не повече от метър и двайсет уличка, изпълнена с неприятни миризми и тъмна като подземие. Затръшна вратата след себе си и продължи да тича. Няколко секунди по-късно вратата отново се отвори. Габриел се обърна и откри стрелба. Вратата се затвори с тръсък.

Излезе на широк булевард. От дясната му страна се намираше църквата „Санта Мария Маджоре“, а от лявата се простираше площад „Виторио Емануеле“. Хвърли автомата на уличката и пресече булеварда, преминавайки между колите. От всички посоки звучеше вой на сирени.

Придвижи се през лабиринт от тесни улици и се втурна да прекоси друг оживен булевард — Виа Мерулана. Най-сетне се озова до големия парк, заобикалящ Колизеума. Тръгна по тъмните алеи. Отрядите на карабинерите вече го търсеха там с фенерчета, които го улесняваха да ги вижда и избягва.

Десет минути по-късно стигна до реката. От обществен телефон на крайбрежната улица набра номер, който никога досега не му се бе налагало да използва. Още след първото позвъняване вдигна млада жена с приятен глас. Заговори му на иврит. Това бе най-сладостният

звук, който бе чувал. Габриел изрече паролата и изрецитира поредица цифри. Последваха няколко секунди мълчание, докато момичето ги въведе в компютър.

Най-сетне се чу:

— Какво има?

— Загазих. Трябва да ме приберете.

— Ранен ли сте?

— Не тежко.

— В безопасност ли сте там, където се намирате сега?

— За момента — да, но не задълго.

— Обадете се отново след десет минути. Дотогава не преставайте да се движите.

19. РИМ

Виа Джоберти бе озарена от примигващи сини светлини. Акиле Бартолети излезе от пансиона „Абруци“ и забеляза колата на Карло Казагранде сред суматохата. Шефът на италианската служба за сигурност се приближи с уверена походка на влиятелен началник и се качи на задната седалка.

— Вашият терорист е адски добър с пистолета, генерале. Дано никога не успее да се доближи до Светия отец.

— Колко жертви има?

— Четирима убити карабинери и още шестима ранени.

— Мили боже! — промърмори Казагранде.

— Има още един прострелян. Детективът от Държавната полиция Алесио Роси. Очевидно се е намирал в стаята на атентатора, когато карабинерите са нахлули. Бог знае защо, Роси се е опитал да избяга заедно с него.

Казагранде се престори на изненадан. Тонът, с който Бартолети изрече следващия въпрос, издаде, че представлението му не е било достатъчно убедително.

— Има ли нещо във връзка с тази афера, което сте пропуснали да ми съобщите, генерале?

Казагранде срецна изпитателния му поглед и бавно поклати глава.

— Казах ти всичко, което зная, Акиле.

— Разбирам.

Казагранде се опита бързо да смени темата:

— Какво е състоянието на Роси?

— Мъртъв е, за съжаление.

— Израелецът ли го е убил?

— Не, изглежда, застреляли са го карабинерите.

— Имаше ли нещо в стаята?

— Само дрехи. Никакви документи, нищо, което да издава самоличността му. Вашият човек е опитен.

Казагранде погледна към отворения прозорец на втория етаж. Беше се надявал историята да приключи тихомълком. Сега трябаше да използва обстоятелствата в свой интерес.

— Съдейки по представянето му тази вечер, няма съмнение, че е професионалист.

— Не мога да оспоря това заключение, генерале.

— Що се отнася до Роси, може би по някакъв начин се е замесил в неговия заговор.

— Може би — съгласи се Бартолети, макар и да не изглеждаше убеден.

— Не бива да допускаме израелецът да напусне Рим при никакви обстоятелства.

— В момента го издирват сто полициаи.

— Няма дълго да остане в Рим. Ще замине при първа възможност. На ваше място бих затворил изходите на града. Поставете охрана на всяка гара и автогара.

Изражението на Бартолети издаде, че му е неприятно да се отнасят с него като с некомпетентен новац, който се нуждае от указания как да ръководи издирването на беглец.

— Според мен на този етап аферата не засяга Ватикана, генерал Казагранде. В края на краишата убити са *италиански* полицаи на *италианска* територия. Ще проведем издирването така, както намерим за добре, и ще информираме Службата за сигурност на Ватикана за развода на събитията.

Ученникът се обръща срещу учителя си, помисли си Казагранде. Такава бе природата на всички подобни връзки.

— Разбира се, Акиле — снизходително каза той. — Не те подценявам.

— Не се чувствам подценен, генерале. Но не бих хранил големи надежди, че този човек просто ще *изчезне*. Лично аз съм любопитен да узная какво е правил инспектор Роси в стаята му. Предполагам, вие също.

Бартолети изскочи от колата, без да дочака отговор, и се оттегли с бързи крачки. Шофьорът на Казагранде надникна в огледалото за обратно виждане.

— Обратно към Виа Пинчана ли, генерале?

Казагранде поклати отрицателно глава.

— Към Ватикана.

* * *

От павилион за сувенири близо до Форума Габриел си купи тъмносин памучен пуловер с качулка и надпис *Viva Roma*^[1]!, щампован на гърдите. В една обществена тоалетна свали ризата си и я пъхна в кошчето за смет. Едва сега забеляза, че отляво го е одраскал куршум, оставяйки кървава следа на кръста му. Изтри кръвта с тоалетна хартия и внимателно облече новия пуловер. Беретата на Роси все още стоеше пъхната в колана на дънките му. Излезе и тръгна на север — към Пиаца Навона.

Бе позвънил за втори път на номера за спешни случаи. Вдигна същата жена и му каза да отиде в църквата „Санта Мария дела Паче“. Вътре, до изповедалнята, трябваше да го чака мъж с бежов шлифер и сгънат брой на „Л’Осерваторе Романо“. Агентът щеше да му каже кое е следващото място, където да отиде.

Първата му грижа сега беше да не вкара в капан спасителите си. Смеси се с туристите и обикновените жители на Рим по тесните улички и алеи на историческия център, като се стараеше да се движи далеч от оживени булеварди. Все още чуваше воя на полицейските сирени в далечината, но знаеше, че никой не го следи.

На Пиаца Навона карабинерите патрулираха по двойки. Габриел вдигна качулката си и се присъедини към публиката на музикант, който свиреше на класическа китара до един фонтан. Забеляза, че северният край не е заварден от полицията. Обърна се, прекоси площада и тръгна по тясна алея към входа на църквата. На стъпалата седеше просяк. Габриел мина покрай него и влезе.

Лъхна го мириз на тамян. Спомни си за Венеция и тишината в „Сан Дзакария“. Само преди две седмици спокойно работеше върху възстановяването на една от най-важните картини в Италия. А сега всеки полицай в страната го търсеше. Запита се дали някога ще може да се върне към предишния си живот.

Спря до съда със светена вода, размисли и продължи. Пред мемориален свещник бе коленичила възрастна жена. Срещу вратите на изповедалнята седеше мъж с бежов шлифер. На скамейката имаше

брой на „Л’Осерваторе Романо“, сгънат надве. Габриел се настани до него.

— Ранен сте — каза мъжът с шлифера. Габриел се наведе и видя, че пуловерът му е напоен с кръв. — Имате ли нужда от лекар?

— Не съм толкова зле. Да тръгваме.

— Аз оставам тук. Задачата ми е само да ви предам съобщението.

— Къде трябва да отида?

— Пред църквата е паркиран мотоциклет БМВ, сив металик. Мотористът е с тъмночервена каска.

Габриел излезе навън. Мотоциклетът беше там. Когато го видя да се приближава, мотористът натисна стартера и двигателят забръмча. Габриел преметна крак над седалката зад него и обви ръце около кръста му. После бързо се вляха в потока от превозни средства към реката.

Очевидно агентът, който караше мотоциклета, беше жена: заоблен ханш, тънка талия и стройни бедра в сини дънки, буйни коси, подаващи се под каската. Бяха къдрави и ухаеха на жасмин и тютюн. Габриел бе сигурен, че този аромат му е познат.

Профучаха по Вия Лунготевере. Вдясно, над Ватиканския хълм, се издигаше кубето на „Свети Петър“. Отвъд реката той хвърли беретата на Алесио Роси в черната вода.

Поеха нагоре по хълма Яникулум. На Пиаца Черези завиха по стръмна улица с малки жилищни кооперации и кедри между тях. Мотоциклетът забави, когато наблизиха стар дворец, превърнат в жилищна сграда. Жената угаси двигателя и продължиха по инерция под аркада, водеща до сенчест вътрешен двор.

Габриел слезе и тръгна след нея към партера, а после нагоре по две редици стъпала. Тя отключи вратата и го придърпа в тъмното анtre. Вътре разтвори ципа на коженото си яке и свали каската. Косите ѝ се разпиляха по раменете. Едва сега запали лампата.

— Ти? — промълви Габриел.

Жената се усмихна. Беше Киара, дъщерята на равина от Венеция.

* * *

За втори път тази вечер мобилният телефон на Ерик Ланге тихо запиука на нощното шкафче в хотелската му стая в Париж. Доближи го до ухото си и изслуша разказа на Рашид Хусейни за престрелката в пансиона „Абруци“. Явно Карло Казагранде не знаеше за Алон и бе изпратил хайка некомпетентни италиански полицаи за работа, която можеше да свърши с лекота един добър професионалист с пистолет. Може би шансът на Ланге да се справи сам с Алон беше окончателно провален.

— Какво ще правите сега? — попита той.

— Търсим го, както и половината италианска полиция. Няма гаранции, че ще го намерим. Израелците умеят да измъкват хората си, когато стане напечено.

— Да, така е — съгласи се Ерик. — Бих казал, че римският щаб на израелските тайни служби ще има доста работа тази нощ. Изправени са пред сериозна криза.

— Наистина сериозна.

— Засякохте ли някого от агентите им в Рим?

— Двама-трима, за които сме сигурни — отвърна Хусейни.

— Може би е разумно да ги проследите. С малко късмет, ще ви отведат право при него.

— Напомняш ми за Абу Джихад — каза Хусейни. — Той също беше гениален.

— Ще пристигна в Рим сутринта.

— Дай ми информация за полета си. Ще изпратя човек да те посрещне.

* * *

Габриел прекара доста време под душа, за да отмие кръвта от раната и косата си. Когато излезе, с бяла хавлия около кръста, Киара го чакаше. Тя внимателно почисти раните и направи плътна превръзка около кръста му. Накрая му постави инжекция с антибиотик и му подаде две жълти капсули.

— Какво е това?

— Болкоуспокояващи. Изпий ги. Ще спиш по-спокойно.

Габриел преглътна капсулите с минерална вода от пластмасова бутилка.

— Сложих чисти дрехи за теб на леглото. Гладен ли си?

Той поклати глава и влезе в спалнята да се преоблече. Изведнъж се олюя. Докато бе тичал, с обтегнати нерви и повишен адреналин, не усещаше болката. Сега сякаш нож разряза тялото му отстрани.

Киара бе сложила на леглото син памучен пуловер и панталон. Габриел внимателно ги облече. Бяха с няколко сантиметра по-дълги от неговия размер и трябваше да навие ръкавите и крачолите. Когато излезе, тя седеше в хола и гледаше новините по телевизията. Откъсна очи от екрана, хвърли поглед към него и сръщи вежди при вида му.

— Сутринта ще ти намеря дрехи по мярка.

— Колко са убитите?

— Петима — отвърна Киара. — И още няколко ранени.

Петима убити... Габриел затвори очи и потисна гаденето. Нов пристъп на болка прониза тялото му. Разбрала, че се измъчва, Киара докосна лицето му.

— Гориш — каза тя. — Имаш нужда от сън.

— Винаги ми е трудно да спя в моменти като този.

— Разбирам... Какво ще кажеш за чаша вино?

— С болкоуспокояващите?

— Може да ти помогне.

— Съвсем малко.

Киара влезе в кухнята и се върна с чаша червено вино. Габриел насочи дистанционното към телевизора и го угаси.

— А за теб?

Тя поклати отрицателно глава.

— Трябва да се грижа за безопасността ти.

Той отпи гълтка вино.

— Наистина ли се казваш Киара Дзоли?

Тя кимна.

— И наистина си дъщеря на равина?

— Да.

— Къде си назначена?

— Официално работя за римския щаб, но често пътувам.

— Каква работа вършиш?

— О, това-онова.

— А онази вечер?

— Шамрон ме помоли да те наглеждам, докато си във Венеция. Представи си изненадата ми, когато влезе в центъра на еврейската общност, за да се срещнеш с баща ми.

— Какво ти каза той за разговора ни?

— Че си му задал много въпроси за италианските евреи по време на войната... и за манастира „Светото сърце“. Край Лаго ди Гарда. Ще ми разкажеш ли подробности?

Нямам сили за това, помисли си Габриел.

— Докога трябва да остана тук?

— Утре сутринта Пацнер ще ти каже всичко.

— Кой е Пацнер?

Киара се усмихна.

— Явно доста време си бил *извън играта*. Шимон Пацнер е началникът на римския щаб. В момента търси начин да те измъкне от Италия и да те върне в Израел.

— Няма да се върна в Израел.

— Е, не можеш да останеш тук. Да пусна ли отново телевизора? Цялата полиция в Италия те търси. Но не аз вземам решенията. Аз съм просто редови агент. Пацнер ще се обади сутринта.

Габриел се чувстваше твърде слаб, за да спори с нея. Клепачите му натежаха от комбинацията от болкоуспокояващи и вино. Може би беше за добро. Киара му помогна да се изправи и да се довлече до спалнята. Когато легна, отново усети остра болка. Внимателно отпусна глава на възглавницата. Киара угаси лампата и седна на кресло до леглото му, с берета в скита.

— Не мога да спя, докато си тук.

— Ще спиш.

— Стой в другата стая.

— Не ми е позволено да те оставям без надзор.

Габриел затвори очи. Момичето имаше право. След няколко минути се унесе. Сънят му се изпълни с безброй кошмарни видения. Още веднъж преживя престрелката в двора на пансиона и видя окървавените карабинери. В стаята му се появи Алесио Роси, но облечен като свещеник, и вместо берета, насочи към главата му разпятие. Смъртта на Роси, с широко разперени ръце и рана на корема, Габриел видя като творба на Караваджо.

После го споходи Леа. Слезе при него от картина на олтара и развя полите на роклята си. Габриел погали кожата ѝ и видя, че белезите са изчезнали. Устните ѝ имаха вкус на маслини, зърната на гърдите ѝ, притиснати към неговите, бяха твърди и студени. Прие го в тялото си и бавно го доведе до върха на насладата. Потънал в нея, Габриел я чу да го пита защо се е влюбил в Анна Ролф. *Теб обичам — увери я той.* — *Винаги ще обичам само теб.*

Събуди се за кратко. Сънят изглеждаше толкова реален, че той очакваше да намери Леа в стаята. Но когато отвори очи, насреща си видя лицето на Киара, която бдеше над него с оръжие в ръка.

[1] Да живее Рим (ит.). — Б.р. ↑

20. РИМ

Шимон Пацнер пристигна в тайната квартира в осем часа на следващата сутрин. Бе нисък, набит, с коси като стоманеносива вълна и белези от акне върху широките скули. По небръснатото лице и тъмните кръгове около очите му личеше, че не е спал. Безмълвно си наля чаша кафе и стовари сутрешните вестници върху кухненската маса. Стрелбата в квартал Сан Лоренцо бе водеща новина във всичките. Габриел, все още замаян от болкоуспокояващите, ги погледна, но нямаше сили дори да направи гримаса.

— Предизвикал си истински хаос в моя град. — Пацнер преполови кафето си на един дъх и се намръщи. — Представи си изненадата ми, когато получих тревожния сигнал, че великият Габриел Алон е загазил и трябва спешно да го измъкна. Редно беше някой от булевард „Цар Саул“ да прояви малко разум и да ми съобщи, че Габриел Алон е пристигнал в града, за да очисти някого.

— Не съм дошъл в Рим, за да убивам.

— Глупости! — сопна се Пацнер. — Точно това правиш.

Той вдигна поглед, когато в стаята влезе Киара. Бе облечена с хавлиен халат, а косите ѝ, все още влажни от душа, бяха пригладени назад. Наля си кафе и седна на масата до Габриел.

Пацнер продължи:

— Знаеш ли какво ще стане, ако италианците разберат кой си? Това ще провали партньорството ни. Никога вече няма да работят с нас.

— Зная — отвърна Габриел. — Но не съм дошъл да убивам никого. Опитаха се да убият мен.

Пацнер издърпа стол и седна, облегнал пълните си ръце на масата.

— Какво правеше в Рим, Габриел? Не ми разправяй врели-некипели.

Когато Габриел го осведоми, че е пристигнал във връзка с работа за Шамрон, шефът на щаба отметна едрата си глава назад и изпусна въздуха от дробовете си към тавана.

— Шамрон? Ето защо никой на булевард „Цар Саул“ не знае с какво си се захванал. За бога! Трябаше да се досетя, че зад това стои старецът.

Габриел реши, че дължи обяснение на Пацнер. Безразсъдно беше да дойде в Рим след убийството на Питър Малоун. Беше подценил способностите на враговете си и бе създал огромна бъркотия, с която Шимон трябаше да се справи. Изпи чаша кафе, за да проясни съзнанието си, и му разказа историята от самото начало. През цялото време Киара остана с поглед, прикован в него. Отначало Пацнер успя да запази спокойствие, но към края вече нервно пушеше.

— Изглежда, са проследили Роси — каза Пацнер. — Той ги е довел при теб.

— Явно знаеше, че е под наблюдение. В стаята ми не се отдели от прозореца. Видя ги да идват, но твърде късно.

— Имаше ли нещо в онази стая, което може да издаде връзката ти със Службата?

Габриел поклати отрицателно глава и попита Шимон дали е чувал за групировка, наречена „Крукс Вера“.

— В Италия се носят какви ли не слухове за тайни общества и интриги във Ватикана — каза Пацнер. — Помниш ли скандала с П-2^[1] през осемдесетте?

Смътно, помисли си Габриел. Напълно случайно италианската полиция се бе натъкнала на документ, разкриващ съществуването на тайно дясното общество, което като червей си проправя път към най-високите етажи на властта, военните сили и разузнаването. Говореше се, че е проникнало и във Ватикана.

— Чувал съм името „Крукс Вера“ — продължи Шимон, — но никога не съм обръщал особено внимание. Поне досега.

— Кога трябва да замина?

— Ще те прехвърлим довечера.

— Къде?

Пацнер наклони глава на изток и непоколебимостта в очите му изدادе, че има предвид Израел.

— Не искам да се връщам в Израел. Искам да открия кой уби Бенджамин.

— Сега не можеш да отидеш никъде в Европа. Свършено е с теб. Прибираш се у дома — и точка. Шамрон вече не е шеф. Лев е шефът и

не иска да си навлече неприятности заради поредната авантюра на стареца.

— Как ще ме измъкнете от страната?

— По същия начин като Вануну. По вода.

— Ако не ме лъже паметта, това също беше една от *авантюрите* на Шамрон.

Мордехай Вануну бе недоволен работник от завода за ядрено оборудване „Димона“, разкрил пред лондонски вестник съществуването на израелски ядрен арсенал. Жена агент на име Шерил бен Тов го бе подмамила от Лондон в Рим, където го отвлякоха и откараха с малка лодка до израелски плавателен съд, който чакаше на Италианското крайбрежие. Малцина извън Службата знаеха истината за този епизод: че предателството на Вануну и издаването на израелски тайни е планирано и режисирано от Ари Шамрон като начин да предупреди враговете на Израел, че нямат шанс да преодолеят ядрената пропаст, и същевременно да остави на Израел възможността официално да отрича, че притежава ядрено оръжие.

— Вануну напусна Италия вързан и упоен със солидна доза опиат — каза Пацнер. — На теб ще ти спестим тези неудобства, стига да си послужен.

— Откъде ще отплаваме?

— Брегът до Фиумичино е идеалното място. В девет вечерта ще се качиш на моторница. На пет мили от брега ще се прехвърлиш в яхта за презokeанско плаване с екипаж от един човек. Той е агент на тайните служби, но дълги години е бил капитан на боен катер. Ще те откара до Тел Авив. Няколко дни по море ще ти се отразят добре.

— Кой ще кара лодката до яхтата?

Пацнер погледна Киара.

— Отраснала е във Венеция. Страшно добра е с моторниците.

— *Както* и с мотоциклетите — отбеляза Габриел.

Пацнер се наведе над масата.

— Трябва да видиш как борави с берета.

* * *

Ерик Ланге пристигна на летище Фиумичино в девет сутринта. След като мина през митницата и паспортния контрол, забеляза човека на Рашид Хусейни. Държеше картонена табела с надпис: „Трансевро Текнолоджис — г-н Бауман“. На покрития паркинг отвън го чакаше очукана бежова ланча, която агентът подкара с изключителна предпазливост. Представи се с името Азис и заговори на английски с лек британски акцент. И той като Хусейни имаше вид на човек от академичните среди.

Откара го до стара жилищна кооперация в подножието на хълма Авентин и го поведе по олющено стълбище, което се виеше спираловидно към тъмния горен етаж. В апартамента нямаше нищо, освен телевизор, включен към сателитна антена на малкия балкон. Азис даде на Ланге пистолет, деветмилиметров „Макаров“ с монтиран в цевта заглушител, а после свари турско кафе в кухненския бокс. Следващите три часа прекараха седнали с кръстосани крака на пода като бедуини, пиещи кафе и гледайки по „Ал Джазира“ новините за битките за територия. Палестинецът пушеше една след друга американски цигари. При всеки кадър с престрелка бълваше поредица ругатни на арабски.

В два следобед той слезе да донесе хляб и сирене от магазина на партера. Когато се върна, завари Ланге да гледа с интерес кулинарно предаване по американски кабелен канал. Свари още кафе и включи отново на „Ал Джазира“, без да поисква разрешение. След лекия обяд Ланге подложи шлифера си като възглавница и се изтегна на голяя под да подремне. Събуди го звънът от мобилния телефон на Азис. Отвори очи и видя, че арабинът записва нещо върху хартиена кесия.

Азис затвори и отново впери поглед в телевизора. Водещият задъхано коментираше кадри на стрелба на израелски войници по тайфа палестински момчета.

Арабинът запали нова цигара и погледна Ланге.

— Да вървим да убием копелето.

* * *

До залез болката в раната на Габриел намаля и апетитът му се възвърна. Киара приготви фетучини с гъби и сметана и после

изгледаха вечерните новини. Първите десет минути от емисията бяха посветени на издирването на атентатора срещу папата. Докато вървяха кадри на тежковъръжени полицейски патрули по летищата и границите, говорителят описа акцията като едно от най-мащабните издирвания в историята на Италия. Когато на екрана се появи снимката на Габриел, Киара стисна ръката му.

След вечеря тя направи чиста превръзка на раната и му инжектира нова доза антибиотик. Предложи му болкоуспокояващо, но той отказа. В осемнайсет и трийсет се преоблякоха. Прогнозата бе за дъжд и бурно море, затова сложиха подходящи дрехи: ватирано бельо, непромокаеми горни дрехи и гумени ботуши, обути върху непромокаеми чорапи. Пацнер бе оставил на Габриел фалшив канадски паспорт и деветмилиметрова „Берета“. Габриел скри паспорта в джоб с цип на якето си и пъхна беретата в отворен външен джоб за лесен достъп.

Пацнер пристигна в шест. Закръгленото му лице бе намръщено, а движенията — резки и енергични. Докато пиеша по чаша кафе, накратко ги осведоми какво ги очаква. Измъкването от Рим щеше да е най-опасната част. Полицията бе завардила пътищата и спираше случайните граждани за проверка из целия град. Деловият му тон поуспокои нервите на Габриел.

В деветнайсет часа излязоха от апартамента. Слизайки по стълбите, Пацнер изрече няколко думи на отличен италиански така, че да се чуе. В двора имаше паркиран тъмносив микробус за доставки „Фолксваген“. Шимон се настани на предната седалка, а Габриел и Клара влязоха през страничната врата в отделението за товар. Подът беше студен. Шофьорът запали двигателя и включи чистачките. Носеше син анорак, а бледите ръце, които стискаха волана, бяха като на пианист. Пацнер го наричаше Рувен.

Микробусът рязко потегли, премина през сводестия вход на двора, зави надясно и се вля в движението. Седнал на пода отзад, Габриел виждаше само нощното небе и светлината от фаровете на преминаващите коли. Знаеше, че се движат на запад. За да избегнат постовете по централните римски булеварди и магистралата, Пацнер бе изbral маршрут до морето по странични и глухи улици.

Габриел забеляза, че Киара се взира в него. Опита се да срещне погледа ѝ, но тя извърна глава. Той опря глава на стената и затвори очи.

* * *

По краткия път от хълма АVENTIN до стария дворец, намиращ се на върха на ЯНИКУЛУМ, Азис бе осведомил Ланге за последните новини. От няколко години палестинското разузнаване знаеше, че Шимон Пацнер е агент на израелските тайни служби. Бяха проследили прехвърлянията му от щаб на щаб и пътя на кариерата му. В Рим, където се предполагаше, че той е началникът, го държаха под постоянно наблюдение. Два пъти този ден — веднъж рано сутринта и отново късно следобед, бе посетил апартамент в дворец на хълма ЯНИКУЛУМ, превърнат в жилищна кооперация. Разузнаването на ООП отдавна подозираше, че имотът е израелска тайна квартира. Случаят беше особен, връзката — косвена, но предвид обстоятелствата изглеждаше доста вероятно Габриел Алон, убиецът на Абу Джихад, да е вътре.

Паркирали на улицата, на сто метра разстояние от стария дворец, Ланге и Азис наблюдаваха и чакаха. Прозорците само на два от апартаментите откъм улицата светеха — на втория и на последния етаж. Капациите на последния бяха спуснати. Ланге запомни наемателите, които пристигнаха: две момчета с мотоскутери; жена с малък двуместен фиат; мъж на средна възраст с дъждобран, който слезе от градски автобус. Тъмносив микробус „Фолксваген“ с шофьор в синьо непромокаемо яке влезе във вътрешния двор.

Ланге погледна часовника си.

Десет минути по-късно микробусът изпълзя от двора и сви към улицата. Когато профуча покрай тях, Ланге забеляза, че отпред се е качил пътник. Рязко смушка Азис в ребрата. Палестинецът запали, нарочно изчака известно време, после обърна и потегли след микробуса.

* * *

Пет минути след като напуснаха тайната квартира, мобилният телефон на Шимон Пацнер звънна. Бе взел предпазната мярка зад тях да се движи кола с втори екип, който да съобщава дали не ги следят.

Обаждането от този екип в момента можеше да означава две неща: или че няма преследвачи и трябва да продължат към брега по плана, или „проблем, преминете към резервния вариант“.

Пацнер натисна бутона за разговор и вдигна телефона към ухото си. Мълчаливо слуша няколко секунди, а после промърмори:

— Задръжте ги при първа възможност. — Прекъсна връзката и погледна шофьора. — Имаме си компания, Рувен. Бежова ланча, две коли зад нас.

Шофьорът натисна газта и микробусът се понесе напред. Габриел пъхна ръка в джоба си и стисна беретата за кураж.

* * *

За Ланге бясната скорост на микробуса бе потвърждение, че Габриел Алон е вътре. Освен това означаваше, че са ги засекли, елементът на изненадата е загубен и убийството на Алон е възможно само с яростно преследване и стрелба, а това противоречеше на професионалните принципи на Ерик. Той убиваше с хитрост и изненада. Появяващо се там, където най-малко го очакват, и безшумно се измъкваше. Престрелките бяха за командосите и аматьорите, а не за професионалните наемни убийци. Но за нищо на света не би допуснал Алон да се отърве толкова лесно. Макар и с неохота, той нареди на Азис да продължи преследването. Палестинецът зае удобна поза и силно натисна педала за газта, опитвайки се да не изостава.

Две минути по-късно купето на ланчата се изпълни с ослепителна халогенна светлина. Ланге бързо хвърли поглед назад и видя характерните фарове на мерцедес на няколко сантиметра от задната броня. Мерцедесът се отклони вляво и дясната част на предната му броня се изравни с лявата на ланчата.

Ланге се подпра на таблото. Мерцедесът ускори и изви към другата кола. Ланчата се разтърси от удара и бясно се завъртя по посока на часовниковата стрелка. Азис изкрещя и отчаяно сграбчи волана. Ерик се вкопчи в страничната облегалка, очаквайки да се преобърнат.

Това не се случи. След мигове, които му се сториха цяла вечност, ланчата спря с лице към насрещното движение. Ланге се обърна,

надникна през задното стъкло и видя как микробусът и мерцедесът изчезнаха зад едно възвишение.

* * *

Час и половина по-късно микробусът спря на паркинг срещу брулен от вятъра бряг. Мощният рев на джъмбо джет, който се спускаше от черното небе, доказваше, че се намират близо до пистата на летище Фиумичино. Киара слезе и тръгна към водата, за да се увери, че е чисто. Микробусът вибрираше от порива на вятъра. Две минути по-късно тя се върна и кимна. Пацнер стисна ръката на Габриел и му пожела късмет. После погледна Киара.

— Ще чакаме тук. Побързайте.

Габриел тръгна след нея по скалистия бряг. Стигнаха до лодката — триметров „Зодиак“, и я довлякоха до леденостудената вода. Моторът запали без проблем. Киара умело изведе лодката в морето и тъпият ѝ нос се понесе над развълнуваната повърхност, докато Габриел гледаше към чезнешците светлини на отдалечаващия се бряг. Италия — страна, която обичаше, място, където; беше намерил спокойствие след операцията „Божи гняв“. Запита се дали някога ще може да се върне там.

Киара извади от джоба на якето си радиостанция и произнесе няколко думи в микрофона. Миг по-късно, пред тях засияха светлините на моторна яхта.

— Е — каза тя и посочи натам, — това е транспортът ти за дома.

Смени курса, отвори клапана и лодката запрепуска по белите гребени на вълните. На петдесет метра от яхтата угаси двигателя и тихо се плъзна към кърмата. Едва сега за първи път погледна Габриел.

— Ще дойда с теб.

— Какво говориш?

— Ще дойда с теб — решително повтори тя.

— Замиnavам за Израел.

— Не, заминаваш за Прованс, където ще откриеш дъщерята на Реджина Каркаси. А аз идвам с теб.

— Ще ме закараш до яхтата и ще се върнеш обратно.

— Дори с канадски паспорт, точно сега не можеш да отидеш никъде в Европа. Не можеш нито да наемеш кола, нито да се качиш в самолет. Нуждаеш се от мен. А ако Пацнер лъже? Ако на борда има двама души, а не само един?

Габриел трябваше да признае, че тя има право.

— Постъпваш безразсъдно, Киара. Ще провалиш кариерата си.

— Не, няма. Ще кажа, че ти си ме принудил да те придружавам против волята ми.

Габриел вдигна поглед към яхтата, която изглеждаше все поголяма. Киара заслужаваше поздравления. Бе избрала идеалния момент да заложи капитана си.

— Защо? — попита той. — Защо искаш да направиш това?

— Баща ми каза ли ти, че неговите баба и дядо са били сред възрастните евреи, измъкнати от гетото и депортирани в Аушвиц? Казали ти, че са умрели там, заедно с всички други?

— Не спомена.

— Знаеш ли защо не ти е казал? Защото дори сега, след толкова години, за него е твърде мъчително да разказва за тях. Може да изречири имената на всички венециански евреи, убити в Аушвиц, но не се решава да промълви и дума за собствените си баба и дядо. — Киара извади беретата от джоба си и зареди. — Ще дойда с теб да открием онази жена.

„Зодиак“-ът се бълсна в кърмата на яхтата. На палубата се появи силует, който погледна към тях над парапета. Габриел развърза въжето и задържа лодката стабилно, докато Киара се изкачи по стълбата. Последва я. Когато стигна до палубата, капитанът вече стоеше с вдигнати ръце и израз на безкрайно недоумение на лицето.

— Съжалявам — каза Габриел. — Има малка промяна в плана.

* * *

Киара бе донесла спринцовка и шишенце приспивателно. Поведоха капитана към бокса под палубата и вързаха китките и глезените му с въже. Мъжът се съпротивлява няколко секунди, докато Киара повдигаше ръкава му, но когато Габриел притисна гърлото му, престана и ѝ позволи да му постави инжекцията. Щом сънотворното

подейства, Габриел провери възлите. Бяха достатъчно здрави, за да не може да се развърже, но нямаше да прекъснат притока на кръв към дланите и ходилата му.

— Колко трае действието на това приспивателно?

— Десет часа, но той е едър. Ще му инжектирам нова доза в осем.

— Само не убивай горкия нещастник. От нашите е.

— Ще се оправи.

Тръгнаха към мостика. На масата бе разгъната карта на водите до западното крайбрежие на Италия. Провери местоположението им на GPS дисплея и бързо очерта курс. Включи двигателите, насочи яхтата в желаната посока и заплаваха на север, къмprotoците между островите Елба и Корсика.

Киара се обърна към Габриел, който я гледаше с възхищение, и каза:

— Ще имаме нужда от кафе. Ще се погрижиш ли за това?

— Ще направя каквото мога.

— По някое време тази вечер.

— Тъй вярно.

* * *

Шимон Пацнер стоеше на брега неподвижен, с обувки, пълни с морска вода, и мокри до коленете крачоли, като статуя, която дълго време е стояла потопена и най-сетне бавно се показва от оттеглящите се води. Повдигна радиостанцията към устните си и за последен път се опита да се свърже с Киара. Мълчание.

Трябваше да се е върнала преди час. Имаше две вероятности, никоя от които не беше приятна. Вероятност номер едно: нещо да се е объркало и да са се загубили. Номер две: Алон...

Пацнер ядосано хвърли радиостанцията си във водата с израз на искрено презрение и бавно закрачи обратно към микробуса.

* * *

Ерик Ланге разполагаше с достатъчно време да хване нощния влак за Цюрих. Накара Азис да свие по тиха странична уличка близо до железопътната линия, която тръгваше от Стационе Термини, и му каза да угаси двигателя. Палестинецът изглеждаше озадачен.

— Защо искаш да те оставя тук?

— В момента всеки полицай в Рим търси Габриел Алон. Със сигурност са завардили гарите и летищата. Най-добре е човек да не показва лицето си, ако не е абсолютно наложително.

Палестинецът сякаш прие обяснението му. Ланге забеляза влак, който потегли от гарата. Търпеливо изчака удобен момент.

— Кажи на Хусейни, че ще му се обадя в Париж, когато нещата се успокоят — каза Ерик.

— Съжалявам, че тази нощ не успяхме.

Ланге сви рамене.

— С малко късмет, ще ни се удаде друга възможност.

Изведнъж влакът се озова точно до тях и в колата отекна металическото му скърдане. Ерик се възползва от шанса си. Отвори вратата и слезе. Азис се наведе над предната седалка и извика, но шумът на влака заглуши думите му.

— Какво? — попита с ръка до ухoto. — Не те чувам.

— Пистолетът — повтори Азис. — Забрави да ми дадеш пистолета.

— А, да.

Ланге извади „Макаров“-а със заглушител от джоба на якето си и го насочи срещу него. Палестинецът протегна ръка да го вземе. Първият куршум проби дланта му, преди да се забие в гърдите му. Вторият оставил голяма точка точно над дясното му око.

Ерик хвърли пистолета на предната седалка и влезе в гарата. Пътниците на влака за Цюрих тъкмо се качваха. Намери купето си в спалния вагон първа класа и се изтегна на удобното легло. Двайсет минути по-късно, когато влакът преминаше през северните предградия на Рим, той затвори очи и моментално заспа.

[1] „Пропаганда-2“ — масонска ложа. — Б.р. ↑

21. ТИВЕРИАДСКО МОРЕ^[1], ИЗРАЕЛ

Обаждането на Лев не събуди Шамрон. Всъщност не беше мигнал, откакто получи тревожния сигнал от Рим, че Габриел и момичето са изчезнали. Лежеше в леглото си, държеше телефона на няколко сантиметра от ухото си и слушаше истеричните крясъци на Лев, докато Геула леко потрепваше в съня си. „Всички оставяме“, помисли си той. Неотдавна Лев бе неопитен служител, а Шамрон — този, който крещеше. Сега старецът нямаше друг избор, освен да държи езика зад зъбите си и търпеливо да го изчака да свърши.

След края на тирадата линията прекъсна. Шамрон стъпи на пода, облече халата си и излезе на терасата с изглед към езерото. С приближаването на зората небето на изток започваше да става бледосиньо, но слънцето все още не се бе появило над гребените на възвишенията. Пъхна ръце в джобовете на халата, търсейки цигари, с плаха надежда Геула да не ги е намерила. Обзе го чувство за личен триумф, когато късите му пръсти напипаха смачкана кутия.

Запали една и с наслада вдъхна от хапливия дим на ориенталския тютюн. После вдигна глава и за миг погледът му се заря над пейзажа. Никога не можеше да се насети на гледката на своето лично кътче от Обетованата земя. Неслучайно изложението на къщата бе на изток. Така Шамрон, неуморният пазител на Израел, можеше постоянно да наблюдава за врагове.

Във въздуха се долавяше миризът на приближаваща буря. Скоро щяха да започнат дъждовете и за пореден път земята да бъде залята от наводнения. Колко ли още му оставаше да види? В най-песимистичните си моменти Шамрон се питаше още колко наводнения ще видят децата на Израел. Както повечето евреи, не можеше да се отърси от страха, че следващото поколение ще е последно. Много помъдър от него човек бе нарекъл евреите „вечно загиващ народ, обречен да живее на косъм от края на съществуването си“. Мисията на живота на Шамрон беше да избави сънародниците си от този страх, да ги

обгърне със сигурност и да ги накара да се чувстват спокойни. Терзаеще го мисълта, че се е провалил.

Намръщено погледна часовника си. Габриел и момичето се намираха в неизвестност от осем часа. Шамрон се бе впуснал в тази афера, но бомбата бе избухнала пред лицето на Лев. Габриел беше близо до разкриването на убийците на Бенджамин Щерн, Лев обаче не желаеше да участва в това. *Дребна душица*, помисли си Ари с презрение. Лев бе непоправим бюрократ, чието вродено чувство за предпазливост се сблъскваше с дързостта и куража на Шамрон.

— Само това ми липсва, Ари! — бе изкрешял Лев. — Европейците ни обвиняват, че постъпваме като нацисти в спорните земи, а сега един от твоите стари убийци е обвинен, че подготвя атентат срещу *папата!* Кажи ми къде да го намеря. Помогни ми да го върна тук, преди да е съсипал любимите ти тайни служби веднъж завинаги.

Може би Лев беше прав, колкото и мъчително да приемаше това Шамрон. В момента Израел имаше достатъчно проблеми. Палестинските терористи превръщаха пазарите в кървави бани. *Багдадският крадец* все още се опитваше да изкове своето ядрено оръжие. Вероятно сега не беше най-подходящият момент за война с Римокатолическата църква. Не бе най-подходящият момент да нагазват в стари води, мътни и изпълнени с невидими опасности, подводни ями и скрити пипала, в които човек можеше да се оплете и да се удави.

В съзнанието му изплуваха образи. Разкаляно селище в покрайнините на Krakow. Вилнееща тълпа. Изпотрошени витрини. Къщи в пламъци. Окървавени мъже, пребити с колове. Изнасилени жени. *Убийци на Христа! Еврейска паплач! Смърт на евреите!* Родното село на едно малко момче, спомените му за Полша. Момчето беше изпратено в Палестина, при роднини в Горна Галилея. Родителите му бяха останали. По-късно момчето постъпи в „Хагана“^[2] и се сражава в израелската война за възраждане. Когато новата държава изграждаше разузнавателна мрежа, момчето, вече млад мъж, получи предложение да работи за нея. В мизерно предградие в северната част на Буенос Айрес той се превърна в почти митичен герой, след като удуши мъжа, изпратил родителите му и още шест милиона души в лагерите на смъртта.

Шамрон осъзна, че стои със стиснати клепачи и ръцете му са се вкопчили здраво в парапета. Бавно, пръст по пръст, ги разгъна.

Неволно си припомни стих от Елиът: *Моето начало е моят край. Айхман...*

Как можеше този кукловод на смъртта, този бюрократ убиец, погрижил се влаковете с обречени хора да се движат навреме, да живее мирно и тихо в неугледно предградие на Буенос Айрес, когато шест милиона души бяха мъртви? Шамрон знаеше отговора, разбира се, защото всяка страница от досието на Айхман стоеше запечатана в паметта му. Както стотици други убийци, той бе избягал по „стандартния канал“ — верига от манастири и имоти на Църквата, простираща се от Германия до италианското пристанище Генуа. В Генуа го бяха приютили францисканците и със съдействието на църковни благотворителни организации се беше снабдил с фалшиви документи, представящи го за бежанец. На 14 юни 1950 г. бе излязъл от убежището си във францисканския манастир за достатъчно дълго време, за да се качи на борда на „Джована С“ и да отплava към Буенос Айрес. „Да отпътува към нов живот в Новия свят“, помисли си Шамрон. Главата на Църквата не бе намерил думи да заклейми избиването на шест милиона евреи, а неговите епископи и свещеници бяха дали подслон и сигурност на най-безскрупулния масов убиец в историята. Това бе факт, който Шамрон никога нямаше да проумее, грях, за който нямаше оправдание.

Спомни си за гневните викове на Лев по специалната телефонна линия от Тел Авив. *Не — реши той, — няма да помогна на Лев да намери Габриел.* Точно обратното, щеше да помогне на Габриел да разкрие истината за случилото се в манастира край езерото... и за убийството на Бенджамин Щерн.

Върна се обратно в къщата с бързи и уверени крачки и влезе в спалнята. Геула лежеше будна и гледаше телевизия. Шамрон заприготвя куфара си за път. На всеки няколко секунди тя откъсваше поглед от екрана, но без да каже нищо. Така беше повече от четиридесет години. След като събра багажа си, Шамрон седна на леглото до нея и хвана ръката ѝ.

— Нали ще внимаваш, Ари? — каза тя.

— Разбира се, любов моя.

— Нали няма да пушиш цигари?

- Никога!
- Върни се у дома скоро.
- Скоро — обеща Шамрон и я целуна по челото.

* * *

Унизителните формалности при посещенията на Шамрон на булевард „Цар Саул“ дълбоко го потискаха. Трябаше да се подписва в регистър при охраната във фоайето и да слага ламинирана значка на предния си джоб. Вече не можеше да ползва стария си личен асансьор — сега тази привилегия се полагаше на Лев. Вместо в него, влизаше в общия асансьор, пълен със служители от офисите и момчета и момичета от архива с досиета.

Качи се на четвъртия етаж, но ритуалното му унижение не свърши дотук, защото имаше още няколко капки кръв, които Лев можеше да изсмуче. Никой не му предложи кафе и се наложи сам да отскочи до барчето за две слаби дози от автомат. После тръгна по коридора към своя „офис“ — гола стая, не по-голяма от килер, с чамова маса, сгъваем метален стол и безжичен телефон, изпълнена с мириз на дезинфектанти.

Шамрон седна, отвори куфарчето си и извади снимката, получена от Лондон — онази, която Мордекай бе направил до дома на Питър Малоун. Поседя наведен над нея няколко минути, подпрял лакти на масата и притискайки слепоочията си с кокалчетата на пръстите. На всеки няколко секунди нечия глава се подаваше иззад вратата и чифт очи го зяпваха, сякаш е екзотично животно в зоопарк. *Да, истина е, старецът отново броди по коридорите на Главния щаб.* Шамрон не забелязваше никого. Очите му бяха слепи за всичко друго, освен за мъжа на снимката.

Най-сетне вдигна телефона и набра вътрешния номер на Следователския отдел. Вдигна момиче, чийто глас звучеше, сякаш току-що е завършило гимназия.

- Обажда се Шамрон.
- Кой?

— Шам-рон — повтори той с раздразнение. — Трябва ми досието по случая с отвлечането в Кипър. Беше през 1986-а, ако си

спомням правилно. Може би тогава все още не си била родена, но направи каквото можеш.

Стовари слушалката и изчака. Пет минути по-късно на прага на невзрачната му врата застана момче с премрежен от умора поглед на име Йоси.

— Съжалявам, шефе. Момичето е ново. — Подаде му папка. — Искали сте да видите това.

Шамрон протегна ръка като просяк.

* * *

Този случай не беше от звездните мигове на Шамрон. През лятото на 1986-а министърът на правосъдието на Израел Мейр бен Давид бе отплавал от Тел Авив на триседмично средиземноморско пътешествие на борда на частна яхта, заедно с дванадесет други гости и петчленен екипаж. На деветия ден от плаването, на кипърското пристанище Ларнака, яхтата бе отвлечена от банда терористи, които твърдяха, че са представители на организация, наречена „Палестински бойни клетки“. Започна акция за спасяване на заложниците и кипърските власти настояха проблемът да се реши възможно най-бързо и безшумно. Това не остави на израелското правителство друг избор, освен да преговаря, и Шамрон откри линия за комуникация с немскоговорещия лидер на бандата. Три дни по-късно кризата приключи и заложниците бяха освободени, а терористите получиха гаранции за без проблемно отпътуване и месец по-късно дузина ключови убийци от ООП бяха пуснати от израелски затвори.

Официално Израел отричаše да е имало пазарлък, въпреки че никой не вярваше. За Шамрон това бе горчив хап и сега, докато прелистваше страниците на досието, отново го прегълтна. Стигна до единствената снимка на лидера, която бяха успели да направят. Не можеше да послужи за нищо, беше далечна и неясна, на лице, скрито зад слънчеви очила и шапка.

Сложи я до снимката от Лондон и няколко минути опитваše да ги сравни. *Дали беше същият човек?* Не можеше да се каже. Шамрон взе телефона и отново позвъни в Следователския отдел. Този път вдигна Йоси.

— Да, шефе?
— Донеси ми досието на Леопарда.

* * *

Той оставаше загадка, породила безброй логични предположения и теории. Някои казваха, че е германец, други твърдяха, че е австриец, трети — швейцарец. Един лингвист, който бе изслушал записа на преговорите между Шамрон и него, водени на английски, стигна до заключението, че е от Елзас-Лотарингия. Кодовото име Леопарда му бяха прикачили западногерманците. Бе извършил доста убийства на тяхна територия и те отчаяно искаха да го заловят. Наемен убиец, който би работил за всяка групировка и всяка кауза, стига да не противоречи на личните му убеждения: комунистически, антизападни, антиционистки. Предполагаше се, че Леопарда стои зад отвлечането в Кипър и убийствата на трима други израелци в Европа по поръчка на командира на ООП Абу Джихад. Шамрон бе искал смъртта му. Желанието му все още оставаше неизпълнено.

Прелисти отчайващо тънкото досие. Доклад от френските разузнавателни служби, справка от Интерпол и слухове, че е забелязан в Истанбул. Имаше още три снимки, но не се знаеше със сигурност дали на тях е той. Снимката от яхтата в Кипър, друга — направена от агент в Букурещ, и още една — от летище „Шарл дьо Гол“. Шамрон сложи снимката от Лондон до тях и вдигна глава към Йоси, който гледаше над рамото му.

— Тази и тази, шефе.

Шамрон отдели снимката от Букурещ от редицата и я сложи до лондонската. Същият ъгъл, същият ляв полуанфас и неясна дясната половина на лицето.

— Може би греша, Йоси, но според мен е възможно да е един и същ човек.

— Трудно е да се каже, шефе, но компютърът ще провери.

— Провери ги — нареди Шамрон и взе папките. — Искам да задържа това.

— Трябва да подпишете формуляр.

Шамрон го погледна над очилата си.

— Е, добре, ще го подпиша вместо вас — каза Йоси.

— Добро момче.

Ари посегна към телефона за последен път и набра номера на отдел „Пътувания“. Щом уреди подробностите, пъхна папките в куфарчето си и слезе по стълбите. *Идвам при теб, Габриел* — помисли си той. — Но къде се намираш, за бога?

[1] Езерото Генисарет в Галилея; в евангелията — Галилейско море. — Б.пр. ↑

[2] Нелегална еврейска военна организация по време на Британския мандат в Палестина (1922–1948 г.), станала основа на от branителните сили на Израел. — Б.пр. ↑

22. СРЕДИЗЕМНО МОРЕ

Скалите на нос Корс^[1] се появиха на зазоряване. Клара го заобиколи и пое курс на северозапад. Пред тях се стелеха сиви облаци, набъбнали от дъждът. Вятърът се бе усилил и изведнъж бе станало доста по-хладно.

— Мистралът — каза Киара. — Днес е силен. Страхувам се, че останалата част от пътуването няма да е толкова приятна.

От пристанището на Л'ил Рус потегли ферибот към Френското крайбрежие.

— Този пътува за Ница — допълни тя. — Можем да следваме курса му, а щом наблизим бреговата ивица, да се отклоним към Кан.

— Колко време?

— Пет-шест часа, може би и повече, заради мистрала. Поеми руля за малко. Ще сляза в бокса да видя дали има нещо за закуска.

— Провери дали Спящия красавец все още е с нас.

— Разбира се.

Закуската се състоеше от кафе, препечен хляб и бучка твърдо сирене. Едва успяха да хапнат, защото трийсет минути след като заобиколиха нос Корс, бурята се усили. През следващите четири часа яхтата бе тласкана от яростна водна стихия, а завесите от дъждовни капки намаляваха видимостта до по-малко от сто метра. В един момент изгубиха ферибота от поглед. Киара продължи да следва курса само с помощта на компас и GPS.

По обяд дъждът спря, но поривите на вятъра продължиха и станаха още по-силни с приближаването към брега. Отвъд бурята имаше маса леденостуден въздух и през последния час от пътуването слънцето ту изплуваше, ту отново се скриваше зад облаците. Слънчевата светлина променяше цвета на водата от сиво-зеленикав в тъмносин.

Най-сетне, буквално пред носа на яхтата, се разкри Кан: неповторимата редица искрящо бели хотели и жилищни сгради покрай „La Kroazet“^[2] Киара промени посоката към старото пристанище в другия край на града. През лятото крайбрежните алеи щяха да се

напълнят с туристи, а пристанището — с луксозни яхти. Сега повечето ресторани бяха със спуснати капаци и имаше предостатъчно свободни легла.

Киара остави Габриел на яхтата и измина няколко преки пеш до Рю д'Антиб, за да наеме кола. В нейно отсъствие Габриел развърза ръцете и краката на спящия капитан. Киара му бе направила нова инжекция преди четири часа, което означаваше, че ще остане упоен още няколко.

Качи се на палубата да я дочака. Минути по-късно на паркинга до кея „Сен Пиер“ спря пежо комби. Киара му помаха и се премести на другата седалка. Габриел слезе от яхтата и седна зад волана.

— Някакви проблеми? — попита той.

Тя поклати глава.

— Имаме нужда от дрехи.

— А, ще пазаруваме по „Кроазет“. Точно от това имам нужда след цяла нощ на проклетата лодка. Трудно ще избера между „Гучи“ и „Версаче“.

— Мислех си за нещо по-обикновено. Може би някой от онези приятни магазини на булевард „Карно“, от които простосмъртните си купуват дрехи.

— Колко скромно.

— Именно.

Габриел подкара по криволичещите улици на стария град и след няколко минути поеха на север по булевард „Карно“, главния път от крайбрежието на Кан към градовете във вътрешността на страната. Мистралът свиреше; само неколцина смелчаги бяха излезли навън и крачеха приведени, придърпвайки шапките над ушите си. Вятърът въртеше във въздуха прах и хартийки. След няколко преки Габриел забеляза малък универсален магазин до автобусна спирка. Киара се намръщи. Щом намери свободно място за паркиране, той ѝ даде пачка банкноти и ѝ продуктува размерите си. Тя слезе и измина останалото разстояние пеша.

Габриел оставил двигателя запален и изслуша новините. Все още нямаше следа от предполагаемия атентатор на папата. Италианската полиция бе затегнала мерките за сигурност по националните летища и граничните пунктове. Угаси радиото.

Киара излезе от магазина двайсет минути по-късно, с издупи на районови торби в двете ръце. Вятърът дукаше в гърба ѝ и развяваше косите пред лицето ѝ. Натоварена с чантите, бе безпомощна да стори каквото и да е.

Хвърли торбите на задната седалка и се качи в колата. Габриел пое нагоре по булевард „Карно“. След десет минути стигнаха до голямо кръгово кръстовище и последваха табелите за Грас. Излязоха на магистрала с четири платна, която се издигаше по възвишенията и продължаваше към Приморските Алпи. Киара се облегна назад, свали ватираната си блуза и с усилие съмъкна непромокаемия панталон. Габриел не откъсваше поглед от пътя. След дълго ровене в чантите тя намери чистото бельо, което бе купила за себе си.

— Не гледай.

— Не бих си го и помислил.

— Нима? Защо?

— Побързай да сложиш някакви дрехи, ако обичаш.

— За първи път мъж ми казва нещо подобно.

— Очевидно защо.

Киара го перна по ръката и бързо облече дънки, плътен пуловер с висока яка и модерни черни ботуши с пресечен връх и стабилен ток. Почти се преобрази в привлекателната млада жена, която бе видял за първи път в гетото на Венеция. Когато привърши, изправи гръб.

— Твой ред е. Ще се разменим и аз ще карам, докато се преоблечеш.

Габриел я послуша. От гледна точка на модата, новото му облекло не отстъпваше на нейното: широк син памучен панталон с еластичен колан, дебел вълнен пуловер и чифт бежови еспадрили, които боцкаха стъпалата му. Доби вид на мъж, който прекарва времето си в шляене из града и игра на петанка^[3].

— Изглеждам смешно.

— Мисля, че изглеждаш добре. По-важното е, че така можеш да се разхождаш из всяко градче в Прованс, без някой да предположи, че не си местен жител.

Десетина минути Киара шофираше по криволично между маслинови дръвчета и евкалипти шосе. Стигнаха до средновековния град Валбон. Габриел ѝ показва посоката на север към градчето Опио, а от Опио към Льо Руре. Паркира пред един магазин за цигари и той

влезе. Зад щанда стоеше мургав мъж със ситно къдрави коси и африкански черти. Когато Габриел го попита дали познава италианка на име Каркаси, продавачът сви рамене и го посъветва да се обърне към Марк, бармана на съседната бирария.

Габриел завари Марк да забърска чаши със замърсена кърпа. Когато му зададе същия въпрос, барманът поклати глава. Не познавал никого на име Каркаси в селото, но имало една италианка, която живеела край пътя, водещ към природния парк. Метна кърпата на рамо и излезе навън да му покаже върната посока. Габриел му благодари и се върна при Киара.

— Натам — каза той. — Отвъд главния път, покрай жандармерията, а после нагоре по възвишението.

Пътят беше тесен колкото еднопосочна градска улица, със стръмен наклон. Сред маслиновите дръвчета и ониките имаше частни вили. Някои бяха скромни постройки, собственост на жители на селото, а други — разкошни, добре поддържани и скрити зад живи плетове и високи каменни зидове.

Вилата, в която живееше италиянката, спадаше към втората категория — внушително старо имение с малка куличка над главния вход. Градината бе терасовидна, заобиколена от каменна стена. На внушаващата страхопочитание железна порта нямаше табела с име.

Когато Габриел натисна бутона на домофона, отекна кучешки лай. Секунди по-късно иззад вилата, галопирайки, дотичаха две белгийски овчарки с оголени зъби и яростно ръмжене. Втурнаха се към портата и зъбите им зачаткаха срещу Габриел през решетките. Той бързо се отдръпна крачка назад и сложи ръка на вратата на колата. Не обичаше кучета, а и неотдавна едно вълча порода го бе оставило със счупена ръка и няколко десетки шева. Предпазливо се приближи, за да не ги дразни повече, и отново натисна бутона. Този път му отговори женски глас, който едва се чуваше сред оглушителния кучешки лай.

— *Oui?*

— Мадам Каркаси?

— Сегашната ми фамилия е Хубер. Каркаси беше моминското ми име.

— Вие ли сте дъщерята на Реджина Каркаси от Толмедзо в Северна Италия?

След миг колебание се чу:

— Бихте ли ми казали кой сте, ако обичате?

Доловили нотка на тревога в гласа на стопанката си, кучетата залаяха още по-настървено. През нощта Габриел не бе успял да помисли как да подхожди към дъщерята на Реджина Каркаси. Сега, докато овчарките се опитваха да захапят краката му и откъм Алпите духаше страховит вятър, нямаше търпение за встъпления и подробни обяснения. Протегна ръка и още веднъж натисна бутона.

— Казвам се Габриел — обясни той, надвикивайки кучешката врява. — Работя за правителството на Израел. Мисля, че зная кой е убил майка ви и защо.

Не последва отговор по домофона, а само още лай и ръмжене. Габриел се боеше, че е стигнал твърде далеч, и то твърде рано. Отново посегна към бутона, но отпусна ръка, щом видя входната врата да се отваря и на двора да излиза жена. Тя се спря за миг, с развети от вятъра черни коси и скръстени под гърдите ръце, а после бавно тръгна към портата, взирайки се в него през решетките. Доволна, погледна надолу към кучетата и ги смъмри на бърз френски. Те спряха да лаят, отдалечиха се в тръс и изчезнаха зад вилата. Жената посегна към джоба на палтото си, извади дистанционното управление за входа и натисна бутона с палец. Портата бавно се отвори и тя ги покани с жест да влязат.

* * *

Домакинята сервира кафе и топло мляко в правоъгълната всекидневна с теракотен под и тапицирани мебели. Остъклените врати потракваха от мистрала. На няколко пъти Габриел неволно се загледа през тях, за да се увери, че никой не се опитва да влезе, но видя само сложно оформената градина и вихрушката над нея.

Името й бе Антонела Хубер, италианка, омъжена за немски бизнесмен, живеещ в Южна Франция — представител на онази приспособима класа заможни европейци, които се чувстват уютно в много страни с различна култура. Бе привлекателна жена на около четиридесет и пет, с тъмни коси до раменете и кожа със силен загар. Очите ѝ бяха почти черни и издаваха интелигентност. Погледът ѝ бе съсредоточен и лишен от подозрителност. Габриел забеляза глина под

ноктите ѝ. Огледа се и видя множество керамични украсения из стаята. Антонела Хубер бе опитна в изработването им.

— Съжалявам за кучетата — каза тя. — Съпругът ми често пътува по работа, така че прекарвам голяма част от времето тук сама. Престъпността е сериозен проблем по целия Лазурен бряг. Ограбваха ни пет-шест пъти, преди да си купим кучета пазачи. Напоследък не сме имали проблеми.

— Разбирам защо.

Думите му я накараха леко да се усмихне. Габриел използва кратката пауза в шеговития разговор, за да премине към съществената част. Наведе се напред на стола си, опря лакти на коленете си и избирателно разказа на Антонела Хубер за събитията, довели го тук. Каза ѝ, че приятелят му — Бенджамин Щерн, е узнал за нещо необичайно, което се е случило в манастира „Светото сърце“ в Брензоне по време на войната — същия манастир, където е живяла майка ѝ, преди да се отрече от обета си. Каза ѝ, че приятелят му е бил убит от някого, който е искал тайната за това необичайно събитие да остане погребана. Каза ѝ, че майка ѝ не е единственото безследно изчезнало лице в Италия. Двама свещеници — Феличи и Мандзини, се намират в неизвестност от приблизително същото време. Италианският детектив Алесио Роси е заподозрял връзка между изчезванията, но е получил заповед да приключи разследването поради натиск върху италианската полиция от страна на Карло Казагранде, работещ за Службата за сигурност на Ватикана. Антонела Хубер остана неподвижна по време на целия му разказ, с прикован в него поглед и сплетени върху коляното си пръсти. Създаваше впечатлението, че Габриел не ѝ казва нищо, което вече да не знае или подозира.

— Майка ви не се е отказала от обета си просто за да се омъжи, нали?

След дълго мълчание отговорът беше:

— Не, не само заради това.

— В манастира е станало нещо, което я е накарало да загуби вярата си и да се отрече от Църквата.

— Да, така е.

— Разговаряла ли е за него с Бенджамин Щерн?

— Умолявах я да не го прави, но не се вслуша в предупрежденията ми и се срецна с него.

— От какво се бояхте?

— Че ще пострада, разбира се. Оказах се права, нали?

— Давали ли сте показания пред италианската полиция?

— Всеки, който разбира поне малко от италианска политика, знае, че при подобни обстоятелства не може да се има доверие на полицията. Алесио Роси не е ли единият от убитите при престрелката в Рим онази вечер? Подготовка на атентат срещу папата? — Бавно поклати глава. — Господи, готови са на всичко, за да запазят мръсните си малки тайни.

— Знаете ли защо са убили майка ви?

— Да — кимна тя. — Зная какво се е случило в манастира. Зная защо майка ми се е отрекла от обета и от вратата си и защо плати за това с живота си.

— Ще ми кажете ли?

— Може би е по-добре да ви покажа. — Жената стана. — Почакайте тук, ако обичате. Няма да се бавя.

Излезе от стаята и тръгна по стълбите към горния етаж. Габриел се облегна назад и затвори очи. Киара, която седеше до него на дивана, протегна ръка и я сложи върху неговата.

Когато се върна, Антонела Хубер държеше куп пожълтели листове.

— Майка ми е написала това в нощта преди да се омъжи за баща ми — каза тя и ги повдигна напред към гостите си. — Дала е копие на Бенджамин Щерн, заради което приятелят ви е бил убит.

Седна, сложи листовете в скута си и зачете на глас:

Казвам се Реджина Каркаси и съм родена в Брунико — планинско село близо до австрийската граница. Аз съм най-малката от седем деца и единствено момиче. Затова бе почти предопределено да стана монахиня. През 1937-а дадох обет и постъпих в Ордена на света Урсула. Бях изпратена в „Светото сърце“ — урсулински манастир в градчето Брензоне край Лаго ди Гарда, и получих

назначение като учителка в местното католическо училище за девойки. Бях на осемнайсет години.

Харесвах мисията си. Манастирът бе приятно място, стара крепост на брега на езерото. Когато започна войната, животът ни почти не се промени. Въпреки недостига на храна в страната, получавахме провизии всеки месец и никога не сме гладували. Обикновено ни оставаха продукти, които разпределяхме между нуждаещите се в Бренцене. Продължих да изпълнявам учителските си задължения и да участвам в подпомагането на клетите души, които страдаха заради войната.

Една вечер през март 1942-а майката игуменка направи обръщение към нас след вечеря. Съобщи ни, че след три дни в нашия манастир ще се състои среща на високо равнище между представители на властта във Ватикана и делегация на висши германски ръководители. Манастирът „Светото сърце“ бил избран заради уединеното и красиво място, на което се намира. Допълни, че всички трябва да се чувстваме много горди да бъдем домакини на толкова важно събитие, и наистина бяхме поласкани. Абатисата каза още, че поводът за срещата е инициатива на Светия отец за скорошно прекратяване на войната, но бяхме инструктирани да не казваме нито дума на никого извън манастира. Забранено бе дори да го обсъждаме помежду си. Излишно е да споменавам, че никоя от нас не можа да спи в онази нощ. С вълнение очаквахме онова, което предстоеше след броени дни.

Тъй като бях отраснала близо до австрийската граница, говорех добре немски и познавах немската кухня и обичаи. Затова майката игуменка ми възложи да ръководя подготовката за конференцията и аз с радост се съгласих. Бях уведомена, че гостите ще вечерят, а после ще се оттеглят да обсъдят важните делови въпроси. По мое мнение, трапезарията ни бе твърде скромна за подобна проява и реших вечерята да се състои в общата ни всекидневна. Беше прекрасна, с огромна камина и великолепен изглед към езерото и Доломитовите Алпи —

истински вдъхновяваща обстановка. Абатисата се съгласи и ми разреши да пренаредя мебелите в стаята, както намеря за добре. Вечерята щеше да се сервира на голяма кръгла маса до един от прозорците. За деловия разговор сложихме дълга правоъгълна маса пред камината. Исках всичко да е безупречно и в завършен вид стаята наистина изглеждаше чудесно. Искрено се радвах, че моите усилия могат да изиграят роля за края на смъртта и разрушенията, които причиняваше войната.

В деня преди срещата пристигна голяма доставка на хранителни продукти: шунки и салами, хляб и макарони, кутии хайвер, бутилки превъзходно вино и шампанско — много от нас не бяха виждали в живота си такива неща, особено откакто бе започнала войната. На следващия ден с помощта на още две сестри приготвих ястие, което според мен щеше да задоволи вкуса на гостите от Рим и Берлин.

Делегатите трябаше да пристигнат в шест вечерта, но в онзи ден валя обилен сняг и всички закъсняха. Представителите от Ватикана дойдоха първи, в осем и трийсет. Бяха трима: епископ Себастиано Лоренци от Държавния секретариат на Ватикана и двамата му млади помощници — отец Феличи и отец Мандзини. Епископ Лоренци огледа стаята, в която щеше да се проведе срещата, и ни поведе към параклиса, за да отслужи литургия. Преди да излезем от параклиса, повтори изричното предупреждение на абатисата да не говорим пред никого за събитията в манастира тази вечер. Добави, че ако някая от нас наруши заповедта му, ще преживее унижението на отълчването. Струваше ми се излишно, защото никоя не би дръзнала да прояви неподчинение при пряка заповед от официално лице от Ватикана, но знаех, че духовниците от Курията гледат много сериозно на пазенето на делата си в тайна.

Делегацията от Германия пристигна малко преди десет часа. Също бяха трима: шофьор, който не взе участие в конференцията, сътрудник на име Бекман и лидерът, заместник държавният секретар Мартин Лутер от

германското Външно министерство. Никога не ще забравя това име. Представете си, мъж, който се назива Мартин Лутер, да посети римокатолическия манастир „Светото сърце“ в Бренцене! Беше истински шок. Както и външността на държавния секретар — дребничък, болnav на вид човек, с очила с голям диоптър, през които очите му изглеждаха разкривени. Изглежда, страдаше от мъчителна настинка, защото не преставаше да бърше носа си с бяла кърпа.

Веднага седнаха да вечерят. Хер Лутер и хер Бекман отбелязаха колко красива е стаята и аз се почувствах много горда от постижението си. Сервирах ястието и отворих първите бутилки вино. Вечерта бе приятна, с много смях и приятелски шеги между петимата мъже на масата. Останах с впечатлението, че хер Лутер и епископ Лоренци се познават добре. Явно майката игуменка бе забравила да им каже, че съм от Брунико, далеч на север, защото разговаряха спокойно на немски, когато бях в стаята, навсякърно заблуждавайки се, че не разбирам езика. Чух доста интересни клюки за аферите в Берлин.

Конференцията започна в полунощ. Епископ Лоренци се обърна към мен на италиански:

— Имаме много работа, сестра Реджина. Погрижете се на масата винаги да има кафе. Ако видите празна чаша, напълнете я.

Всички други сестри вече си бяха легнали. Седнах в преддверието до общата всекидневна. След няколко минути по пижама се появи малкият ни кухненски помощник — сираче, което живееше в манастира. Сестрите му бяха лепнали прякора Чичото — Топчо. Детето се бе събудило от кошмар. Повиках го да поседи при мен. За да му помогна да се успокои, заедно си шепнехме „Броеницата“^[4].

Когато за първи път влязох в стаята, веднага ми стана ясно, че мъжете обсъждат споразумение за край на войната. Държавният секретар Лутер раздаваше на останалите четирима меморандум. Наливайки кафе, успях

ясно да го вадя. Имаше две колони, разделени с вертикална линия. Отляво бяха написани имена на държави и територии, а отдясно — цифри. Най-отдолу на страницата бе общият сбор.

Хер Лутер каза:

— Изпълнението на програмата за окончателно решение на проблема с евреите в Европа вече започна. Документът в ръцете ви ми бе предоставен на конференция в Берлин през януари. Както виждате, според нашите изчисления в момента в Европа има единайсет милиона евреи. Тази приблизителна цифра включва териториите, контролирани от Райха и съюзниците му, както и страните, които са неутрални или на страната на врага. — Той замълча и погледна към епископ Лоренци. — Момичето говори ли немски?

— Не, не, хер Лутер. Тя е бедна девойка от района на Гарда. Владее единствено италиански и дори него говори като селянка. Можете спокойно да продължите, докато е тук.

Обърнах се и излязох от стаята, преструвайки се, че не съм разбрала ужасно обидните неща, които свещеникът току-що бе казал за мен на германеца. Навярно срамът е бил изписан на лицето ми, защото, когато се върнах в преддверието, Топчо попита:

— Какво има, сестра Реджина?

— Нищо, нищо, просто съм малко уморена.

— Ще продължим ли с „Броеницата“?

— Ти я кажи, момчето ми. Но тихичко, моля те.

Момчето отново започна да рецитира молитвата, но след броени минути заспа. Леко открехнах вратата, за да чувам какво се говори във всекидневната. Все още думата имаше хер Лутер. Ето какво чух в онази нощ, доколкото разбрах и запомних:

— Въпреки големите ни усилия да запазим евакуацията в тайна, за съжаление е изтекла информация. От посланика ни във Ватикана разбрах, че някои сведения са достигнали до ушите на Светия отец.

Епископ Лоренци отвърна:

— Това е истина, хер Лутер. Боя се, че новината за евакуацията достигна до Ватикана. Британците и американците оказват огромен натиск върху Светия отец да направи публично изявление.

— Мога ли да говоря откровено, епископ Лоренци?

— Това е целта на тази среща, нали?

— Програмата за окончателното решаване на проблема с евреите е в ход. Техниката е налице и негово Светейшество не може да стори нищо, за да я спре. Би могъл само да влоши положението, а знам, че това е последното, което Светият отец желае.

— Така е, хер Лутер. Но как един протест ще влоши положението с евреите?

— Изключително важно е залавянето и депортирането да протича гладко и с минимум съпротива и истерии. Елементът на изненада е ключов фактор. Ако Светият отец излезе с протестна нота, придружена от ясно предупреждение каква съдба очаква евреите след депортирането им на изток, това ще затрудни прочистването. Много от тях ще успеят да се укрият и да избягат от нашите сили.

— Логиката ви не може да бъде оспорена, хер Лутер.

В този момент реших, че е време да предложа на делегатите още кафе. Отместих главата на детето от ската си, почуках на вратата и изчаках епископ Лоренци да ме покани да вляза.

— Още кафе, Ваша милост?

— Ако обичате, сестра Реджина.

Разговорът прекъсна, докато напълних чашите им и излязох от стаята. Тогава представителят на германското правителство продължи. Отново оставил вратата леко открайната, за да чувам какво казва.

— Има още една причина, поради която е важно Светият отец да не надига глас за протест. Много от онези, които ни сътрудничат при тези необходими усилия, са добри католици. Ако папата заклейми постъпките им или

ги заплаши с отльчване, може би това ще ги разколебае относно работата, която вършат.

— Бъдете сигурен, хер Лутер, че последното, което би направил Светият отец, е да отльчва католици в момент като този.

— Не бих дръзнал да поучавам Църквата как да постъпва, но имаме основания да смятаме, че за всички, включително и за Светия престол, е най-добре папата да запази мълчание.

— Интересно ми е да чуя вашето компетентно мнение, хер Лутер.

— Погледнете цифрата, която изложих пред вас. Представете си — единадесет милиона евреи! Почти невъобразимо! Ще се справим с тях възможно най-бързо и ефективно, но все пак Райхът си е поставил трудна задача. Какво ще стане, ако — не дай си боже! — Германия загуби войната срещу Сталин и борщевишката му банда? Опитайте се да си представите как милиони депортирани евреи в Европа в края на войната, живи и нежелани, се надигат да искат право на емиграция в Палестина. Ционистите и приятелите им във Вашингтон и Лондон ще тържествуват. Ще бъде невъзможно да се избегне създаването на дом за еврейската нация в Палестина. Назарет — под еврейско управление. Витлеем — под еврейско управление. Йерусалим — под еврейско управление. Всички свети места — под еврейско управление! Ако имат своя държава, ще получат правото да изпратят дипломати в цял свят, както Ватиканът. Юдаизът, древният враг на Църквата, ще е поставен на едно ниво със Светия престол. Еврейската държава ще стане основа за световно еврейско господство. Това ще се превърне в истинска катастрофа за Римокатолическата църква — с непредвидими измерения, и тя вече се задава на хоризонта, ако не успеем напълно да заличим еврейската раса в Европа.

Последва дълго мълчание. Не можех да видя какво става вътре, но си представях сцената. Сигурна бях, че

лицето на епископ Лоренци е пламнало след тази чудовищно жестока реч. Във въображението ми той се готвеше да се нахвърли върху мъжа от Берлин, гръмогласно заклеймявайки нацистите и тяхната война срещу евреите. Вместо това, ето какво чух през открехнатата врата в онази нощ:

— Както знаете, хер Лутер, ние, членовете на „Крукс Вера“, горещо поддържаме националсоциализма и похода му срещу болневиките. Досега работихме много дискретно и все пак съвестно за съобразяване на политиката на Ватикана със стремежа към общата ни цел: свят, свободен от болневишката заплаха. Не мога да наредя на папата какво да каже по повод ситуацията. Мога само да му предложа най-добронамерен съвет с възможно най-въздействащите думи и да се надявам да го приеме. Уверявам ви в следното: в момента той е склонен да мълчи по въпроса. Вярва, че протестът му само ще направи положението на германците католици по-комплицирано. Освен това не изпитва симпатии към евреите и вярва, че в много отношения заслужават това, което ще ги сполети. Вашите разсъждения за бъдещето на Палестина добавят ново мощно оръжие към арсенала ми. Сигурен съм, че негово Светейшество ще бъде зaintrigуван да чуе всичко това. Но все пак ви моля да процедирате по такъв начин, че да не засилвате, макар и непреднамерено, натиска върху него. Светият престол не желае да чувства принуда.

— Разбира се, ще се вслушам в забележките ви, епископ Лоренци. Още веднъж докажахте, че сте истински приятел на немския народ и верен съюзник в борбата ни срещу болневизма и евреите.

— За ваше щастие, хер Лутер, във Ватикана има още един верен приятел на немския народ — човек, който значително ме превъзхожда по сан. Той ще приеме съветите ми. Що се отнася до самия мен, ще се радвам да се отървем от тях.

— Мисля, че си заслужава да вдигнем тост.

— Съгласен съм. Сестра Реджина?

Влязох в стаята. Краката ми трепереха.

— Донесете ни бутилка шампанско — нареди епископът на италиански, а после добави: — Не, сестра, донесете две. Тази вечер имаме повод за празнуване.

Минута по-късно се върнах с две бутилки. Едната гръмна, когато я отворих, и шампанското се разля по пода и униформата ми.

— Казах ви, че е селянка — каза епископът. — Сигурно го е разклатила по пътя.

Здравата се посмяха за моя сметка и отново трябваше да се престоря, че не съм разбрала. Налиях шампанското и поисках да се оттегля, но епископ Лоренци хвани ръката ми.

— Останете да пийнете с нас, сестра Реджина.

— Не, не мога, Ваша милост. Не е редно.

— Глупости! — Той се обръна към хер Лутер и го попита на немски дали мога да пийна чаша шампанско с тях, след като съм се потрудила да пригответя вечерята.

— *Ja, ja* — извика хер Лутер. — Всъщност настоявам.

И така останах там с изцапаната си униформа и пих от тяхното шампанско. Престорих се, че не разбирам, когато се поздравиха за много ползотворната вечер. Преди да си тръгнат, стиснах ръката на убиеца на име Лутер и целунах пръстена на неговия съучастник епископ Лоренци. Все още усещам горчивия вкус на устните си.

Щом се прибрах в стаята си, с мъка записах дословно всичко, което бях чула. После лежах будна до зори. Беше нощ на безкрайна агония.

Пиша това сега, в една септемврийска вечер на 1947 г. Вечерта преди сватбата, която никога не съм желала. Ще се омъжа за човек, към когото изпитвам привързаност, но не и любов. Постъпвам така, защото е по-лесният изход. Как мога да им кажа истинската причина за напускането си? Кой би повярвал на подобна история?

Нямам намерение да разказвам на никого за онази нощ, нито пък да показвам този документ. Това е документ

на срама. Смъртта на шест милиона тежи на съвестта ми. Знаех какво ги очаква, а си мълчах. Понякога ми се явяват нощем — с измършавели тела и в затворнически дрехи — и ме питат защо не съм проговорила в тяхна защита. Нямам приемлив отговор. Бях една обикновена монахиня от Северна Италия. Те бяха най-влиятелните мъже в света. Какво можех да сторя? Какво можеше да стори която и да е от нас?

Залитайки, Киара влезе в тоалетната. След миг Габриел чу неудържимото ѝ повръщане. Антонела Хубер остана смълчана на мястото си. Влажните ѝ очи се взираха с празен поглед през остьклените врати в градината, разлюяна от вятъра. Габриел гледаше листовете в ската ѝ, старательно изписани с красивия почерк на сестра Реджина Каркаси. Мъчително бе да слуша записките ѝ, но в същото време го обзе прилив на гордост. Тези няколко пожълтели страници бяха изключително ценен документ, който съвършено се връзваше със съхраните вече сведения от различни източници. Нима Лично, старецът от манастира, не го бе насочил към сестра Реджина и Лутер? Нима Алесио Роси не му бе казал за мистериозното изчезване на двама свещеници от Немския отдел на Държавния секретариат, монсеньорите Феличи и Мандзини? Нима сестра Реджина Каркаси не бе посочила същите двама свещеници като придружители на епископ Себастиано Лоренци, официален представител на Секретариата на Ватикана, член на „Крукс Вера“, приятел на Германия?

За ваше щастие, хер Лутер, във Ватикана има още един верен приятел на немския народ — човек, който значително ме превъзхожда по сан.

Ето това бе обяснението за необяснимото. Защо Пий XII бе останал мълчалив пред най-тежкия случай на масови убийства в историята? Дали защото Мартин Лутер бе убедил влиятелния член на Държавния секретариат и на тайния орден „Крукс Вера“, че заклеймяването на холокоста от папата неизбежно ще доведе до създаване на еврейска държава в Палестина и еврейска власт над християнските свещени места? Ако беше така, това обясняваше защо „Крукс Вера“ толкова упорито се опитва да запази срещата в Бренцене

в тайна: защото тя свързваше ордена, следователно и Църквата, с избиването на шест милиона евреи в Европа.

Клара излезе с влажни и зачервени очи от тоалетната и отново седна до Габриел. Антонела Хубер откъсна поглед от градината и тъмните ѝ очи се спряха на лицето на младата жена.

— Вие сте еврейка, нали?

Киара кимна и повдигна брадичка.

— От Венеция съм.

— Във Венеция е имало жестоко прочистване. Докато майка ми е живеела спокойно зад стените на „Светото сърце“, нацистите и приятелите им са измъквали евреите от домовете им. — Антонела погледна Габриел. — А вие?

— Семейството ми беше от Германия. — Не каза нищо повече. Нямаше какво да добави.

— Можела ли е майка ми да стори нещо, за да им помогне? — Тя отново се загледа навън. — И аз ли имам вина? Трябва ли да плащам за греха на майка си?

— Не вярвам в колективната вина — отвърна Габриел. — Що се отнася до майка ви, нямало е какво да стори. Дори ако не се бе подчинила на заповедите на епископа и бе разказала на някого за срещата в Бренцене, нищо нямаше да се промени. Лутер е бил прав. Техниката е била налице, избиването е започнало и нищо — освен поражението на нацистка Германия — не би могло да го спре. А и никой не би й повярвал.

— Може би и сега никой няма да й повярва.

— Това е унищожителен документ.

— Смъртна присъда — каза Антонела. — Просто ще го обявят за изфабрикуван. Ще кажат, че се опитвате да разклатите устоите на Църквата. Винаги постъпват така.

— Имам достатъчно доказателства, които потвърждават достоверността му, и ще е невъзможно да го отхвърлят като скальпен. Майка ви е била безсилна да стори каквото и да било през 1942-а, но вече не е. Дайте ми бележките, които е написала със собствената си ръка. Важно е да разполагам с оригинала.

— Ще го получите при едно условие.

— Какво е то?

— Да унищожите хората, които убиха майка ми.

Габриел протегна ръка.

[1] Най-северната точка на о. Корсика. — Б.пр. ↑

[2] Главната крайбрежна улица на Кан. — Б.пр. ↑

[3] Игра, състояща се в мятане на метални топки на недалечно разстояние. — Б.р. ↑

[4] Молитва, която съдържа в себе си още няколко молитви. — Б.р. ↑

23. ЛЬО РУРЕ, ПРОВАНС

Габриел потегли от вилата на Антонела Хубер в спускащия се здрав и бе изпратен от белгийските овчарки със свиреп лай. Киара седеше до него, стискайки писмото. В подножието на хълма завиха по двулентова магистрала и поеха на запад към Грас. Последните слънчеви лъчи очертаваха далечните планински била като кървавочервена рана.

Пет минути по-късно той забеляза тъмносив фиат седан. Мъжът зад волана беше твърде предпазлив. Придържаше се към своето платно и дори когато Габриел намали скоростта далеч под ограничението, фиатът остана на няколко коли разстояние от задната му броня. „Не — помисли си той, — това не е средностатистически френски шофьор“.

Продължи по магистралата и навлезе в Грас. Стигна до стария градски център, който отдавна бе завладян от имигранти от Арабския запад, и за миг Габриел имаше чувството, че се намира в Алжир или Маракеш.

— Прибери писмото.

— Какво има?

— Следят ни.

Той ускори и направи поредица резки завои.

— Все още ли е там?

— Да.

— Какво ще правим?

— Ще си поиграем на гоненица.

Габриел излезе от старата градска част и се върна по възвишението до главната магистрала, неотльчно следван от фиата. Профуча през центъра, а после сви по №85 — проката магистрала от Грас към Приморските Алпи. Десет секунди по-късно видя в огледалото за обратно виждане как фиатът поднесе. Натисна газта докрай и пришпори пежото нагоре по стръмния наклон.

Грас постепенно се загуби в далечината. Пътят криволичеше и бе пълен с неравности и остри завои. Вдясно от него се издигаше обрасъл с храсти планински склон, а вляво имаше дълбока клисура, която

стигаше до морето. Пежото не беше толкова мощно, колкото му се искаше, и макар да натискаше газта силно, фиатът лесно го настигаше. При всеки равен участък от пътя той вдигаше очи към огледалото и винаги го виждаше през няколко коли зад тях. Веднъж му се стори, че шофьорът разговаря по мобилен телефон. *За кого работиш? На кого се обаждаш? И как ни откри, по дяволите?* Антонела Хубер... Бяха убили майка ѝ. Може би бяха изпратили някого да държи дома ѝ под наблюдение.

След десет минути пред тях се появи селото Сен Валер, тихо и с плътно спуснати капаци на къщите. Габриел паркира до малък площад и размени мястото си с Киара. Фиатът спря в другия край на площада и зачака. Каза ѝ да тръгне по Д-5 към Сен Сезар и извади деветмилиметровата берета, която бе получил от Шимон Пацнер в Рим. Фиатът ги последва.

Спускаха се дълго по криволичещ и на места труден път, а в други участъци — прав и равен. Киара шофираше умело, както бе управлявала и яхтата, със спокойна увереност, от която Габриел не можеше да не се впечатли.

— Посещавала ли си курс по шофиране при преследване в Академията?

- Разбира се.
- Научи ли нещо?
- Бях номер едно в групата си.
- Покажи ми.

Киара превключи скоростите и рязко натисна газта. Пежото профуча напред с ревящ двигател. Остана на същата скорост, докато стрелката достигна края на червената зона, и отново превключи. Габриел погледна спидометъра, който показваше почти 180 километра в час. Изглежда, успя да изненада шофьора на фиата с рязкото ускоряване, но реакцията му бе бърза и скоро той пак бе на предишното си място, на двайсетина метра от задната им броня.

— Нашият приятел не се отказва.
— Какво искаш да направя?
— Накарай го да се поизпоти. Искам нервите му да бъдат обтегнати до крайност.

Докато се движеха по дълъг участък надолу, Киара пришпори пежото на над двеста. При следващата поредица завои майсторски

превключващо скоростите и натискаше спирачката. Очевидно добре бе усвоила уроците в Академията. Мъжът във фиата трудно ги следваше. На два пъти почти загуби контрол на завоите.

С тази скорост не след дълго стигнаха до Сен Сезар. Бе средновековен град, с останки от крепостни стени, разделен надвей от Д-5. Киара забави. Габриел ѝ изкрештя да кара по-бързо.

— А ако някой пресече проклетия път?

— Не ми пука! Карай по-бързо, дявол да го вземе!

— Габриел!

Светкавично профучаха през тъмния град. Шофьорът на фиата нямаше смелостта да ги последва и премина по-бавно през града. В резултат изостана с около триста метра.

— Това беше шибана лудост. Можехме да убием някого.

— Не му позволявай отново да ни настигне.

Шосето преминаваше в четирилентова магистрала. От лявата им страна бе големият природен парк, известен с пещерите си, а в далечината — острите планински зъбери, открояващи се на ярката лунна светлина.

— Завий натам!

Киара удари спирачките и остави пежото да се плъзне по инерция. След това едновременно намали скоростта и натисна газта и колата се наклони, докато завиваше по коларския път. Габриел се обърна и погледна назад. Фиатът бе взел завоя и се носеше след тях с бясна скорост.

— Угаси фаровете.

— Няма да виждам нищо.

— Угаси ги веднага!

Киара щракна светлините и инстинктивно отпусна газта, но Габриел отново ѝ изкрештя да кара по-бързо и се понесоха под сребристото сияние на луната. Навлязоха в горичка от ниски дъбове и пинии. Пътят рязко свиваше надясно. Фаровете на фиата не се виждаха.

— Спри!

— Тук ли?

— *Спри!*

Тя натисна спирачките. Габриел бълсна вратата. Въздухът бе изпълнен със задушлив прах.

— Тръгвай — нареди той, скочи навън и затръшна вратата.

Киара изпълни командата му и продължи по посока на планинското било. След няколко секунди Габриел чу бръмченето на фиата. Коленичи зад един дъб край пътя, с пистолет в протегнатата си напред ръка. Когато фиятът поднесе на завоя, изстреля няколко куршума в гумите.

Улучи най-малко два пъти. Фиятът моментално загуби контрол, понесе се на зигзаг и заподскача, преди центробежната сила от резкия завой да го повали наляво. Габриел загуби броя на преобръщанията; най-малко пет-шест, може би и повече. Изправи се и бавно тръгна към купчината разкривена стомана, с пистолета до хълбока си. Чуваше се звън от мобилен телефон.

Откри фията с колелата нагоре, застанал на смачкания си покрив. Наведе се, надникна през разбитото предно стъкло и видя шофьора да лежи върху това, което бе представлявало таван. Краката му бяха неестествено усукани, а от премазаните му гърди бликаше кръв. Все още се намираше в съзнание и ръката му посягаше към пистолета, на няколко сантиметра от пръстите. Гледаше съредоточено, но ръката не се подчиняваше на командите на мозъка му. Вратът му бе счупен, а не го осъзнаваше.

Най-сетне откъсна очи от пистолета и впери поглед в Габриел.

— Глупаво беше да ни преследваш така — тихо заговори Габриел. — Ти си аматъор. Шефът ти те е изпратил на самоубийствена мисия. Кой е шефът ти? Той ти причини това, не аз.

Мъжът едва успя да промълви нещо сред бълбукането на кръвта. Взираше се в Габриел, но умът му се намираше някъде другаде. Не му оставаше да живее много.

— Не си пострадал твърде тежко — ласкато каза Габриел. — Само порязвания и драскотини. Може би една-две счупени кости. Кажи ми за кого работиш и ще повикам линейка.

Мъжът разтвори устни и издаде звук. Габриел се наведе пониско, за да го чуе.

— Каззз... Каззз... Ззззз...

— Казагранде? Карло Казагранде? Това ли се опитваш да mi кажеш?

— Каззз... ззззз...

Габриел пъхна ръка под якето на умиращия и потърси портфейла му. Беше напоен с кръв. Когато го пъхна в джоба си, отново чу телефонния звън. Звукът идваше откъм задната седалка. Надникна и го видя на земята под багажника, с примигваща лампа за батерията. Грабна го, натисна бутона за разговор и го допря до ухото си.

— *Pronto.*

— Какво става там? Къде е той?

— Тук е — спокойно отвърна Габриел на италиански. —

Всъщност в момента разговаря с вас.

Мълчание.

— Зная какво се е случило в онзи манастир — каза Габриел. — Зная за „Крукс Вера“. Зная, че вие сте убили приятеля ми. Скоро ще ви открия.

— Къде е моят човек?

— В момента не се чувства много добре. Искате ли да си побъбрите с него?

Сложи телефона на земята, на сантиметри от устата на умиращия. Когато се изправи, видя светлините на пежото да подскачат по пътя към него. Киара спря на няколко метра. Вървейки към колата, Габриел чуваше само един звук:

— Каззз... Каззз... Ззззззз...

24. СЕН СЕЗАР, ПРОВАНС

На бледозеленикавата светлина от таблото Габриел претършува портфейла на убития. Не намери нито шофьорска книжка, нито никакъв друг документ за самоличност. Най-сетне откри визитна картичка, сгъната надвие и пъхната зад снимка на момиче с рокля без ръкави. Бе толкова стара, че се наложи да включи лампата на тавана, за да прочете избледнялото име: ПАУЛО ОЛИВЕРО, *Ufficio Sicurezza di Vaticano*^[1]. Повдигна я и я показа на Киара. Тя хвърли поглед към визитката за миг и отново се съсредоточи върху пътя.

— Какво пише?

— Че има голяма вероятност човекът, когото току-що убих, да е ценге от Ватикана.

— Страхотно.

Габриел запамети телефонния номер, а след това накъса картичката и хвърли парчетата през прозореца. Излязоха на магистралата. Киара намали скоростта, очаквайки напътствия, и Габриел я насочи на запад, към Екс ан Прованс. Тя запали цигара със запалката на таблото. Ръката ѝ трепереше.

— Ще ми кажеш ли къде отиваме сега?

— Трябва да се измъкнем от Прованс възможно най-бързо — обясни той. — А за после все още не съм решил.

— Имам ли право да изразя мнение?

— Защо не?

— Време е да се върнеш у дома. Вече знаеш какво се е случило в манастира и кой е убил Бенджамиン. Не можеш да направиш нищо повече, освен да затънеш още по-дълбоко.

— Има още нещо — заяви Габриел. — Трябва да има.

— За какво говориш?

Той разсяено се загледа през прозореца. Пейзажът бе сувор и вятърът изпъльваше въздуха с червеникав прах. Но очите му бяха слепи за всичко наоколо. Вместо това видяха как майка Винченца седи на същото място, където Мартин Лутер и епископ Лоренци бяха подписали своя договор за убийства, и му разказва, че Бенджамин е

дошъл в манастира „Светото сърце“, за да узнае повече за евреите, които са се укривали там. Видяха Алесио Роси, треперещ от страх, с изгризани от напрежение нокти, да му казва как са го принудили да прекрати разследването си за изчезналите свещеници. Видяха сестра Реджина да слуша как Лутер и Лоренци спокойно обсъждат защо папа Пий XII трябва да запази мълчание пред лицето на геноцида, а в скута ѝ спи дете.

Накрая видяха Бенджамин, двайсетгодишно момче с късогледи очи, крехки рамене и гениален ум, достоен за академично величие. Бе искал да е част от операцията „Божи гняв“ толкова силно, колкото Габриел бе искал да се измъкне от нея. Въщност Бенджамин бе мечтал да стане *алеф*, стрелец, но в методичния му ум нямаше място за способностите, необходими, за да насочи пистолет към нечие лице в тъмна уличка и да натисне спусъка. Притежаваше всички качества на идеалния поддържащ агент и нито веднъж не бе допуснал грешка... дори накрая, когато „Черният септември“ и европейските служби за сигурност дишаха във врата им. Този Бенджамин видя Габриел сега. Този Бенджамин никога не би заложил репутацията си на карта заради един-единствен източник или документ, колкото и достоверен да изглежда.

— Бенджамин не би написал книга, уличаваща Католическата църква в съдействие за холокоста, въз основа само на писмото на сестра Реджина. Трябва да е разполагал и с нещо друго.

Киара отби от магистралата и натисна спирачките.

— Е, и?

— Работил съм с Бенджамин в акция. Зная как разсъждаваше, как работеше умът му. Беше безкрайно съобразителен. Съставяше предостатъчно резервни планове. Бенджамин е знаел, че книгата ще предизвика взрив. Затова е пазел съдържанието ѝ в тайна. Сигурно е скрил копия от важните си разкрития на места, които враговете му не биха открили. — След миг колебание добави: — Но където приятелите му ще се сетят да потърсят.

Киара загаси цигарата си в пепелника.

— В Академията ни учеха как да виждаме стотици възможни скривалища, когато влезем в стая. Скривалища за документи, оръжия и какво ли не.

— С Бенджамин посещавахме курса заедно.

— Тогава къде отиваме?
Габриел вдигна ръка и посочи право напред.

* * *

Шофираха на смени, редувайки се през два часа. Киара успя да поспи, докато си почиваше, но Габриел лежеше буден на спуснатата седалка, с ръце зад тила, загледан през затъмненото стъкло на покрива. Наум повторно претърсваше апартамента на Бенджамин, отваряше книги и чекмеджета, скринове и шкафове и търсеше други тайни скривалища.

Утрото настъпи, сиво и навъсено. Сипеше се ту дъждовен порой, ту лавина от режещия вятър в долината на Рона. До обяд не се развидели напълно и фаровете на пежото останаха запалени. На немската граница Габриел изтръгна, когато полицаят се взира малко по-дълго в канадския му паспорт.

Преминаха през равнина с разкаляни ферми, поддържайки високата скорост на движението по аутобана. В градчето Меминген Габриел спря на бензиностанция. Недалеч се виждаше търговски център с малък универсален магазин. Изпрати Киара там със списък и това, което тя донесе, му допадна повече от купените в Кан дрехи: два сиви панталона, две памучни ризи, черен пулover, чифт черни обувки с гумени подметки и ватиран шлифер. Във втора чанта имаше две фенерчета, пакет батерии, отвертки, клещи и гаечни ключове.

Габриел се преоблече в колата, когато наблизиха Мюнхен. Пристигнаха късно следобед. Небето бе притъмняло и валеше проливен дъжд. „Идеално време за акция — би казал Шамрон. — Дар от боговете на разузнаването“. От изтощение Габриел усещаше пулсираща болка в слепоочията, а под клепачите му сякаш имаше песъчинки. Не помнеше кога за последен път е спал спокойно цяла нощ. Погледна Киара и видя, че здраво стиска волана, сякаш е единствената опора, на която се крепи будна. Не можеше и да става дума за хотел. Но Киара имаше идея.

* * *

Съвсем близо до стария градски център, до Райхенбахплац, се намира доста невзрачна сграда с плоска фасада и хоросанова мазилка. Над двойната остьклена врата има надпис: JUDISCHES EINKAUFSZENTRUM VON MUNCHEN — „Еврейска общност, Мюнхенски център“. Киара паркира пред главния вход и бързо влезе. След пет минути се върна, сви покрай ъгъла и спря срещу страничния вход. Младо момиче държеше вратата отворена. Бе на нейните години, със закръглен ханш и гарвановочерни коси.

— Как успя? — попита Габриел.

— Обадиха се на баща ми във Венеция. Той потвърди, че сме свои.

Центърът имаше съвременен интериор, осветен от силни неонови лампи. Момичето ги поведе по стълбището към втория етаж, до малка стая с гол балатум и две еднакви легла с бежови покривки. Обстановката напомняше на Габриел за болнично отделение.

— Обзведохме я за гости и извънредни случаи — обясни момичето. — На ваше разположение е за няколко часа. Зад онази врата има баня с душ.

— Трябва да изпратя факс — каза Габриел.

— На долния етаж. Ще ви заведа.

Габриел слезе с нея в малък кабинет до главната приемна.

— Имате ли ксерокс?

— Разбира се. Ето там.

Той извади писмото на сестра Реджина Каркаси от джоба на якето си и направи копие. После написа няколко думи на отделен лист и подаде всичките на момичето. Продиктува ѝ номера по памет и тя зареди страниците във факс апаратта.

— Виена? — попита момичето.

Габриел кимна. Чу пронизителния звук, който издаде факсът, когато се свърза с офиса на Ели Лавон, и се загледа в листовете, които влизаха един по един. След две минути изпращането приключи. Факсът звънна и изплю лист с две набързо надраскани думи.

Документите — получени.

Габриел позна почерка на Лавон.

— Имате ли нужда от нещо друго?

— Само няколко часа сън.

— За това не мога да ви помогна. — За първи път момичето му се усмихна. — Можете ли да намерите пътя до стаята си сам?

— Няма проблем.

Когато се върна горе, пердетата на прозореца бяха спуснати. Притиснала колене към гърдите си, Киара лежеше в едно от леглата и вече спеше. Габриел се съблече и се пъхна под одеялото на второто легло, внимавайки скърцащата пружина да не я събуди. Най-сетне затвори очи и заспа, без да сънува.

* * *

Във Виена Ели Лавон стоеше наведен над факс апаратът си, с цигара в уста, и намръщено се взираше в листовете, които стискаше между върховете на пожълтелите от никотин пръсти. Върна се в кабинета си, където в плътната следобедна сянка седеше мъж. Лавон развя листовете.

— Героят и героинята изплуваха.

— Къде са? — попита Ари Шамрон.

Лавон погледна номера, от който бе изпратен факсът.

— В Мюнхен.

Шамрон затвори очи.

— Къде в Мюнхен?

Ели отново погледна факса и този път се усмихна, когато вдигна очи.

— Явно нашето момче е намерило пътя обратно към лоното на своя народ.

— А документът?

— За съжаление италианският не е сред езиците, които владея, но съдейки по първия ред, бих казал, че е открил сестра Реджина.

— Покажи ми го.

Лавон му подаде листовете. Шамрон прочете първия ред на глас:

— Mi chiamo Regina Carcassi... [\[2\]](#)

Стрелна Лавон с поглед.

— Познаваш ли някого, който говори италиански?

— Мога да намеря.

— *Веднага*, Ели.

* * *

Габриел се събуди в пълен мрак. Повдигна ръка към лицето си и погледна светещия циферблат на часовника си. Точно десет. Прерови дрехите си на пода, докато напипа писмото на сестра Реджина. Едва сега си пое дъх.

Киара лежеше до него. По някое време бе изпълзяла от леглото си и като малко дете се бе сгущила в неговото. Спеше с гръб към него и косите й бяха разпилени върху възглавницата му. Когато докосна рамото й, тя се претърколи и го погледна. Очите й бяха влажни.

— Какво има?

— Просто си мислех.

— За какво?

Последва дълго мълчание, нарушавано само от звука на клаксон под прозореца им.

— Понякога се отбивах в „Сан Дзакария“, докато ти работеше. Виждах те застанал на скелето, скрит зад завесата. Няколко пъти надникнах и те забелязах да се взираш в лицето на Девата.

— Явно трябва да сложа по-голяма завеса.

— Виждаш нея, нали? Когато съзерцаваш Девата, виждаш лицето на жена си. Виждаш белезите й. — Габриел не каза нищо в отговор. Киара се надигна на лакти, взря се в лицето му и прокара пръст по носа му, сякаш беше скулптура. — Съчувствам ти.

— Никой няма вина, освен самия аз. Постъпих глупаво, като я доведох на бойното поле.

— Затова ти съчувствам. Ако имаше кого другого да обвиниш, навсярно щеше да ти е по-леко. — Тя отпусна глава на гърдите му и замълча за миг. — Господи, ненавиждам това място. Мюнхен. Градът, в който е започнало всичко. Знаеш ли, че Хитлер е имал щаб на няколко преки оттук?

— Зная.

— Мислех, че нещата са се променили и са настъпили по-добри дни. Преди шест месеца някой оставил ковчег пред синагогата на баща ми. На капака имаше свастика, а вътре — бележка: „Този ковчег е за венецианските евреи! Онези, които ни се изпълзнаха първия път“.

— Няма реална заплаха — каза Габриел.

— Старите се изплашиха. Нали разбираш, помнят какво се е случило. — Киара повдигна ръка към лицето си и изтри сълза от бузата си. — Наистина ли мислиш, че Бени се е добрал до още нещо?

— Бих заложил живота си.

— Какво друго ни е нужно? Епископ от Ватикана е седял на една маса с Мартин Лутер през 1942-а и е дал благословията си за избиването на милиони евреи. Шейсет години по-късно „Крукс Вера“ уби приятеля ти и други хора, за да запази това в тайна.

— Не искам „Крукс Вера“ да успее. Искам тази тайна да излезе наяве и за да постигна целта си, ми е нужно и нещо друго, освен писмото на сестра Реджина.

— Знаеш ли какво ще предизвика това във Ватикана?

— Проблемът не е мой.

— Ще ги унищожиш — каза тя. — А после ще се върнеш в църквата „Сан Дзакария“ да довършиш реставрацията на своя Белини. Ти си противоречива личност.

— Казвали са ми го.

Киара вдигна глава, опря брадичка на гърдите му и срещна погледа му. Косите ѝ се разпилиха по лицето му.

— Защо ни мразят, Габриел? Какво сме им сторили?

* * *

Пежото стоеше там, където го бяха оставили, паркирано срещу страничния вход на еврейския център, и блестеше под жълтата светлина на улична лампа. Габриел подкова внимателно по мокрите улици. Заобиколи градския център по широкия булевард „Томас Винер Ринг“, който опасващо сърцето на стария Мюнхен, и по Лудвигщрасе се отправи към квартала Швабинг. До входа на една метростанция видя купчина сини листовки, затиснати с червена тухла. Киара скочи, грабна ги и ги донесе в колата.

Габриел мина покрай Адалбертщрасе 68 два пъти, за да прецени дали е безопасно. Паркира зад ъгъла, на Барерщрасе, и угаси двигателя. Покрай тях затрака трамвай с една-единствена възрастна пътничка, която тъжно се взираше през запотеното стъкло.

Докато вървяха към входа на жилищната сграда, Габриел си спомни за първия си разговор с детектив Аксел Вайс.

Наемателите са били много небрежни по отношение на това кого пускат вътре. Ако някой натисне бутона на домофона и каже: „Реклами“, често е влизал без проблем.

След кратко колебание Габриел натисна едновременно два бутона. Няколко секунди по-късно отговори сънен глас:

— Да?

Той изрече „паролата“. Прозвуча бръмчене и вратата се отключи, а щом влязоха, автоматично се заключи. Габриел я отвори и затвори за втори път, в случай че някой слушаше. После стовари листовките на земята и тръгна през фоайето към стълбището — бързо, защото възрастната домоуправителка може да бе будна.

Тихо изкачиха стъпалата до площадката на втория етаж. Вратата на апартамента на Бенджамин все още бе маркирана с полицейска лента и имаше залепена бележка за ограничен достъп. Импровизираният мемориал с цветя и съболезнователни писма беше разчистен.

Киара приклекна и пъхна тънък метален инструмент в ключалката. Габриел застана с гръб към нея да наблюдава стълбището. Трийсет секунди по-късно чу ключалката да щраква и вратата се отвори. Минаха под полицейската лента и влязоха. Габриел затвори и включи фенерчето си.

— Действай бързо — каза той. — Не се тревожи, че ще оставим разхвърляно.

Тръгнаха към голямата стая с изглед към улицата, която Бенджамин бе използвал за кабинет. Лъчът на фенерчето освети неонацистките графити върху стената.

— Боже мой! — прошепна Киара.

— Започни от този край — нареди Габриел. — Ще претърсим всяка стая заедно, а после ще преминем в следващата.

Претърсаха безшумно, но ефективно. Габриел разглоби бюрото, а Киара свали и прелисти всяка книга от лавиците. *Нищо.* Той размести мебелите, свали калъфите, разпори възглавниците. *Нищо.* Преобръна масичката за кафе, развъртя краката ѝ и провери за кухини. *Нищо.* Заедно навиха килима и потърсиха процеп, в който можеше да има пъхнати документи. *Нищо.* Габриел коленичи и търпеливо провери

всяка от дъските на пода, за да види дали някоя от тях е разкована. Киара огледа радиаторите.

По дяволите!

В единия край на стаята имаше врата към малка ниша. Вътре Бенджамин бе съхранявал още книги. Претърсиха я заедно и отново не намериха нищо.

Докато затваряше вратата на излизане, Габриелолови тих необичаен звук; не проскърцване на панти, а странно изшумоляване. Натисна дръжката и последователно отвори и затвори вратата няколко пъти. Отваряне, затваряне, отваряне, затваряне, *отваряне...*

Вратата бе куха и в нея имаше нещо.

Обърна се към Киара:

— Подай ми онази отвертка.

Застана на колене, развъртя болтовете, които придържаха бравата, и я разглоби. За едната част бе вързана найлонова връвчица, на която висеше нещо, пъхнато във вратата. Габриел внимателно я издърпа и извади прозрачен джоб с цип. Вътре имаше старательно скънати листове хартия.

— Господи! — възклика Киара. — Не мога да повярвам, че наистина го намери!

Той отвори джоба, извади листовете и внимателно ги разгъна на светлината на фенерчето. Затвори очи, тихо изруга и ги повдигна, за да ги види и тя.

Беше копие от писмото на сестра Реджина.

Бавно се изправи. Бяха загубили повече от час, за да намерят нещо, което вече имаха. Колко още време щяха да загубят, докато се доберат до това, което им беше нужно? Въздъхна дълбоко и се обърна.

В този миг видя силуэт на човек, застанал сред безпорядъка в стаята. Посегна към джоба си, стисна дръжката на пистолета и бързо го извади. Докато го насочваше за стрелба, Киара освети мишната с фенерчето. За щастие Габриел успя да задържи показалеца си на спусъка, без да го натисне, защото на три метра пред него, с ръка над очите, стоеше жена в розов халат.

* * *

Обстановката в малкия апартамент на фрау Ратцингер издаваше мания за ред и чистота и Габриел веднага забеляза това. Кухнята бе безупречно стерилна, съдовете в малкия бюфет — поставени на витрината в стройни редици, а дребните украшения на масичката във всекидневната изглеждаха, сякаш са били многократно подреждани и преподреждани от пациентка в клиника за душевноболни, на каквато тя в много отношения приличаше.

— Къде бяхте? — попита той с ласков тон; сякаш говореше на малко дете.

— Първо в Дахай, после в Равенсбрук и накрая в Рига. — Фрау Ратцингер замълча за миг. — Родителите ми бяха убити в Рига. Застреляха ги *Einsatzgruppen* — бродещите Отряди на смъртта на СС. Заровиха ги заедно с двадесет и седем хиляди други в общ гроб, изкопан от руски военнопленници.

Тя нави ръкава си и показва татуирания си номер — като онзи, който майка му толкова упорито се бе опитвала да скрие. Дори в най-убийствената лятна жега в долината на Израил бе предпочитала да носи блуза с дълъг ръкав, отколкото някой непознат да види този „белег на срама“, както го наричаше. Този символ на еврейска слабост.

— Бенджамин се страхуваше, че ще го убият — продължи фрау Ратцингер. — Обаждаха се по всяко време и говореха ужасни неща по телефона му. Стояха пред сградата нощем, за да го сплашат. Каза ми, че ако с него се случи нещо, тук ще пристигнат хора от Израел.

Отвори чекмедже на бюфета си и извади бяла ленена покривка за маса. Разгъна я с помощта на Киара. Вътре имаше голям хартиен плик с облепени с тиксо ръбове и капак.

— Това ли търсите? — Фрау Ратцингер го повдигна към Габриел.
— Когато ви видях за първи път, си помислих, че навярно вие сте човекът, но не знаех дали мога да ви имам доверие. В онзи апартамент ставаха много странни неща. Посреднощ влизаха хора. Полицаи изнасяха вещи на Бенджамин. Бях изплашена. Както навярно предполагате, все още изпитвам недоверие към мъже в униформи.

Тъжните ѝ очи се втренчиха в Габриел.

— Не сте негов брат, нали?

— Не съм, фрау Ратцингер.

— Така си и помислих. Затова ви дадох очилата. Знаех, че ако сте човекът, за когото говореше Бенджамин, ще тръгнете по следите и те

ще ви доведат отново при мен. Трябваше да съм сигурна, че вие сте този човек. Вие ли сте, хер Ландау?

— Не съм хер Ландау, но да, аз съм човекът.

— Немският ви е много добър — каза тя. — *Наистина* ли сте от Израел?

— Отраснах в долината на Израил. — Габриел без предупреждение заговори на иврит: — Бенджамин ми беше близък като брат. Той би искал аз да отворя плика.

— Тогава мисля, че ви принадлежи — отвърна тя на същия език.
— Довършете работата на приятеля си. Но каквото и да правите, не се връщайте отново тук. Не сте в безопасност. — Внимателно пъхна плика в ръцете му и докосна лицето му. — Тръгвайте.

[1] Служба за сигурност на Ватикана (ит.). — Б.пр. ↑

[2] Казвам се Реджина Каркаси (ит.). — Б.р. ↑

**ЧЕТВЪРТА ЧАСТ
СИНАГОГА КРАЙ РЕКАТА**

25. ВАТИКАН

Бенедето Фoa се яви на работа в четириетажната сграда до входа на площад „Свети Петър“ в десет и трийсет — напълно нормален за Рим час. В град, пълен с елегантно облечени мъже, Фoa определено бе изключение. Ръбовете на панталона му отдавна не личаха, върховете на черните му обувки бяха олющени, а джобовете на спортното му яке бяха загубили формата си от навика му да ги тъпче с бележници, диктофони и сгънати хартийки. Ватиканският кореспондент на „La Repubblica“ нямаше доверие на мъже, притежаващи повече ценни вещи, отколкото могат да поберат в джобовете си.

Той си проправи път сред тълпата туристи пред магазините за сувенири на партера и се опита да влезе във фоайето. Охранител със синя униформа препречи пътя му. Фoa въздъхна тежко и затършува из джобовете си за журналистическия си пропуск. Това бе напълно излишен ритуал: като доайен сред *ватиканистите*^[1], лицето му бе толкова добре познато на охраната на пресцентъра, колкото и това на страховития му началник австриец. Да го принуждават да показва пропуска си бе просто една от хитрите форми на наказание, като забраната да пътува в самолета на папата за посещението му в Аржентина и Чили през следващия месец. Фoa бе непослушно момче. Фoa бе на изпитателен срок. Бяха го вързали на кладата, но му даваха шанс за опрощение. Още една погрешна стъпка — и щяха да го подпалят.

Зала „Стампа дела Санта Седе“ — пресцентърът на Светия престол, бе модернистичен остров сред ренесансово море. Фoa премина през автоматично отварящите се стъклени врати и прекоси фоайето, облицовано с лъскав черен мрамор, стигайки до своето кътче в общия офис на журналистите. Ватиканът налагаше обет за бедност на онези, на които благоволяваше да даде постоянен пропуск. Работното място на Фoa се състоеше от малко бюро с телефон и факс апарат, който винаги се повреждаше в най-неудобния момент. Съседката му Джована, блондинка рубенсов тип от списание „Инсайд

дъ Ватикан“, го смяташе за еретик и отказваше на многобройните му покани за обяд.

Фоа тежко се отпусна на стола си. На бюрото му лежеше брой на „Л’Осерваторе Романо“, а до него — купчина листове от Информационната служба на Ватикана. Ватиканска версия на „Правда“ и ТАСС. Със свито сърце започна да чете — като политолог, търсещ скрит смисъл в съобщение, че член на Политбюро страда от мъчителна настинка. Пълна скука, както винаги. Бенедето побутна хартийките и потъна в дълбок размисъл къде да обядва.

Погледна към Джована. Може би днес стоицизмът ѝ щеше да рухне. Промъкна се в нейната кабина и я видя приведена над официалния пресбюлетин. Когато надникна над рамото ѝ, тя го закри с ръка като ученичка, която се опитва да попречи на съседа си по чин да препише на контролно.

— Какво е това, Джована?

— Току-що го издадоха. Вземи своето копие и го прочети сам — отвърна тя и го избула в коридора.

Продължи да чувства допира на ръката ѝ до хълбока си, докато вървеше към предната част на помещението, където зад дървено бюро седеше навъсена монахиня. Неприятно му напомняше за учителката, която някога го бе удряла с пръчка. Тя с неохота му даде два бюлетина, сякаш бе надзирател в лагер, разпределящ дневни дажби. Само за да я подразни, Фоа се застоя пред бюрото ѝ и ги прочете там.

Първият съдържаше съобщение за събрание в залата на Събора за съхранение на доктрината. Едва ли читателите на „La Республика“ щяха да проявят интерес. Фоа щеше да остави това на Джована и кохортата ѝ от Католическата информационна служба. Вторият бе доста по-интересен — съобщение за промяна в графика на Светия отец за петък. Бе отменил аудиенция с делегация от Филипините и вместо това възнамеряваше да направи кратко посещение в Голямата синагога и обръщение към вярващите.

Бенедето вдигна поглед и се намръщи. *Посещение в синагогата, обявено само два дни преди събитието? Невъзможно!* Подобна проява би трябвало да се включи в папския график седмици предварително. Нямаше нужда човек да е вещ в делата на Ватикана, за да разбере, че става нещо странно.

Той надникна в коридора с мраморен под. В дъното имаше отворена врата към разкошен кабинет. Зад лакираното бюро седеше мъж с внушителна фигура — Рудолф Герц, бивш австрийски телевизионен журналист, който сега оглавяваше пресслужбата на Ватикана. Прекрачването на прага към този коридор без разрешение нарушаваше правилата, но Фoa се реши на самоубийствената стълка. Когато монахинята не гледаше към него, скочи натам като жаба на пружина. На няколко крачки от вратата на Герц широкоплещест свещеник го сграбчи за яката и го повдигна от пода. Бенедето успя да задържи бюлетина в ръката си.

— Каква игра играеш, Рудолф? За идиоти ли ни вземаш? Как смееш да ни сервираш това само два дни по-рано? Трябваше да бъдем уведомени! Защо ще ходи там? Какво ще говори?

Герц спокойно вдигна глава. Имаше скиорски тен и бе издокаран като за вечерните новини. Фoa стоеше безпомощен и очакваше отговор, макар да знаеше, че няма да го получи, защото някъде по пътя от Виена към Ватикана Рудолф Герц сякаш бе онемял.

— И ти не знаеш защо папата ще ходи в синагогата, нали, Рудолф? Той го пази в тайна от пресцентъра. Става нещо и аз ще разбера какво.

Герц повдигна вежди. *Желая ти късмет.* Едрият свещеник прие това като знак да завлече журналиста обратно до бюрото му в общия офис.

Фoa прибра нещата си в джобовете на якето и се отправи към стълбите. Тръгна покрай реката по Виа дела Кончилиационе^[2], все още със смачкания в шепата му бюлетин. Знаеше, че това е предупреждение за настъпването на катаклизми. Не знаеше само какви. Противно на здравия разум, бе допуснал да го използват в игра, стара като света: ватикански интриги, поставящи едно крило на Курията срещу друго. Подозираше, че изненадващото съобщение за посещение в Голямата синагога е кулминацията на играта. Обзе го гняв, че се е оставил да го заблудят като всички останали. Бе склучил сделка. Според Бенедето сделката бе нарушена.

Спря се на площада, до защитните стени на крепостта Сант Анджело. Трябваше да телефонира, но не можеше да го направи от пресцентъра. От обществен апарат набра вътрешен номер в

Апостолическия дворец. Бе личният телефон на човек, много близък до Светия отец. Той вдигна бързо, сякаш очакваше позвъняването.

— Имахме споразумение, Луиджи — заговори Фoa без предисловия. — Ти го наруши.

— Спокойно, Бенедето. Не хвърляй обвинения, за които после ще съжаляваш.

— Съгласих се да участвам в малката ти игричка за детството на Светия отец в замяна на нещо специално.

— Появярвай ми, Бенедето, това специално нещо ще дойде при теб много по-скоро, отколкото предполагаш.

— Очаквам всеки момент да ме отстранит завинаги от пресцентъра, защото ти помогнах. Можеше поне да ме предупредиш за това предстоящо посещение в синагогата.

— Не успях да го направя поради причини, които ще ти станат напълно ясни в близките няколко дни. Що се отнася до проблемите ти в пресцентъра, и това ще отмине.

— Защо той ще ходи в синагогата?

— Трябва да почакаш до петък, както всички други.

— Ти си гадно копеле, Луиджи.

— Моля те, не забравяй, че разговаряш със свещеник.

— Не си свещеник. Ти си главорез врасо.

— С тези ласкателства няма да стигнеш доникъде, Бенедето. Съжалявам, но Светият отец иска да разговаря с мен.

Линията прекъсна. Фoa тръшна слушалката и унило затъри крака обратно към пресцентъра.

* * *

Недалеч, в строго охраняван дипломатически комплекс в края на сенчеста задънена улица, наречена Виа Микеле Меркати, Арон Шилох, израелският посланик във Ватикана, седеше на бюрото си и прелистваше сутрешната кореспонденция от Министерството на външните работи в Йерусалим. На касата на вратата почука дребничка жена с къси тъмни коси и влезе, без да изчака разрешение. Яел Равона, секретарката на посланика Шилох, сложи на бюрото един-единствен лист. Беше бюлетин от Информационната служба на Ватикана.

— Току-що пристигна по телеграфа.

Посланикът бързо го прочете и вдигна поглед.

— В синагогата? Защо не ни уведомиха, че предстои нещо подобно? Не виждам смисъл.

— Съдейки по тона на съобщението, пресцентърът и Информационната служба също не са знаели.

— Свържи се с Държавния секретариат. Кажи, че искам да разговаря с кардинал Марко Бриндизи.

— Да, Ваше Превъзходителство.

Яел Равона излезе. Посланикът вдигна телефонната слушалка и набра номер в Тел Авив. Миг по-късно каза тихо:

— Трябва да говоря с Шамрон.

* * *

В същия момент Карло Казагранде седеше на задната седалка на служебната си кола, която се движеше с голяма скорост по магистрала С-4 през планините на североизток от Рим. Причината за непредвиденото пътуване се намираше в заключеното дипломатическо куфарче на седалката до него — доклад, получен рано сутринта от агента, на когото бе възложил разследването за детството на Светия отец. Агентът бе принуден да прибегне до крайно средство — проникване в апартамента на Бенедето Фoa. При бързото претърсване на папките бе открил бележките му по темата и включил съдържанието им в доклада.

Най-сетне на върха на възвишението се появи Вила Галатина, заплашително издигаща се над долината. Казагранде съзря високо над бойните кули един от охранителите на Роберто Пучи, с пушка на рамо. Порталът беше отворен. Пазач в бежов костюм погледна табелите с ватиканския регистрационен номер, преди да допусне колата в имението.

Роберто Пучи посрещна генерала в преддверието. Носеше бричове за езда и миришеше на барутен дим. Очевидно бе прекарал сутринта в тренировки по стрелба. Дон Пучи често казваше, че единственото, което обича повече от колекцията си огнестрелни оръжия, е трупането на пари — и Светата майка Църква, разбира се.

Финансистът поведе госта си през дълга полуутъмна галерия към огромната главна приемна с изглед към градината. Кардинал Марко Бриндизи вече бе пристигнал и настанил слабото си тяло на стол пред камината, опасно балансирайки чаша чай върху бедрото си, покрито с предницата на расото. Светлината, която се отразяваше в стъклата на малките му кръгли очила, ги превръщаше в бели дискове, закриващи очите му. Казагранде застана на коляно и целуна протегнатата му ръка, а кардиналът повдигна двата пръста на десницата си в тържествен знак на благословия. „Има поразително красиви ръце“, помисли си генералът.

Той седна, набра шифъра на куфарчето си и повдигна капака. Бриндизи взе единствения напечатан лист с логото на Службата за сигурност на Ватикана, сведе поглед и зачете. Новодошлият търпеливо чакаше с отпуснати в ската ръце. Роберто Пучи крачеше из стаята като неспокоен ловец, търсещ примамлив трофей.

Малко по-късно кардиналът стана и направи няколко крачки към камината. Хвърли доклада в пламъците, остана загледан в тях, докато хартията се сгърчи и изпепели, а после се обърна с лице към Казагранде и Пучи, с очи, скрити зад двата бели светещи диска. Двамата *uomini di fiducia* — доверени лица — на Бриндизи зачакаха присъдата, въпреки че Казагранде знаеше каква стратегия ще избере той. Над неговата Църква тегнеше смъртоносна заплаха. Необходими бяха крути мерки.

* * *

Роберто Пучи постоянно се намираше в мерника на италианските разузнавателни служби, а и бяха изминали много дни, откакто Вила Галатина бе щателно претърсена за подслушвателни устройства. Преди кардиналът да произнесе смъртната си присъда, Казагранде повдигна пръст към устните си и очи към тавана. Въпреки студения дъжд, тримата тръгнаха през градината на дон Пучи, с чадъри над главите, като траурно шествие след ковчег, теглен от коне. Подгъвът на расото на кардинала бързо се намокри. Казагранде си представи, че пристъпват рамо до рамо през локви кръв.

— Случайния папа е започнал много опасна игра — заговори Бриндизи. — Инициативата му да даде достъп до архивите е хитър начин да разкрие пред света неща, които вече знае. Това е проява на невероятно безразсъдство. Мисля, че е напълно възможно Светият отец да страда от умопомрачение или душевна неуравновесеност. Наш дълг и отговорност пред Бога е да го отстраним.

Роберто Пучи прочисти гърлото си и отвърна:

— Отстраняване и убийство са две различни неща, Ваше Високопреосвещенство.

— Всъщност не, дон Пучи. Конclaveт му даде власт на абсолютен монарх. Не можем просто да помолим краля да абдикира. Само смъртта би сложила край на папството му.

Казагранде се втренчи в редицата кипариси, които се поклащаха от силния вятър. *Да убием папата?* „Лудост“. Отмести поглед към Бриндизи. Кардиналът изпитателно се взираше в него. Изпитото лице, кръглите очила — сякаш самият Пий XII го изучаваше.

Бриндизи продължи:

— „Няма ли кой да ме отърве от онова досадно отче?“ Знаеш ли кой е изрекъл тези думи, Карло?

— Крал Хенри Втори, ако не греша. А „досадното отче“, което е имал предвид, е бил Томас Бекет^[3]. Скоро след това негово изказване четирима от рицарите му нахлули в Кентърбърийската катедрала и съсекли Томас с мечовете си.

— Много впечатляващо — каза кардиналът. — Случайния папа и сейнт Томас имат доста общи неща. Томас бил суeten, самонадеян човек, който с много свои дела заслужил тази кончина. Същото може да се каже и за Светия отец. Няма право да пренебрегва Курията и да поема подобна инициатива на своя глава. Що се отнася до грехове и суетност, трябва да го сполети съдбата на Томас. Изпрати рицарите си, Карло. Съсчетете го.

— Ако Светият отец умре от насилиствена смърт, ще се превърне в мъченик, също като сейнт Томас.

— Още по-добре. Ако кончината му бъде добре режисирана, цялата му проклета афера ще свърши напълно в наш интерес.

— Как по-точно, Ваше Преосвещенство?

— Представяш ли си гнева, който ще се стовари върху евреите, ако Светият отец бъде убит в синагога? Разбира се, убиец със

способностите на вашия приятел може да се справи с това. Щом изчезне, ще заведем дело срещу нашия атентатор, израелеца, който се е промъкнал сред нас като реставратор на безценните ни творби на изкуството и е чакал удобен момент да убие Светия отец. Забележителна история, Карло, неустоима за всички световни медии.

— Трудна е за вярване, Ваше Преосвещенство.

— Не и ако свършите работата си както трябва.

Настъпи мълчание, нарушавано само от хрущенето на камъчетата под обувките им по чакълената алея. Казагранде не усещаше как краката му докосват земята. Сякаш се носеше във въздуха и наблюдаваше сцената от високо: старинното абатство, лабиринтите от подрязани храсти, тримата мъже — Светата Троица на „Крукс Вера“, които спокойно обсъждаха дали да убият папата. Стисна дръжката на чадъра си, питайки се истински ли е, или сънува допира му. Искаше му се да полети с него и да бъде пренесен в друго време, в годините преди вратата и обсебилата го жажда за мъст да го направят жесток и покварен като враговете му. Видя Анджелина, седнала на одеяло под сянката на пиния в парка на Вила Боргезе. Наведе се да я целуне, очаквайки да го лъхне сладостен дъх на ягоди, но вместо това усети вкус на кръв. Чу глас. В паметта му бе гласът на Анджелина, която му казваше, че иска да прекара лятната почивка в планините на север. В реалността гласът на кардинал Бриндизи продължаваше да изтъква аргументи защо убийството на папата би послужило на интересите и на Църквата, и на „Крукс Вера“. *Колко спокойно кардиналът говори за убийство*, помисли си Казагранде. В този миг прозря всичко. Църква, разкъсана от противоречия. Време на утвърдени лидерски позиции. След смъртта на Светия отец Бриндизи щеше да получи това, от което последният конclave го бе лишил.

Генералът действаше внимателно.

— Ако мога да подходя към въпроса от оперативна гледна точка, Ваше Преосвещенство, убийството на папа не е нещо, което може да се осъществи веднага. Нужни са месеци, даже години, за да се планира нещо подобно. — Направи пауза, очаквайки Бриндизи да го прекъсне, но кардиналът уверено вървеше напред — като човек, на когото все още предстои дълъг път. Казагранде продължи: — Щом напусне територията на Ватикана, папата ще бъде строго охраняван от италианската полиция и службите за сигурност. В момента те са в

повищена бойна готовност заради нашия мним атентатор. Около Светия отец ще има непроницаема стена.

— Това, което казваш, е вярно, Карло. Но два важни фактора значително натежават в наша полза. Ти работиш за Службата за сигурност на Ватикана. Можеш да вкараш свой човек близо до Светия отец, когато пожелаеш.

— А вторият?

— Леопарда ще е човекът, който ще се добере до папата.

— Съмнявам се, че дори Леопарда би се нагърбил с подобна задача, Ваше Преосвещенство.

— Предложи му пари. Това е примамката за същества като него.

Казагранде имаше чувство, че отчаяно се опитва да събори стените на старото абатство с голи ръце. Реши да се втурне към тях за последен път.

— Когато преминах от карабинерите във Ватикана, положих свещена клетва да закрилям папата. Сега вие искате да я наруша, Ваше Преосвещенство.

— Положил си клетва и пред „Крукс Вера“, и лично пред мен, която те задължава да се подчиняваш безпрекословно.

Генералът се спря и застана с лице към кардинала. Очилата му бяха напръскани от дъжда.

— Хранех надежда да видя жена си и дъщеря си отново в рая, Ваше Преосвещенство. Със сигурност извършителя на подобно деяние го очаква проклятие.

— Не се страхувай от пламъците на ада, Карло. Ще получиш оправдение от мен.

— Нима наистина притежавате подобна власт? Да пречистите душата на човек, убил папата?

— Разбира се! — сопна се Бриндизи, сякаш въпросът беше богохулство. После държанието и тонът му станаха по-спокойни: — Уморен си, Карло. Тази афера създаде големи трудности на всички ни. Но има начин да я прекратим, и то скоро.

— На каква цена за нас и за Църквата, Ваше Преосвещенство?

— Той иска да съсипе Църквата. Аз искам да я спася. На чия страна си?

След миг колебание Казагранде каза:

— На вашата, Ваше Преосвещенство. И тази на Светата майка Църква.

— Знаех, че няма да ме разочароваш.

— Имам само един въпрос. Възнамерявате ли да придружите Светия отец в синагогата? Не бих искал да станете свидетел на ужасното деяние.

— Както казах на Светия отец, когато ми зададе същия въпрос, в петък възнамерявам да се разболея от грип, който няма да ми позволи да отида с него.

Казагранде хвани ръката на кардинала и пламенно целуна пръстена. Свещеникът протегна дългите си пръсти и направи кръстен знак на челото му. В очите му нямаше обич; само хладна и непоколебима решителност. Генералът забеляза, че се държи, сякаш помазва мъртвец.

* * *

Бриндизи отпътува за Рим. Казагранде и Роберто Пучи останаха в градината.

— Не е нужно човек да е особено проницателен, за да види с каква неохота се захващаши с това, Карло.

— Само безумец би се радвал на възможността да убие папата.

— Какви са намеренията ти?

Казагранде побутна няколко камъчета с върха на обувката си и вдигна поглед към кипарисите, приведени от вятъра. Знаеше, че поема по път, който води към собствената му гибел.

— Замиnavам за Цюрих — каза той. — Ще наема професионален убиец.

[1] Малка и влиятелна група журналисти, постоянно отразяващи събития, свързани със Светия престол. — Б.пр. ↑

[2] Булевард, свързващ площад „Свети Петър“ с брега на река Тибър, прокаран от 1936 до 1950 г. Името — „Път на помирението“ (ит.), идва от Латеранския договор, подписан между Ватикана и Италия през 1929 г. — Б.пр. ↑

[3] Архиепископ на Кентърбъри през XII век, преди това — близък приятел на Хенри II. — Б.р. ↑

26. ВИЕНА

Офисът на Ели Лавон приличаше на команден бункер на армия при отстъпление. По плотовете лежаха разхвърляни папки, на стената висеше закачена накриво карта, пепелниците бяха препълнени с недопущени цигари и хартийки, а кошчетата за смет — с полуизядени порции готова храна. Чаша кафе едва се крепеше на ръба на купчина книги. Телевизорът с изключен звук примигваше в ъгъла, незабелязан от никого.

Явно Лавон ги бе очаквал. Широко бе отворил вратата си още преди Габриел да натисне бутона и бързо ги придърпа вътре като гости, закъснели за тържество в тяхна чест. Размаха копието от писмото на сестра Реджина и засипа Габриел с въпроси, вървейки по коридора. *Къде намери това? Какво си правил пак в Мюнхен? Знаеш ли какви проблеми ни създаде? Половината персонал на Службата те търси! Господи, Габриел, така ни изплаши!*

Шамрон не каза нищо. Бе преживял достатъчно критични ситуации, за да знае, че само трябва да прояви търпение и скоро ще разбере всичко, което му е нужно. Докато Лавон хокаше Габриел, старецът крачеше по паркета покрай прозореца с изглед към вътрешния двор. Лицето му се отразяваше в блиндираното стъкло. За Габриел огледалният образ бе като друга версия на Шамрон. По-млад и здраво стъпил на крака. Неуязвимият Шамрон.

Габриел тежко се отпусна на канапето. Когато и Киара се настани до него, той сложи плика, който фрау Ратцингер му бе дала в Мюнхен, върху папките на масата. Лавон намести очилата за четене на носа си и внимателно извади съдържанието: ксерокопие от две плътно напечатани страници. Зачете, след секунди лицето му стана бледо като воськ и листът затрепери между пръстите му. Вдигна поглед към Габриел и прошепна:

— Невероятно.

Подаде листа на Шамрон.

— Мисля, че трябва да видите това, шефе.

Шамрон го погледна само за миг и продължи разходката си.

— Чети на глас, Ели — каза той. — На немски, ако обичаш.
Искам да го чуя на немски.

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ НА РАЙХА

ДО: ОБЕРЩУРМБАНФЮРЕР АДОЛФ АЙХМАН

RSHA IV B4^[1]

ОТ: ЗАМЕСТНИК ДЪРЖАВЕН СЕКРЕТАР МАРТИН ЛУТЕР, ОТДЕЛ „ГЕРМАНИЯ“,
ОТНОСНО ПОЛИТИКАТА НА СВЕТИЯ ПРЕСТОЛ ПО ЕВРЕЙСКИЯ ВЪПРОС

Берлин, 30 март 1942 г.

64–34 25/1

Срещата ми с Негова милост епископ Себастиано Лоренци в манастира „Светото сърце“ в Северна Италия беше изключително успешна. Както знаете, епископ Лоренци е водещ експерт по отношенията между Германия и Светия престол във Ватиканския държавен секретариат. Освен това е член на консервативното католическо общество, известно с името „Крукс Вера“, което горещо поддържа националсоциализма от самото начало. Епископ Лоренци е много близък със Светия отец и всекидневно разговаря с него. Заедно са посещавали Грегорианския колеж и епископът е бил ключова фигура при подписването на Конкордата^[2], постигнат между Райха и Светия престол през 1933 г.

Работил съм известно време с епископ Лоренци. Смяtam, че съгласието му с политиката ни по отношение на евреите е искрено, въпреки че по обясненими причини не може да го заяви. Обосновава позицията си относно евреите с теологически аргументи, но дискретно разкрива дълбокото си убеждение, че те са социална и икономическа заплаха, както и еретици и смъртни врагове на Църквата.

По време на нашата среща, която се състоя в приятната обстановка на манастир край Лаго ди Гарда,

обсъдихме доста аспекти на политиката ни спрямо евреите и защо е необходимо тя да продължи безпрепятствено. Епископ Лоренци изглеждаше много впечатлен от предупреждението ми, че ако не успеем да се справим с евреите бързо и ефективно, провалът ни ще доведе до създаването на еврейска държава в Светите земи. В подкрепа на аргументите си използвах цитати от Вашия меморандум по темата, в който заявявате, че появата на еврейска държава в Палестина само ще засили влиянието на евреите по света в юридическите и международните отношения, защото ще позволи на юдаизма да изпраща посланици и делегати в цял свят и да задоволява манията си за господство. В това отношение юдаизмът ще бъде поставен наравно с католицизма — нещо, което епископ Лоренци държи да предотврати на всяка цена. Нито той, нито Светият отец биха искали да видят християнските свещени места под еврейска власт.

Ясно изразих позицията си, че отрицателно изявление от страна на папата относно арестите и депортирането на евреи определено ще е нарушение на Конкордата. Освен това категорично заявих, че папското неодобрение би се отразило катастрофално на политиката ни по еврейския въпрос. Лоренци разбира по-добре от всеки друг какво влияние притежава Светият престол и е твърдо решен да се погрижи папата да не проговори. Мисля, че с негова помощ Светият отец ще успее да устои на натиска, който му оказват враговете ни, и ще продължи да поддържа пълен неутралитет. Според мен позициите ни пред Ватикана са стабилни и не можем да очакваме значителна съпротива срещу политиката ни спрямо евреите от Светия престол или Римокатолическата църква при управлението на Райха.

Шамрон бе престанал да крачи и стоеше загледан в отражението си в стъклото. Дълго време пали следващата си цигара. Личеше, че обмисля ходовете напред.

— Измина доста време, откакто се чухме за последен път — каза той. — Преди да продължим, смяtam, че трябва да обясниш как се добра до тези документи.

Габриел заговори, а Шамрон продължи самотната си разходка пред прозореца. Габриел разказа за разговора си с Питър Малоун в Лондон и как на следващата сутрин във Франция е узнал за убийството му. Разказа му за срещата си с инспектор Алецио Роси в пансиона „Абруци“ и престрелката, при която бяха загинали Роси и още четири мъже. Стигна до решението да отвлече яхтата и да продължи разследването си, вместо да се върне в Израел.

— Забравяш нещо — прекъсна го Шамрон. Говореше с необичайно благ тон, като пред детска публика. — Видях оперативния доклад на Шимон Пацнер. Според него, когато сте тръгнали от тайната квартира, са ви следили двама мъже в бежова ланча седан. Вторият екип е отклонил ланчата и сте продължили безпрепятствено към точката за отплаване на брега. Така ли е?

— Не видях преследвачите. Знам само това, което ми каза Пацнер. Може хората в ланчата да са ни наблюдавали, а може и да са били двама обикновени римски граждани, решили да излязат на вечеря, които са преживели най-голямата изненада в живота си.

— Може би, но се съмнявам. Слушай, скоро след това до гарата е била открита бежова ланча. Зад волана седял мъртъв палестинец на име Маруан Азис, известен агент от разузнаването на ООП. Бил пристрелян три пъти. Впрочем задната лява броня на ланчата била изкривена. Маруан Азис е бил единият от преследвачите ви. Чудя се къде ли е отишъл вторият. И дали той е очистил Азис? Но няма повече да те прекъсвам. Продължи, ако обичаш.

Заинтригуван от разкритията на Шамрон, Габриел побърза да довърши разказа си. За пътуването с яхта до Кан. За срещата с Антонела Хубер, която им бе дала писмото от майка ѝ, някогашната сестра Реджина Каркаси. За преследвача, когото бе оставил умиращ на поляната в покрайнините на Сен Сезар. За среднощното претърсване на апартамента на Бенджамин и почти фаталната среща с фрау Ратцингер. Шамрон се спря само за миг, когато Габриел призна за заплахата, която бе отправил към Карло Казагранде. „Обяснима реакция“, казваше изразът върху сбръканото лице на стареца, но не и постъпка, подобаваща на агент с подготовката и опита на Габриел.

— Това ни довежда до следващия логичен въпрос — каза Шамрон. — Автентичен ли е документът? Или е ватиканският еквивалент на дневниците на Хитлер?

Лавон повдигна листа.

— Виждаш ли тези знаци? Върху документите от архивите на КГБ има същите. Ако трябва да гадая, руснаците са се натъкнали на това, докато са разчиствали архивите си след разпадането на империята. По някакъв начин се е озовало в ръцете на Бенджамин.

— Но дали не е изфабрикувано?

— Взето отделно, лесно може да бъде прието като умело скальпен компромат, създаден от КГБ за дискредитиране на Католическата църква. Все пак през миналия век често са се хващали за гушите, особено по времето на Войтила и кризата в Полша. — Габриел се наведе напред, опирайки лакти на коленете си. — Но ако се чете заедно с писмото на сестра Реджина и всички други неща, които узнах?

— Тогава това е най-унищожителният документ, който съм виждал. Висше официално лице от Ватикана да обсъжда геноцида с Мартин Лутер на вечеря? Заговор, сключен край Лаго ди Гарда? Нищо чудно, че заради това умират хора. Ако стане обществено достояние, ще е равносилно на падане на атомна бомба на площад „Свети Петър“.

— Можеш ли да докажеш автентичността му? — попита Габриел.

— Пазя някои връзки в старото КГБ. Както и дребничкият мълчаливец, който стои до прозореца. Не обича да говори за това, но той и приятелите му от площад „Дзержински“ са имали доста съвместни начинания през годините. Обзалагам се, че може да стигне до дъното на тази история за два дни, ако си го постави за цел.

Шамрон погледна Лавон, сякаш искаше да каже, че няма да му отнеме повече от един следобед.

— А после какво да правим с информацията? — попита отново Габриел. — Да я предоставим на „Ню Йорк Таймс“? Нацистки меморандум, открит чрез КГБ и израелското разузнаване? Църквата ще отрече, че някога се е състояла такава среща, и ще заклейми вестоносеца. Малцина ще ни повярват. Освен това ще се отрази зле на отношенията между Израел и Ватикана. Всичко, което направи папа

Йоан Павел Втори за помирението между католици и евреи, ще отиде на вятъра.

Лицето на Лавон издаде отчаяние.

— Поведението на папа Пий XII и Ватикана по време на войната е въпрос от държавно значение за правителството на Израел. В Църквата има хора, които искат да обявят Пий Дванадесети за светец. Израелското правителство настоява да не се избръзва с канонизацията, преди всички документи от тайните архиви да бъдат прегледани и анализирани. Материалът трябва да се предаде на Външното министерство в Тел Авив и да се има предвид при по-нататъшни действия.

— Трябва, Елиджа — каза Шамрон, — но за съжаление това, което назва Габриел, е истина. Документът е твърде опасен, за да го оповестим публично. Какво според теб ще каже Ватиканът? „Господи, как е възможно това да се е случило? Ужасно съжаляваме“. Не, няма да реагират така. Ще ни нападнат и ще хвърлят кал в лицето ни. Отношенията ни с Ватикана са, меко казано, обтегнати. Много членове на Държавния секретариат ще използват всеки повод, включително и нашето замесване в тази афера, за да ги прекъснат. Ако искаме от тази история да излезе нещо добро, трябва да подходя тактично и безшумно — отвътре.

— Ти ли, шефе? Извини ме, но думите *тактично* и *безшумно* не ми идват наум, когато се сетя за теб. Лев е дал на теб и Габриел разрешение да разследвала смъртта на Бени, а не да предизвикате буря в отношенията ни със Светия престол. Трябва да предадеш материалите на Външно министерство и да се върнеш у дома.

— При нормални обстоятелства бих приел съвета ти, но се опасявам, че ситуацията се промени.

— Какво имаш предвид, шефе?

— Сутринта проведох телефонен разговор с Арон Шилох, нашия посланик във Ватикана. Съобщи ми за неочеквана добавка към графика на Светия отец.

* * *

— Това ни връща към господина, който ви е проследил, когато сте тръгнали от тайната квартира в Рим. — Шамрон седна срещу Габриел и сложи на масата една снимка. — Направена е в Букурещ преди петнайсет години. Познаваш ли го?

Габриел кимна. Мъжът на снимката бе наемен убиец и терорист, известен с прозвището Леопарда.

Шамрон сложи втора, плътно до първата.

— Мордекай е заснел този тук в Лондон минути след убийството на Питър Малоун. Хора от Следователския отдел прокараха снимката през компютърна програма за разпознаване на лица. Двете изображения са на един и същ човек. Питър Малоун е убит от Леопарда.

— А Бени? — попита Габриел.

— Щом са наели Леопарда да убие Малоун, твърде е възможно да са го наели и за Бени, но никога няма да бъдем напълно сигурни.

— Очевидно имаш теория за мъртвия палестинец в Рим.

— Да — кимна Шамрон. — Знаем, че Леопарда е имал дълго и плодотворно сътрудничество с палестински терористични групировки. Операцията в Кипър е доказателство за това. Знаем още, че е сключил сделка с Абу Джихад за извършването на терористични актове срещу израелски граждани. За щастие ти сложи край на забележителната кариера на Абу Джихад и операциите на Леопарда останаха неосъществени.

— Мислиш, че Леопарда е подновил партньорството си с палестинците само за да ме открие?

— Донякъде ми се струва правдоподобно. „Крукс Вера“ желае смъртта ти, както и доста хора в редиците на палестинското движение. Напълно възможно е Леопарда да е бил вторият човек в ланчата — и онзи, който е убил Маруан Азис.

Габриел взе снимките и внимателно ги разгледа, сякаш бяха две платна, едното от които бе с доказана автентичност, а за другото се предполагаше, че е нарисувано от същия художник. Не можеше да се установи с просто око, но той отдавна знаеше, че програмата за разпознаване на лица на Следователския отдел рядко греши. Затвори очи и видя множество лица. Лицата на мъртвите: *Феличи... Мандзини... Каркаси... Бени... Роси...* Последното бе на мъж с бяло расо, влизаш в синагогата край реката в Рим. *Raso, изцапано с кръв.*

Отвори очи и втренчи поглед в Шамрон.

— Трябва да изпратим съобщение до папата, че вероятно животът му е в голяма опасност.

Шамрон скръсти ръце и опря брадичка на гърдите си.

— И как ще стане това? Като се обадим на „Телефонни справки“ в Рим и поискаме личния номер на папата? Всичко става по канален ред, а Курията е известна със своята мудрост. Ако посланикът се обърне към Държавния секретариат, ще са необходими седмици, за да уреди аудиенция при папата. Ако се опитам да стигна до него чрез Службата за сигурност на Ватикана, ще се сблъскаме лично с Карло Казагранде и горилите на „Крукс Вера“. Трябва да намерим някого, който да ни вкара през задния вход на Апостолическия дворец за лична среща с папата. И трябва да стане преди петък. Иначе има опасност негово Светейшество да не излезе жив от римската синагога, а това е последното, което ни е нужно.

В стаята настъпи дълго мълчание. Наруши го Габриел.

— Познавам човек, който може да ни уреди среща с папата — спокойно каза той. — Но трябва да ме върнете във Венеция.

[1] Главно управление за сигурност на Райха, отдел „Еврейски въпроси и прочистване“. — Б.р. ↑

[2] Официален договор между папството и дадена държава, който урежда взаимоотношенията им. — Б.пр. ↑

27. ЩЮРИХ

Карло Казагранде премина под полилея в коридора на четвъртия етаж на хотел „Сен Готар“ и застана пред вратата на стая 423. Погледна часовника си — 19:20, точният час, в който бе инструктиран да дойде — и почука два пъти, достатъчно силно и уверено, за да бъде чут, но не и да смути обитателите на съседните стаи. От другата страна на вратата прозвуча глас, който му нареди на италиански да влезе. Говореше езика доста добре за чужденец. Фактът, че не се долавяше дори лек немски акцент, караше Казагранде да усеща присвиване в стомаха.

Побутна вратата и се спря на прага, преди да го прекрачи. Светлината от полилей нахлу в стаята и за миг Казагранде видя силует на мъж, седнал в кресло. Щом вратата се затвори, настъпи пълна тъмнина. Той се придвижи през нея, докато удари прасеца си в невидима маса. Чу команда да остане там и за няколко мъчителни секунди го обгърна черен мрак. Най-сетне в лицето му светна мощна лампа — като прожектор от наблюдателница. Вдигна ръка и опита да закрие очите си от ослепителния блясък. Сякаш в роговицата му се бе забила игла.

— Добър вечер, генерале. — Ласкателски тон, мазен. — Донесохте ли досието?

Казагранде повдигна куфарчето. Ръка с пистолет се придвижи към светлината и го подканя да продължи. Италианецът извади папката и я сложи на масата като поднос за дарения. Лъчът се наклони надолу, докато ръката с пистолета повдигаше корицата на досието. *Светлината...* Изведнъж генералът се озова на паважа пред апартамента си в Рим и видя обезобразените тела на Анджелика и дъщеря си, осветени от фенерчетата на карабинерите. *Смъртта е настъпила мигновено, генерал Казагранде. Имате поне утешата, че любимите ви хора не са се мъчили.*

Лъчът внезапно се стрелна нагоре. Казагранде се опита да закрие очи твърде късно. Светлината намери ретината му и през следващите

няколко секунди той имаше чувството, че го погълща гигантска, осакатяваща оранжева сфера.

— Нали Средновековието беше отминало? — каза убиецът. Досието се плъзна по масата обратно към Казагранде. — Твърде строго е охраняван. Това е задача за герой мъченик, а не за професионалист. Намерете някой друг.

— Нужен си ми точно ти.

— Откъде да съм сигурен, че няма да ме накиснете като онзи идиот от Истанбул? Последното, което искам, е до края на дните си да гния в някой италиански затвор и да моля папата за прошка.

— Давам ти дума, че няма да бъдеш използван като наивна пионка в по-голяма игра. Ще ми направиш тази единствена услуга, а после ще бъдеш свободен да избягаш.

— Дума на убиец. Колко убедително. Защо да ви вярвам?

— Защото никога не бих те предал.

— Нима? Знаехте ли, че Бенджамин Щерн е агент на израелското разузнаване, когато ме наехте да го убия?

Господи — помисли си Казагранде, — как е разbral?

— Не — отвърна той. — Нямах представа, че професорът е свързан с тях.

— А трябваше да имате. — Изведнъж в гласа на убиеца прозвуча остри режеща нотка. — А знаехте ли, че агент на име Габриел Алон разследва смъртта му, както и действията на вашата групичка?

— Едва сега узнах името му. Очевидно и ти си провел свое разследване.

— Държа да знам, когато някой ме преследва. Знаех и че Алон се намира в пансиона „Абриуци“ в Рим, за да се срещне с инспектор Алексио Роси, когато вие изпратихте цяла армия карабинери да го убият. Трябваше да се посъветвате с мен за проблема си, генерале. Сега Алон щеше да е мъртъв.

Как? Как това чудовище е узнало за израелеца и Роси? Как е възможно? Самонадеян заядливец — помисли си Казагранде. — Такива като него обичат да ги признават за победители. Реши да влезе в ролята на победения. Не му се удаваше, разбира се.

— Прав си — каза той с примиренчески тон. — Трябваше да се обърна към теб. Очевидно щеше да е по-добре и за двама ни. Може ли да седна?

Лъчът се задържа върху лицето му още няколко секунди, а после освети едно кресло на сантиметри от мястото, на което бе застанал. Казагранде седна и положи длани на коленете си. Светлината отново го заслепи.

— Въпросът, генерале, е дали мога да ви имам достатъчно доверие, за да работя отново за вас, особено щом става дума за подобна задача.

— Може би ще успея да спечеля доверието ти.

— Как?

— С пари естествено.

— Ще ви струва значителна сума.

— Тази, която съм предвидил, е доста голяма — увери го Казагранде. — Сума, с която повечето хора биха преживели дълго време.

— Слушам.

— Четири милиона долара.

— Пет милиона — заяви убиецът. — Половината сега, а другата — след като изпълня поръчката.

Генералът потърка коленете си, опитвайки се да прикрие надигащото се напрежение. Не беше като да спори с кардинал Бриндизи, но условията, които поставяше Леопарда, не подлежаха на обсъждане.

— Пет милиона — съгласи се той. — Но ще получиш само *един* в аванс. Ако решиш да отмъкнеш парите, без да изпълниш своята част от договора, твоя работа. Ако искаш и останалите четири милиона...

— Направи пауза. — Доверието е нож с две остриета.

Последва неловко мълчание, толкова дълго, че Казагранде бавно стана от стола си, гответки се да си тръгне. Застина, когато убиецът каза:

— Обяснете ми как може да стане.

През следващия час генералът му описа подробно стратегията със спокойния тон на полицай ветеран, докладващ за дребните улични престъпления, извършени през определен период. През цялото време лампата светеше в лицето му. Започна да му става горещо. Сакото залепна от пот за гърба му като мокър чаршаф. Едва се сдържаше да не щракне проклетия ключ. Би предпочел да седи с това чудовище на тъмно, отколкото да търпи ослепителната светлина.

— Носите ли аванса?

Казагранде потупа по дипломатическото си куфарче.

— Да го видя.

Генералът сложи куфарчето на масата, отвори го и го обърна така, че убиецът да види възнаграждението си.

— Знаете ли какво ще стане, ако ме предадете?

— Уверявам те, че мога да си представя — отвърна Карло. — Но определено аванс в такъв размер е достатъчна демонстрация на добра воля.

— Добра воля? От това ли е продиктувано желанието ви да бъде извършен този акт?

Убиецът затвори куфарчето и отново се скри в мрака.

— Има една последна подробност — каза служителят на Ватикана. — Ще имаш нужда от специален пропуск, за да минеш през швейцарската охрана и карабинерите. Донесе ли снимката?

Чу се шумолене на дрехи и след миг се показва ръка, държаща снимка. Качеството не беше добро. Навсякъм бе направена със самоснимачка. Погледна лицето и се запита дали наистина е на машината за убийства, позната с името Леопарда. Навсякъм убиецът прочете мислите му, защото след няколко секунди отново се появи пистолетът, насочен право към сърцето му.

— Искате да ме попитате нещо ли?

Казагранде поклати отрицателно глава.

— Добре — каза убиецът. — Вървете си.

28. ВЕНЕЦИЯ

Приливът заливаше стъпалата на „Сан Дзакария“. Франческо Тиеполо, облечен в непромокаем шлифер и гумени ботуши до коленете, тежко пристъпваше по наводнения площад в спускащия се здравец. Влезе в църквата и наруши свещената тишина с вик, че е време да приключват работата за деня. Адриана Дзинети сякаш полетя от високото си скеле пред главния олтар. Антонио Полити широко се прозина и направи поредица мъчителни пози от йога, целейки да демонстрира пред шефа си как уморителната работа се е отразила на младото му тяло. Тиеполо погледна творбата на Белини. Завесата стоеше на мястото си, но луминесцентните лампи не светеха. Едва се сдържа да не се разкреци импулсивно.

Антонио Полити застана до него и сложи изцапаната си с боя длан на едрото му рамо.

— Кога, Франческо? Кога най-сетне ще проумееш, че той няма да се върне?

Кога *наистина*? Момчето не беше готово за работа върху шедьовър като този на Белини, но Тиеполо нямаше избор, защото църквата трябваше да отвори вратите си за посетители навреме за пролетния туристически сезон.

— Ще го почакаме още един ден — каза той, все още приковал поглед в неосветената картина. — Ако не се върне до утрата следобед, ще възложа на теб да я довършиш.

Радостта на Антонио се измести на заден план от нескрития му интерес към високото очарователно създание, което бавно крачеше през църквата. Имаше черни очи и буйни, непокорни тъмни коси. Тиеполо разбираше от лица и характерни черти. Би заложил хонорара си за проекта „Сан Дзакария“, че е еврейка. Струваше му се позната. Май я бе виждал един-два пъти да наблюдава работата на реставраторите.

Антонио тръгна към нея. Тиеполо протегна мощната си ръка, препречи пътя му и любезно се усмихна.

— Мога ли да ви помогна с нещо, синьорина?

— Търся Франческо Тиеполо.

Настроението на Антонио помръкна. Тиеполо сложи ръка на гърдите си.

— Вече го намери, съкровище.

— Приятелка съм на Марио Делвекио.

Закачливият поглед на Тиеполо изведнъж охладня. Скръсти ръце пред широкия си гръден кош и я изгледа ядосано с присвити очи.

— Къде е той, за бога?

Жената не каза нищо, само му подаде хартийка. Той я разгъна и прочете бележката:

Твоят приятел във Ватикана е в смъртна опасност. Нуждая се от помощта ти, за да спася живота му.

Вдигна очи и на лицето му се изписа недоумение.

— Коя си ти?

— Не е важно, синьор Тиеполо.

Едрият мъж смачка бележката в мечешката си лапа.

— Къде е той?

— Ще му помогнете ли да спаси живота на приятеля ви?

— Ще изслушам това, което има да ми каже. Ако приятелят ми наистина е в опасност, разбира се, че ще помогна.

— Тогава трябва да дойдете с мен.

— Сега ли?

— Моля ви, синьор Тиеполо. Страхувам се, че нямаме много време.

— Къде отиваме?

Тя бързо го сграбчи за лакътя и го задърпа към вратата.

* * *

В Канареджо се носеше мириз на солена вода от лагуната. Жената поведе Тиеполо по моста над канала Рио ди Гето Нуово, а после през мрачния тунел, изпълнен с влага и плесен. В другия край се появи силует на дребничък мъж, с ръце в джобовете на кожено яке, обграден с ореол от жълтеникова светлина. Тиеполо спря.

* * *

— Би ли ми казал какво става, мамка му?

— Очевидно си получил бележката ми.

— Заинтригува ме. Но трябва да признаеш, че не съдържаше много подробности, освен едно шокиращо сведение. Откъде ти, реставратор на име Марио Делвекио, знаеш, че животът на папата е в опасност?

— Реставрирането на картини е нещо като хоби за мен. Върша друга работа... за която малцина знаят. Разбираш ли какво се опитвам да ти кажа, Франческо?

— За кого работиш?

— Не е важно за кого.

— Дяволски важно е, щом искаш да ти помогна да се добереш до папата.

— Работя за разузнавателна служба. Не постоянно, само при специални обстоятелства.

— Например смърт на близък.

— Всъщност да.

— За чие разузнаване работиш?

— Бих предпочел да отмина този въпрос.

— Разбира се, но щом искаш да говоря с папата, ще се наложи да отговаряш на всичките ми въпроси. Повтарям: За чие разузнаване работиш? Италианското? Ватиканското?

— Не съм италианец, Франческо.

— Не си италианец! Много смешно, Марио.

— Не се казвам Марио.

* * *

Направиха пълна обиколка на площада. Габриел и Тиеполо — рамо до рамо, а Киара — на няколко крачки зад тях. Франческо имаше нужда от време, за да осмисли информацията, която току-що бе поел. Беше проницателен и интелигентен венецианец, с връзки в политиката и обществото, и все пак ситуацията, с която се сблъскваше сега, не

можеше да се сравни с нищо преживяно. Сякаш някой му бе казал, че картината на Тициан на олтара на „Фари“ е репродукция, нарисувана от руснак. Най-сетне си пое дълбоко дъх — като тенор преди кулмиационен пасаж от ария, и извърна глава към Габриел.

— Помня как дойде тук като младеж. Беше през седемдесет и четвърта или седемдесет и пета, нали? — Очите му се взираха в Габриел, но мислено се бе пренесъл във Венеция двайсет и пет години назад, в малко ателие, пълно с лъчезарни младежки лица. — Помня как чиракуваше при Умберто Конти. Още тогава беше талантлив. По-добър от всички други. Един ден щеше да станеш велик. Умберто го знаеше. Както и аз. — Поглади заплетената си брада с едрата си ръка. — Умберто знаеше ли истината за теб? Знаеше ли, че си израелски агент?

— Умберто не знаеше нищо.

— Заблуждавал си Умберто Конти? Трябва да се срамуваш от себе си. Той *вярваше* в Марио Делвекио. — Тиеполо замълча, овладя гнева си и сниши глас: — Вярваше, че Марио Делвекио ще стане един от най-великите реставратори.

— Винаги съм искал да кажа истината на Умберто, но не можех. Имам врагове, Франческо, Хора, които унищожиха семейството ми. Тези хора искат да ме убият днес заради неща, които са се случили преди трийсет години. Ако мислиш, че италианците са злопаметни, трябва да прекараши известно време в Близкия изток. Ние сме измислили *вендетата*, не сицилианците.

— „Кайн уби Апел и бе прогонен на изток от рая“, А ти си изгнаник тук, на нашия мочурлив остров, а лагуната, за да лекуваш пострадали картини.

Това бе призов за помирение. Габриел го прие със снизходителна усмивка.

— Знаещ ли, че извърших непростим грях за човек с моята професии? Разкрих ти истинската си самоличност, защото се страхувам, че приятелят ти е в смъртна опасност.

— Наистина ли мислиш, че възнамеряват да го убият?

— Вече са убили много хора. Убиха мой приятел.

Тиеполо огледа пустия площад.

— Познавах добре и Йоан Павел Първи — Албино Лучани. Той искаше да прочисти Ватикана. Да продаде материалните активи на Църквата и да даде парите на бедните. Да направи революция в

Църквата. Почина трийсет и три дни след избирането си. „Сърдечен удар“, твърдеше Ватиканът. — Франческо поклати глава. — Сърцето му беше напълно здраво. Имаше сърце на лъв. Както и смелост. Промените, които планираше да извърши в Църквата, щяха да ядосат много хора. И толкова...

Тиеполо сви рамене, а после извади от джоба си мобилен телефон и бързо набра номер от паметта. Когато най-сетне някой вдигна, той се представи и помоли да го свържат с отец Луиджи Донати. Докато изчакваше, закри микрофона с ръка и прошепна на Габриел:

— Личният секретар на папата. Беше тук с него дълги години. Много дискретен. Изключително лоялен.

Явно следващият глас бе на Донати, защото пет минути водиха въодушевен разговор, пълен с иронични реплики за Рим и Курията. Габриел се убеди, че Франческо е узнал доста за политиката на Църквата от своя приятел папата. Когато най-сетне стигна до съществената част, подходит така тактично и елегантно, че за Габриел думите му прозвучаха и невинно, и тревожно. Тиеполо бе усвоил доста ценни уроци от интригите във венецианските художествени среди. Умееше да води едновременно два разговора.

Най-сетне затвори и пъхна телефона обратно в джоба си.

— Е? — попита Габриел.

— Отец Донати ще поговори с папата.

* * *

Отец Донати дълго остана загледан в телефона, докато реши как да постъпи. Думите на Тиеполо отекваха в ушите му. *Трябва да се видя със Светия отец. Важно е да се срещна с него преди петък.* Франческо никога не бе говорил така. Отношенията му със Светия отец бяха просто приятелски — спагети, червено вино и забавни истории, които напомняха на папата за доброто старо време във Венеция, преди да стане затворник в Апостолическия дворец. И защо преди петък? Какво имаше предвид? В петък Светият отец щеше да посети синагогата. Нима Тиеполо се опитваше да му каже, че има проблем?

Донати рязко стана и се отправи към папския апартамент. Размина се с две от монахините, които се грижеха за домакинството, без да размени нито дума с тях, и влезе в трапезарията. Светият отец бе приел делегация епископи от американския Среден запад и разговорът бе стигнал до неприятна за негово Светейшество тема. Не скри облекчението си, когато видя Луиджи да влиза в стаята, въпреки мрачното му делово изражение.

Свещеникът застана до него и леко се наведе, за да говори направо в ухото му. Доловили напрежението на Донати, епископите извърнаха глави. Щом личният му секретар свърши, папата остави вилицата и ножа си и затвори очи за миг. После вдигна поглед, кимна и отново насочи вниманието си към гостите.

— Е, докъде бяхме стигнали? — попита той, докато Донати се оттегляше.

* * *

Изминаха дължината на площада от край до край шест пъти, докато чакаха телефонът да звънне. Тиеполо запълни минутите на напрежение с десетки въпроси към Габриел: за работата му в израелското разузнаване, за семейството му, за това как се чувства един евреин, денонощно заобиколен от християнски символи. Агентът отговори на онези, на които можеше, и тактично отклони нагазващите в неудобни води. Все още не напълно убеден, че Габриел не е италианец, Франческо настойчиво го подканни да каже няколко думи на иврит. През следващите минути двамата с Киара проведоха шаговит разговор, главно за сметка на италианеца, докато не ги прекъсна звънът на телефона. Тиеполо мълчаливо слуша няколко секунди и промърмори:

— Разбирам, отец Донати.
Затвори и прибра телефона.
— Даде ли ти отговор?
Франческо се усмихна.

29. РИМ

В северната част на Рим, близо до ленива извивка на Тибър, се намира малък закътан площад, рядко посещаван от туристи. На него има старинна църква с напукана камбанария и автобусна спирка, която малцина използват, също кафене и скромна фурна, от която сутрин лъха аромат на топъл хляб и се смесва с миризмата на тиня от реката. Точно срещу фурната има стар жилищен блок с портокалови дръвчета в саксии от двете страни на входа. От огромния апартамент на последния етаж в далечината се вижда кубето на базиликата „Свети Петър“. Наемателят на апартамента го ползва рядко, с което прави услуга на работодателите си от Тел Авив.

Сградата нямаше асансьор и до жилището се стигаше по четири реда полуутъмни стълби. Киара тръгна първа, следвана от Габриел и Франческо Тиеполо. Преди да пъхне ключа в ключалката, вратата се отвори и на прага застана широкоплещестата фигура на Шимон Пацнер. Споменът за бягството на Габриел и Киара от брега бе изписан на лицето му. Ако Ари Шамрон и Ели Лавон не стояха на шест крачки зад него, пушейки турски цигари, почти със сигурност Пацнер би се нахвърлил върху Габриел. Вместо това стисна зъби и мълчаливо му стори път, преди той да поздрави Шамрон. Тази вечер нямаше да има семейни свади, поне не пред външно лице. Но един ден, когато Шамрон си тръгнеше, Пацнер щеше да си отмъсти. Така постъпваха всички в тайните служби.

Габриел се зае с представянето:

— Това е Франческо Тиеполо. Франческо, това са колегите ми. Ще е обидно за теб да им дам имена, защото знаеш, че не мога да ти кажа истинските.

Тиеполо прие думите му с насмешка. Шамрон пристъпи напред и пое ръководенето на срещата. Стисна ръката на италианеца и дълго го гледа право в очите. Тиеполо знаеше, че е подложен на внимателна преценка за почтеност, но с нищо не издаде, че изпитва неудобство от проницателния му поглед.

— Безкрайно съм ви благодарен, че се съгласихте да ни помогнете, синьор Тиеполо.

— Светият отец е мой близък приятел. Ако по някакъв начин пострада, никога няма да си го простя, особено ако съм можел да го предотвратя.

— Уверявам ви, че в това отношение интересите ни напълно съвпадат. — Шамрон най-сетне пусна ръката му и погледна Шимон Пацнер. — Донеси му кафе. Не виждаш ли, че е уморен от дългото пътуване?

Преди да се отдалечи към кухнята, очите на Пацнер изпратиха ледени стрели към Габриел. Шамрон покани Тиеполо в хола. Венецианецът се настани в единния край на дивана, а останалите се събраха около него. Ари не губи повече време в празни приказки.

— В колко часа ще влезете във Ватикана?

— Ще ме очакват при Бронзовите врати в шест тази вечер. Обикновено отец Донати ме посреща там и ме придружава до папския апартамент на третия етаж.

— Сигурен ли сте, че може да се има доверие на този Донати?

— Познавам отец Донати, откакто познавам Светия отец. Напълно лоялен е.

Шимон Пацнер влезе в стаята и подаде на госта чаша еспресо.

— Важно е папата и приближените му да бъдат спокойни — продължи Шамрон. — Ще се срещнем с негово Светейшество при посочените от него условия. Естествено предпочитаме безопасно място, където определени елементи от Курията няма да забележат нашето присъствие. Разбирате ли какво имам предвид, синьор Тиеполо?

Италианецът повдигна чашата към устните си и уверено кимна.

— Информацията, която искаме да предадем на Светия отец, е от деликатно естество. Ако се наложи, ще се срещнем с негово доверено лице, но е най-добре да я чуе със собствените си уши.

Франческо допи еспресото на един дъх, внимателно остави чашата върху чинийката и каза:

— Ще е добре да имам представа за естеството на тази информация.

Без да прикрива смущението си, Шамрон се наведе напред.

— Свързана е с действията на Ватикана по време на Втората световна война и със среща, състояла се в манастир край Лаго ди Гарда преди много време. Простете, синьор Тиеполо, но не мога да ви кажа повече.

— А каква е заплахата за живота му?

— Опасяваме се, че заплахата за Светия отец произтича от сили вътре в самата Църква, поради което трябва да вземе допълнителни мерки за собствената си сигурност и тази на приближените си.

— Има един факт във ваша полза. Отец Донати неведнъж ми е казвал, че е загрижен за сигурността на Светия отец. Така че това няма да бъде изненада за него. Що се отнася до войната... — Франческо се поколеба, очевидно внимателно подбирайки думите си. — Да кажем, че Светият отец е посветил доста размисли на тази тема. Нарича я „петно за Църквата“. Петно, което е твърдо решен да отстрани.

Шамрон се усмихна.

— Поязвайте ми, синьор Тиеполо, ние сме тук, за да помогнем.

* * *

В 17:45 черен фиат седан спря пред входа на сградата. Франческо Тиеполо се качи на задната седалка. Шамрон и Шимон Пацнер излязоха на терасата и видяха как колата тръгна покрай реката към кубето в далечината.

Петнадесет минути по-късно фиатът остави венецианеца на входа на площад „Свети Петър“. Тиеполо се промъкна покрай желязната бариера и пое под Колонадата на Бернини, докато камбаните на базиликата отбелязваха шест часа. Пред Бронзовите врати той съобщи името си и подаде личната си карта на швейцарската охрана. Пазачът направи проверка в компютъра, сравни лицето на снимката с това на посетителя и явно доволен, му позволи да влезе в Апостолическия дворец.

Отец Донати го очакваше в подножието на Кралската стълба — Скала Реджа. Както обикновено, имаше мрачно изражение, сякаш бе човек, който непрекъснато очаква лоши вести. Хладно стисна ръката му и го поведе по стълбите към папския апартамент.

Всеки път Тиеполо се впечатляваше от вида на папския кабинет. Оскъдно обзаведена стая, твърде скромна за толкова влиятелен човек и все пак напълно подобаваща на краткия свещеник, когото бе опознал и започнал да боготвори във Венеция. Папа Павел VII стоеше до прозореца с изглед към площад „Свети Петър“ — бяла фигура на фона на пурпурните драперии. Обърна се, щом Тиеполо и отец Донати влязоха в стаята, и уморено им се усмихна. Гостът застана на колене и целуна пръстена с Рибаря. Папата обхвана раменете на венецианеца, помогна му да се изправи и стисна бицепсите му, сякаш черпеше сила от тялото на едрия мъж.

— Добре изглеждаш, Франческо. Очевидно Венеция продължава да ти се отразява добре.

— Довчера, Ваше Светейшество, когато узнах за заплахата за живота ви.

Отец Донати седна, внимателно кръстоса крака и приглади гънките на панталона си като твърде зает изпълнителен директор, нетърпелив да започне важни преговори.

— Добре, Франческо каза той. — Стига драматични встъпления. Седни и обясни какво точно става, за бога.

* * *

Папа Павел Седми имаше уговорка за вечеря с гостуваща делегация епископи от Аржентина. Отец Донати телефонира на водача им — влиятелен свещеник от Буенос Айрес, и му съобщи, че за съжаление, негово Светейшество е настинал и не ще може да ги приеме. Епископът обеща да се моли за скорошното оздравяване на Светия отец.

В девет и трийсет отец Донати излезе в коридора и припряно заговори на швейцареца, който пазеше пред вратата на папския апартамент:

— Светият отец иска да се поразходи в градината и да поразмишлява. Ще излезе след минута.

— Мислех, че негово Светейшество е болен тази вечер — невинно отвърна охранителят.

— Здравето на негово Светейшество не е твоя грижа.

— Да, отец Донати. Ще уведомя охраната в градината, че негово Светейшество ще отиде там.

— Няма да правиш нищо подобно. Светият отец желае да размишлява в уединение.

Гвардеецът застина.

— Разбрано, отец Донати.

Свещеникът се върна в кабинета. Тиеполо помагаше на папата да облече дълъг жълтеникав балтон и шапка с периферия. Когато закопча палтото, само подгъвът на бялото мурасо се подаваше под него.

Във Ватикана има хиляди стаи и километри коридори и стълбища. Отец Донати се бе постарал да опознае всеки сантиметър от тях. Той поведе папата и венецианца покрай швейцарската охрана и през следващите десет минути вървяха по подобните на лабиринт коридори и нищи на старинния дворец, през полуутъмни тесни тунели със сводести тавани и редица каменни стъпала, изльскани от времето и хълзгави като лед.

Най-сетне стигнаха до тъмен подземен гараж. Ватиканските регистрационни табели бяха сменени с обикновени италиански номера. Франческо Тиеполо помогна на папата да се качи на задната седалка и се настани до него. Отец Донати седна зад волана и запали двигателя.

Папата не можа да скрие тревогата си от това развитие на нещата.

— Кога за последен път си шофирал, Луиджи?

— Честно казано, Свети отче, не мога да си спомня. Със сигурност беше, преди да заминем за Венеция.

— Това беше преди осемнайсет години!

— Нека Светият Дух ни закрия по време на пътуването.

— И всички ангели и светии — добави папата.

Донати включи на скорост и бавно потегли. Малко по-късно колата излезе навън в нощта. Свещеникът колебливо натисна газта и пое по Вия Белведере към портата „Санта Анна“.

— Наведете се, Свети отче.

— Наистина ли е необходимо, Луиджи?

— Франческо, ако обичаш, помогни на негово Светейшество да се скрие.

— Простете, Свети отче.

Едрият венецианец сграбчи папата за реверите на балтона и го придърпа към скута си. Фиатът се понесе бързо покрай Папската аптека и Ватиканската банка. Щом наблизиха портата „Санта Анна“, отец Донати включи фаровете и наду клаксона. Смаяният гвардеец се отдръпна от пътя и колата профуча покрай него през портата. Отец Донати се прекръсти, когато навлязоха в сърцето на Рим.

Папата вдигна поглед към Тиеполо.

— Може ли да се изправя, Франческо? Недостойно е да седя така.

— Отец Донати?

— Да, мисля, че вече е безопасно.

Венецианецът помогна на папата да изправи гръб и приглади реверите му.

* * *

Киара стоеше на терасата на тайната квартира и първа забеляза фиата, който навлизаше в площада. Колата спря пред сградата и от нея слязоха трима мъже. Киара се втурна в хола.

— Пристигнаха — съобщи тя. — Тиеполо и още двама. Мисля, че единият е той.

След малко се чу отчетливо почукване. Габриел бързо прекоси стаята и отвори вратата. На прага стояха Франческо Тиеполо и свещеник в черен костюм, застанал до дребничък мъж с дълъг балтон и широкопола шапка. Габриел им стори път. Тиеполо и свещеникът въведоха спътника си в жилището.

Габриел затвори вратата. Когато се обрна, видя дребничкия мъж да сваля бомбето си и да го подава на свещеника. На главата му имаше бяла свещеническа шапчица. После съблече жълтеникавия си балтон и под него се разкри искрящо бяло расо.

Негово Светейшество папа Павел VII каза:

— Разбрах, че вие, господа, имате важна информация, която бихте искали да ми съобщите. Целият съм в слух.

30. РИМ

Вратата на квартирата се отвори, щом Ланге я докосна, точно както му бе казал италианецът. Затвори я и сложи резето, преди да запали лампите. Намираше се в едностаен апартамент с гол под и петна от течове по стените. Имаше метално легло, по-скоро кушетка, с тънък като лист дюшек. Нямаше възглавница, а само овехтяло вълнено одеяло, цялото на петна. *Урина? Сперма?*, запита се Ланге. Не беше много по-различно от стаята му в Триполи, където някога бе прекарал четиринайсет тягостни нощи в очакване на водача от либийските тайни служби, който трябваше да го отведе до тренировъчните лагери на юг. Все пак съществуваше една значителна разлика — голямото резбовано разпятие над леглото, окичено с броеница и изсъхнало палмово листо.

До леглото стоеше малък скрин. Ланге уморено отвори чекмеджетата. Намери бельо, свити на топка черни чорапи и молитвенник с оръфани корици. С известна предпазливост надникна в банята: изцапана с ръжда мивка, чешма с две кранчета, мътно огледало, в което едва се виждаше отражение, и тоалетна чиния без капак.

Отвори гардероба. На шината висяха два свещенически костюма. На пода имаше чифт черни обувки, доста износени, но лъснати — обувки на беден човек, полагащ грижи за външността си. Побутна ги с върха на мокасината си и видя разкованата дъска. Наведе се и я извади.

В малката кухина откри мушама, свита на вързоп. Разгъна я: пистолет „Стечкин“, заглушител, два пълнителя с деветмилиметрови муниции. Вкара единия в пистолета и го пъхна в колана на панталона си. Заглушителя и втория пълнител уви обратно в мушамата.

Посегна към кухината за втори път и намери още две неща: ключове за мотоциклета, паркиран пред общежитието, и кожен калъф за документи. В него имаше идентификационен пропуск от Службата за сигурност на Ватикана. Погледна името — МАНФРЕД БЕК, СПЕЦИАЛЕН РАЗУЗНАВАТЕЛЕН ОТДЕЛ, а после и снимката. Беше онази, която бе дал на Казагранде в хотелската стая в Цюрих. Не бе

негова естествено, но леката прилика лесно можеше да се подсили с малко подготовка.

Манфред Бек, Специален разузнавателен отдел...

Върна калъфа в кухината, постави обратно дъската и я закри с обувките. Огледа пустата, самотна стая. Свещеническа квартира. Изведенъж потъна в спомени: криволичеща павирана уличка във Фрибур, млад мъж с черно расо, крачещ през мъглата, която се надигаше от река Зане. „Млад човек, преживял криза“, спомни си Ланге. Измъчен човек, неможещ да понася повече тягостната самота на живота, който го очакваше. Човек, който искаше да стои в първите редици. Странно, поетият път го бе довел до живот, по-самoten дори от този на енорийски свещеник. Странно бе, че се намираше тук, в тази мизерна стая в Рим.

Отиде до прозореца и го отбори. Нощният въздух облъхна лицето му. На около километър разстояние се намираше Стационе Термини. Точно на отсрещната страна на улицата имаше занемарен парк. Между локвите по алеята пристъпваше жена. За миг светлината на уличната лампа подчертала червеникавите оттенъци на косите ѝ. Нещо я накара да погледне към отворения прозорец. Усвоен навик. Инстинкт. *Страх*. Щом видя лицето му, тя се усмихна и тръгна да пресече улицата.

31. РИМ

Ари Шамрон бе решил да не заблуждава Христовия наместник. Искаше Габриел да разкаже всичко, без да мисли за сигурността на източниците или за методите. Нареди му да подреди събитията в хронологичен ред, защото като човек, докладвал пред петима премиери, Шамрон знаеше цената на добрия разказ. Вярваше, че подробностите за нечистите средства, с които си служи разузнаването, често правят изводите по-убедителни за слушателя, в този случай — върховния глава на Римокатолическата църква.

Настаниха се в хола. Папата седна на удобен фотьойл, събрал колене и скръстил ръце. Отец Донати зае мястото си до него, с разтворен бележник в скута. Габриел, Шамрон и Ели Лавон се сместиха на дивана срещу тях, от другата страна на ниската масичка, с каничката чай, която никой не докосна. Киара и Шимон Пацнер стояха на пост на балкона. След като бе свършил работата си, Франческо Тиеполо бе целувал папския пръстен и бе заминал обратно за Венеция с кола на Службата.

Габриел заговори на папата на родния му език и отец Донати започна трескаво да си води бележки, като на всеки няколко минути го прекъсваше, повдигайки сребристата си химикалка, и го поглеждаше над полукръглите си очила. Настояваше да повтори и изясни някая привидно незначителна подробност или спореше с него за превода на отделни фрази. Ако се окажеше, че е допуснал неточност в записките си, енергично задраскваше неверния пасаж. Когато Габриел преразказа разговора си с Питър Малоун и спомена за първи път думите „Крукс Вера“, Донати хвърли многозначителен поглед към папата, който негово Светейшество решително си даде вид, че не забелязва.

До този момент папата бе слушал мълчаливо. Ту свеждаше очи към сплетените си пръсти, ту ги затваряше, сякаш за да се моли. Само вестта за нечия смърт го караше да потръпва. При споменаването на всяко убийство — на Бенджамин Щерн, Питър Малоун, Алесио Роси и четиримата карабинери в Рим, оперативния агент на „Крукс Вера“ в Южна Франция — той се прекръсташе и прошепваше молитвени

слова. Нито веднъж не погледна Габриел или дори личния си секретар. Единствено Шамрон успяваше да привлече вниманието му. Папата сякаш откриваше нещо общо между себе си и стареца. Може би близката възраст или дълбоките бразди по загрубялото лице на Шамрон му вдъхваха увереност. На всеки няколко минути двамата се поглеждаха съсредоточено над масичката, като че тя представляваше бездната на времето и историята.

Габриел подаде писмoto на сестра Реджина и отец Донати го прочете на глас. Лицето на папата издаде дълбока скръб и очите му се затвориха. За Габриел това изглеждаше като реакция, породена от мъчителен спомен, сякаш някой бе отворил стара рана. Само веднъж негово Светейшество отвори очи — когато чу за момчето, заспало в скута на монахинята. За миг погледна към Шамрон над преградата и отново склопи очи и потъна в дълбоката си лична болка.

Когато свърши, отец Донати върна писмoto на Габриел, който разказа за решението си отново да отиде в Мюнхен, за да претърси апартамента на Бенджамин, и за документа, който приятелят му бе доверил на фрау Ратцингер.

— На немски е — обясни Габриел. — Искате ли да го преведа, Ваше Светейшество?

Отец Донати отговори вместо папата:

— И двамата със Светия отец владеем добре немски. Ако обичате, прочетете документа на езика, на който е написан.

Меморандумът от Мартин Лутер до Адолф Айхман сякаш причини на папата физическа болка. По средата на четенето той посегна към ръката на секретаря си, търсейки опора. После наведе глава и преплете пръсти под разпятието на гърдите си. Щом отвори очи, погледна право към Шамрон, който държеше изповедта на сестра Реджина.

— Забележителен документ, нали, Ваше Светейшество? — попита Шамрон на немски.

— Бих използвал друга дума — отвърна папата на същия език.
— „Срамен“ е първата, която ми идва наум.

— Но е точен разказ за срещата, която се е състояла в манастира през 1942 година, нали?

Габриел погледна първо Шамрон, а после папата. Отец Донати понечи да възрази, но Светият отец му даде знак да замълчи, като леко

докосна ръката му.

— Точен, с изключение на една подробност — заяви папа Павел VII. — Всъщност се преструвах на заспал в скита на сестра Реджина. Не бих издържал да кажа дори още десет думи от „Броеницата“.

* * *

После им разказа историята на едно момче — момче от бедно планинско селце в Северна Италия. Момче, загубило родителите си на деветгодишна възраст, без роднини, от които да потърси подкрепа. Момче, изминало само пътя до манастира край езерото, където помагало в кухнята и се сприятелило със сестра Реджина Каркаси. Монахинята станала негова майка и учителка. Научила го да чете и пише. Научила го да цени картините и музиката. Научила го да обича Бога и да говори немски. Наричала го Топчо заради бузестото му лице. След войната, когато тя се отрекла от обета си и напуснала манастира, момчето също го напуснало. Както сестра Реджина, и то се разколебало във вярата си в Църквата заради събитията по време на войната. Стигнало до Милано, където се борело за оцеляването си по улиците с джебчийство и кражби от магазините. Много пъти полицайтите го арестували и пребивали. Една нощ баnda престъпници го пребили почти до смърт и мислейки го за мъртъв, го оставили на стъпалата пред енорийска църква. На сутринта го открил енорийският свещеник и го откарал в болница. Свещеникът идвал при него всеки ден и плащал за престоя му. Узнал, че мръсното улично хлапе е прекарал известно време в манастир и знае доста за Светото писание и Църквата. Убедил го да постъпи в семинария и да учи за свещеник — начин да се избави от мизерния живот и затвора. Момчето се съгласило и животът му се променил завинаги.

По време на разказа Габриел, Шамрон и Ели Лавон седяха неподвижни и слушаха в захлас. Отец Донати бе свел поглед към бележника си, но ръцете му не помръдаваха. Когато папата свърши, в стаята се възцари гробна тишина. Най-сетне я наруши Шамрон:

— Трябва да разберете, Ваше Светейшество, че нямахме намерение да изравяме информацията за манастира край Лаго ди Гарда

и за вашето минало. Искахме само да открием кой уби Бенджамин Щерн и защо.

— Не ви се сърдя, че ми донесохте тази информация, господин Шамрон. Колкото и да е мъчително, тези документи трябва да станат публично достояние, за да ги прочетат историците, обикновените евреи и католиците, и да бъдат поставени в подобаващ контекст.

Шамрон сложи документите пред папата.

— Нямаме желание да ги предоставяме на обществеността. Оставяме ги във вашите ръце, за да постъпите както намерите за добре.

Папата сведе глава към книжата, но после се загледа напред, потънал в размисъл.

— Нашият папа Пий Дванайсети не е бил толкова порочен, колкото твърдят враговете ни. Но за съжаление не е бил и светец, какъвто го представят защитниците му, включително и Църквата. Имал е причини да мълчи: страх от разцепление сред немските католици, страх от германско възмездие за Ватикана, желание да изиграе дипломатическа роля на миротворец... Но трябва да приемем мъчителния факт, че Съюзниците са искали да се обяви против холокоста, а Адолф Хитлер е настоявал да запази мълчание. Поради някаква причина — любовта си към Германия или факта, че е бил заобиколен от немци в папския дом — Пий е взел решение в интерес на Хитлер и сянката на този негов избор тегне над нас до ден днешен. Искал е да бъде държавник, когато светът е имал най-голяма нужда от свещеник, от човек врасо, който да изкрещи на убийците с пълен глас да престанат — в името на Бога и всичко свято.

Папата вдигна очи и погледна първо Ели Лавон, после Габриел и накрая Шамрон, в чието лице се взира най-дълго.

— Трябва да приемем неудобния факт, че неговото мълчание е било оръжие в ръцете на нацистите. Допуснало е арестите и депортиранията да продължат с минимум съпротива. Може би хиляди католици са участвали в спасяването на евреи. Но ако свещениците и монахините в Европа бяха получили наставления или просто благословията на папата да се опълчат срещу холокоста, много повече католици щяха да приютят евреи и много повече евреи щяха да оцелеят по време на войната. Ако Германската епископия се бе обявила по-рано срещу избиването на евреите, вероятно холокостът нямаше да

достигне тези чудовищни размери. Папа Пий е знаел, че масовото механизирано умъртвяване на европейските евреи е в ход, но е предпочел да запази тази информация за себе си. Защо не е казал на света? Защо не е казал дори на своите епископи в страните, където са били извършвани арестите? Защо е одобрил пъкления заговор, сключен на брега на езерото?

Папата посегна към каничката в средата на масата. Когато отец Донати се наведе напред, за да му помогне, той протегна ръка, сякаш искаше да каже: „Негово Светейшество все още знае как да си налее чаша чай“. Няколко секунди замислено разбърква захарта и млякото, преди да продължи:

— За съжаление, поведението на Пий е само един от аспектите на войната, които се нуждаят от анализиране. Трябва да приемем неудобната истина, че сред католиците е имало много повече убийци, отколкото спасители. Католически капелани съдействали на самите извършители за изтребването на евреите. Изслушвали изповедите им и им давали Свето причастие. Във Виши, Франция, католически свещеници съзнателно помагали на френски и немски военни да залавят евреи за депортиране и избиване. В Литва висшите духовници изрично забранили на свещениците да спасяват евреи. В Словакия — страна, управлявана от свещеник — правителството платило на немците да откарат еврейското малцинство в лагерите на смъртта. В католическа Хърватия духовници лично участвали в убийствата, а францисканец с прозвището Брат на Сатаната станал главен надзирател в концентрационен лагер, където били избити двайсет хиляди евреи. — Папата замълча и отпи глътка чай, сякаш да отмие горчивия вкус в устата си. — Трябва да приемем и истината, че Църквата е настоявала за милост към убийците и е помогнала на стотици от тях напълно да избегнат правосъдието.

Шамрон неспокойно се размърда на мястото си, но не каза нищо.

— Утре в Голямата синагога Католическата църква за първи път ще застане честно срещу тези въпроси.

— Речта ви беше трогателна, Ваше Светейшество — каза Шамрон, — но вероятно не е безопасно за вас да осъществите посещението си отвъд реката и да кажете тези думи в синагога, за да ги чуе целият свят.

— Синагогата е единственото място, на което трябва да бъдат изречени, особено тази в римското гето, където евреите били залавяни буквально под прозорците на папата, без никакъв израз на неодобрение. Предшественикът ми отиде там веднъж и започна този поход. Бе изbral върната посока, но за жалост много хора от Курията не бяха с него и той не успя да постигне крайната цел. Утре аз ще довърша делото му там, където той го започна.

— Изглежда, имате още нещо общо със своя предшественик, Ваше Светейшество — каза Шамрон. — Съществуват хора в самата Църква, и то тук, в Рим, които не биха подкрепили обективно анализиране за ролята на Ватикана в холокоста. Вече са доказали, че са способни на убийства, за да запазят миналото в тайна, и трябва да действате, имайки предвид, че и вашият живот е в опасност.

— Говорите за „Крукс Вера“?

— Съществува ли такава организация в рамките на Църквата?

Двамата свещеници се спогледаха. След това очите на папата отново се спряха на лицето на Шамрон.

— За съжаление — да, „Крукс Вера“ съществува, господин Шамрон. През тридесетте и по време на Студената война било допуснато това общество да достигне разцвета си, защото показало, че е ефективно оръжие в борбата с большевизма. Жалкото е, че много от жестокостите, извършени в тази борба, са дело на „Крукс Вера“ и поддръжниците й.

— А сега, след края на Студената война? — попита Габриел.

— „Крукс Вера“ винаги се е приспособявала към новите реалности. Доказала е ролята си на ценно средство за поддържане на религиозна дисциплина. В Латинска Америка „Крукс Вера“ се бори срещу привържениците на либералната теология, понякога притягвайки до чудовищно насилие, за да потиска свещениците, които открито се противопоставят. Насажда непримиримост срещу либерализма, релативизма и каноните на Втория ватикански събор. В резултат мнозина в самата Църква започнаха да си затварят очите за някои неподобаващи методи.

— Свързана ли е и с усилията неудобните истини за Църквата да се пазят в тайна от обществеността?

— Без съмнение — отвърна отец Донати.

— Карло Казагранде член ли е на „Крукс Вера“?

— Предполагам, че във вашата сфера на работа би могъл да се нарече оперативен директор.

— Има ли други членове на организацията във Ватикана?

Този път папата отговори на Габриел.

— Държавният ми секретар, кардинал Марко Бриндизи, е лидерът на „Крукс Вера“ — мрачно каза той.

— Щом знаете, че Бриндизи и Казагранде са членове на „Крукс Вера“, защо им позволявате все още да заемат тези постове?

— Сталин ли беше казал, че човек трябва да държи приятелите близо, а враговете — още по-близо до себе си? — На лицето на папата проблесна усмивка, която бързо изчезна. — Освен това, кардинал Бриндизи е недосегаем. Ако се опитам да подема кампания срещу него, поддръжниците му в Курията и Съвета на кардиналите ще се възпротивят и в Църквата ще настъпи безнадеждно разцепление. Боя се, че засега съм принуден да го търпя, него и верните му привърженици.

— Това ни връща към първата ми мисъл, Ваше Светейшество. За сигурността ви се грижат хора, настроени против вас и вашата мисия. При тези обстоятелства смяtam, че ще е най-разумно да отложите посещението си в синагогата, докато настъпи по-безопасен момент.

Шамрон сложи папка на масата и я отвори — досието на убиеца с прозвище Леопарда, което бе взел от булевард „Цар Саул“.

— Предполагаме, че този човек работи за „Крукс Вера“. Безспорно е един от най-опасните наемни убийци в света. Сигурни сме, че той е убил Питър Малоун в Лондон. Подозираме го и в убийството на Бенджамин Щерн. Не бива да изключваме опасността, че ще се опита да убие и вас.

Папата погледна снимките, а после Шамрон.

— Не забравяйте, господин Шамрон, че за сигурността ми се грижат едни и същи хора, където и да се намирам — във Ватикана или извън стените му. Заплахата за мен е една и съща, независимо дали съм в папския апартамент или в Голямата синагога.

— Разбирам, Ваше Светейшество.

Отец Донати се наведе напред.

— Когато Светият отец излезе от Ватикана и стъпи на италианска земя, охраната му се подсилва от италианската полиция. Благодарение на фалшивия слух за заговор срещу папата, пуснат от

Карло Казагранде, за утрешното събитие в синагогата ще се вземат безprecedентно строги мерки за сигурност. Смятаме, че е достатъчно безопасно негово Светейшество да направи посещението си.

— А ако този човек бъде внедрен в охранителния контингент на папата?

— Светият Дух ще ме закрия по време на похода ми — отвърна папата.

— При цялото ми уважение, Ваше Светейшество, предпочитам зад гърба ви да стои още някой.

— Бихте ли препоръчали някого, господин Шамрон?

— Да, Ваше Светейшество. — Ари положи грубата си ръка на рамото на Габриел. — Бих искал Габриел да ви придружава в синагогата. Той е опитен агент, който разбира от тези неща.

Папата погледна отец Донати.

— Това може да се уреди, нали, Луиджи?

— Да, Свети отче. Но има един проблем.

— Имате предвид факта, че Карло Казагранде е разпространил портрета на господин Алон като предполагаем атентатор?

— Да, Ваше Светейшество.

— Естествено ще трябва да се действа внимателно, но ако швейцарската охрана би послушала някого, това съм единствено аз. — Той погледна Шамрон. — Ще осъществя похода си до гетото според плана и вие ще стоите до мен, за да ме защитите, както аз би трябало да бъда до вас преди шестдесет години. Доста уместно, не мислите ли, господин Шамрон?

Израелецът потвърди с енергично кимване и сурова усмивка. Наистина беше уместно.

* * *

Двайсет минути по-късно подробностите от плана за сутринта бяха уточнени. Папата и отец Донати потеглиха от тайната квартира покрай реката към Ватикана. Пред портата „Санта Анна“ колата спря. Донати спусна стъклото, когато швейцарският гвардеец се приближи от поста си.

— Отец Донати, какво, за... — Охранителят замълча, щом видя папа Павел Седми да подава глава. Изведнъж се сепна. — Свети отче!

— Никой не бива да узнае за това — спокойно каза папата. — Ясно ли е?

— Разбира се, Ваше Светейшество.

— Ако кажеш на някого, дори на началниците си, че си ме видял тази вечер, ще отговаряш пред мен. Уверявам те, че няма да бъде приятно изживяване.

— Няма да кажа нито дума, Свети отче. Кълна се!

— Надявам се, млади човече... заради *теб*.

Папата се облегна на седалката си. Отец Донати вдигна стъклото и бързо продължи към Апостолическия дворец.

— Едва ли горкото момче ще се съвземе след това — каза той, едва сдържайки смеха си.

— Наистина ли беше необходимо, Луиджи?

— Боя се, че да, Свети отче.

— Дано Бог ни прости. — Папата помълча и добави: — За всичко, което сме сторили.

— Скоро всичко ще свърши, Свети отче.

— Моля се да си прав.

32. РИМ

Ерик Ланге спа неспокойно през нощта. Почти забравеният глас на съвестта? Нерви? Или може би заради горещото като пещ тяло на жената, сгущила се до него на тясната кушетка? Каквато и да беше причината, той се събуди в три и половина и лежа с широко отворени очи и гърди, притиснати към Катрин, докато първите лъчи на утрото нахлуха през прозореца на неприветливата стая на Карло Казагранде.

Стъпи на пода, промъкна се гол до прозореца, отмести мрежестите пердeta и погледна между тях към улицата. Мотоциклетът го чакаше там, паркиран пред входа на общежитието. Нямаше признания да го шпионират. Придърпа обратно пердетата. Катрин се раздвижи, омотана в одеялото, и в съня си се обърна на другата страна.

Ланге направи кафе еспресо на електрическата печка и изпи няколко чаши, преди да влезе в банята. Прекара следващия час там в старателно променяне и изпипване на външността си. Боядиса косите си тъмни, сложи кафяви контактни лещи на сивите си очи и накрая добави евтини на вид очила с черни рамки, подобаващи на свещеник. Когато приключи, от мътното огледало го гледаше лице на непознат. Сравни го със снимката на пропуска, който Казагранде бе подготвил за него: *Манфред Бек, Специален разузнавателен отдел, Служба за сигурност на Ватикана*. Най-сетне доволен, отново се върна в стаята.

Катрин все още спеше. Ерик бавно пристъпи по пода, с кърпа около кръста, и издърпа чекмеджето на тоалетката. След като нахлузи бельо и чифт износени чорапи, отвори вратата на гардероба. Черна риза и бяла якичка, черен панталон, черно сако. Накрая сложи обувките и внимателно завърза връзките.

Отново влезе в банята и дълго се взира в отражението си, бавно превъплъщавайки се в образа на мъжа с черен костюм, като актьор, приел нова роля. Убиец в свещенически одежди; човекът, който би могъл да бъде. Пъхна пистолета в колана на панталона си и се огледа за последен път. Свещеник. Революционер. Убиец. *Какъв си в действителност, човече?*

Наля последното кафе и седна на ръба на леглото. Катрин отвори очи, отдръпна се и инстинктивно опира леглото за оръжие. Когато Ланге леко докосна крака ѝ, тя застина, с ръка на гърдите, опитвайки се да се опомни.

— За бога, Ерик, не те познах.

— Това е целта, скъпа моя. — Той ѝ подаде чашата с кафе. — Облечи се. Нямаме много време.

* * *

Киара приготвяше кафе в тайната квартира, когато телефонът звънна. Позна гласа на отец Донати:

— Пристигам след минута-две. Кажете му да слезе.

Габриел влезе в стаята. Беше облечен със сив костюм, бяла риза и тъмна вратовръзка, любезно предоставени от римския щаб на Шимон Пацнер. Тя изтупа няколко прашинки от ръкава му и отбеляза:

— Много си елегантен. — После добави: — Малко приличаш на погребален агент, но елегантен.

— Дано не си права. Кой се обади?

— Отец Донати. Идва насам.

Габриел погълна кафето си и облече бежов шлифер. Целуна Киара по бузата и я задържа в прегръдката си за миг, а тя прошепна:

— Ще внимаваш, нали?

Навън прозвуча клаксон. Габриел опита да се отдръпне, но Киара се притисна към него, отказвайки да го пусне. Когато отец Донати отново натисна клаксона, този път по-настойчиво, най-сетне го освободи. Габриел я целуна за последен път.

Той пъхна беретата в раменния кобур под шлифера и слезе по стълбите. Пред входа чакаше сив фиат седан с ватикански номера. Зад волана седеше отец Донати в свещенически костюм и черен шлифер. Габриел се качи на предната седалка и затвори вратата. Колата сви към улицата покрай Тибър.

Беше сива утрин, с ниско надвиснали тъмни облаци и брулещ вятър, който набраздяваше повърхността на реката. Свещеникът се бе привел над волана, с широко отворени очи и крак плътно на газта.

Габриел се хвани здраво за облегалката и си помисли какво чудо е, че папата е стигнал жив обратно до Ватикана.

— Често ли шофирате, отец Донати?

— Снощи карах за първи път от осемнайсет години.

— Не бих предположил.

— Не сте добър лъжец, господин Алон. Мислех, че хората с вашето поприще трябва да бъдат умели измамници.

— Как е Светият отец тази сутрин?

— Всъщност доста добре. Въпреки новините, които чу снощи, успя да поспи няколко часа. С нетърпение очаква посещението си отвъд реката.

— Ще съм доволен, когато всичко приключи и той се завърне благополучно в папския апартамент.

— Значи ставаме двама.

Докато минаваха покрай Тибър, отец Донати осведоми Габриел за организацията на охраната. Папата щеше да пътува до синагогата с обичайната бронирана лимузина мерцедес, придружаван от тях двамата. Там веднага щяха да го заобиколят цивилни швейцарски гвардейци. Както винаги, италианската полиция и службите за сигурност щяха да осигурят втори защитен кордон. Маршрутът от Ватикана до старото гето щеше да е заварден от пътни патрули на карабинерите и затворен за други превозни средства.

Четвъртият покрив на Голямата синагога се издигаше пред тях — кула от бледосив гранит и алуминий, с персийски и вавилонски архитектурни елементи. Необичайната височина на зданието в съчетание с уникалната фасада го отличаваше от околните барокови сгради в цвят охра. Ефектът беше преднамерен. Общността, построила синагогата преди сто години, бе искала да я направи ясно видима за хората отвъд Тибър — мъжете, които живееха зад стените на Ватикана.

На сто метра от синагогата колата спря пред полицейски пост. Отец Донати спусна стъклото, показва ватиканската си карта за самоличност и размени няколко думи с полицая на италиански. Влязоха в двора пред синагогата и паркираха. Преди отец Донати да угаси двигателя, пред тях изникна карабинер с автомат на рамо. Габриел одобри видяното досега.

Слязоха от фиата. Габриел не можеше да не почувства сянката на историята, надвиснала над това място. Рим бе най-старият град с

еврейско малцинство в Западна Европа и евреите бяха живели в центъра му повече от две хиляди години. Бяха дошли тук много преди рибаря Петър от Галилея. Бяха видели убийството на Цезар и бяха станали свидетели на разцвета на християнството и краха на Римската империя. Заклеймени от папите като убийци на Христос, ги бяха принудили да живеят в гето край Тибр, унижавани и ритуално превръщани в посмешище. През една октомврийска нощ на 1943 г. хиляда от тях бяха натоварени в камиони и откарани в газовите камери на Аушвиц — пред мълчаливия поглед на папата отвъд реката. След няколко часа папа Павел VII, свидетел на греховете на мъжете от Ватикана, щеше да дойде тук, за да изкупи вината за миналото. Ако доживее да изпълни мисията си.

Сякаш прочел мислите на Габриел, отец Донати леко го потупа по рамото и посочи към реката.

— Ще задържат демонстрантите зад барикади ето там, на крайбрежната улица.

— Демонстранти?

— Не очакваме нищо страшно. Обичайните групички. — Свещеникът безпомощно сви рамене. — Контрол на раждаемостта, жени свещеници, гейове и лесбийки — такива неща.

Изкачиха стъпалата на синагогата и влязоха. Отец Донати изглеждаше съвършено спокоен. Усети погледа на Габриел и уверено му се усмихна в отговор.

— Когато все още се намирахме във Венеция, мой дълг беше да изградя по-добри отношения между архиепископа и еврейската общност там. Не изпитвам неудобство, когато влизам в синагога, господин Алон.

— Очевидно е — кимна Габриел. — Кажете ми как ще протече церемонията.

Папската свита щеше да се събере на входа, обясни отец Донати. Папата щеше да се придвижи по пътеката в средата, придружаван от главния равин, и да седне до него на позлатен стол върху *bimah*^[1]. Отец Донати и Габриел щяха да следват негово Светейшество до предната част на синагогата, а после да заемат местата си на няколко крачки от него, в специалния ВИП сектор. Главният равин щеше да произнесе няколко встъпителни реплики, преди Светият отец да започне словото си. Противно на обичайния протокол, ватиканският

журналистически корпус нямаше да получи предварителна информация за съдържанието му. Неизбежно речта щеше да предизвика незабавна реакция от страна на репортерите, но никой нямаше да получи разрешение да излезе, преди папата да я завърши и да напусне синагогата.

Габриел и свещеникът тръгнаха към мястото, където щяха да стоят по време на папското слово. Карабинер с куче, обучено за търсене на експлозиви, уверено пристъпваше към левия край на залата. От другата страна вървеше втори полицай с куче. На няколко метра от подиума телевизионни оператори нагласяха камерите си върху издигната платформа под зоркото око на въоръжен охранител.

— А другите входове на синагогата, отец Донати?

— Запечатани са. Има само един път за влизане и излизане — главният вход. — Донати погледна часовника си. — Нямаме много време, господин Алон. Ако сте доволен, трябва да тръгваме към Ватикана.

— Да вървим.

* * *

Отец Донати размаха ватиканска си лична карта срещу швейцарския гвардеец, който стоеше на пост до портата „Санта Анна“. Преди пазачът да попита за самоличността на спътника му, свещеникът силно натисна газта и колата се понесе по Виа Белведере към Апостолическия дворец.

Отец Донати паркира в двора на „Сан Дамазо“, преведе Габриел покрай охраната и двамата се отправиха по стълбите към папския апартамент. Докато стъпваше по мраморния под, Габриел почувства, че краката му се подкосяват и пулсът му се ускорява. Спомни си как Шамрон го бе чакал в полумрака на площада на Гето Нуово, за да го изпрати по следите на убийците на Бенджамиン Щерн. Сега разследването му го беше довело в сърцето на Римокатолическата църква.

Минаха покрай швейцарския гвардеец на входа на папския апартамент и влязоха. Папата седеше до бюрото в кабинета си и

преглеждаше сутрешната си кореспонденция. Вдигна поглед, когато Габриел влезе, и топло му се усмихна.

— Господин Алон, благодарен съм ви, че дойдохте. — С върха на химикалката си посочи към дивана и креслата до камината. — Настанете се удобно. С отец Донати трябва да се погрижим за няколко неща, преди да тръгнем.

Габриел изпълни указанията му. После посегна към предния си джоб и извади снимките на Леопарда. Внимателно ги разгледа една по една. На всяка от тях убиецът изглеждаше забележително различен. Някои промени бяха постигнати с пластична хирургия, а други — с по-обикновени средства, като шапки, перуки и очила.

Прибра снимките обратно в джоба си и погледна към другия край на кабинета, където дребничкият мъж в бяло седеше приведен над купчината листове върху бюрото. Настроението му помръкна. Ако Леопарда бе дошъл в Рим, за да убие папата, беше почти невъзможно да го спрат.

* * *

Ланге почисти апартамента, докато Катрин взе душ и се облече. С мокра кърпа старателно забърса всяка повърхност, която бе докосвал. Дръжките на вратите, тоалетката, кранчетата в банята, готварската печка, кафеварката. След това хвърли излишните си дрехи в торба за смет, както и тоалетните принадлежности. Доволен, че е заличил всяка следа от себе си в апартамента, седна на ръба на леглото, внимавайки да не докосне нещо.

Катрин излезе от банята, облечена в сини дънки, кожени ботуши с връзки догоре и пилотско кожено яке. Косите ѝ бяха пътно пригладени, а очите ѝ — скрити зад слънчеви очила. Изглеждаше прелестна. Би отвлякла вниманието на всеки карабинер. Ерик разчиташе на това.

Той стана, пъхна пистолета в колана си и закопча сакото. После облече евтин черен шлифер, подобен на онези, които, носеха половината свещеници в Рим, и взе торбата със смет.

Слязоха по стълбите. Ланге държеше торбата в една ръка, а с другата повдигна яката на шлифера, за да скрие свещеническия

костюм отдолу.

Навън възседна мотоциклета и запали. Катрин се качи зад него и обви ръце около кръста му. Той се наведе напред, насочи мотоциклета на изток, към древния център на Рим, и даде газ. По пътя хвърли ключовете от квартирата в случайна шахта. Подаде торбата на боклукчия, който я метна в камиона си, и му пожела приятен ден.

[1] Подиум, от който се четат пасажи от Тората и Пророците. — Б.пр. ↑

33. ВАТИКАН

По план речта на папата трябваше да започне точно в единадесет. В десет и трийсет той излезе от кабинета си, придружаван от отец Донати и Габриел. В коридора пред папския апартамент срещнаха група от цивилната гвардейска охрана. Командирът бе внушителен на ръст мъж на име Карл Брюнер. Този миг Габриел бе очаквал с ужас — първия сблъсък с доблестните швейцарци католици, положили клетва, ако е необходимо, да дадат живота си, за да защитят папата.

Щом Брюнер го забеляза, пъхна ръка под сакото на синия си костюм и извади пистолет. Втурна се напред, с рязко движение бълсна папата встрани и сграбчи Габриел за гърлото. Той потисна инстинкта си за самосъхранение и се оставил да бъде повален на земята. Нямаше голям шанс. Карл Брюнер бе най-малко с двайсет и пет килограма по-тежък от него и с телосложение на ръгбист. Ръката му стягаща гърлото на Габриел като стоманено менгеме. Когато се приземи по гръб, швейцарецът се хвърли върху гърдите му. Габриел задържа ръцете си широко разперени и му позволи да измъкне беретата от раменния му кобур. Брюнер хвърли оръжието встрани и насочи своето срещу лицето на противника си, докато други двама мъже от групата го държаха здраво притиснат към пода.

Останалите телохранители бяха образували защитен кръг около папата и се подгответи да тръгнат с него по коридора. Той им нареди да пуснат Габриел и забърза към командира им, който го побутна встрани и му извика да се отдръпне.

— Освободи го, Карл — каза папата.

Брюнер се изправи, но двамата му подчинени продължиха да притискат Габриел към пода. Командирът поsegна към джоба си и извади копие от предупредителната наредба от Службата за сигурност с портрета на израелеца и го показа на папата.

— Този човек е атентатор, Ваше Светейшество. Дошъл е тук, за да ви убие.

— Той е приятел и се грижи за сигурността ми. Всичко е едно голямо недоразумение. Отец Донати ще ви обясни. Появрай ми, Карл.

Трябва да го пуснеш.

* * *

Автоколоната бързо профуча през портата „Санта Анна“ и сви по Виа дела Кончилиационе към реката. Папата затвори очи. Габриел погледна отец Донати, който се наведе и прошепна в ухото му, че негово Светейшество винаги се моли по време на автомобилно шествие.

Един мотоциклист зае позиция на около метър от прозореца на папата. Габриел внимателно огледа лицето му, формата на брадичката и скулите, които се виждаха под стъклото на каската. Мислено ги сравни с тези на човека от снимките, сякаш проверяваше автентичността на картина, сравнявайки замаха на четката на известен майстор с този от новооткритата творба. Приликата беше достатъчна, за да го накара да посегне към пистолета под сакото си. Отец Донати забеляза това. Папата, който все още се молеше със затворени очи, бе в пълно неведение.

Когато автоколоната сви по „Лунготевере“, мотоциклистът изостана с няколко метра. Напрежението на Габриел се разсея. Улицата беше затворена за превозни средства, а край реката имаше само няколко групички зяпачи. Явно папското шествие в тази част на Рим не привличаше голям интерес.

Пътуването се оказа кратко, по изчисленията на Габриел — само три минути. Синагогата се появи пред тях и скоро преминаха покрай тълпата демонстранти. Колоната спря в двора. Габриел слезе пръв и закри полуутворената врата с тялото си. Главният равин стоеше на стъпалата отпред, заобиколен от представители на римската еврейска общност. Около лимузината застанаха охранители — италиански и ватикански, цивилни и униформени. Вдясно от стъпалата ватиканският журналистически корпус напираше зад жълтото въже. Във въздуха отекващо бръмченето на мотори.

Габриел огледа лицата на охранителите, а после — на репортерите и фотографите. Поне десетина от тях можеха да са дегизираният атентатор. Сведе глава към задния прозорец на колата и погледна отец Донати.

— Този момент ме беспокои най-много. Да побързаме.

Изправи се и се озова срещу безцеремонния Карл Брюнер.

— Това е част от работата ми — каза Брюнер. — Отдръпнете се.

Габриел се подчини. Брюнер помогна на папата да слезе. Останалите от отряда на швейцарската гвардия плътно ги обградиха. Габриел попадна в море от тъмни костюми, сред което папата — с искрящото си бяло расо — със сигурност се открояваше отдалеч.

Мотоциклетите замълкнаха. На стъпалата на синагогата папата прегърна главния равин и неколцина представители на еврейската общност. Бе настъпила тишина. Чуваха се само далечните скандирания на демонстрантите и шумът на работещите камери, подобен на бръмчене на цикади. Габриел застана зад Карл Брюнер, чиято лява ръка докосваше кръста на папата, и се огледа, отваряйки очите си на четири и търсейки нещо необичайно. Някакъв мъж си проправяше път напред и махаше с ръка.

Зад тях настъпи суматоха. Габриел се обърна тъкмо навреме, за да види как трима карабинери повалиха някого на земята, но се оказа просто демонстрант с лозунг „Свобода за китайските католици!“.

Папата също се обърна. Габриел срещна погледа му.

— Моля ви, влизайте вече, Ваше Светейшество — прошепна той.

— Тук, отвън, има твърде много хора.

Папата кимна и се обърна към домакина си:

— Е, рави, започваме, нали?

— Да, Ваше Светейшество. Заповядайте вътре. Позволете ми да ви покажа *нашия* свещен храм.

Той поведе папата нагоре по стъпалата. След секунди, за облекчение на Габриел и отец Донати, религиозният водач на един милиард католици по света благополучно влезе в синагогата.

* * *

На входа на площад „Свети Петър“ Ерик Ланге слезе от мотоциклета. Катрин се плъзна напред и пое кормилото. Той се обърна и тръгна пеш.

Площадът бе пълен с поклонници и туристи. Покрай колонадата крачеха карабинери. Ланге се отправи към Апостолическия дворец с

бодра и уверена походка. Крачките му бяха бързи, но спокойни. Минавайки покрай извисяващия се египетски обелиск, няколко пъти пое дълбоко дъх, за да овладее пулса си.

На няколко крачки от сградата полицай препречи пътя му.

— Накъде си се запътил? — попита го той на италиански, взирайки се в него с упорити кафяви очи.

— Към Бронзовите врати — отвърна Ерик.

— Имаш ли уговорена среща?

Мнимият свещеник извади портфейла си и показва идентификационния си пропуск. Карабинерът се отдръпна назад.

— Простете, отец Бек. Не ви познах.

Ланге прибра портфейла.

— Кажи ми името си, младежо.

— Матео Галеаци.

Ерик погледна полицая в очите.

— Ще кажа някоя добра дума за теб вътре. Зная, че генерал Казагранде ще е доволен да чуе, че карабинерите строго следят за спазването на реда тук, на площада.

— Благодаря, отче.

Карабинерът леко се поклони и даде знак с ръка на отец Бек да продължи. Ланге почти изпита съжаление към момчето. След няколко минути щеше да стои на колене и да моли за прошка, че е пуснал атентатор в Апостолическия дворец.

До Бронзовите врати отново бе спрян, този път от гвардеец в традиционна ренесансова униформа, наметнат с тъмносиня пелерина. Още веднъж показа баджа си. Швейцарецът му нареди да се регистрира на пропуска за посетители, вдясно от вратата. Там Ланге се легитимира пред още един гвардеец.

— С кого имате среща тук?

— Не е твоя работа — хладно отвърна Ерик. — Това е оглед от съображения за сигурност. Ако сметнеш за необходимо, можеш да съобщиш на Казагранде, че съм влязъл в двореца. Ако кажеш на някой друг, дори на приятелчетата си, които пазят в момента, ще се занимая лично с теб.

Швейцарецът преглътна с мъка и кимна. Ланге се обърна. Пред него величествено се издигаше Скала Реджа, осветена от големи железни фенери. Бавно се изкачи по стъпалата — като човек, вършещ

работка, която дълбоко в себе си ненавижда. Спра за миг и погледна надолу към пропуска за посетители, откъдето охраната зорко го наблюдаваше. На първата площадка застана пред двойна стъклена врата и отново го спряха. Преди гвардеецът да каже дума, Ланге извади пропуска си. Пазачът го погледна и едва не се препъна, бързайки да му стори път.

Удивително, помисли си Ерик. Планът на Казагранде вървеше по-гладко, отколкото си бе представял.

След миг се озова в сумрачен вътрешен двор — Кортиле ди Сан Дамазо. Над него се виеха терасите на Апостолическия дворец. Мина под каменна аркада, стигна до едно стълбище и бързите му стъпки отекнаха нагоре по мраморните стъпала. Размина се с още трима гвардейци, но никой вече не го спря. Толкова навътре в двореца свещеническият му костюм и бялата якичка бяха достатъчна легитимация.

На най-горния етаж тръгна към входната врата на папския апартамент. Там стоеше пазач с алебарда, който препречи пътя му. Ланге задържа пропуска си пред лицето му.

— Трябва да се видя с отец Донати.

— В момента не е тук.

— Къде е?

— Придружава Светия отец. — След миг колебание швейцареца добави: — В синагогата.

— А, да, разбира се. Навсякъде отец Донати ще се зарадва да узнае, че сте казали на напълно непознат човек къде се намира.

— Съжалявам, отче, но...

Ерик го прекъсна:

— Трябва да оставя нещо за отец Донати. Бихте ли ме завели в кабинета му?

— Както знаете, отец Бек, не ми е позволено да напускам този пост при никакви обстоятелства.

— Много добре — каза Ланге със снизходителна усмивка. — Поне веднъж реагирайте правилно. Ако обичате, покажете ми посоката към кабинета на добрия свещеник.

Гвардеецът се поколеба, но все пак го упъти. В папския апартамент нямаше никого, освен една монахиня със сива униформа, която забърсваше прах с дълга пръчица с пера. Тя му се усмихна,

когато Ланге мина покрай кабинета на отец Донати и влезе в съседната стая.

Затвори вратата след себе си и се спря за малко, докато очите му свикнаха с тъмнината. Спуснатите плътни завеси скриваха изгледа към площад „Свети Петър“. Мъжът пристъпи напред по семплия персийски килим. Прокара длан по светлата плющена тапицерия на стола с висока облегалка, докато оглеждаше дървеното бюро. Беше твърде скромно за човек с такава власт. Твърде строго. Попивателна хартия, цилиндрична кутия за химикалки и бележник с линирани листове за нахвърляне на идеи. Бял телефонен апарат със старомодна шайба. Когато вдигна поглед, забеляза изображението на Мадоната. Сякаш се взираше в него.

От предния джоб на свещеническия си костюм извади хартиен плик и го сложи върху попивателната. Чу се приглушено металическо тупване. Огледа за последен път кабинета, обърна се и забърза към вратата.

На входа на апартамента строго се взря в гвардееца.

— Скоро ще си поговорим — каза той с укорителен тон, преди да се отдалечи по коридора.

* * *

Бюрото в кабинета на държавния секретар кардинал Марко Бриндизи далеч не бе така семпло като това в папския кабинет. Представляваше массивна ренесансова мебел с резбовани крака, инкрустирана със злато. Хората, които заставаха пред него, се чувстваха неловко, а това бе добре дошло за целите на Бриндизи.

В момента седеше сам, допрял върховете на пръстите си, с вперен в пространството поглед. Няколко минути по-рано през прозореца си, обърнат към площад „Свети Петър“, бе видял папското шествие да потегля към реката по Виа дела Кончилиационе. Навсярно папата вече влизаше в синагогата.

Очите на кардинала се спряха върху редицата телевизионни екрани на стената срещу бюрото му. Марко Бриндизи имаше цел отново да въздигне Църквата до положението, което бе заемала през Средновековието, но той бе и човек на съвременната епоха. Дните, в

които ватиканските бюрократи бяха писали разпоредбите си с мастило и перодръжка, оставаха в далечното минало. Бриндизи бе похарчил милиони, за да поднови техническото оборудване на Държавния секретариат и да превърне църковните бюрократи в съвременни хора. Настрои телевизора на Би Би Си. Наводнение в Бангладеш, хиляди загинали, стотици хиляди бездомни. Набеляза си да дари значителна сума чрез ватиканските благотворителни организации за облекчаване на страданията, доколкото е възможно. Включи втори телевизор на RAI — най-популярната италианска телевизионна мрежа. Трети предаваше Си Ен Ен.

Беше изгълнил заканата си да не придружи папата при позорния му поход. Затова сега би трябвало да оформя оставката си, и то така, че да звучи интелигентно и учтиво, за да не донесе срам на Светия престол и да не породи неудобни въпроси от страна на нахалните ватикански репортери, които търсеха с какво да запълнят скандалните си рубрики. Ако наистина имаше намерение да подава оставка, трябваше да изрази силно желание да се върне към задълженията на енорийски свещеник, отслужване на литургии, кръщаване на деца и причествяване на болни. Всеки средно интелигентен журналист от *ватиканистите* би прозрял, че подобно писмо е грандиозна заблуда. През целия си живот Марко Бриндизи беше обучаван, подготвян и наಸърчаван да упражнява бюрократична власт в Курията. Идеята по своя воля да се откаже от заеманата длъжност щеше да прозвучи абсурдно. Никой не би повярвал на подобно писмо и кардиналът нямаше намерение да го пише. „Освен това — помисли си той, — на человека, който нареди да подам оставка, не му остава много живот“.

Ако напишеше оставката си, би провокирал ред неудобни въпроси в дните след убийството на папата. Дали двамата най-висши духовници в църковната йерархия са имали разногласия през последните няколко седмици? Дали кардиналът, заемащ поста държавен секретар, би спечелил нещо от смъртта на папата? Няма оставка — няма въпроси. Въщност — благодарение на няколко умело разпространени слуха — кардинал Бриндизи щеше да бъде представен като най-близък приятел на папата и негово доверено лице в Курията, човек, който искрено му се е възхищавал и в замяна се е радвал на неговата обич. Тези кратки статии щяха да привлекат вниманието на кардиналите преди следващия конclave. Както и мъдрото ръководене на

църковните дела в тягостните дни след атентата. В такъв момент конclaveт не би гласувал доверие на аутсайдер. Следващият папа трябваше да бъде от Курията и посоченият от нея кандидат щеше да е държавният секретар кардинал Марко Бриндизи.

Образ по RAI го изтръгна от подобното на транс бленуване: папа Павел VII на входа на Голямата синагога. Бриндизи видя във въображението си друг образ: Бекет, застанал на своя олтар в Кентърбъри. „Убийството на едно досадно отче“.

Изпрати рицарите си, Карло. Съсчетете го.

Кардинал Марко Бриндизи усили звука и се подготви да чуе новината за смъртта на папата.

34. РИМ

Сред изящния източен интериор на централната синагога в Рим цареше атмосфера на напрегнато очакване. Габриел зае мястото си в предната част на синагогата, с дясното рамо към подиума и ръце зад гърба, притиснати към студената мраморна стена. До него стоеше отец Донати, нервен и раздразнителен. От този ъгъл имаше отлична видимост към всички краища на помещението. Наблизо седяха група кардинали от Курията с разкошни пурпурни облекчия, които съсредоточено слушаха встъпителните реплики на главния равин. Точно зад тях нервничеха напористите млади репортери от ватиканския журналистически корпус. Началникът на пресслужбата Рудолф Герц изглеждаше, сякаш му се гади. Останалите места заемаха обикновени хора от римската еврейска общност. Когато папата най-сетне се изправи, за да произнесе речта си, въздухът в залата осезаемо се наелектризира.

Габриел устоя на изкушението да го погледне и очите му продължиха внимателно да търсят признания на нещо, което изглежда неуместно. Карл Брюнер, застанал на метър от него, правеше същото. Очите им се срещнаха за миг. Габриел реши, че Брюнер не представлява заплаха за живота на негово Светейшество.

Папата прочувствено изрази благодарността си към равина и общността за поканата да говори пред тях в този ден. После произнесе няколко думи за красотата на синагогата и еврейската вяра, наблягайки на общото наследство на християни и евреи. Цитира предшественика си и нарече евреите „по-големи братя на католиците“.

— Помежду ни съществува специална връзка, като между братя и сестри — каза той, — но тази връзка е крехка и би могла да се скъса, ако не се поддържа подобаващо. Твърде често през последните две хилядолетия между братята и сестрите е имало кавги, довели до ужасяващи последици за еврейския народ.

Говореше без писмени бележки пред себе си. Аудиторията бе възхита.

— През април 1986 година предшественикът ми, папа Йоан Павел Втори, дойде в тази синагога, за да съгради мост над пропастта между нашите две общности и да започне оздравителен процес. През годините бе постигнато много. — Папата направи кратка пауза и в залата настъпи гробна тишина. — Но трябва да се свърши още доста работа.

Последваха горещи аплодисменти, които отекнаха в синагогата. Кардиналите се присъединиха. Отец Донати смушка Габриел и се наведе към ухото му.

— Наблюдавайте ги — прошепна той и посочи към мъжете в червено. — Да видим дали и след няколко минути ще ръкопляскат.

Но Габриел продължи да оглежда всички присъстващи. Папата заговори отново:

— Мои братя и сестри, Бог призова папа Йоан Павел Втори при себе си, преди да довърши започнатото. Възнамерявам да продължа делото му оттам, където бе прекъснато. Възнамерявам да поема неговия товар върху плещите си и да го отнеса до крайната цел.

Отново го прекъснаха аплодисменти. *Колко гениално*, помисли си Габриел. Светият отец представяше инициативата си просто като продължение на наследството на Поляка, вместо като нещо радикално ново. Човекът, който желаеше да гледат на него като на скромен венециански свещеник, явно беше хитър стратег и дипломат.

— Първите стъпки по пътя към помирението се оказаха лесни в сравнение с трудностите, които ни предстоят. Последните стъпки ще са най-мъчителни. Може би понякога ще се изкушаваме да се върнем назад. Не бива. Трябва да довършим този поход и заради католиците, и заради евреите.

Отец Донати докосна ръката на Габриел.

— Започва се.

— И в двете религии вярваме, че прошката не идва лесно. Ние, римокатолиците, трябва да направим откровена изповед, за да получим опрощение. Ако сме извършили убийство и призnaем, че сме изрекли напразно името Божие, не можем да очакваме да ни бъде простено. — Папата се усмихна и в синагогата се разнесе вълна от смях. Габриел забеляза, че някои кардинали като че ли не намират репликата за смешна. — На Йом Кипур, еврейския Ден на изкуплението, евреите търсят онези, на които са причинили страдание, за да признаят

искрено греха си и да поискат прошка. Време е ние, католиците, да сторим същото. Но щом сме решили да направим признание за греховете си, първо трябва да узнаем цялата истина. Затова съм тук днес.

Главата на Римокатолическата църква замълча. Габриел го видя да поглежда към отец Донати, докато събираще сили, сякаш искаше да каже: „Вече няма връщане назад“. Отец Донати кимна и папата отново насочи вниманието си към аудиторията. Габриел стори същото, но поради друга причина. Търсеше с поглед въоръжен човек.

— Тази сутрин, в тази великолепна синагога, обявявам началото на преразглеждане на отношенията между Църквата и еврейския народ, както и действията на Църквата по време на Втората световна война, най-мрачния период в еврейската история, времето, когато шест милиона души са загинали в огньовете на Шоа^[1]. За разлика от предишни проучвания на тези ужасни години, всички свързани с тях документи, съхранявани в тайните архиви на Ватикана, независимо от давността си, ще бъдат предоставени на комисия от учени за преглед и оценка.

Сред ватиканския журналистически корпус настана суматоха. Няколко репортери тихо говореха по мобилни телефони, а останалите трескаво драскаха в бележниците си. Рудолф Герц седеше със скръстени ръце, опрял брадичка на гърдите си. Явно негово Светейшество бе пропуснал да предупреди главния си говорител днес да очаква голяма новина. Папата вече бе навлязъл в немаркирана територия. Сега се канеше да стигне още по-далеч.

— Холокостът не е престъпление на Католическата църква — продължи той, — но твърде много католици, миряни и духовници, са взели участие в избиването на евреи и ние не можем да отминем това с безразличие. Трябва да признаем този грях и да помолим за прошка.

Сега не последваха аплодисменти, а само смаяни погледи и благоговейно мълчание. Изглежда, никой от присъстващите в залата не можеше да повярва, че главата на Римокатолическата църква е изрекъл подобни думи.

— Холокостът не е престъпление на Католическата църква, но тя е посяла семената на отровното растение, известно с името антисемитизъм, и му е осигурила вода и плодородна почва, за да

поникне и процъфти в Европа. Трябва да признаем този грях и да помолим за прошка.

Габриел долови напрежение сред кардиналите. Мрачни погледи, поклащане на глави, повдигане и отпускане на рамене. Той погледна отец Донати и прошепна:

— Кой от тях е кардинал Бриндизи?

Свещеникът поклати глава.

— Не е тук днес.

— Защо?

— Каза, че е настинал. Истината е, че по-скоро би предпочел да изгори на клада, отколкото да чуе тази реч.

Папата продължи:

— Църквата не би могла да спре Шoa, но навярно сме били в състояние да избавим много повече евреи от страданията. Трябвало е да оставим геополитическите си интереси на страна и да заклеймим това зло от върха на могъщата си църква. Трябвало е да отльчим онези наши духовници, които са били сред убийците и съучастниците им. След войната е трябвало да посветим много повече време на грижи за жертвите вместо на спасението на палачите, много от които са намерили убежище в този благословен град по пътя си към далечни страни.

Светият отец разпери широко ръце.

— За тези и други грехове, които скоро ще бъдат разкрити, поднасяме своята изповед и молим за вашата прошка. Няма думи, с които да се опише колко дълбоко скърбим. В часа, когато сте имали най-голяма нужда от помощ, когато нацистите са ви изтръгвали от домовете ви по улиците около тази синагога, отчаяните ви викове са били посрещнати с мълчание. Днес, когато моля за прошка, ще го сторя по същия начин. С мълчание.

Папа Павел VII сведе глава, скръсти ръце под разпятието на гърдите си и затвори очи. Габриел бе поразен. Отново огледа синагогата. Не беше единственият. Цялата аудитория бе зяпнала от изумление, включително и обикновено цинично настроените журналисти. Двама кардинали се присъединиха към молитвата на папата, но останалите изглеждаха смяяни като всички присъстващи.

За Габриел обаче гледката на Светия отец, потънал в мълчалива молитва пред олтара на синагогата, означаваше нещо друго. Вече бе

произнесъл речта си. Инициативата му не можеше да се заличи — дори да не доживееше да я осъществи. Ако от „Крукс Вера“ възнамеряваха да го убият, щяха да го сторят *преди*, а не след словото. Ако го убиеха, когато то вече е станало факт, щяха да го превърнат в мъченик. Папата се намираше в безопасност, поне засега. Габриел имаше само една грижа — благополучното му завръщане в папския апартамент.

Внезапно движение привлече погледа му. Okаза се Карл Брюнер, който вдигна дясната си ръка и докосна слушалката в ухото си. Изведнъж изражението му се промени. Сви рамене и се наведе напред, заставайки почти на пръсти. В лицето му нахлу кръв, широко отворените му очи засвяткаха. Доближи ръка до устните си и произнесе няколко думи в микрофона, скрит в маншета на ризата му. После направи крачка към отец Донати.

Свещеникът се приведе и попита:

- Някакъв проблем ли има, Карл?
- Във Ватикана е проникнало неизвестно лице.

* * *

След като излезе от папския апартамент, Ерик Ланге тръгна по стълбите към кабинета на ватиканския държавен секретар, един етаж по-ниско. В преддверието се сблъска с отец Масконе, верния личен секретар на кардинал Бриндизи.

— Искам да се срещна с кардинала, ако обичате.
— Невъзможно е. — Отец Масконе прелисти някакви книжа и видимо настръхна. — За кого се мислите, за бога, та нахълтвате тук и отправяте подобна молба?

Натрапникът посегна към джоба си и с ловко движение извади пистолета със заглушител. Отец Масконе промълви:

— Пресвета Дево, моли се за мен.

Ланге го простирая точно в средата на челото и бързо заобиколи бюрото.

* * *

Габриел и отец Донати изтичаха по стъпалата на синагогата. Папската лимузина стоеше отпред, проблясвайки от ситните капки дъжд, заобиколена от няколко карабинери на мотоциклети. Отецът отиде при най-близкия полицай и обясни:

— Извънредна ситуация във Ватикана. Имаме нужда от транспорт.

Карабинерът поклати глава.

— Не мога, отец Донати. Това е сериозно нарушение на правилника. Рискувам да ме уволнят, ако ви позволя да вземете мотоцикла ми.

Габриел сложи ръка на рамото му и каза на италиански:

— Лично *папата* ни изпрати на тази мисия. Наистина ли отказвате да изпълните пряка молба от негово Светейшество?

Карабинерът бързо слезе от мотоциклета.

Габриел хвана кормилото и преметна крак през седалката. Свещеникът се качи зад него.

— Можете ли да карате това нещо?

— Дръжте се здраво.

Габриел сви по опустелия булевард „Лунготевере“ и даде газ докрай. Фучейки на север към Ватикана, чу отец Донати да шепне в ухото му молитва за Божията закрила.

* * *

Марко Бриндизи стоеше в средата на стаята, срещу редицата телевизори. Ръцете му, с длани нагоре, бяха широко разперени, а на лицето му нямаше и капка руменина. В гнева си бе тръснал глава и червената шапчица бе паднала от темето му върху килима.

— Нима никой няма да накара този еретик да замълчи? — крещеше кардиналът. — Проклет да си, Карло! Съсечи го! Къде е твойт човек?

— Тук съм — спокойно отвърна Ерик Ланге.

Бриндизи леко извърна глава и видя мъж в семпъл свещенически костюм, който безшумно се бе промъкнал в кабинета му.

— Кой си ти?

Ланге рязко повдигна ръка и насочи пистолета.

— Искате ли да направите последна изповед, Ваше Високопреосвещенство?

Кардиналът присви очи.

— Нека огънят на ада погълне душата ти.

Затвори очи и се подготви да срещне смъртта.

Ланге не го кара да чака дълго.

Натисна спусъка три пъти в бърза последователност. От дулото на „Стечкин“-а излезе пламък, но никакъв звук. Три куршума улучиха сърцето на Марко Бриндизи, оформяйки съвършен триъгълник.

Щом той се строполи по гръб, Ланге пристъпи напред и погледна в изцъклените му очи. Допря върха на заглушителя до слепоочието на кардинала и изстреля последен куршум.

След това се обърна и спокойно излезе.

[1] Еврейският термин за геноцида на две трети от евреите в Европа по време на Втората световна война. — Б.пр. ↑

35. ВАТИКАН

Габриел стигна до входа на площад „Свети Петър“ за три минути. Когато гумите изсвистяха пред металните решетки, стреснат карабинер насочи автомата си и се подготви за стрелба. Отец Донати размаха ватиканската си карта.

— Свали оръжието, идиот такъв! Аз съм Луиджи Донати, личният секретар на папата. Имаме извънредна ситуация. Вдигни заграждението!

— Но...

— Размърдай се! *По-живо!*

Карабинерът отмести една решетка — достатъчно, за да мине мотоциклетът. Габриел се провря през пролуката и пое по претъпкания с хора площад. Изплашени туристи отскочиха встрани, крещейки обиди по негов адрес на пет-шест езика.

Когато стигнаха до Бронзовите врати, гвардеецът бе оставил алебардата и държеше пистолет „Берета“ в протегнатите си напред ръце. Свали оръжието, щом се увери, че човекът, който седи отзад на мотоциклета, наистина е отец Донати.

— Съобщиха ни, че тук е влязло външно лице — каза свещеникът.

Швейцарецът кимна.

— Пристигна сигнал за стрелба в двореца.

Навярно в някой друг живот отец Донати бе тренирал лека атлетика или футбол. С дългите си крака и стройна фигура изкачи стълбите по три стъпала наведнъж и измина коридорите като спринтьор, устремен към финалната линия. Габриел се стараеше да не го изпуска от очи.

Трябаха им по-малко от две минути, за да стигнат до апартамента на кардинал Бриндизи на втория етаж. Там вече се бяха събрали няколко гвардейци и трима свещеници от Курията. Тялото на отец Масконе бе проснато върху бюрото в преддверието, сред локва кръв.

— Господи, стигнало се е твърде далеч! — промълви отец Донати. Наведе се над мъртвия свещеник и му даде последно причастие.

Габриел влезе в кабинета и откри една монахиня, наведена над тялото на кардинал Бриндизи. Отец Донати го последва с бледо като воськ лице. Олюля се, пристъпвайки през стаята, и се строполи на пода до монахинята, без да осъзнава, че коленичи в локва кръв.

* * *

От мястото си в края на колонадата Катрин Бусар бе видяла всичко: пристигането на двамата мъже на мотоциклет, спора между карабинера и свещеника, който твърдеше, че е секретар на папата, лудото препускане по площада. Явно знаеха, че вътре става нещо. Запали мотора и зачака с поглед, вперен в Бронзовите врати.

* * *

Надеждите на Ланге да се измъкне безшумно от Ватикана почти рухнаха. Фоайето на двореца бе пълно с швейцарски гвардейци и ватикански полицаи, а Бронзовите врати навсярно бяха запечатани. Очевидно някой бе задействал алармата. Трябаше да състави нов план за бягство. В припрын опит да промени външността си, свали очилата и ги пъхна в джоба си. После спокойно се отправи към Бронзовите врати.

Един гвардеец сложи ръка на гърдите му.

— Никой не може да влиза или излиза до следващо нареждане.

— Не мога да си позволя закъснение. Трябва да изляза веднага за неотложна среща.

— Заповедите са си заповеди, монсеньор. Имало е стрелба. Никой не може да напусне сградата.

— Стрелба? Във Ватикана? Мили боже!

За да отклони вниманието на швейцареца, той се прекръсти, преди да посегне под сакото на свещеническия си костюм и да извади „Стечкин“-а. Гвардеецът отчаяно затършува в ренесансовата си одежда

за своето оръжие, но преди да го вкара в действие, Ланге го пристреля два пъти в гърдите.

В коридора отекна писък, когато се втурна напред. Друг охранител препречи пътя му, насочил берета, но се поколеба: Ланге бе заобиколен от викащи свещеници и ватикански бюрократи. Мъжът, който по осем часа на ден държеше в ръце алебарда, не събра смелост да стреля към тълпата и да рискува да пострадат невинни. Ерик нямаше подобни скрупули. Светкавично вдигна „Стечкин“-а и го повали с един изстрел.

Спринтира до Бронзовите врати. Един карабинер тръгна към него с пистолет в ръка и му изкрещя да хвърли оръжието. Ланге се обърна и стреля. Карабинерът падна върху паважа на „Свети Петър“.

Следващата гледка приличаше на видение от кошмарите му: шестима карабинери тичаха срещу него с насочени автомати. Нямаше начин да се избави от това със стрелба. *Хайде, Катрин! Къде се губиш?*

На няколко крачки от него стоеше жена, навярно американка, на около двадесет и пет години, вцепенена от ужас. Той измина разстоянието до нея с три големи крачки, сграбчи я за косите и я придърпа пред тялото си. Карабинерите внезапно спряха. Ланге допря пистолета до слепоочието на младата жена и я повлече по площада.

* * *

Габриел чу писъци под прозореца на кардинал Бриндизи. Отмети плътните пердeta и надникна между тях. На площада бе настанал смут: тичаха карабинери с насочени оръжия, а туристите бързаха към колонадата, търсейки прикритие. Към центъра на площада вървеше мъж със свещенически костюм, който държеше пистолет до слепоочието на жена.

* * *

Катрин Бусар също видя всичко, чакайки до Колонадата на Бернини. Когато на площада настъпи хаос, карабинерът, който бе

отместил заграждението за двамата мъже на мотоциклет, напусна поста си и побягна към двореца. Катрин потегли напред, сви през пролуката в оградата и се отправи към центъра на площада.

Ерик я видя да се приближава. Щом дойде на няколко крачки от него, той бълсна американката на земята, качи се на мотоциклета отпред, хвана кормилото и пог обратно към края на площад „Свети Петър“. Един карабинер спринтираше покрай заграждението, бързайки да ги изпревари и да затвори пролуката. Ланге се прицели и изстреля последните два патрона. Карабинерът се строполи на паважа.

Мотоциклетът профучаше през отвора в заграждението и се насочи на юг.

* * *

На площад „Свети Петър“ цареше хаос. Явно първата грижа на полицията бе да обезопаси района и да помогне на жертвите, вместо да преследва мъжа, причинил суматохата. Габриел знаеше, че за опитен професионалист е въпрос на секунди да се скрие в лабиринтите на Рим. Всъщност веднъж самият той бе успял. След миг Леопарда, убиецът на Бенджамин и безброй други, щеше да изчезне завинаги.

Мотоциклетът, с който Габриел и отец Донати бяха пристигнали от синагогата, стоеше там, където го бяха оставили, подпрян на няколко метра от Бронзовите врати. Ключовете все още бяха в джоба му. Метна се на седалката и потегли с рев по площада.

Заобиколи колонадата, тръгна надясно, по следите на убиеца, и веднага се изправи пред дилема. Можеше да продължи по периметъра на града държава или да завие наляво, към южния край на обширния парк Яникулум. Когато забави, за да вземе решение, към него се приближи турист и изкрешя на френски:

— Да не би да търсите свещеник с пистолет?

Француzinът посочи надолу по „Борго Санто Спирито“ — тясна павирана уличка с ватикански административни сгради и магазини за религиозни сувенири. Габриел зави наляво и даде газ. Стори му се логично. Ако убиецът следваше този път за бягство, можеше да изчезне сред откритите площи на парка. Оттам за минути щеше да

стигне до заплетените улички на Трастевере, а от Трастевере — до жилищната зона на хълма Авентин отвъд реката.

След стотина метра Габриел пое с бясна скорост плътно покрай прашната фасада на представителна сграда. Излезе на оживен площад близо до реката, сви вдясно и се отправи нагоре към парка. До входа на подземна автогара имаше кръгово кръстовище. Най-сетне съзря убиеца — мотоциклист в черно, с пътничка зад себе си. Машината профуча през кръстовището и изчезна в парка. Габриел ги последва.

Край асфалтирания път имаше широки чакълени алеи с пинии. Пътят продължаваше по гръбнака на хълма, постепенно се издигаше и след няколко секунди Габриел имаше чувството, че се носи над града. Наближавайки Пиацале Гарибалди, сред натовареното движение видя пробляськ — мотоциклет, който опасно си проправяше път между колите, управляем от мъж в черно. Когато навлезе сред хаоса на огромния площад, за миг го изгуби от поглед, но отново го забеляза да завива по тясна улица, която водеше надолу по хълма към Трастевере. Продължи след него, ниско приведен над мотоциклета, не обръщайки внимание на симфонията от клаксони и ругатни.

На излизане от парка последваха стръмна редица остри завои. Полицейският мотоциклет се оказа по-мощен от този на убиеца, а и Габриел нямаше допълнителен товар и проблеми с баланса. Бързо скъси разстоянието и скоро се оказа на трийсетина метра зад убиеца.

Пъхна ръка под сакото си и извади беретата. Успя да я насочи с лявата си ръка, докато здраво държеше газта с дясната. Мотоциклетът изрева. Жената извърна глава и се прицели в него с автоматичен пистолет.

Габриел едва чу изстрелите сред оглушителния шум на моторите. Единият улучи стъклото, мотоциклетът се разклати от удара и той изпусна ръкохватката. Леопарда се отдалечаваше. Габриел с мъка успя да хване кормилото. Изнервяющо бавно, постепенно отново скъси разстоянието.

* * *

Ерик откъсна поглед от пътя за миг и съзря преследвача в огледалото за обратно виждане. Тъмни коси, матова кожа, тясно лице и

изражение на непоколебима решителност. Нима това беше Габриел Алон? Агентът с кодово име Меча, който хладнокръвно бе влязъл във вилата в Тунис и бе убил един от най-строго охраняваните хора на планетата? Мъжът, за когото Казагранде го бе уверен, че няма да създава проблеми? Ланге се надяваше някой ден да му се отплати за услугата.

Засега се съсредоточи върху най-неотложната си задача: да намери път за бягство. Отвъд, реката, на Авентинския хълм, го чакаше кола. За да отиде там, трябваше да мине през лабиринта на Трастевере. Бе уверен, че израелецът ще го загуби от поглед, ако и двамата доживеят дотогава.

Спомни си за дома си в Гринделвалд, за спускането със ски в подножието на Айгер и нощите с жени в огромното си легло. След това си представи алтернативата: да гние в италиански затвор, преживявайки с оскудни порции мазна храна, и никога вече да не докосне жена — до края на живота си. Всичко бе за предпочитане пред това, дори смъртта.

Натисна газта докрай и продължи опасно бързо. Отпред се простираха улиците на Трастевере. Свобода. В огледалото за обратно виждане забеляза, че израелецът го настига и се готви за стрелба. Ланге се опита да увеличи скоростта, но не успява. Причината бе Катрин. Тежестта ѝ го забавяше.

Чу изстрили и свистене на куршуми покрай ушите си. Катрин изпища. Той усети как ръцете ѝ се отпуснаха на таза му.

— Дръж се здраво! — каза ѝ Ерик, но без особена увереност в гласа. Излезе от парка и навлезе в Трастевере по улица със занемарени жилищни сгради. После сви по малка уличка, тясна и павирана, с паркирани от двете страни коли. В другия ѝ край се издигаше камбанария на църква в романски стил, с кръст на върха — като мерник на пушка. Устреми се към нея.

Хватката на Катрин все повече отслабваше. Ланге хвърли поглед назад. Устата ѝ се пълнеше с кръв, а лицето ѝ бе тебеширено бяло. В огледалото видя, че израелецът е на не повече от трийсет метра от него и все повече се приближава.

— Прости ми, Катрин — промълви Ерик. Сграбчи китката ѝ и я изви, докато усети как костите изпускаха. Катрин пищеше и се опитваше да се държи за него, но с една ръка бе безполезно.

Той усети как тя се свлече безпомощно зад мотоциклета. Ударът на тялото ѝ в паветата бе звук, който никога нямаше да забрави.

Не погледна назад.

* * *

Жената падна напречно на улицата. Габриел имаше по-малко от секунда да реагира. Стисна спирачката като менгеме, но осъзна, че мощният мотоциклет няма да спре навреме. Енергично се наведе наляво и го повали върху паветата. Ръката му се удари в тях. Докато се плъзгаше по улицата, изведнъж видя как мотоциклетът се премята във въздуха.

Приземи се върху трупа на жената, взирайки се в две красиви изцъклени очи. Щом вдигна глава, мярна Леопарда да профучава напред по улицата и да изчезва зад църковната камбанария.

После загуби съзнание.

* * *

В суматохата на площад „Свети Петър“ никой не забеляза възрастния мъж, който бавно си проправяше път по изльскания от времето паваж. Той съзря умиращ гвардеец, чиято ярка униформа беше напоена с кръв. За миг спря до тялото на млад карабинер. Видя американска девойка, която пищеше в прегръдките на майка си. След минути ужасът щеше да обхване безброй хора, когато чуеха новината за убийството на кардинала. Видя окървавените камъни на площад „Свети Петър“. Истински кошмар. По-лош от онзи ден на 1981 г., когато едва не убиха Поляка. Аз *причиних това* — помисли си Казагранде. — *Вината е моя*.

Измъкна се през колонадата и тръгна към портата „Санта Анна“. Представи си последиците. Неизбежното разкриване на заговора. Изобличаването на „Крукс Вера“. Как да обясни, че всъщност е спасил живота на папата? Че дори е спасил самата Църква, отстранявайки кардинал Бриндизи? Кръвта, пролята на площад „Свети Петър“, бе

необходима — за пречистване. Но никой не би му повярвал. Щеше да умре опозорен, като презрян убиец.

Спра пред вратата на църквата „Санта Анна“. Там пазеше швейцарски гвардеец. Спешно бе повикан на дежурство, затова бе облечен с джинси и шушляково яке. Изглеждаше изненадан, когато го видя бавно да пристъпва по стъпалата.

— Има ли някой вътре? — попита Казагранде.

— Не, генерале. Опразнихме църквата веднага щом започна стрелбата. Вратите са заключени.

— Отключи ги, ако обичаш. Чувствам нужда да се помоля.

В малката църква беше тъмно. Швейцарецът остана до вратата и любопитно проследи Казагранде, който премина по пътеката и коленичи пред олтара. Няколко секунди трескаво се моли, а после пъхна ръка в джоба на палтото си.

Охранителят побягна към него, крещейки:

— Не, генерале! Спрете!

Но Казагранде сякаш не го чу. Пъхна дулото на пистолета в устата си, натисна спусъка и в пустата църква отекна изстрел. Задържа се на колене няколко секунди, достатъчно дълго, за да събуди у швейцарца плаха надежда, че по никакво чудо не е успял. Но тялото политна напред и се строполи пред олтара. Карло Казагранде, спасителят на Италия, беше мъртъв.

**ПЕТА ЧАСТ
ЦЪРКВА ВЪВ ВЕНЕЦИЯ**

36. РИМ

Има стаи на единайсетия етаж на клиниката „Джемели“, за които малцина знаят. Оскъдно обзаведени, спартански, те са предназначени за свещеници. В една от тях е болничното легло, в друга има дивани и фотьойли, а трета е превърната в малък параклис. В коридора до входа е поставено бюро за охраната. Винаги някой стои на пост — дори когато стаите са празни.

В дните след стрелбата във Ватикана там лежеше пациент без име. Нараняванията му бяха сериозни: фрактура на черепа, спукани прешлени, четири счупени ребра, ожулования и разкъсвания на голяма част от тялото. Със спешна операция бе преодоляно застрашаващото живота му кръвно налягане, причинено от отока на мозъка, но бе останал в дълбока кома. Поради тежките наранявания на гърба го сложиха да лежи по корем, с глава, обърната към прозореца. Кислородна маска скриваше отеклото му лице. Клепачите, целите в синини, оставаха пътно затворени.

Доста неща издаваха, че е важна личност. Отец Луиджи Донати, секретарят на папата, се обаждаше по няколко пъти на ден, за да попита за състоянието му. Пред вратата пазеха двама телохранители. Поразителен бе и самият факт, че е настанен тук: апартаментът на единайсетия етаж на „Джемели“ се пазеше за един-единствен човек — върховния глава на Римокатолическата църква.

През първите четири дни имаше само двама посетители: висока прелестна жена с дълги къдрavi коси и черни очи и възрастен мъж с лице, набраздено като скала в пустинята. момичето говореше италиански, а старецът — не. Медицинският персонал предполагаше — погрешно, както се оказа, — че е баща на пациента. Бяха се настанили в хола и през цялото време останаха там.

Старецът изглеждаше загрижен за дясната ръка на пострадалия, което лекарите намираха за странно, защото другите му наранявания изглеждаха доста по-сериозни. Повикаха рентгенолог. Направиха рентгенови снимки. Ортопед стигна до заключението, че ръката е

удивително леко засегната, но забеляза дълбокия белег от скорошна рана между палеца и показалеца.

На петия ден до леглото бе поставена молитвена скамейка. Папата пристигна по здрач, придружаван от отец Донати и само един гвардеец. Прекара час, коленичил до мъжа в безсъзнание, молейки се със затворени очи. Когато свърши, ласкателно погада ръката му.

При изправянето си Светият отец спря поглед на голямото дървено разпятие над леглото. Остана загледан в него за миг, после протегна ръка и направи кръстен знак. След това се приближи към отец Донати и прошепна нещо в ухото му. Свещеникът внимателно свали разпятието от стената.

Двайсет и четири часа след посещението на папата дясната ръка на пациента помръдна — едно и също движение, което се повтори многократно: потупване, следвано от три приплъзвания. *Потупване, три приплъзвания... Потупване, три приплъзвания...*

Това развитие породи доста спорове между лекарите от екипа. Някои решиха, че е спазматично и не означава нищо, а други се бояха, че е резултат от мозъчен удар. Високото момиче с черни очи им каза, че не е нито едното, нито другото.

— Той рисува — увери ги тя. — Скоро ще се върне при нас.

На следващия ден, седмица след постъпването си, пациентът без име за кратко дойде в съзнание. Бавно отвори очи, примижавайки от слънчевата светлина, и озадачено погледна лицето на стареца, сякаш не го позна.

— Ари?

— Тревожехме се за теб.

— Всичко ме боли.

— Не се и съмнявам.

Вдигна очи към прозореца.

— Йерусалим?

— Рим.

— Къде?

Стареца му каза. Раненият едва се усмихна под кислородната маска.

— Къде е... Киара?

— Тук е. Не се отделя от теб.

— Успях ли... да го очистя?

Преди Шамрон да отговори, очите на Габриел се затвориха и той отново се унесе.

37. ВЕНЕЦИЯ

Измина почти месец, докато Габриел се възстанови достатъчно, за да се върне във Венеция. Настаниха се в четириетажна къща край канал в Канареджо, със собствен кей и малка лодка. През входната врата, до която имаше две керамични саксии, преливащи от мушката, се влизаше в тих вътрешен двор, изпълнен с ухание на розмарин. Системата за сигурност, инсталирана от неизвестна фирма за електроника от Тел Авив, бе достатъчно надеждна дори за Академията.

Габриел не беше в състояние да продължи битката си с картина на Белини. Зрението му все още бе замъглено и не издържаше дълго прав, без да почувства световъртеж. Повечето нощи се будеше с пулсиращо главоболие. Когато за първи път видя гърба му, Франческо Тиеполо си помисли, че изглежда като бит с камшик. Тиеполо отправи молба към инспектора, отговарящ за венецианските църкви, да отложи отварянето на „Сан Дзакария“ с още месец, за да може синьор Делвекио да се възстанови след нелепата си злополука с мотоциклет. Инспекторът отговори с предложение самият Тиеполо да се качи на скелето и да довърши творбата на Белини навреме.

— Туристите идват, Франческо! Нима очакваш да закача надпис, че църквата „Сан Дзакария“ е затворена за ремонт?

Най-неочаквано в спора се намеси Ватиканът. Отец Луиджи Донати изпрати писмо по електронната поща до Венеция, изразявайки желанието на Светия отец синьор Делвекио да получи разрешение да завърши реставрацията на шедьовъра на Белини. Инспекторът бързо промени разпореждането си. На следващия ден в къщата пристигна кутия венециански шоколадови бонбони, придружена от бележка за Габриел с пожелание за скорошно оздравяване.

Докато Габриел се лекуваше, двамата с Киара се държаха като типични венецианци. Хранеха се в ресторани, който никой турист не би могъл да открие, а след вечеря винаги се разхождаха из Гето Нуово. Понякога след вечерната молитва към тях се присъединяващо и баща ѝ. Тактично подпитваше за естеството на връзката им и правеше опити

да отгатне намеренията на Габриел. Когато това продължаваше твърде дълго, Киара леко го потупваше по рамото и казваше:

— Татко, моля те.

После ги хващаше под ръка и тримата мълчаливо крачеха по площада, а приятният вечерен хлад галеше лицата им.

Габриел никога не излизаше от гетото, без първо да се отбие до еврейския приют, за да погледа през прозорците стариците, седнали пред своя телевизор. Заставаше по един и същ начин: с брадичка, подпряна на дясната ръка, десен лакът върху лявата длан и леко наведена глава. Киара почти си го представяше на скелето, загледан в увредена картина, с четка между зъбите.

* * *

През пролетта, докато траеше лечението на Габриел, нямаха друго занимание, освен да следят развоя на събитията във Ватикана с огромен интерес. Както бе обещал, папа Павел VII даде ход на инициативата си, свиквайки комисия от историци и експерти, за да преосмислят ролята на Ватикана по време на Втората световна война, както и дългата история на антисемитизма. Тя се състоеше от дванадесет души: шестима католици и шестима евреи. Според правилник, приет в началото, историците щяха да прекарат пет години в анализиране на безброй документи, съхранявани в тайните архиви на Ватикана. Обсъжданията им щяха да се водят при пълна секретност. В края на петте години щяха да съставят писмен доклад и да го предоставят на папата, който и да е той. От Ню Йорк до Париж и Йерусалим отзивите от страна на еврейската общност бяха изключително позитивни.

Месец след сформирането си комисията подаде първата си молба за документи от тайните архиви. Сред тази първа партида бе меморандум, написан от епископ Себастиано Лоренци от Държавния секретариат на негово Светейшество папа Пий XII. Този меморандум, по-рано смятан за унищожен, съдържаше подробности за тайна среща, състояла се в манастир край Лаго ди Гарда през 1942 г. Съблудавайки указанията, членовете на комисията не оповестиха нищо.

Инициативата на папата скоро бе засенчена от „аферата Крукс Вера“ както я нарече италианската преса. В поредица изобличителни статии Бенедето Фoa, ватиканският кореспондент на „La Република“, разкри съществуването на тайно католическо общество, проникнало до най-високите етажи на Светия престол, римската управа и италианските финансови среди. Според тайните източници на Фoa, пипалата на „Крукс Вера“ бяха стигнали не само до всички краища на Европа, а и до Съединените щати и Латинска Америка. Кардинал Марко Бриндизи, убитият държавен секретар на Ватикана, бе посочен като лидер на „Крукс Вера“, заедно със съмнителния финансист Роберто Пучи и директора на Службата за сигурност на Ватикана Карло Казагранде. Пучи успя да отхвърли обвиненията чрез адвокатите си, но скоро след публикуването на статиите на Фoa една банка, собственост на Пучи, претърпя криза на ликвидност и фалира. Банковият срив разкри, че империята му е картонена кула, която за броени седмици се превърна в куп руини. Самият Пучи напусна любимата си Вила Галатина и намери убежище в Кан.

От Ватикана публично се придържаха към теорията, че въоръженият нападател, причинил хаоса, е религиозен фанатик без връзка с никоя държава, терористична организация или тайно общество. Категорично отричаха съществуването на групировка на име „Крукс Вера“ и често напомняха на *ватиканистите*, че тайните общества и секти са строго забранени от Църквата. Все пак скоро и прескорпусът, и всички други, които следяха делата на Ватикана, се убедиха, че папа Павел VII провежда чистка. Повече от десет членове на Римската курия бяха върнати на църковна служба или пенсионирани, включително и консервативният председател на Събора за съхранение на доктрината. След назначаването на приемник на Марко Бриндизи персоналът на Държавния секретариат бе изцяло подменен. Директорът на пресслужбата Рудолф Герц се завърна във Виена.

Ари Шамрон следеше възстановяването на Габриел от Тел Авив. Въпреки възраженията на Лев, Шамрон успя да си проправи път обратно до булевард „Цар Саул“, за да оглави специален екип, станал известен под името отряд „Леопард“. Единствената цел на тази група бе да открие и неутрализира неуловимия терорист, смятан за физическия убиец на Бенджамиン Щерн и много други. Шамрон

изглеждаше съживен от новата задача. Най-приближените му забелязаха очевидно подобрение във вида му.

За съжаление на включените в екипа, с по-доброто здраве се върна и огненият му темперамент и той пак започна да изцежда силите на подчинените си докрай. Никоя нишка, никоя привидно незначителна клюка, не бе за пренебрегване. Бяха получени сигнали, че Леопарда е забелязан в Париж, а после в Хелзинки. Чешката полиция подозираше, че той стои зад убийство, извършено в Прага. Името му изплува в Москва във връзка със смъртта на висше длъжностно лице от разузнаването. Израелски агент в Багдад бе чул слухове, че наскоро Леопарда е подписал договор да работи за иракските тайни служби.

Уликите изглеждаха примамливи, но накрая всичките се оказаха безполезни. Въпреки пречките, старецът умоляваше екипа си да не губи вяра. Шамрон имаше своя теория как да открият Леопарда. Парите бяха това, което го поддържаше на гребена на вълната, но този път щяха да го доведат до гибел.

* * *

Една топла вечер в последните дни на май футболна топка полетя към Габриел, докато се разхождаше по площада на Гето Нуово с Киара. Той пусна ръката й и с три бързи крачки стигна до летящата топка.

— Габриел! Главата ти! — извика тя, но той не я чу. Повдигна крак назад и ритна така силно, че тупването отекна във фасадата на синагогата. Топката описа съвършена дъга във въздуха и се приземи в ръцете на момче на около дванайсет години, с кипа, традиционната еврейска шапчица, прихваната за къдрявите му коси. Детето остана загледано в него за миг, а после се усмихна и изтича обратно при приятелите си. Щом се прибра у дома, Габриел се обади на Франческо Тиеполо и му каза, че е готов отново да се залови за работа.

* * *

Платформата му се намираше в същото положение, в което я бе оставил: четките и палитрите, боите и разредителят. Църквата бе изцяло на негово разположение. Адриана, Антонио Полита и останалите от екипа „Сан Дзакария“ отдавна бяха изпълнили задачите си и бяха напуснали града. Киара стоеше при него през цялото време, докато той работеше. С гръб към вратата, застанал срещу рамката на великолепната творба, Габриел представляваше удобна мишена, но тя бе неотльчно до скелето му и тъмните ѝ очи не откъсваха поглед от вратата. Отправи към него само една молба: да свали завесата — и колкото и необичайно да беше за него, той се съгласи.

Работеше дълги часове, повече, отколкото би предпочел при нормални обстоятелства, но искаше да завърши картина като се може по-скоро. Тиеполо наминаваше по веднъж на ден, за да донесе храна и да провери напредъка му. Понякога постояваше няколко минути при Киара. Веднъж дори качи тромавото си тяло върху скелето, за да обсъди с Габриел труден детайл от картина.

Габриел работеше с нова увереност. Бе прекарал толкова време в изучаване на Белини и творбите му, че в някои дни сякаш усещаше присъствието на самия маestro до себе си и чуваше напътствията му. Работеше от центъра навън — Мадоната и младенца, светиите и вълхвите, сложния фон. Размислите му за случая противаха по подобен начин. Докато ръцете му бяха заети с картина, го измъчваха два въпроса, които се надпреварваха в подсъзнанието му: Кой бе дал на Бенджамин Щерн документите за заговора край Лаго ди Гарда? И защо?

* * *

Един следобед в края на юни Киара го видя на ръба на скелето, с брадичка, подпряна на дясната ръка, лакът върху лявата длан и леко наведена глава. Дълго стоя неподвижен — десет минути по нейния часовник. Плъзгаше поглед нагоре-надолу по високото платно. Тя хвана скелето и енергично го разклати, както често правеше Тиеполо. Габриел се наведе към нея и се усмихна.

— Завършена ли е, синьор Делвекио?

— Почти — разсеяно отвърна той. — Трябва отново да се срещна с него.

— За какво говориш, по дяволите?

Но Габриел не отвърна. Вместо това коленичи и през следващите няколко минути почисти четките и палитрата си и прибра боите и разредителя в правоъгълната кутия. Смъкна се от скелето и хванал Киара под ръка, излезе за последен път от църквата. На път за дома се отбиха в офиса на Тиеполо на площад „Сан Марко“. Габриел му каза, че трябва да се види със Светия отец. Когато пристигнаха в къщата в Канареджо, на телефонния секретар го очакващо съобщение.

Бронзовите врати, утре вечер, в осем часа. Не закъснявай.

38. ВАТИКАН

Габриел прекоси площад „Свети Петър“ по здрач. Отец Донати го посрещна на Бронзовите врати с официално ръкостискане и отбеляза, че изглежда доста по-добре, отколкото при последната им среща.

— Светият отец ви очаква — каза той. — Да не го караме да чака дълго.

Свещеникът поведе Габриел по Скала Реджа. След петминутното пътешествие из лабиринта от коридори с високи тавани и тъмни вътрешни дворове стигнаха до градините на Ватикана. Силуетът на папата се открояваше ясно на матовата жълтеникова светлина. Вървеше по една от алеите до Етиопския колеж и бялото му расо сияеше.

Отец Донати оставил Габриел при него и бавно се оттегли обратно към двореца. Папата хвана ръката на Габриел над лакътя и го поведе по алеята. Вечерният въздух бе топъл и приятен, насытен с аромат на бор.

— Радвам се да ви видя в толкова добра форма — каза той. — Възстановявате се забележително бързо.

— Шамрон е убеден, че вашите молитви са ме извадили от комата. Готов е да свидетелства за чудото в клиника „Джемели“ при провъзгласяването ви за блажен.

— Не съм сигурен колко хора в Църквата ще одобрят канонизирането ми, след като комисията приключи работата си. — Светият отец се засмя и стисна бицепса на Габриел. — Доволен ли сте от реставрацията на картината в „Сан Дзакария“?

— Да, Ваше Светейшество. Благодаря за намесата ви в моя полза.

— Беше единственото справедливо решение. Вие бяхте започнали реставрацията. Уместно бе вие да я завършите. Освен това тази картина на Белини е една от любимите ми. Трябваше да я възстановят ръцете на великия Марио Делвекио. Елате. Искам да ви покажа нещо.

Поведе го по тясна пътека към оградата на Ватикана.

Тръгнаха към предавателната кула на Радио Ватикан. До оградата изкачиха ред каменни стъпала и продължиха към парапета. Пред тях се простираше градът, буден и кипящ от енергия, прашен и мръсен, вечния Рим. От този ъгъл и на тази светлина не изглеждаше твърде различен от Йерусалим. Липсваше единствено гласът на мюезина, призоваващ вярващите за вечерна молитва. После погледът на Габриел се плъзна по Тибър към синагогата на входа на старото гето и той разбра защо папата го бе довел тук.

— Имаш въпрос към мен, нали, Габриел?

— Да, Ваше Светейшество.

— Предполагам, че преди всичко искаш да узнаеш как приятелят ти Бенджамин се е добрал до документите за заговора край Лаго ди Гарда.

— Вие сте много мъдър човек, Ваше Светейшество.

— Нима? Виж какво причиних.

Известно време папата остана мълчалив, с прикован в извисяващата се синагога поглед. Най-сетне се обърна към Габриел:

— Ще бъдеш ли мой изповедник, Габриел... образно казано, разбира се?

— Ще бъда каквото поискате, Ваше Светейшество.

— Нали знаеш за тайната на изповедта? Това, което ще ти кажа тази вечер, не бива да бъде повторено пред никого. За втори път поверьвам живота си в твоите ръце. — Извърна глава. — Въпросът е чии ръце са те? На Габриел Алон? Или на Марио Делвекио, реставратора?

— На кого предпочитате да се доверите?

Папата отново се загледа в синагогата отвъд реката и оставяйки въпроса без отговор, започна изповедта си.

* * *

Той разказа на Габриел за конклава, за драматичната нощ в спалните помещения на „Санта Марта“, когато — като Христос в Гетсиманската градина — бе отправил молитва да го отмине горчивата чаша. Как можеше човек, който знае ужасната тайна за срещата край

Лаго ди Гарда, да стане глава на Църквата? Какво да прави с тази тайна? В нощта преди последното заседание на конклава беше повикал отец Донати в стаята си и му бе казал, че ако го изберат, ще откаже папството. Тогава за първи път бе казал на своя довереник за срещата край езерото в онази нощ през 1942-а.

— Отец Донати бе поразен. Сподели, че според него Светият Дух е посочил точно мен неслучайно, а за да разкрия тази тайна и да пречистя Църквата. Но отец Донати е много умен и ловък в дипломатическите машинации. Знаеше, че тайната трябва да се разкрие по начин, който да не провали папството ми още в самото начало.

— Трябвало е да я разкрие някой друг вместо вас.

Папата кимна. *Именно.*

Отец Донати потърсил сестра Реджина Каркаси. Навсярно неговото неуморно тършуване из архивите на Църквата бе събудило подозренията на „Крукс Вера“. Открил бившата монахиня в малко селце на север, където живеела сама. Разпитал за спомените й от онази нощ през 1942-а и тя му дала копие от писмо, написано от нея вечерта преди сватбата ѝ. Отец Донати я попитал дали е готова да разкаже всичко това публично. *Измина достатъчно дълго време*, казала Реджина Каркаси и обещала да стори всичко, за което я помолил свещеникът.

Колкото и ценно да било писмото на сестра Реджина, отец Донати знаел, че не е достатъчно. От години в Курията се носели слухове, че КГБ притежава документ, който може да нанесе унищожителен удар на Църквата. Според машината за клюки, този документ едва бил опазен при разследването на покушението срещу полския папа, но по-трезвите умове в КГБ надделели и той останал погребан в архивите. Отец Донати пътувал тайно до Москва и се срещнал с началника на наследницата на КГБ — Руската служба за международно разузнаване. След три дни преговори се сдобил с документа. Представлявал кратък доклад от Мартин Лутер до Адолф Айхман за среща в манастир край Лаго ди Гарда, намерен от настъпващите руски сили в последните дни на войната.

— Когато го прочетох, разбрах, че ми предстои тежка битка — каза папата. — Както знаеш, този документ съдържаше две зловещи думи.

— „Крукс Вера“ — допълни Габриел и папата потвърди с кимване. *Крукс Вера*.

Отец Донати започнал да търси подходящия човек, на когото да предостави документите, за да станат достояние на света. Човек с хъс, доказал своята безкористност с досегашната си работа. Спрял се на израелския историк, експерт по холокоста, работещ в мюнхенския университет „Лудвиг-Максимилиан“ — професор Бенджамин Щерн. Пътувал до Мюнхен, за да се срещне с него тайно в апартамента му на Адалбертщрасе. Показал документите на професор Щерн и му обещал пълно съдействие. Висши длъжностни лица от Ватикана, които поради обясними причини не можели да бъдат назовани по имена, били готови да потвърдят автентичността им. При издаването на книгата Ватиканът щял да се въздържи от публични критики. Професор Щерн приел предложението и документите. Сключил договор с нюйоркско издателство и уредил отпуска си от факултета в университета „Лудвиг-Максимилиан“. Скоро започнал работа. Вслушвайки се в съвета на отец Донати, запазил проекта си в пълна тайна.

Неприятностите започнали три месеца по-късно. Отец Чезаре Феличи изчезнал. Два дни след него — и отец Мандзини. Отец Донати се опитал да предупреди Реджина Каркаси, но се оказалось твърде късно. Тя също се намирала в неизвестност. Заминал за Мюнхен, за да се срещне с Бенджамин Щерн и да го предупреди, че животът му е в сериозна опасност. Професорът обещал да вземе предпазни мерки. Отец Донати се страхувал за живота на Щерн и за своя замисъл. Като опитен стратег, започнал да подготвя резервен план.

— Тогава убиха Бенджамин — каза Габриел.

— Беше ужасен удар. Излишно е да споменавам, че се почувствах отговорен за смъртта му.

Отец Донати бил силно разгневен от убийството, продължи папата. Заклел се да използва тайната за срещата край Лаго ди Гарда, за да унищожи „Крукс Вера“... или по-добре — да я доведе до самоунищожение. Бързо организирал посещението в синагогата, подслушнал тайни на хора, за които се знаело, че са членове на „Крукс Вера“ — тайни, които знаел, че ще стигнат до ушите на Карло Казагранде и кардинал Бриндизи. Подтикнал Бенедето Фoa от „La Repubblica“ да задава въпроси за детството на папата в пресслужбата, чийто началник — Рудолф Герц, членувал в тайното общество.

— Отец Донати е развявал червен плащ пред бика — отбеляза Габриел. — *Vие* сте били този червен плащ.

— Точно така — отвърна папата. — Надяваше се да подмами „Крукс Вера“ да планира ужасяващо деяние, което да използва като основание да ги унищожи веднъж завинаги и да пречисти Курията от влиянието на групировката.

— История, стара като света — каза Габриел. — Ватиканска интрига и вашият живот на везните. Получи се по-добре, отколкото отец Донати вероятно се е надявал. Карло Казагранде изпрати наемния убиец при кардинал Бриндизи, а после се самоуби. Отец Донати възнагради Бенедето Фoa, като му предостави цялата мръсотия за „Крукс Вера“. Групировката беше дискредитирана и изобличена.

— И Курията е свободна от отровното й влияние, поне за момента. — Папата хвана ръката на Габриел и го погледна в очите. — А сега аз имам един въпрос към теб. Ще получа ли прошка за смъртта на приятеля ти?

— Това не е в моя власт, Свети отче.

Папата се взря към реката.

— Понякога нощем, когато вятърът засвири, бих се заклел, че чувам шума. Тътена на немските камиони, отчаяните молби към папата да стори нещо. Понякога, щом погледна ръцете си, виждам кръв. Кръвта на Бенджамин. Използвахме го, за да свърши нашата мръсна работа. Затова сега е мъртъв. — Отново се обърна към Габриел: — Имам нужда от прошката ти. За да мога да спя.

Габриел го погледна в очите за миг и бавно кимна. Папата повдигна дясната си ръка със събрани пръсти, но се спря. Сложи длани на раменете му и го прегърна.

* * *

Отец Донати го изпрати. На прага на Бронзовите врати му подаде хартиен плик.

— Леопарда е успял да проникне в папския кабинет, преди да убие кардинал Бриндизи. Оставил е това на бюрото на папата. Реших, че навсярно ще поискате да го видите.

След това стисна ръката му и отново изчезна в двореца. Габриел прекоси опустелия площад, докато камбаните на базиликата отбелязваха девет часа. До портата „Санта Анна“ го чакаше кола на Службата. Все още имаше време да хване нощния влак за Венеция.

Отвори плика. Кратката бележка, написана на ръка, беше копие. Но не и деветмилиметровият куршум.

Можесе да е за вас, Ваше Светейшество.

Габриел смачка бележката на топка. Прекосявайки Тибър, я хвърли в черните води на реката. Куршумът пъхна в джоба на сакото си.

39. ГРИНДЕЛВАЛД, ШВЕЙЦАРИЯ, ПЕТ МЕСЕЦА ПО-КЪСНО

Снеговете подраниха. За една нощ ноемврийската хала, която брулеше зъберите на Айгер и Юнгфрау, навя половин метър бял пух върху склоновете под Клайн Шайдег. Ерик Ланге скочи от седалковия лифт за последен път и грациозно се спусна по пистата през издължените сенки на късния следобед.

В подножието на склона се отклони от трасето и навлезе сред борове. Сънцето се бе скрило зад планината и горичката тънеше в сянка. Той се придвижи между дърветата без усилие.

Съзря вилата си, кацнала в края на гората и вперила поглед в долината и Гринделвалд. Пълзна се със ските до задния вход, свали ръкавиците си и въведе кода на охранителната система.

Чу звук. Нечии стъпки по снега. Обърна се и видя мъж, който вървеше към него. Тъмносин анорак, късо подстригани коси, посивели на слепоочията. Сънчеви очила. Ланге рязко свали ципа на скиорското си яке и посегна към „Стечкин“-а. Твърде късно. Мъжът със синия анорак вече бе насочил берета към гърдите му и постепенно ускоряваше крачките си.

Израелецът... Ерик знаеше, че е той. Знаеше как са обучавани да убиват. Да напредват към противника, докато стрелят, и да не престават, преди да се уверят, че е мъртъв.

Ланге сграбчи „Стечкин“-а, но преди да успее да го използва, израелецът стреля... един-единствен куршум, който го улучи право в сърцето. Падна по гръб върху снега. Пистолетът се изплъзна от пръстите му.

Нападателят се надвеси над него. Ерик се подгответи за болката от още куршуми, но израелецът само повдигна слънчевите очила на главата си и любопитно се вгледа в лицето му. Очите му имаха удивително ярък зелен цвят — последното, което Ланге видя.

* * *

Мъжът слезе пеш до долината в спускащия се здравец. Колата го чакаше, паркирана край каменист поток. Двигателят забръмча, Киара се наведе над предната седалка и бутна вратата. Габриел се качи и затвори очи. *За теб, Бени* — помисли си той. — *За теб.*

ПОСЛЕСЛОВ

„Изповедникът“ е литературна творба. Кардиналите и духовниците, шпионите и убийците, тайните агента и тайните църковни общества, описани в този роман, са продукт на въображението на автора или са използвани с художествена цел. Всяка прилика с действителни лица, живи или мъртви, е напълно случайна. Манастирът „Светото сърце“ в Бренцене не съществува. Мартин Лутер от Външното министерство на Райха е присъствал на конференцията от Ванзее, но действията, приписани му в „Изповедникът“, са изцяло художествена измислица. Папа Пий XII е бил глава на Католическата църква от 1939 до смъртта си през 1958 г. Отказът му от публични изявления за геноцида на евреите в Европа, въпреки многократните настоявания на Съюзниците да заеме позиция, по думите на експерта по холокоста Сюзън Дзукоти, е факт, „рядко обсъждан и неподлежащ на тълкуване“. Както и фактът, че влиятелни лица от Католическата църква са осигурили убежище на нацистките убийци след поражението на Третия райх.

Зашитниците на Пий XII, включително и Ватиканът, го описват като приятел на евреите, чиято неуморна и тиха дипломация е спасила живота на стотици хиляди. Критиците му го описват като пресметлив политик, който, най-меко казано, е проявил коравосърдечно и почти престъпно безразличие към страданията на евреите, а според най-крайните твърдения, е бил съучастник в холокоста.

По-пълен портрет на папа Пий XII може да се получи от документи, съхранявани в тайните архиви на Ватикана, но повече от половин век след края на войната Светият престол все още отказва да даде достъп до тях на историци, търсещи истината. Вместо това, настоява експертите да проучват само единайсетте тома архивен материал, главно военновременен дипломатически обмен, публикувани между 1965 и 1981 г. Тези томове, известни като *Actes et Documents du Saint Siege relatifs a la Seconde Guerre Mondiale*^[1],

допълват много от неоспоримите исторически сведения за войната — и са документи, които Ватиканът е съгласен да предостави на света.

Какви други изобличаващи материали могат да се открият в тайните архиви? През октомври 1999 г. в опит да охлади страстите около папата, поставен в безизходица, Ватиканът сформира комисия от шестима независими историци, които да анализират поведението на Пий XII и Светия престол по време на войната. След прегледа на вече издадените томове комисията стига до заключението: „Никой сериозен историк не би приел, че публикуваните и редактирани документи могат да сложат край на тази история“. Историците изпратиха на Ватикана списък от четирийсет и седем въпроса, придружен с молба за допълнителни материали от тайните архиви: „дневници, меморандуми, бележници с часове за уговорени срещи, чернови“, както и лични книжа на лица, заемали висши административни длъжности във Ватикана по време на войната. Десет месеца нямаше никакъв отговор. Когато стана ясно, че Ватиканът не взнамерява да предостави материалите, комисията се разпусна и работата ѝ остана незавършена. Ватиканът отправи гневно обвинение към тримата й членове евреи в „очевидно некоректно поведение“ и провеждане на „клеветническа кампания“ срещу Църквата, но се въздържа от подобни обвинения към тримата католици, участвали в комисията. Според източници, цитирани от вестник „Гардиън“, достъпът до тайните архиви е бил „блокиран от групировка, оглавявана от държавния секретар на Ватикана — кардинал Анджело Содано“. Твърдеше се, че кардинал Содано се противопоставя на отварянето на архивите, защото това би създало опасен прецедент и би изложило Ватикана на опасност от последващи други исторически разследвания, например за връзките на Светия престол с жестоките военни режими в Латинска Америка.

Очевидно в самата Църква има лица, които искат Ватиканът да предложи по-пълна информация за действията си по време на войната, както и по-откровено признаване на вината на Църквата за преследванията на евреите. Архиепископ Рембърт Уийкланд от Милуоки е един от тях. „В продължение на векове ние, католиците, сме постъпвали с нашите братя и сестри евреи по начин, който противоречи на Божия закон — каза той пред събора «Шалом» във Фокс Пойнт, Уисконсин, през ноември 1999 г. — Тези действия са

причинили страдания на еврейската общност през вековете — и физически, и психически“.

Архиепископът направи следното забележително изказване: „Признавам, че ние, католиците — проповядвайки доктрината, че евреите са неверници, лицемери и убийци на Христа, — не зачитахме човешкото достойнство на нашите братя и сестри евреи и формирахме убеждението, че проявите на враждебност към тях не противоречат на Божията воля. Признавам, че по този начин ние, католиците, сме допринесли за отношението към евреите, което направи холокоста възможен“.

[1] Актове и документи на Светия престол за Втората световна война. — Б.р. ↑

БЛАГОДАРНОСТИ

Не бих могъл да напиша този роман, както и предишните две книги от поредицата — „Художникът убиец“ и „Английският убиец“, без напътствията, подкрепата и приятелството на Дейвид Бул. За разлика от измисления герой Габриел Алон, Дейвид наистина е един от най-великите реставратори на картини в света. Енциклопедичните му познания по история на изкуството и опитът му като реставратор се оказаха безценни и вдъхновяващи, за което ще съм му вечно задължен. Той отговаряше на всички мои въпроси, проверяваше ръкописите ми за точност и винаги успяваше да ме разсмее.

Фред Франсис, кореспондентът на „Ен Би Си Нюз“, сподели с мен преживяванията си зад стените на Ватикана и спомените си за размирните години, когато Италия е била в мрежите на терористите от „Червените бригади“. Брайън Рос, гениалният разследващ репортер на „Ей Би Си Нюз“, щедро ми предостави материали за по-непочтената страна на Ватикана, включително и разказ за скандалната си среща с кардинал Йозеф Ратцингер, заради което наистина получи плесница от Инквизитора^[1]. Журналистът И Джей Дион, който отразяваше събитията във Ватикана за „Ню Йорк Таймс“, ми позволи да включа разсъжденията на пъргавия му аналитичен ум, както и Даниел Джона Голдхаген. Братовчедите ми Аксел Лорка и Стейси Блат ми разказаха подробно и с чувство за хумор за дните си на Адалбертщрасе 68, благодарение на което успях да напиша частта „Апартамент в Мюнхен“. Лица от италианските сили на реда, които не мога да назова, ми помогнаха да се запозная с подробности за службите за сигурност и полицията, за да съм възможно най-точен. Специални благодарности и на израелските официални представители в Рим, които също ми съдействаха.

Един от най-скъпите ми приятели — журналистът и писателят Луис Тоскано, прочете ръкописа ми и както винаги, направи забележителни подобрения. Бил Прес, автор на статии и коментатор на Ем Ес Ен Би Си, сподели спомените си от богословския факултет на

университета във Фрибур и доизглади цялата католическа терминология в ръкописа ми. Равин Минди Портной от храма „Синай“ във Вашингтон бе мой съветник и приятел и междувременно успя да промени живота ми към по-добро.

Доказателствата за нови прояви на антисемитизъм в Европа са твърде очевидни в Рим, където хора от еврейската общност се молят всяка вечер в синагога, заобиколена от тежковъръжени отряди на карабинерите. Също както евреите във Венеция, те се отнесоха любезно към мен и ми разказаха за преживявания, които никога не ще забравя. Екскурзоводът ми във Венеция — Валентина Ронзан от Еврейския музей във Венеция — ми показва кътчета на старото гето, които не са описани в никаква историческа книга.

Докато пишех „Изповедникът“, се консултирах с десетки книги, статии и сайтове, свързани с управлението на папа Пий XII, Шоа и историята на Римокатолическата църква. Сред авторите, чиито статии бяха особено ценни, са Джон Корнуел, Сюзън Дзукоти, Гари Уилс, Дейвид И. Керцер, Джеймс Карол, Майкъл Файер, Джита Серени, Гюнтер Леви, Майкъл Новак, Роналд Рихлак, Робърт С. Уистрич, Кевин Мадигън, Карл Бърнстайн, Томас Рийс, Даниел Джона Голдхаген, Марк Арънс и Джон Лофтъс, Питър Хебълтуейт и Тад Шулц. Без старателните им исторически проучвания нямаше да е възможно да изградя тази литературна творба.

Имам щастието да ме представлява най-добрият агент в импресарския бранш — Естер Нюберг от „Интернешънъл Крийтив Мениджмънт“, и както винаги, нейното приятелство, насърчение и редакторски идеи бяха безценни. Талантливата ѝ помощничка — Андреа Барзви, бе отзивчива всеки път, когато се нуждаех от помощта ѝ. Сърдечни благодарности и на невероятния екип от професионалисти в „Пенгюин Пътнам“: Карол Бейрън, Дан Харви, Мерилин Дъксуърт и особено на редактора ми — Нийл Найрън, чиито гениални предложения и твърда ръка направиха „Изповедникът“ по-добра книга. Приносът му е огромен, както и благодарността ми към него.

Накрая не бих пропуснал да спомена съпругата си — Джейми, която търпеливо изслушваше идеите, които нахвърлях, умело редактираше ранните ми бележки и ми помагаше да открия най-същественото в историята, когато то ми убягваше. Тя направи и тази книга възможна, както всичко друго.

[1] Кардинал Ратцингер — новият папа Бенедикт XVI, е наричан от своите поддръжници Великия инквизитор. — Б.р. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.